

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI**

**İLKÖĞRETİM 4 VE 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZI DİLİNDEKİ
KELİME HAZİNELERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ**

DOKTORA TEZİ

**Hazırlayan
Turan TEMUR**

**Tez Danışman
Yrd. Doç. Dr. Kemal KÖKSAL**

Ankara-2006

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Turan TEMUR'a ait "İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazı Dilindeki Kelime Hazinesinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi" adlı çalışma jürimiz tarafından Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı'nda DOKTORA TEZİ olarak kabul edilmiştir.

(İmza)

Başkan.....
Akademik Unvanı, Adı Soyadı

(İmza)

Üye.....
Akademik Unvanı, Adı Soyadı (Danışman)

(İmza)

Üye.....
Akademik Unvanı, Adı Soyadı

(İmza)

Üye.....
Akademik Unvanı, Adı Soyadı

(İmza)

Üye.....
Akademik Unvanı, Adı Soyadı

ÖZET

İLKÖĞRETİM 4 VE 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZI DİLİNDEKİ KELİME HAZİNELERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Temur, Turan
Doktora, Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Kemal KÖKSAL
Ağustos - 2006

Bu çalışma ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında hangi kelimeleri ne sıklıkta kullandıklarını saptamak ve yazılı anlatımlarında kullandıkları kelimeleri, cinsiyet, okul öncesi eğitim, anne- babanın eğitim düzeyi ve mesleği, ailenin ekonomik durumu, kardeş sayısı, öğrencinin kaçınıcı kardeş olduğu, evde veya okulda gazete okuma sıklığı kitap okuma sıklığı, yazı türü değişkenleri açısından incelemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma betimsel niteliktedir. Bu araştırmanın evreni Gazi Üniversitesi Vakfı Özel İlköğretim Okulu, Ulubatlı Hasan İlköğretim Okulu, Baldudak İlköğretim Okulu ve Örencik İlköğretim Okulu'nda okuyan 4.ve 5. sınıf öğrencileridir.

Araştırmada elde edilen bulgulara göre 4 ve 5.sınıf öğrencilerinin üç yazılı anlatımda kullandıkları kelimeler, kelime türü açısından incelediğinde sık kullanımdan aza doğru sırasıyla isim, fiil, sıfat, zarf, bağlaç ve edatları kullanılmaktadır. İlköğretim 4 ve 5.sınıflar düzeyinde uygulanan üç farklı yazılı anlatımda elde edilen toplam kelime sayısı ile farklı kelime sayısı cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Gelir düzeyi (ekonomik düzey) yüksek olan ailelerin çocuklarının toplam ve farklı kelime sayıları orta ve alt ekonomik düzeyde olan ailelerin çocuklarına göre daha yüksektir. Her üç uygulamada da toplam ve farklı kelime sayıları kardeş sayısı arttıkça düşmektedir. Araştırmaya katılan 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kitap okuma ve gazete okuma sıklığı arttıkça bilgilendirici ve öyküleyici metinlerde kullandıkları toplam ve farklı kelime sayıları artmaktadır. Öğrencilerin günlük ve hikaye türünde yazılar yazması toplam ve farklı kelime sayısındaki artış açısından mektup, şiir ve diğer türlere göre daha etkilidir. Ayrıca öğrencilerin toplam kelime sayıları arttıkça farklı kelime kullanma oranları düşmektedir.

ABSTRACT

THE EXAMINATION OF THE 4TH AND THE 5TH GRADE STUDENTS' SELECTIONS OF VOCABULARY ITEMS IN THE PROCESS OF WRITING WITH RESPECT TO SOME VARIABLES

Temur, Turan

Ph. D. Primary School Teacher Training Programme

Supervisor: Asist. Prof. Dr. Kemal KÖKSAL

This study aims at the determination of both the words which are used by fourth and fifth grade students in primary schools and the frequency of these words in their writings. Furthermore, the utilized words are scrutinized with respect to some variables such as sex, pre- school education, the educational level and jobs of students' parents, family's economic state, the number of siblings, the frequency of reading newspapers and books at home or at school and so on.

This is a descriptive study. The population of this survey embodies the fourth and the fifth grade students at the Foundation of Gazi University Private Primary School, Ulubatlı Hasan Primary School, Baldudak Primary School and Örencik Primary School.

Findings have revealed that some kinds of words are made use of more often than the others in three types of writing of the students. These types are informative and narrative text and memories. The sort of speech of these words can be graded from the most frequent to the least: verbs, adjectives, adverbs, conjunctions and prepositions. The total and different words in the three types of writing of the fourth and the fifth grade students have shown variety with regard to the sex of the subjects. The practised total and different words of the students coming from families with high economic state are more in number when compared with the students coming from families with middle or low economic state.

All three applications have shown that the number of total words and different words decreases when the number of siblings increases. It has been seen that the subjects who read newspapers and books more than the others use more and different words in their informative and narrative texts. It has also been found out that subjects' writing diaries and stories are more effective than their writing of letters, poems and other types in terms of the increase in the number of total and different words.

ÖN SÖZ

İlköğretim programlarının yeniden yapılandırılması ile Türkçe derslerine bakış açısı değişmiştir. Pek çok yerde dillendirilen Türkçe dersleri ‘dilbilgisi’ derslerine dönüşmüştür serzenişlerine yeni öğretim programı cevap vermiş ve dil becerilerine ağırlık verilen bir öğrenme-öğretme sürecini öngörmüştür. Öğretim programları ile başlayan değişim rüzgârı, Türkçe dersi işleniş modeline de yansımıştır. Böylece Türkçe derslerinde yalnızca Türkçeyi doğru ve etkili kullanan bireyler değil; aynı zamanda kendini ifade eden, iletişim kuran, iş birliği yapan, girişimci ve sorun çözen, bilimsel düşünen, anlayan, araştıran, inceleyen, eleştiren, sorgulayan, yorumlayan, haklarını ve sorumluluklarını bilen, çevresiyle uyumlu, şartlandırmaya karşı duyarlı, okumaktan ve öğrenmekten zevk alan, bilgi teknolojilerini kullanan, üreten ve geleceğine yön veren bireylerin yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

Yukarıda ifade edilen niteliklerle donanmış ve kendini gerçekleştirebilecek bireylerin yetişmesi için Türkçe öğretimi alanında yapılan araştırmaların ortaya koyduğu bulgulardan yararlanılması gerekir. Türkçe öğretimi alan çalışmaları incelendiğinde çözülmesi gereken sorunlar listesinde ilköğretim düzeyinde temel kelime listelerinin olmayışı özellikle vurgulanmaktadır. Son zamanlarda ülkemizde de bu tür çalışmaların yapıldığını, kelime listeleri oluşturma çabalarının olduğunu görmekteyiz. İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazı Dilindeki Kelime Hazinesinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi adlı bu araştırma ile kelime hazinesi araştırmalarında bir başka ileri adım atılmak istenmiştir.

Araştırma kapsamında birinci bölümde dil gelişimi, dil gelişimini etkileyen faktörler, kelime ve kelime hazinesi içerikleri ele alınmıştır. İkinci bölümde ise ulusal ve uluslararası bazı çalışmalara örnekler verilmiştir. Üçüncü bölümde araştırmanın yöntemi, dördüncü bölümde ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin yazı dilene dayalı olarak belirlenen kelime hazinesi ile ilgili bulgular amaçlarda ifade edilen değişkenlere göre incelenmiş ve yorumlanmıştır. Beşinci bölümde bu

araştırmada ulaşılan bulgular ile bundan önce yapılmış araştırma bulguları tartışılmıştır. Altıncı ve son bölümde bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlara dayalı olarak oluşturulan öneriler bulunmaktadır.

Yöntemi ne olursa olsun kelime hazinesi çalışmaları arttıa yeni yeni bilgi birikimleri oluşacak ve Türkçe için temel kelime listelerinin oluşturulmasında bir basamak niteliği taşıyacaktır.

Bu çalışmanın gerçekleşmesinde önemli katkı sağlayan danışmanım Yrd. Doç. Dr. Kemal Köksal, yoğunluğuna rağmen her sorumu cevaplandıran Oslo niversitesi'nden Prof. Dr. Kamil ÖZERK, çalışmanın başında bu tür araştırmaların gerekliliği üzerine beni cesaretlendiren Prof. Dr. Ziya SELÇUK, dili kullanma konusundaki hassasiyetini bizlere de yansıtan Prof. Dr. Murat ÖZBAY, özellikle veri toplama aşamasında sürekli yönlendirici dolan Doç. Dr. Hayati AKYOL, istatistiksel analizlerde yol gösteren Doç. Dr. şener BÜYÜKÖZTÜRK, verilerin bilgisayar ortamına aktarılmasında yardımcı olan Ahmet ATASAYAR ve Didem BİLGE, alışma alanı oldukça farklı olmasına karşın eleştirileriyle beni yönlendiren steğmen Mfrettin SARI, kendi çalışmalarına ara verip bana vakit ayıran eşim zlem ve kızım Efsa Ece, sevgili babam-annem ve kız kardeşim Perihan'a teşekkür ederim.

Turan TEMUR

2006, ANKARA

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar VE ŞEKİLLER LİSTESİ.....	ix
1. BÖLÜM: GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Dil Gelişimi Süreci ve Kelime Hazinesi	3
1.3. Dil Gelişimini Etkileyen Etmenler	7
1.4. Kelime	10
1.5. Dil Becerileri ve Kelime.....	12
1.6. Kelime Hazinesi	25
1.6.1. Kelime Hazinesinin İçerdiği Öğeler	26
1.6.2. Kelime Hazinesinin Geliştirilmesi	28
1.6.3. Kelime Hazinesinin Genişliği.....	35
1.7. Çocuklarda Kelime Bilgisi ve Gelişimi	37
1.8. Kelime Bilgisi (Derinliği)	42
1.9. Kelime Bilgisini Ölçme.....	45
1.10. Amaç	48
1.11. Önem	49
2. BÖLÜM : İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	51

3. BÖLÜM: YÖNTEM	58
3.1. Evren ve Örneklem.....	59
3.2. Kapsam ve Sınırlılıklar.....	62
3.3. Varsayımlar	63
3.4. Verilerin Toplanması.....	63
3.5. Görüşme Aracının Geliştirilmesi.....	64
3.6. Verilerin Çözümlemesi	65
4. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM	66
5. BÖLÜM: TARTIŞMA.....	123
6. BÖLÜM: SONUÇ VE ÖNERİLER	126
6.1. Sonuç	126
6.2. Öneriler.....	129
KAYNAKLAR	132
EKLER	142
EK-1: Bilgilendirici Metin Yazma Formu	142
EK-2: Öyküleyicimi Metin Yazma Formu	143
EK-3: Anı Yazma Formu	144
EK-4: Kişisel Bilgiler Anket Formu	145
EK-5: Öğretmen Görüşme Formu.....	147
EK-6: 4.Sınıf Kelime Listesi (Alfabetik).....	150
EK-7: 5. Sınıf Kelime Listesi (Alfabetik).....	190

TABLOLAR VE ŞEKİLLER LİSTESİ

Tablo 1.1: Ana hatlarıyla 0-5 Yaş dil gelişimi	4
Şekil 1.1: Dil Gelişimini Etkileyen Faktörler	9
Şekil 1.2: Kelime Bilgisinin Üç Boyutu	22
Tablo 3.1: Okullar ve Öğrenci Sayıları	59
Tablo 3.2: Dört ve Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	60
Tablo 3.3: Dört ve Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Okul Öncesi Eğitim Alma Durumları	60
Tablo 3.4: Öğrenci Ailelerinin Gelir Düzeylerine Göre Dağılımı	61
Tablo 3.5: Anne Mesleği Dağılım Tablosu	61
Tablo 3.6: Baba Mesleği Dağılım Tablosu	62
Tablo 3.7: Yazılı Anlatım Konuları için Öğrenci Tercihleri	63
Tablo 4.1: İlköğretim 4.Sınıf Öğrencilerinin Uygulamalara İlişkin Farklı ve Toplam Kelime Sayıları	71
Tablo 4.2: Tekrar Sayıları Dört Basamaklı Rakamlardan Oluşan Kelimeler ve Türleri (4.Sınıf)	72
Tablo 4.3: Tekrar Sayıları Üç Basamaklı Rakamlardan Oluşan Kelimeler ve Türleri (4.Sınıf)	74
Tablo 4.4: Tekrar Sayıları İki Basamaklı Rakamlardan Oluşan Kelimeler ve Türleri (4. Sınıf)	75
Tablo 4.5: İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Uygulamalara İlişkin Faklı ve Toplam Kelime Sayıları	78
Tablo 4.6: Tekrar Sayıları Dört Basamaklı Rakamlardan Oluşan Kelimeler ve Türleri (5.Sınıf)	78
Tablo 4.7: Tekrar Sayıları Üç Basamaklı Rakamlardan Oluşan Kelimeler ve Türleri (5.Sınıf)	79
Tablo 4.8: Tekrar Sayıları İki Basamaklı Rakamlardan Oluşan Kelimeler ve Türleri (5. Sınıf)	80

Tablo 4. 9: Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Bilgilendirici, Öyküleyici Metinlerde ve Anıda Kullandıkları Ortak Kelimeler	89
Tablo 4. 10: Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Bilgilendirici, Öyküleyici Metinlerde ve Anıda Kullandıkları Ortak Kelimeler	90
Tablo 4. 11: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması	91
Tablo 4.12: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Okul öncesi Eğitim Açısından Karşılaştırılması	92
Tablo 4.13: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Baba Mesleğine İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin).....	93
Tablo 4.14: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Baba Mesleği Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin).....	93
Tablo 4.15: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Baba Mesleğine İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin)	94
Tablo 4.16: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Baba Mesleği Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin).....	94
Tablo 4.17: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Baba Mesleğine İlişkin Betimsel Veriler (Anı)	95
Tablo 4.18: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Baba Mesleği Açısından Karşılaştırılması (Anı)	96
Tablo 4.19: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Anne Mesleğine İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin).....	96
Tablo 4.20: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Anne Mesleği Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin).....	97
Tablo 4.21: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Anne Mesleğine İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin)	98
Tablo 4.22: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Anne Mesleği Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin).....	98
Tablo 4.23: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Anne Mesleğine İlişkin Betimsel Veriler (Anı)	99
Tablo 4.24: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Anne Mesleği Açısından Karşılaştırılması (Anı)	99

Tablo 4.25: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Ekonomik Düzeye İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin).....	100
Tablo 4.26: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Ekonomik Düzey Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin).....	100
Tablo 4.27: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Ekonomik Düzeye İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin)	101
Tablo 4.28: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Ekonomik Düzey Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin).....	102
Tablo 4.29: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Ekonomik Düzeye İlişkin Betimsel Veriler (Anı).....	103
Tablo 4.30: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Ekonomik Düzey Açısından Karşılaştırılması (Anı)	103
Tablo 4.31: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Kardeş Sayısına İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin).....	104
Tablo 4.32: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kardeş Sayısı Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin).....	104
Tablo 4.33: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Kardeş Sayısına İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin)	105
Tablo 4.34: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kardeş Sayısı Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin).....	105
Tablo 4.35: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Kardeş Sayısına İlişkin Betimsel Veriler (Anı).....	106
Tablo 4.36: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kardeş Sayısı Açısından Karşılaştırılması (Anı).....	106
Tablo 4.37: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Kaçınıcı Kardeş Olduğuna İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin)	107
Tablo 4.38: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kardeşler Arasındaki Sıra Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin)	107
Tablo 4.39: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Kaçınıcı Kardeş Olduğuna İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin).....	108

Tablo 4.40: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kardeşler Arasındaki Sıra Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin).....	109
Tablo 4.41: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Kaçınıcı Kardeş Olduğuna İlişkin Betimsel Veriler (Anı)	109
Tablo 4.42: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kardeşler Arasındaki Sıra Açısından Karşılaştırılması (Anı)	110
Tablo 4.43: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Gazete Okuma Sıklığına İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin).....	110
Tablo 4. 44: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Gazete Okuma Sıklığı Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin).....	111
Tablo 4.45: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Gazete Okuma Sıklığına İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin).....	112
Tablo 4. 46: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Gazete Okuma Sıklığı Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin).....	112
Tablo 4. 47: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Gazete Okuma Sıklığına İlişkin Betimsel Veriler (Anı)	113
Tablo 4.48: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Gazete Okuma Sıklığı Açısından Karşılaştırılması (Anı)	114
Tablo 4. 49: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Okuma Sıklığına İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin)	114
Tablo 4. 50: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kitap Okuma Sıklığı Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin)	115
Tablo 4.51: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Okuma Sıklığına İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin)	116
Tablo 4.52: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kitap Okuma Sıklığı Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin).....	116
Tablo 4.53: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Okuma Sıklığına İlişkin Betimsel Veriler (Anı)	117
Tablo 4.54: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kitap Okuma Sıklığı Açısından Karşılaştırılması (Anı).....	117
Tablo 4. 55: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Yazı Türüne İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin).....	118

Tablo 4.56: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Yazı Türü Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin)	118
Tablo 4.57: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Yazı Türüne İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin)	119
Tablo 4.58: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Yazı Türü Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin).....	119
Tablo 4.59: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Yazı Türüne İlişkin Betimsel Veriler (Anı).....	120
Tablo 4.60: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Yazı Türü Açısından Karşılaştırılması (Anı).....	120
Tablo 4.61: Tablo 4. 59: Toplam Kelime Sayısı, Farklı Kelime Sayısı ve Farklı Kelime Sayısının Toplam Kelime Sayısına Oranı için Elde Edilen Korelasyon Değerleri	121

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde problem durumu, kelime kavramı, kelime hazinesi, kelime bilgisi, kelime bilgisini ölçme, amaç ve önem alt başlıkları ele alınmaktadır.

1.1. Problem Durumu

Her insan geçirdiği biyolojik ve fizyolojik süreç sonunda oluşan yapılanma gereği bir dil yeteneğiyle dünyaya gelir. Ergenç'e (2002:129) göre bu yetenek, bir tür ön hazırlıktır ve bireyin içinde bulunduğu toplulukta konuşulmakta olan dili kazanmasını ve belirli bir süre sonra da bu kazanımı kullanmasını sağlayan bir tür düzenektir. İnsan zihninde oluşan ve soyut olarak nitelendirilen dil, söze veya yazıya döküldüğünde somutlaşır ve toplum yaşamında bireyin dış dünyayla ve diğer bireylerle ilişkilerini belirleyen bilim, sanat, teknik gibi bütün alanlarla ilişkisi bulunan ve onları oluşturan sosyal bir varlığa dönüşür. Dil bireyin hem ruhsal hem de toplumsal kişiliğinin belirginleşmesinde önemli bir işlev görür.

Dilin birey için taşıdığı büyük önem, ana dili öğretimine ne kadar değer verilmesi gerektiğini de göstermektedir. Çünkü dil eğitiminin genel amacı, insanın düşünme ve iletişim becerilerini geliştirmektir. Bu nedenle, bütün ülkelerin eğitim sistemlerinde dil öğretimine, özellikle de ana dili eğitime büyük önem verilmektedir (Özbay, 2003:3).

Birey doğduğu günden itibaren "dinleme" yoluyla hayata ilişkin ilk bilgileri edinmeye başlar. Büyüdükçe "konuşma"yı, dinleyerek öğrendiği kelimelerle gerçekleştirir. Zihninde bulunan kelime ve ifade kalıplarını kullanarak

çevresindekilerle iletişimde bulunur. Düşünürken, her türlü bilgi ve düşünceyi yorumlarken, hayal kurarken yine dilini kullanır. İçinde yaşadığı toplumun dili ile birçok bilgiyi, beceriyi bu yolla edinir (Tosunoğlu,1998;11). Bir dilin öğrenilmesi ise kelimelere ve kelimeler arasındaki anlam ilişkilerine bağlıdır.

Dilin karmaşık yapısını çözümlmek için pek çok çalışma yapılmıştır. Dilbilimin bu karmaşık yapıyı çözmek amacıyla kullandığı yöntemlerden biri, çocuğun dili kazanma sürecindeki aşamaları izlemek olmuştur. Eğer bu aşamalar ve aşamalar arasındaki geçişler etkili bir şekilde gözlemlenirse dilin öğrenimi ve öğretimi sürecine ilişkin önemli bir katkı sağlanmış olacaktır. Bu araştırmayla dilin edinimi sürecinde önemli bir rol oynayan kelime hazinesi çalışma alanı olarak belirlenmiştir. Kelime hazinesi bireyin öğrendiği kelimelerin ve bu kelimeler arasındaki anlam ilişkilerinin toplamı anlamında kullanılmıştır. Bireyin kelime hazinesinde bulunan kelimelerin tespit edilmesinde kullanılabilecek pek çok yöntem bulunmaktadır. Bu yöntemler araştırmaların amaçlarına göre farklılaşsa da genel olarak kelime listelerinin kullanılması, yazılı ve sözlü anlatımlar, sözlük çalışmaları şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Bu alanda yapılan çalışmalar daha çok çocuklar üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bunun nedeni ise kelimelerin anlam inceliklerinin henüz çocukta belirmemesi, çocukların kelime hazinelerinin sınırlı olması, dolayısıyla veri toplamayı kolaylaştırmasıdır. Çalışmalar yaş grupları dikkate alınarak çocukların, hangi yaşlarda hangi kelimeleri bilip kullandığı, tanıyıp anladığını ortaya çıkarmaya dönüktür. Çünkü bu bilgiler bilimsel bilgiye ulaşmanın yanında, eğitim açısından da önemlidir. Çocuk kitaplarının hazırlanmasında, dil öğretim yöntemlerinin oluşturulmasında bu türden bulgular kullanılmaktadır (Şahin; 1979:53; Rescorla ve diğerleri; 2001; 589).

1.2. Dil Gelişimi Süreci ve Kelime Hazinesi

Çocukta dil gelişimi, dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerindeki gelişimle ilgilidir. Dinleme ve konuşma daha çok okul ortamına gelmeden kazanılan beceriler olarak değerlendirilmektedir. Ancak okuma ve yazma sistemli bir şekilde öğretim programına uygun ve bir rehber (öğretmen) yardımıyla kazanılan becerilerdir. Gerçekte dinleme ve konuşma becerilerinin kazanım sürecinde de çocuğun bulunduğu sosyal çevre ona rehberlik edecek niteliktedir. Ancak bu ortamı, okul ortamından ayıran en önemli özellik her birey için aynı şekilde düzenlenme ihtimalinin olmamasıdır. Yani belli bir plan ve program dâhilinde öğretimin gerçekleşmemesidir.

Graves (2006:2) ve Senemoğlu'na (1997:51) göre çocuklar okul ortamına gelinceye kadar temel dil becerilerini kazanmışlardır. Bu temel becerilerden sözlü iletişim becerisi diğer becerilere göre daha erken yaşlarda gelişmektedir. 2-5 yaşlarında konuşma becerisinde oldukça hızlı gelişmeler görülmektedir. Çocuklar üç yaşlarında geldiklerinde iyi birer konuşmacı olabilirler. 3-4 kelimeli cümleler kurabilirler, cümlelerdeki eylemleri ve zamanları genellikle doğru kullanabilmektedirler. Piaget'de sözü edilen işlem öncesi dönemin sonuna doğru ise sayısız cümleyi anlayabilir ve dilbilgisi kurallarına uygun olarak konuşabilirler.

Dil gelişimi yalnızca kelimelerin öğrenilmesi anlamını taşımamaktadır, aynı zamanda kelime ve cümleler arasındaki anlam ilişkileri, kelime ve cümlelerin yapısına ilişkin kuralları öğrenme anlamına da gelmektedir. Örneğin çoğul yapma, kelime türetme, cümlelerin öğelerini yerinde kullanma vb. Ancak bu dönemdeki çocuklar öğrendiği kuralları uygularken bazen yanlış genellemeler yapabilirler. Manavcı, bakkalcı, terzici, çilingirci gibi kullanımlar bu yanlış genellemelere örnek olarak gösterilebilir (Senemoğlu, 1997:51).

Tablo 1.1: Ana hatlarıyla 0-5 Yaş dil gelişimi

Yıllar	Özellik
Birinci yıl Yeni doğan dönem, gıgıldama, mırıldanma özellikleri	İstem dışı ses çıkarmalar başlar. Çıkarılan sesler uyarıcıyla (açlık, rahatsızlık) ilişkilidir. Kendiliğinden ses üretimi başlar. Ses oyunları yapar. Başkalarının çıkardığı sese tepki gösterir. Kendi çıkardığı sesleri taklit eder. Ses üretimi ile işitmeyi birleştirir. Ağız hareketlerinde artan bir çeşitlilik vardır. Birinci yılın sonuna doğru çıkarılan sesler ana diline ilişkin seslerdir. Bebek anadilinin ses örüntülerinin farkına varır. İlk sözcüğün üretilbileceği dönemdir.
İkinci yıl İlk kelimeler, tek kelimeli cümlecikler, iki kelime özellikleri	İlk kelime sesle oynamanın rastlantısal bir sonucu olarak ortaya çıkar ve tekrarlamalar yoluyla kuvvetlendirilir. 1-30 arasında kelime söylenebilir. Bu dönemde çocuğun anladığı kelime sayısı, ürettiği kelime sayısından daha fazladır. Bu dönemin sonuna doğru çocuğun anlamlı olarak kullandığı 20- 100 kelime vardır. Bireysel gelişimlere göre tek kelimeli veya iki kelimeli cümleler kurulabilir.
Üçüncü yıl Anlamlı konuşma	Çocuğun dilbilgisi yeteneğinde ve kelime hazinesinde en hızlı gelişimin olduğu dönemdir. Çocuk, yetişkin konuşma seslerinin üçte ikisini öğrenir. İki, üç veya dört kelimeli cümleler kullanmaya başlar. Ortalama kelime hazinesi 400 civarındadır. Kelimeler bir ya da iki duymada öğrenilir.
Dördüncü yıl Ana dilin temel yapıları öğrenilir. Yetişkin benzer sözdizimi yapısı kazanılır.	Dil kullanımı çok yönlüdür. Duygularını, düşüncelerini, ilişkilerini anlatır. Normal ses yüksekliği ve tonu vardır. Kendine dönük (egosentrik) açıklamalar yapar. Hayali oyunda dil kullanılır. Soru cümlelerini yetişkin gibi kullanabilir. Kelime hazinesi 900 kadardır. Söz diziminde özne, nesne, yüklem arasındaki fonksiyonel ilişkiler anlaşılır.
Beşinci yıl Dil kolay ve doğru kullanılan bir araç hâline gelir.	Ses üretiminde doğruluk oranı artmıştır. Ünsüzlerin doğruluk oranı % 90'ları bulur. Kelime sayısındaki artış bu dönemde de devam eder. Önceki döneme göre daha karmaşık cümle yapıları kullanılabilir.

Senemoğlu (1997), Dönmez ve Arı (1992) ve Rubin (2000)'den uyarlanmıştır.

Jersild'a (1983:491) göre çocuk büyüdükçe, kelime hazinesine “yeni” kelimeler eklemekte, bunun yanında bildiği “eski” kelimelerin de yeni ve farklı anlamlarını kavramaktadır. Ancak bu durum, çocuk için birden çok anlama gelen kelimelerin sayısı, bir anlamını bildiği kelimelerin sayısından daha azdır.

İki yaşından sonra çocuklar 500-600 kelimelik bir hazineye sahip olabilirler. Bu aşamadan sonra çocuklar hızlı bir dil gelişimi gösterirler. Birinci sınıfa başlayan bir çocuk, dildeki sesleri ve ses olaylarını büyük ölçüde sözlü dile dayalı olarak tanır. Bu durum, her öğrenci için aynı düzeyde olmayabilir. Birinci sınıftan orta öğretimin sonuna kadar öğrenciler binlerce kelime öğrenebilirler (Graves, 2006:2).

Dil gelişimi içerisinde kelime hazinesi ile ilişkisi bakımından ele alınması gereken bir süreç de kavram gelişimi sürecidir. “Kavram, aralarında belirli özellikleri paylaşan bir grup nesne, fikir veya olaya verilen semboldür” (Cüceloğlu, 1991:215; Erdem ve Akman, 2003:193). Başka bir çalışmada ise “kavram, bir uyarıcı durumunun ya da nesnenin belirli özelliklerinin soyutlanması” (Aydın, 2004: 125) olarak tanımlanmaktadır.

Aksan’a (1998:40) göre insanoğlu, dil yeteneğinin yanında çevresine, yaşadığı dünyaya ilişkin deneyimler edinme ve tanıma yeteneğine de sahiptir. Çocuk dilini edinirken aynı zamanda örneğin **süt** kelimesiyle birlikte onun içilen bir sıvı olduğunu, “ekmek”in bir yiyecek, “kuş”un uçan bir hayvan olduğunu öğrenir. Böylece zamanla çocuğun zihninde bir ses bileşenlerine, kelimelere bağlı olarak kavramlar oluşur. Birey bardak, kedi, soba, elma gibi somut nesnelerin yanında, zamanla kıskançlık, özlem, sevgi, gibi doğrudan dile dayanan soyut kavramları da öğrenir

İnsan zihninde var olan yetenek, dünyadaki nesneleri sınıflandırmayı, genel kavramlara ulaşmayı sağlar. Menekşenin, gülün, sardunyanın ortak niteliklerine dayanılarak yapılan bir sınıflama çiçek kavramına; köpek, inek, at, kaz, kuş gibi canlılar hayvan genel kavramına ulaştırmaktadır. Böyle bir sınıflandırmayla canlı, bitki, memeli gibi genel kavramlar oluşur (Aksan; 1998: 40).

Kavramlar insanın çevresindeki nesnelere, olay ve durumlara ilişkin bireysel gözlem ve deneyimlere dayanan tasarımların zihinde yer eden bir soyutlamayla dile dönüşen yönüdür. Bir dile ait söz varlığı, “bir sözlükte madde başı olarak yer alan kelimeler” biçiminde nitelendirilebilir (Aksan;1998: 41). Bu durumda kavramların veya kelimelerin bireylerin yetiştiği çevreye, bilgi birikimlerine duygusal yapısına göre her bireyde farklı farklı olabilir. Dolayısıyla aynı noktalara bakılsa da bu noktanın tanımlanmasında farklı anlatımların olacağı gerçeği de ortaya çıkmaktadır.

Kavram gelişimi bilişsel psikolojinin önemli çalışma konularından biri olmuştur. Çünkü kavram gelişimi sürecinin incelenmesi ile öğrenmenin doğasına ilişkin ipuçları yakalanmaya çalışılmıştır. Bu konudaki çalışmaların en önemlileri Piaget ve Vygotsky tarafından şekillendirilmiştir.

Piaget zihin gelişimini bireyin kendi başına gerçekleştirdiği bir süreç olarak algılamakta Vygotsky, Piaget'den farklı olarak çocuğun kendi başına gerçekleştiremediğini, başkalarına da bağlı olduğunu iddia etmiştir. Yani belli bir gelişim düzeyinde çocuğun kendi başına gerçekleştirebileceği birtakım davranışlar olduğu gibi ancak bir yetişkinin yardımı ile yapabileceği davranışlar da vardır (Bacanlı, 2002: 70).

Vygotsky'nin zihin gelişimine bakış açısı kavram öğrenme sürecinde de kendini göstermektedir. Ona göre kavramlar, kendiliğinden edinilen kavramlar ve öğretilen kavramlar olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Kendiliğinden edinilen kavramlar günlük yaşamda kullanılan ve tümdengelim yoluyla öğrenilen kavramlardır. Öğretilen kavramlar ise okulda öğretilen kavramlardır (Bacanlı, 2002: 70; Selçuk, 2004:102). Vygotsky'nin öğrenmeye ve kavram gelişimi sürecine bakış açısı öğrenmenin ve kavram gelişiminin sosyal bir yönünün olduğunu vurgular. Bu durumda etkili düzenlenmiş bir sosyal ortam ve okul ortamı bireyin kendi bireysel özellikleriyle de desteklendiğinde başarılı bir insan olması kaçınılmaz olacaktır.

Gander ve Gardiner'e (1998) göre yetişkinler ve çocuklar kavramları genel kavramlardan ve aşağı düzeyde daha özel kavramlardan oluşan hiyerarşilere yerleştirirler. Ancak bu yapı küçük çocuklar için bu şekilde olmayabilir. Örneğin küçük çocuklar bitki kavramına sahip olabilirler ve bir ağacın ne olduğunu bilebilirler, fakat ağacın bir bitki türü olduğunu anlayamayabilirler.

Yukarıda ana hatlarıyla ele alınan dil gelişim süreci, her birey için aynı düzeyde olmayacaktır. Bu düzey farklılığını ortaya çıkaran pek çok etken vardır. Bu etkenler bireye dil gelişimi açısından önemli katkılar sağlarken, tam tersi bir durumun oluşması da mümkündür. Örneğin çocuğunu farklı değişkenlerle karşı karşıya bırakan, farklı öğrenmeler sağlayan, öğrencinin gelişimini destekleyen bir

aile ortamı, bireysel farklılıkları dikkate alarak oluşturulmuş eğitim etkinlikleri dil gelişim süreci içerisinde kelime hazinesine katkı sağlayacak önemli değişkenlerdir. Aşağıda dil gelişimini etkileyen etmenler araştırmanın amacı da dikkate alınarak kısaca ele alınmıştır.

1.3. Dil Gelişimini Etkileyen Etmenler

Her bireyin kendine özgü bir gelişim süreci vardır. Çünkü bireylerin doğumla birlikte getirdikleri genetik özelliklerin yanında çevreden aldıkları etkiler farklı farklıdır. Bu iki (bireysel ve çevresel) etken her bireyin yaşama bakış açısını, öğrenme yöntemlerini farklılaştırmaktadır (Selçuk, 2004:20). Bireysel farklılıklar olarak adlandırılan ve öğrenme ortamlarını etkileyen bu özellikler bireyin dil gelişimini de etkilemektedir. Bu etmenler genel olarak aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir:

Gelişim ve Öğrenme: Her birey kendine özgü niteliklerle dünyaya gelmektedir. Bu süreçte bireyler arasında kalıtsal farklılıklar (takvim yaşı, algısal güçler, özel yetenekler, zekâ) olabileceği gibi öğrenilmiş farklılıklar (kelime hazinesi, duygusal uyum, sosyal duyarlılık, çalışma alışkanlığı, psiko-motor beceriler) da bulunmaktadır (Selçuk, 2004:21). Dolayısıyla doğumla birlikte gelen kalıtsal farklılıklar ve öğrenilmiş farklılıklar çocuklar arasında farklı düzeylerde dil gelişimine etki etmektedir.

Olgunlaşma ve erginleşme ile ilgili ögeler çocuğun ilk dil gelişiminde önemli bir rol oynar. Öğrenme ise çocuğun kendi girişimi ile daha çok gerçekleşir. Örneğin üç yaşında bir çocuğun günlük konuşmalardan öğrendiği kelimeleri durmadan tekrarladığı, günlerce ağzından düşürmediği görülmektedir. Çocuğun bütün ihtiyacı örnek alacağı bir modeldir (Jersild 1983; 496) .

Sosyo- Ekonomik Durum ve Kültür: Üst sosyo-ekonomik düzeyde bulunan ailelerin çocuklarının, alt sosyo-ekonomik düzeydeki ailelerin çocuklarına göre cümle uzunlukları, soru sorma sayısı ve kelime hazinesi bakımından üstün oldukları

görülmektedir (Jersild 1983; 496; Rubin, 2000:23). Çocuklardaki bu farklılık ailelerin çocuklarına ayırdığı zaman, emek, eğitim aktiviteleri, farklı sosyal çevrelerle iletişim olanakları gibi değişkenlerdeki farklılıklardan ileri gelmektedir. Eğitimli, kültürlü ve ekonomik yönden üst düzeydeki aileler çocuklarına etkili bir aile ortamı sunarak çocuklarının dil gelişimine katkıda bulunmaktadır. Bu konuda ailenin genişliği de önemsenmektedir. Ailede tek olan çocuk ilgi merkezi olacağından daha düzgün konuşma olanağı bulmaktadır (Yavuzer, 1995: 96).

Cinsiyet: Cinsiyetin dil gelişimindeki rolü üzerine farklı görüşler mevcuttur. Bu görüşlerden birincisinde kızların, dil gelişiminde konuşma süresi, konuşmalarda kullanılan kelime çeşidi, sağlam bir cümle yapısı gibi değişkenlerde erkeklere oranla daha başarılı olduğu savunulmaktadır (McCarty,1953:155). Diğer görüş ise cinsiyetin dil gelişiminde belirleyici bir faktör olmadığı yönündedir. Ancak kültürel anlayışlar, okulun ve öğretmenin tutumu kız ve erkek öğrencilerin başarısında önemli bir rol oynayabilir (Akyol, 2005: 21).

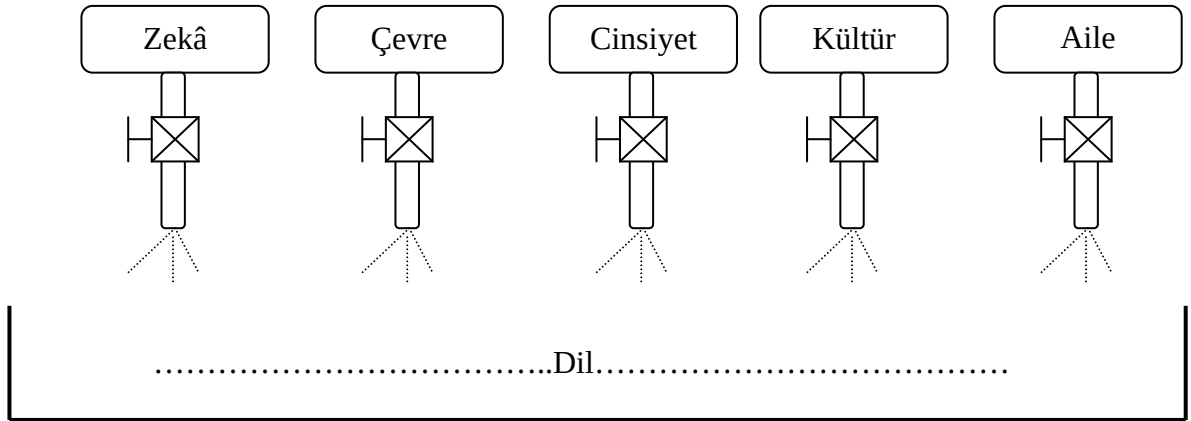
Zekâ: “Dil becerilerindeki gelişim mi zekâyâ, yoksa zekâ mı dil becerilerinin edinimine katkı sağlamaktadır?” sorusu kesin olarak cevabını bulamasa da her iki değişkenin de birbirlerine katkı sağladığı görüşü ağır basmaktadır.

Eğitim psikolojisi alanında yapılan ilk çalışmalarda zekâ tüm bilişsel beceri gerektiren işlerin performansını etkileyen temel bir beceri olarak düşünülmekteydi. Ancak çalışmalar ilerledikçe zekânın tek bir beceri olmaktan çok farklı özellikleri içerisinde barındıran çok boyutlu süreçler olduğu ortaya konmuştur (Erden ve Akman, 2003:221). Yavuzer’e (1995:95) göre iki yaşından sonra dil gelişimi ile zekâ arasında sıkı bir ilişki vardır. Bu ilişki dil becerilerinin edinimi açısından erken davranan çocukların genellikle normal ve normalin üstünde zekâlı çocuklar olduğunu göstermektedir.

Yukarıdaki sınıflamadan ayrı olarak Cirhinlioğlu (2001:23) duyuşsal ve fiziksel engel, zihinsel engel, duyuşsal yoksunluk ve duyuşsal çatışma, uyarıcı yetersizliği,

çocuğa konuşma fırsatının verilmemesi, psikolojik faktörler, sağlık gibi etmenlerin dil gelişimini önemli derecede etkilediğini vurgulamaktadır.

Rubin (2000) ise dil gelişimini etkileyen etmenleri aşağıdaki gibi göstermektedir:

Şekil 1.1: Dil gelişimini etkileyen faktörler

Şekil- 1 incelendiğinde dil gelişimini etkileyen faktörlerin etkileme düzeyinin de farklı farklı olacağı görülmektedir. Bir öğrencinin dil gelişiminde kültür faktörünün etkisi fazla iken diğer bir öğrenci için zekâ faktörü başat rol oynayabilir. Bu durumda dil gelişiminden, kişisel ve sosyal faktörlerle yönünü belirleyen bir yapı olarak söz edilebilir.

Ayrıca Küçükkaragöz (2003:101) dil gelişimini etkileyen etmenler üzerinde dururken çocuğun çevre ve ailenin sosyo-ekonomik durumundan büyük ölçüde etkilendiğini, televizyon, bilgisayar gibi kitle iletişim araçları yoluyla da kelime hazinelerinin 15-20 yıl öncesine göre daha da geliştiğini vurgulamaktadır. Ek olarak cinsiyetin dil gelişiminde belirleyici bir etken olduğu; kızların erkeklere göre daha erken konuştukları ve kelime hazinelerinin daha geniş olduğunu söylemektedir.

1.4. Kelime

“Kelime nedir?” sorusu dilbilimcilerin, felsefecilerin ve eğitimcilerin üzerinde oldukça fazla durdukları bir sorudur. Graves’e (2006:10) göre bu sorunun cevabını doğrudan verebilmek oldukça güçtür. Dolayısıyla bazı açılımlara gitmek yararlı olacaktır. Örneğin, ilk olarak kelimelerin sınıflandırılabilirliğinden başlanabilir. Başkalarının düşüncelerini anlamaya yarayan **alıcı** kelimeler, başkalarına düşünceleri anlatmaya yarayan **üretici** kelimeler. Bir başka bakış açısı ile kelimeler sözlü ve yazılı olarak da sınıflandırılabilir. Bu durumda her iki sınıflama birleştirildiğinde üçüncü farklı bir sınıflama ortaya çıkacaktır: a) dinleme-alıcı b) okuma-alıcı c) konuşma-üretici d) yazma- üretici bu dört sınıflama birbirlerinden kesin çizgilerle ayrılamazlar. Aralarında birbirlerini destekleyen bir ilişki söz konusudur (Graves, 2006:10). Örneğin bir çocuk ilköğretim birinci sınıfa geldiğinde sözlü dile ait kelime hazinesi, okumaya dayalı kelime hazinesine göre oldukça geniştir. Bu durum bir yetişkin için tam tersi olabilir. Yani okumaya dayalı kelime hazinesinin sözlü dilindeki kelime hazinesinden daha geniş olabilir. Bu fark okuyarak, görerek birçok konu üzerine yeni kelimeler öğreniliyorsa da bunlardan ancak ilgi ve uğraşlar üzerindeki kelimelerin kullanılmasıyla açıklanabilir.

Yukarıda ifade edilen dört farklı kelime sınıflamasına benzer bir sınıflama da IRA (International Reading Association, 2002:112) tarafından yapılmıştır:

- a) dinlerken kullanılan kelimeler
- b) konuşurken kullanılan kelimeler
- c) okurken kullanılan kelimeler
- d) yazarken kullanılan kelimeler

Kelime, ifade edilmek istenen düşüncelerin, tavırların etiketidir. Bu görüş dil-düşünme, kelime ve düşünme arasında kurulan ilişki ile benzerlik göstermektedir. Bu durum, araştırmacıların kelimeyi önemli bir dil ve düşünce ögesi olarak görmeleri noktasında birleştiklerini göstermektedir (Akyol; 2001:139).

Ergin'e (1986: 86) göre kelime, anlamı ya da gramer görevi bulunan tek başına kullanılan ses veya sesler topluluğudur. Korkmaz (2003:6) ise kelimeyi “bir veya birden çok ses öbeklerinden oluşan ve tek başlarına zihindeki belli kavramlara karşılık olan somut veya soyut söz kalıpları, soyut ve somut kavramlar arasında ilişki kuran dil birimleri” şeklinde tanımlanmaktadır.

Kurudayıoğlu'na (2005:1) göre “kelime” ilk bakışta anlaşılması kolay bir kavram olarak görülse de incelemeye alındığında anlaşılması o kadar da basit değildir. Kelimenin anlaşılmasını zorlaştıran unsurların başında bu kavrama atfedilen tanımlar gelmektedir. Bu tanımlar bazı problemleri beraberinde getirmektedir:

1. Otografik (imla) bakış açısı ile yapılan kelime tanımlamaları kelimeyi “bağımsız biçimler” şeklindeki ifade eder. Bu tanıma göre Türkçede yeni kelime türetmeyen çekim ekleri ile çekimlenmiş kelime varyantları ayrı bir sınıfa konmaktadır. Bu şekli ile çekimli fiiller ve isimler, yalın hâllerinden ayrı kelimelerdir. Bu yaklaşıma göre iki boşluk arasındaki her şey kelime olarak değerlendirilmektedir.

2. “Kelimeler anlam birimleridir.” şeklindeki tanımlamalar, kelimenin anlamsal sınırlarını belirlemekteki zorluktan dolayı terimin anlamını tam olarak karşılamamaktadır. Kendi başlarına anlamı olmayıp cümle içerisinde anlam kazanan ve görevli kelimeler olarak adlandırılan *gibi*, *kadar*, *üzere*, *için...* gibi edatlar bu tanımın dışında kalmaktadır. Aynı zamanda çok anlamlılık ve eş anlamlılık kavramları sınırları itibarı ile kesin hatlara sahip değildir. Öte yandan aynı anlama sahip farklı yazılan kelimeler bulunabilirken aynı yazılış ve söyleyişe sahip bazı kelimeler de farklı anlamlara sahip olabilirler. Anlam ya da şekle göre yapılan tanımlamalar bunlardan birini kapsam dışında bırakmaktadır.

Tanımı konusunda tam bir birlik olmasa da kelime üzerine yapılan araştırmaların öğrenmenin doğasına ve dil becerilerinin gelişimine ilişkin önemli ipuçları ortaya koyduğu bir gerçektir.

Graves (2006:2) kelime araştırmaları ile ilgili bulguları aşağıdaki gibi özetlemektedir:

- Kelime bilgisi dil gelişim düzeyini açıklayan en önemli göstergelerden biridir.
- Kelime bilgisi öğrencilerin kelime tanıma becerilerinin gelişmesini sağlar.
- Okul öncesi dönemde ve ilköğretimin ilk yıllarında oluşmuş kelime hazinesi, orta öğretimde okuduğunu anlama becerisi ile ilgili fikir verir. Temel eğitimde öğrenilen kelimeler, gelecekte nasıl bir okuyucu olunacağı konusunda kestirimde bulunmaya yarar.
- Bilinmeyen kelimeler yazılı metinleri okunabilirlik açısından güçleştirir.
- Kelime öğretimi okuduğunu anlama becerisini geliştirir.
- Kelime hazinesi okul başarısında bütün öğrenciler için oldukça önemli bir değişkendir.

1.5. Dil Becerileri ve Kelime

Alan çalışmaları incelendiğinde kelime hazinesi ile diğer dil becerilerinin ilişkilendirildiği ancak araştırmaların daha çok okuma becerisi üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Okuma becerisinin kelime hazinesine katkısı oldukça önemlidir. Ancak ‘okuma, kelime hazinesini geliştirici tek dil becerisidir’ demek de doğru olmayacaktır. Birey dinleme yoluyla da kelimeler öğrenebilir. Farklı konularda konuşturuldukça, farklı insanlarla tartıştırıldığında farklı kelimeler öğrenmiş olacaktır. Ayrıca yazılı anlatım çalışmalarının sıklığı da bireyi, etkili bir mesaj oluşturma, kelime seçimi gibi konularda geliştirecek, dolayısıyla da kelime hazinesine yazma yoluyla da katkı sağlanmış olacaktır (Graves, 2006:39).

Ana diline ilişkin ilk kelimeler dinleme yoluyla oluşmaya başlamaktadır. Daha sonra konuşma, okuma ve yazma becerileri kullanılmaya başlandıkça kelime hazinesindeki zenginlik de artmaktadır. Dinleme, öğrencinin bundan önce karşılaşmadığı kelimelerle, tesadüfî ya da kasıtlı da olsa karşı karşıya kaldığında

etkili bir öğrenme yolu hâline gelmektedir. Sınıf, dinleme yoluyla öğrencilerin kelime hazinelerini geliştirmek için etkili bir ortamdır. Çünkü gerek öğretmen gerekse öğrencilerin duygu ve düşüncelerinin açıklandığı bir ortamdır. Herhangi bir konudaki sunumu, tartışmayı, okunan bir metni, söylenen bir şarkıyı vb. dinlemek farklı kelimelerle karşılaşma ihtimalini artırmaktadır. Bu kelimelerle ilgili yapılan tekrarlar zaman zaman yapılan uygulamalar anlamlarını pekiştirmekte ve öğrencinin zihninde kelimelerle ilgili bir yapı oluşturmaya sağlamaktadır.

Kelime hazinesinin geliştirilmesinde önemli rol oynayan dil becerilerinden biri okumadır. Okuma yoluyla öğrenciler kelimelerin hem yazılışını görmekte hem de okunuşunu duyabilmektedirler. Okuma istek ve arzusu oluşmuş, okuma alışkanlığı kazanmış öğrencilerin kelime hazineleri okuma yoluyla doğal bir süreç içerisinde gelişecektir. Çünkü her metin farklı düzeyde kelime hazinesine sahiptir. Özellikle de öğrencilerin seviyelerine uygun olarak hazırlanmış ve belli bir oranda bilinmeyen kelime içeren metinler, öğrencilerin okuduğunu anlama becerisindeki gelişimlerinin yanında kelime hazinelerinin de gelişmesini sağlamış olacaktır. Anderson, Wilson ve Fiedling, (1988); Elley'e (1996) göre eğer eğitimciler ve aileler öğrencilerin kelime hazinelerini geliştirmek istiyorlarsa kitap okumalarına katkı sağlamaları gerektiğini savunmaktadırlar. Okul ortamındaki okuma çalışmalarının kelime hazinesine katkısı yadsınamaz; ancak okul dışı zamanlarda da öğrencilerin okuyabilecekleri ortamlar oluşturulmalıdır (Graves, 2006:39).

Anderson, Wilson ve Fiedling'in (1988) ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin okul dışı zamanlarında kitap okuma durumlarını betimleyen çalışmalarında araştırmaya katılan öğrencilerin % 50'sinin günde dört dakikadan az okudukları, % 30'unun ise günde iki dakikadan az okudukları tespit edilmiştir. Bu araştırma sonuçlarına benzer bir bulgu da Amerika Ulusal Eğitimi Değerlendirme Toplantısı'nda (2003) tartışılmıştır. Toplantıda tartışılan araştırma bulgularına göre ilköğretim öğrencileri özellikle de araştırmaların yapıldığı son ayda okul dışında okumaya zaman ayırmamaktadırlar veya günde beş dakika gibi kısa bir zaman aralığında kitap okumaktadırlar. Neuman ve Celano (2001: 8-26), bu durumu sınıf kitaplıklarının, okul kütüphanelerinin, halk kütüphanelerinin öğrencilerin

seviyelerine uygun, ilgilerini çekebilecek kaynaklardan oluşmadığına bağlamaktadırlar.

Graves'e (2006:42) göre ise öğretmenler öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarına katkı sağlayarak kelime hazinelerini geliştirebilir. Bunun için öğretmen öncelikle şu etkinlikleri yapabilir:

- Sınıf ortamında okuyacakları kısa bir kitabı öğrencilerin yeniden okumalarını sağlayabilir,
- Bir kitabın ilk bölümünü okuyup kalan bölümlerinin evde okunmasını sağlayabilir,
- Öğrencilere kitap tanıtımları ve özetleri vererek kitaplara karşı ilgi uyandırabilir,
- Öğrencilerin kendi aralarında kitap alışverişinde bulunmalar sağlanabilir,
- Filmi çekilen bir kitabın filmini izlettirerek öğrencilerin okudukları kitabı karşılaştırmalarını isteyebilir.

Aarnoutse, Leeuwe, Voeten ve Oud (2001) araştırmalarında ilköğretim öğrencilerinin çözümleme, kelime hazinesi heceleme ve okuduğunu anlama becerilerini incelemişlerdir. Okumada çözümleme (decoding) harflerin veya kelimelerin sese dönüştürülmesi işlemidir. Bu dönüştürme için alfabe bilgisi oldukça önemlidir. Öğrenci, harfin karşılığı olan sembolü tanıyabiliyor ve sesini çıkarabiliyorsa alfabe bilgisine sahip demektir. Bu durum Avrupa dillerinde yazıldığından farklı bir şekilde okunma olarak ortaya çıkmaktadır. Oysa Türkçede bazı istisnalar (benzeşme, yumuşama gibi durumlar) dışında harfler kelime içinde yazıldığı gibi okunmaktadır.

Okuduğunu anlama, kelimeleri, cümleleri ve metinleri anlamayı gerektirir. Öğrenciler bir yazarın mesajını farklı düzeyde anlayabilirler. Bu farklılık yazarın kullandığı dil ile ilişkili olmakla birlikte; öğrencilerin kelime hazinelerinin genişliği, dil bilgisi düzeyleri, okunan konuya karşı ilgileri gibi etmenler metnin farklı şekilde anlaşılmasını sağlayabilir (Aarnoutse, Leeuwe, Voeten ve Oud, 2001:62).

Okuduğunu anlama becerisi çözümleme ve kelimeleri anlama olarak iki bileşene dayalıdır. Buna göre okuma başarısı için bu iki bileşenin her ikisi de gereklidir ve tek başlarına okuma için yeterli değildir. Yine bu bileşenler arasındaki ilişkinin doğası gereği bazı gelişimsel değişiklikler meydana gelebilir. İlk sınıflarda (1-2-3) çözümleme ve kelimeleri anlama becerileri ya da bileşenler arası ilişkiler zayıf olarak değerlendirilebilir. Üst sınıflarda ise okuduğunu anlama başarısı çözümleme yeteneğinden çok kelimelerin içeriğini anlama becerisi ile daha ilişkili hâle gelebilir. Sticht ve James'e (1984) göre çözümleme en geç 3.sınıfa kadar gelişir; ancak kelime bilgisi ve anlama becerisinin gelişmesi oldukça uzun zaman alabilir (Aarnoutse, Leeuwe, Voeten ve Oud, 2001:62).

Kelime bilgisi, kelimelerin anlamlarını ve bu anlamlarla bağlantılı kavramları bilmeye denir. Kelime bilgisi düzeyindeki farklılıkların okuduğunu anlama becerisi üzerinde olduğu kadar çözümleme becerisi üzerinde de etkisi vardır.

Dil becerilerinin gelişimini incelerken belirli becerilerin o anda mevcut olup olmadığını ve bu becerilerin farklı zamanlarda deneysel yollarla tespit edilip edilemeyeceğini bilmek önemlidir. Örneğin şöyle bir durum söz konusu olabilir: Belirli beceriler, ileri yaşlarda kolayca tespit edilebilir ama erken yaşlarda mevcut olsalar bile fark edilmeyebilirler veya başka becerilerden ayırt edilmeyebilirler. Ayrıca araştırmacının, belirli bir becerinin tüm gelişim süreci boyunca devamlı gözlemlenip ölçüldüğünden ve yine söz konusu becerinin tüm gelişim süreci boyunca aynı ölçme ve değerlendirme yollarıyla gözlemlendiğinden emin olması gerekir. Son olarak, becerilerdeki bireysel farklılıkların ne kadar sabit veya ne kadar değişken olduğunun da bilinmesi gerekir. Tüm bunlar göz önüne alındıktan sonra ileriki yaşlardaki gelişimin erken yaşlardaki gelişime ne kadar bağlı olduğu ve sonraki seviyelerdeki gelişimin erken yaşlardaki başarı düzeyine bakılarak önceden ne kadar tahmin edilebileceği sorusu sorulabilir.

Çözümleme, okuduğunu anlama, kelime bilgisi ve imlâ becerileri ile ilgili birçok uzun süreli çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalara Aarnoutse ve Van Leeuwe

1988; Boland 1991,1993; Butler, Marsh, Sheppard ve Sheppard 1985; De Visser 1989; Malmquist 1969; Mommers 1987; Röhr 1978; Taube 1988; Van Dongen 1984; aktaran Aarnoutse, Leeuwe, Voeten ve Oud, 2001:63 örnek olarak gösterilebilir.

İlk sınıflarda (1, 2.sınıf) öğrenciler çözümleme becerisinde ilerleme kaydederken sonraki sınıflarda (3,4,5 ve yukarı) çözümleme becerisinden ziyade okuduğunu anlama becerilerini geliştirmektedirler. Dolayısıyla yaş seviyesi ilerledikçe bir becerinin gelişimi azalırken bir başka becerinin gelişimi artabilir. Özellikle 4-5. sınıf düzeyinde kelime bilgisi düzeyi artış yönünde bir değişim göstermektedir. Bunun sebebi ise bu sınıflar düzeyinde sosyal etkinliklerin yoğunlaşmasıdır.

Okuduğunu anlama, okuma metodolojisi üzerine yapılan araştırmalar, bilinmeyen kelimelerin anlamını bağlam (içerik) içerisinde çıkarmayı oldukça önemsemektedir. Yılda milyon kelimelik metin okuyan öğrenciler, özellikle 6.7.8. sınıflar 16.000 - 24.000 civarında yeni kelime ile karşılaştıklarından bu kelimelerle başa çıkabilmek için etkili stratejilere ihtiyaç duyarlar. Bu demektir ki ilköğretim öğrencileri bilmedikleri kelimelerin anlamlarını tahmin etmede onlara öğretilecek stratejilerden oldukça faydalanacaklardır. Özellikle okuma seviyesi düşük öğrencilerin, bilmedikleri kelimelerin anlamları üzerinde tahmin yürütme becerileri de daha zayıf olduğundan, bu alanda doğrudan eğitim-öğretime çok ihtiyaçları vardır (Tomesen ve Aarnoutse, 1998).

Bilinmeyen kelimelerin anlamlarını içerikten/ bağlamdan çıkarma becerisinin öğrenimi, plansız kelime öğrenimi ile yakından ilgilidir. Buna göre öğrenciler bildikleri bazı kelimelerin anlamlarını, metinlerde karşılaştıkları bazı yabancı kelimelerden yararlanarak öğrenmektedirler. Plansız kelime öğrenimi üzerinde yapılan meta-analizinde (Swanborn ve De Glopper 1999) kelime öğrenimi ile ilgili hemen okuma sonrası yapılan ölçümlerde öğrencilerin bir okuma sırasında karşılaştıkları yüz yabancı kelimeden ortalama olarak on beşini öğrenebildiklerini tespit etmişlerdir. Bununla beraber kelime öğrenimi özellikle sınıf düzeyi ve yaşla ilgilidir. Yaşı küçük olanlar okuma sırasında daha az kelime öğrenmektedirler..

Örneğin 4. sınıf öğrencileri okuma sırasında bilmedikleri kelimelerin ancak % 3-5'ini tahmin yani içerikten çıkarma yoluyla öğrenmektedirler.

Jenkins, Matlock ve Slocum (1989) plansız kelime öğrenimi ile kelimelerin anlamlarını içerikten çıkarma eğitimi arasındaki bağı vurgulamaktadır. Bu araştırmacılara göre bu alandaki eğitim çok önemlidir. Çünkü bu becerinin gelişimindeki en küçük bir ilerleme bile uzun vadede öğrenilecek yeni kelimelerin sayısı üzerinde büyük etki yapmaktadır. Herman ve Dole (1988) de eğitimin öğrencilerin ileride kendi başlarına yeni kelimeler öğrenebilmelerinde çok faydalı olacağına katılarak çok fazla öğrenilecek kelime olduğundan bu yöntemin önemli bir strateji olduğunu vurgulamışlardır.

Kelimelerin anlamlarını içerikten/bağlamdan çıkarma becerisiyle ilgili birçok teknik ve strateji araştırılmıştır. İpucu öğretimini, içerik ipuçlarının sınıflandırılması izlemiştir. İpuçları bulma ve kullanma eğitiminde öğrenciler ipucu çeşitlerini ve bunları nasıl kullanacaklarını öğrenirler (örneğin eşanlamlı veya zıt anlamlı kelimelerin ipucu olarak kullanılmasının öğretimi gibi).

Öğrenciler bilmedikleri kelimelerin anlamları üzerinde düşünme, doğru tahminler için ipuçlarından yararlanma ve buldukları tahminlerin doğruluğunu kontrol etme stratejileriyle ilgili eğitim almaya başlamışlardır. Bu alandaki eğitim de metin eksenli ipucu eğitiminden okuyucu eksenli ipucu eğitime doğru kayma göstermiştir.

Kelime bilgisi ile okuduğunu anlama arasında yüksek düzeyde bir ilişki (0.90) vardır (Carver,1999; Thorndike, 1978 aktaran Stahl, 2003:241). Kelime bilgisi ile okuduğunu anlama arasındaki yüksek düzeydeki bu ilişki, gerçekte dil ile ilgili pek çok kavramla da bağıyı zorunlu kılmaktadır. Örneğin anlama, ifade etme bunların en önemlilerindendir.

Çocuklar üzerinde yapılan kelime hazinesi araştırmalarında çocukların daha çok sayı ve tür olarak hangi kelimeleri bildikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu

araştırmalar sonucunda kelime hazinesi ile ilgili bazı “yaş normları” belirlenmiştir. Bu yaş normları küçük yaşlar için güvenilir sonuçlar verse de üç yaş sonrası için aynı güvenirliği taşımamaktadır. Bunun en önemli nedeni ise çocukların  yaşla birlikte yeni öğrendikleri kelimelerin sayısının hızla artmasıdır. Kelime sayısındaki bu artış kelime tespitini olumsuz yönde etkilemektedir.

Kelime hazinesinin belirlenmesi veya yaş normlarının oluşturulması çalışmaları sırasında, kelimelerin anlam ilişkilerinin hangi zihinsel süreçleri ve işlemleri gerektirdiği, bu zihinsel süreçlerin gelişmesi tamamlanmadan çocukların kelimelerde bulunan bazı anlam ilişkilerini doğru olarak öğrenemeyeceği önemli bir bulgudur. Bu bulgulara göre niceleyici kelimelere, zaman ve mekn ilişkileri belirten kelimelere; ancak zihinsel olgunluğa ulaşıldıktan sonra ulaşılabilmektedir. Bu nedenle araştırmacılar bir çocuğun kelimeyi ses dizisi olarak üretmesine bakmakla yetinmemeli, kelimenin anlamına yönelerek çocuğun kelime hazinesindeki gerçek gelişmesini görebilmelidir (şahin; 1979:53). Bu türden elde edilecek bulgular yalnızca dil ğretiminde değil; eğitim-ğretim çalışmalarının düzenlenmesinde de önemli bir rol oynayacaktır.

Eğitim ve ğretim sürecinde dikkate alınacak noktalardan biri de nelerin ğretileceğidir. Temel kelime hazinesi, başlangıç ve bitiş noktalarını dil varlığı bakımından gösterdiği, hedeflenen toplumun niteliklerini de kapsadığı için nelerin öğretilmesi gerektiğinin çerçevesini belirler. Bu ereve dâhilinde öğretilecek bilgiler, bu bilgileri öğretmek için derslere ait ğretim programları ile bireyin eğitiminde gerekli olan bilgi ve beceriler kolaylıkla belirlenebilir (Tosunoğlu, 1998;12).

Kelime hazinesi çalışmaları sonucunda çocukların kelimeleri kullanım oranına göre iki kategori belirlenmiştir. Bunlardan biri, sık kullanılan kelimeleri gösteren etkin hazine; diğeri, seyrek kullanılan ya da başkaları tarafından söylenince anlaşılan kelimelerin bulunduğu edilgin hazinedir. Bu kategoriler belirlense de kelimelerin bu sınıflamanın neresinde yer alacağı konusunda ölçütler kesinlik kazanmamıştır.

Şahin'e (1979:55) göre ana dili öğrenmenin bütün basamaklarında önemli olan temel zihin becerilerinden biri olan “anlam ilişkileri”nin kazanılmış olmasıdır. Anlam ilişkileri gerçekte bütün dillerde bulunan evrensel ilişkilerdir (yer, yön, eylem vb). Bu ilişkiler çocuklar tarafından iki yaşlarında duyu-hareket döneminde sıklıkla kullanılmaktadır. Ancak zihinsel düzeye aktarıldıklarında bu ilişkiler dil bilgisinin temel kurallarını öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Kelime hazinesindeki genişlemenin birden bire hızlandığı dönem, dil bilgisi kurallarının da art arda öğrenildiği bir döneme rastlamaktadır. Bu hâliyle küçük yaşlarda öğrenilen kelimeler dil bilgisi kurallarının da öğrenilmesini kolaylaştırmaktadır, denebilir. Bu durumun ikinci farklı bir yönü ise dil bilgisi kurallarının basit bir şekilde de olsa yeni kelimelerin öğrenilmesini kolaylaştırmasıdır. Kurallarla tanışık olan bir çocuk, yeni karşılaştığı bir kelimeyi daha kolay kodlayabilmekte, bu kelimenin bellekte saklanması ve kullanılması için gerekli pek çok bilgiyi kelimenin içerisinden çıkarabilmektedir.

İlk yaşlarda çocuğun konuşmalarında kullandığı kelime ya da hecelerin ortalama sayısı, çocuğun dil gelişimini güvenilir biçimde yansıtan bir göstergedir. Kelime hazinesinin genişlediği yaşlarda bir çocuğun zayıf bir hazineye sahip olduğu görülürse, genellikle dilin diğer yönlerinde de önemli eksiklikler olabilmektedir (Şahin 1979: 56).

Bireyde kelime hazinesi ve anlam örüntüleri psikolojik yaklaşımların da çalışma konuları arasındadır. Öyle ki zekâ üzerine yapılan araştırmalarda kelime hazinesi doğrudan ele alınır. Bireyin en sık kullanılan kelimelerden başlayarak kullanım sıklığı az olan kelimeleri tanımlamaları istenir. Bu türden testlerin temelinde yatan varsayım, “çocuğun kelime hazinesi, zekâsına koşut olarak genişler” varsayımıdır. Bazı zekâ testlerinde ise kelime hazinesinin çok yönlü örgütlenişi ele alınmaktadır. Örneğin çocuktan belirli kelimelerin eş ya da karşıt anlamını veren kelimeler istenmektedir. Bir kavram çevresinde örgütlenen bir küme kelimeden yararlanılarak, çocuğun soyutlama yetenekleri hakkında bilgiler elde edinilebilmektedir (Şahin 1979: 56).

Dil yalnız kelimelerden oluşmaz; ancak kelimelerin dil içerisindeki önemi oldukça fazladır. Varlıkların somut veya soyut hâlleri, kavramlar ve eylemler, bunların nitelikleri birer kelimeyle belirlenir. Kelime bir kalıp olarak ele alınırsa kavram o kalıbı içerisine alan bir yapıdır. Bir toplumda kavramlar ne kadar çok artarsa kelimeler de bu duruma bağlı olarak artacak ve o toplum zengin bir dili olmasına olanak sağlayacaktır (Göğüş,1978:360). Bir kelimenin anlamı bireye, metni anlamsal çözümlemesinin yanında kendini yazılı ve sözlü olarak ifade etmesine de olanak sağlar. Ancak salt kelimelerin anlamının bilinmesi metni anlamak için yeterli bir şart değildir (Stahl, 2003; 245).

Bireyin çok kelime bilmesi, çok kavramı tanınması ile çok bilgili olması arasında doğru bir orantının olduğu söylenebilir. Bu durum çeşitli konuları öğrenmeye çalışan bireyin bu konuyla ilgili kavram ve kelimeleri de öğrenme zorunluluğu ile açıklanabilir. Bu biçimde kelime ve kavram gelişimi çocukluk yıllarında şu şekilde ortaya çıkmaktadır: Çocuklar kendi çevrelerinin, yaşamlarının etkisi altında kelimeleri öğrenirler. Başka bir ifadeyle, çocuğun dili, çevresinin dili ile açıklanabilir. Çünkü çocuktaki dil yapısı, çevresinde iletişim kurduğu birey veya değişkenlerle ilişkilidir. Ancak elde edilen anlamlar yetişkinlerinki kadar karmaşık olmayabilir. Bu karmaşık yapının oluşması zamanla gerçekleşmektedir. Örneğin, kelimelerin birden fazla anlamı olabilir; bu farklı anlamları çocuk yaşantıları ya da gelişimleri ölçüsünde edinebilir (Göğüş, 1978:360).

Kelime tanıma ile anlamlandırma arasındaki ilişki ile ilgili iki farklı teorik yaklaşım vardır. Bunlardan biri “bütüncül yaklaşım” diğeri ise “alfabetik yaklaşım”dır. Bütüncül yaklaşım anlamlandırmaya dayalıdır. Ve kelime tanıma ile anlama arasındaki ilişki üzerinde durmak yerine okuma denetimli ve sık sık tekrar edilen kelimelerden oluşan metinlerle yapılmaktadır. Alfabetik yaklaşımda ise kelime anlamlandırma ile tanıma arasında bir mesafe vardır. Bu mesafenin azaltılması veya yok edilmesi için ilk yıllarda seslerin kazandırılmasından hareket edilmeli, böylelikle ses ve harf arasındaki ilişki kavratılmalıdır (Akyol; 2001:139).

Tür olarak kelimeler ya içerik ya da işlevsel kelimeler olarak sınıflandırılabilir. İsimler, fiiller, sıfatlar ve zarflar içerik kelimeler olarak kabul edilir; fakat edatlar, bağlaçlar, zamirler, yardımcı fiiller, ünlemler işlevsel kelimeler olarak kabul edilir. İçerik kelimeler, açık dilbilimsel gruba girer ve dinamik durumdadırlar. Yani yeni kelimeler sürekli gelişir, bunun sonucunda da genişleyen bir kategoriye girerler. Bunun aksine, işlevsel kelimeler kapalı dil bilgisi grubuna girer ve bu kategoriye neredeyse hiç yeni kelime eklenmez. İşlevsel kelimeler, içerik kelimelere göre daha sık kullanılır. Dil bilgisi bakımından daha basittirler, tahmin edilmeleri daha kolaydır ve taşıdıkları bilgi bakımından sınırlıdır. İlk konuşma gittikçe artarak daha fazla içerik kelimelerle oluştururlar. Bu nedenle içerik ve işlevsel kelimelerin farklı zihinsel süreçleri gerekli kıldığı söylenebilir (Dayalu ve diğerleri; 2002; 871; Acarlar ve Dönmez, 1992:166; Güteryüz ve Dönmez, 1992:209).

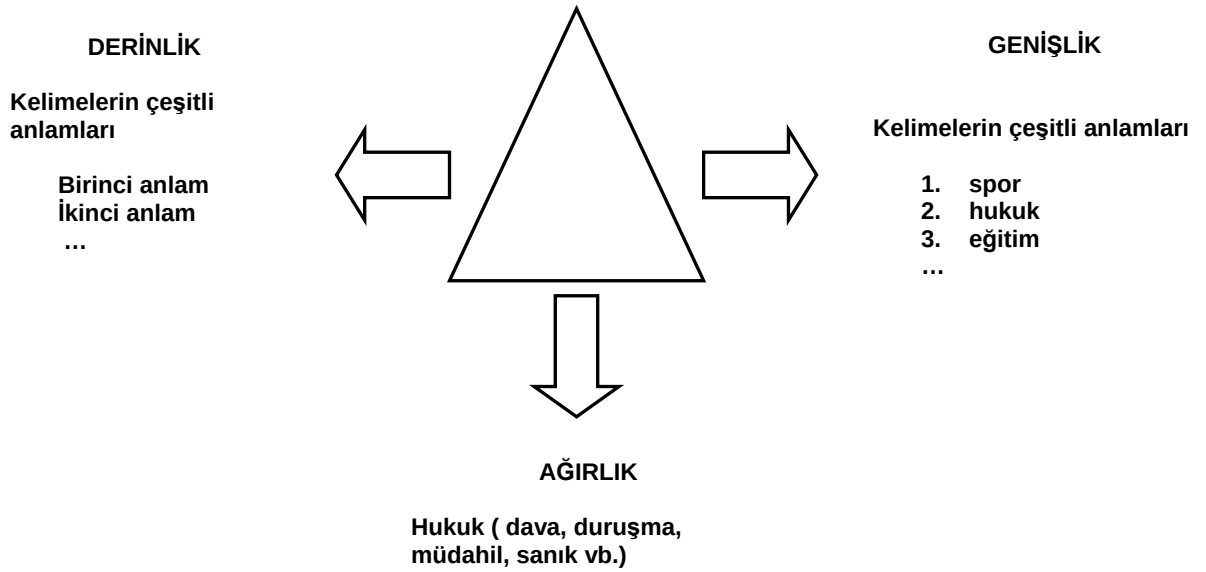
Araştırmacılar, çocukların isimleri nasıl tarif ettiklerini analiz etmişlerdir. Çocukların ilk kelime hazinelerinde isimlerin çoğunlukta olması ve isim kavramlarındaki gelişimin fiil gibi diğer kavram gelişiminden çok daha önemli olması gibi sonuçlar şaşırtıcı değildir. Araştırma sonuçları genellikle isim tanımlarının, erken çocukluktan yetişkinliğe uzanan süreç içerisinde işlevsel, somut ve yakın çevre odaklı kelimelerden daha soyut kelimelere doğru bir gelişim gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Kelime türleri ile ilgili yapılan araştırmalardan biri de sıfatların, kelime edinimi içindeki rolleri, hikâyelerde kullanımı ve konuşmacıların entelektüel yeteneklerinin algılanmasındaki fonksiyonları üzerine yapılmıştır. Bu türden çalışmaların sayıları oldukça azdır. Storck ve Looft'ın sıfatları içeren bir kelime testinden yararlanarak insanların kelime performansındaki değişimleri üzerine bir çalışma yapmışlardır. Bu çalışmada eş anlam türü tanımların, çocukluktan yetişkinlik dönemine doğru gittikçe arttığı gözlemlenmiştir. Markowitz ve Franz (1988) çocuklar ve yetişkinlerdeki tanımlamaları araştırmışlardır. Fakat sıfatlarla ilgili tam bir sonuca ulaşmaları mümkün olmamıştır (Marinellie ve Johnson, 2003:1061).

Bütün bu araştırmaların içerikte farklı; ancak dil öğrenim-öğretim sürecine katkı sağlayacak önemli bulgular sağladığını söylemek mümkündür.

Çocukların yaşları ilerledikçe kelime hazinelerine yalnızca yeni kelimeler eklenmekle kalmaz; belleklerinde var olan kelimelerin farklı anlamlarını da kazanmaya başlarlar. Çocukların gözünde kelimeler belli bir süre tek anlamlılık üzerinde giderken farklı anlamlı kelimelerin sayıları yaşa ve sosyal çevredeki etkileşime bağlı olarak artabilmektedir. Buradaki temel nokta çocukların bildiği tek anlamlı kelimelerin sayısının çok anlamlı kelimelerin sayısından fazla olduğudur (Thevaos, 1951).

Şekil 1.2: Kelime bilgisinin üç boyutu

(Russel 1960'dan uyarlanmıştır.)

Okul yılları boyunca önemli dil gelişimi meydana gelir. Birçok dil biçimi gelişmeye devam eder ve yetişkin diline dönüşür. Okul yıllarında önem kazanan bir dil yeteneği, kelimeleri tanımlayabilme (tanıyabilme) yeteneğidir. Okul çağındaki çocuklardan sıklıkla kelimeleri tarif etmeleri istenir ve bu, okul yılları boyunca bütün çocuklar için yaygın bir akademik görev hâline gelir. Ders ve makale gibi yazılarda, bireylerin etkin bir iletişim kurabilmek için – terimlerin açıklamasını yaparak- kelime anlamlarını açık hâle getirmeleri gereklidir. Sıradan konuşmalarda bile yanlış

anlaşılmayı önleme veya düzeltmede tanımlamalar önemli rol oynar. Kelime anlamını bilmeme veya kelimeyi, bireylerin farklı anlamlarla bilmesi, karşılıklı konuşmanın zayıf olmasına veya kopmasına sebep olabilir. Bir kelimeyi tam olarak tanımlayabilme yeteneği dil gelişimi, okur-yazarlık, akademik başarı ve entelektüel performansla yakından ilişkili olan önemli bir dil yeteneğidir (Marinellie ve Johnson, 2003:1061).

Bir bireyin öğrendiği kelimeler o bireyin kelime hazinesini oluşturmaktadır. Kelime hazinesindeki bu kelimelerin kullanımıyla ilgili iki farklı yapı bulunmaktadır. Bireyin konuşurken veya yazarken kullandığı kelimeler onun **etkin** kelimeleri olarak adlandırılırken; dinlerken, okurken ise **edilgin** kelimeleri kullandığı belirtilmektedir (Göğüş, 1978; Şahin, 1979). Her ne kadar bireyin dinlediğini ve okuduğunu anlama sürecinde kullandığı kelimeler edilgin kelime hazinesini sembolize etse de zihinsel süreçlerin etkin bir şekilde kelimeyi anlamlandırmaya çalıştığını, dolayısıyla anlam kurma çalışmalarının edilgin bir yapı içerisinde ele alınmaması gerektiğini de tartışmak mümkündür.

Farklı kaynaklardan bilgi edinme, bireyin kısmî bilgisini tamamlamasına imkân vermektedir. Kısmî bilgi, kelime araştırmalarının da önemli bir konusudur. Çünkü çoğu zaman bir kelime veya kavram tam olarak öğrenilememekte, kısmî bilgi düzeyinde kalmaktadır. Bireyin bir kelimenin anlamını doğaçlama olarak öğrenmesi o kelimeyi tam anlamıyla öğrendiği anlamına gelmemektedir. Bu durum o kelime ile ilgili “bilgisizlikten” “kısmî bilgi” düzeyine ulaşmayı sağlamaktadır. İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin farklı alanlarda kavram veya kelime öğrenmeleri fen, matematik, sosyal bilgiler gibi farklı içerikteki derslerle sağlanmaktadır. Bu derslerde öğrenilen bir kavramı veya kelimeyi anlamlandırmak için pek çok yeni kelime öğrenilmesi gerekmektedir. Örneğin; elektrik ile ilgili bir derste öğrenciler watt, volt kelimelerini öğrenmek durumundadırlar (Vacca, 2004:14).

Kelimelerin öğrenilme süreci bireyin yaşantısı ve metnin içeriğiyle doğrudan ilişkilidir. Örneğin öğrenciler, hayvanlarla ilgili bir ders sırasında köpek, kurt, kedi ve kaplan kelimelerini iki farklı şekilde sınıflayabilirler.

<u>1. Grup</u>	<u>2. Grup</u>
kedi	kaplan
köpek	kurt

Bu sınıflama yukarıda verilen kelimelerin evcil ve vahşi hayvanlar olarak sınıflamasını göstermektedir. Ancak aynı kelimeler aşağıdaki gibi de sınıflanabilir.

<u>1. Grup</u>	<u>2. Grup</u>
kedi	köpek
kaplan	kurt

Bu sınıflama ise aynı aileden olan hayvanların sınıflamasıdır. Bireyin köpek, kurt, kedi ve kaplanı hangi sınıflamaya alacağı veya bu hayvanların taşıdığı anlam onun yaşantısı veya okuduğu metnin bu hayvanları ele alış biçimiyle ilgilidir (Vacca, 2004;14).

Birey, çevresindeki kavramları öğrenerek sosyalleşme sürecine katkıda bulunur. Bireyin yakın çevresi, kendisine ne kadar farklı değişkenlerden oluşan bir ortam hazırlarsa onun öğreneceği kelimelerin sayısını o kadar artırır. Öğrenilen kelime ve kavramların çokluğu dış dünyayı anlamlandırma çerçevemizi de belirleyeceğinden zengin bir kelime hazinesine sahip olmak oldukça önemlidir. Burada önemli olan kelimelerin nicel olarak çokluğu değildir. Kelimeler arasındaki anlam ilişkileri ve kullanımı da zengin bir kelime hazinesi kadar önemlidir (Çiftçi, 1991;8). Hem zengin bir kelime hazinesine sahip olan hem de kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini içselleştirmiş bireyler kendilerini sözlü ve yazılı olarak ifade etmede sıkıntı duymayacaklardır. Çünkü kelime hazinesinin geniş olması tek başına bireyin dil başarısı için yeterli bir şart değildir. Tam bir başarı için kavram alanlarının, cümle bilgisinin, kelime gruplarının, terim, deyim, atasözü gibi özel ve

genel anlam birliklerinin ve estetiğın, sanatlı ifadenin kıvrak işleyiş yollarının da bilinmesi gerekmektedir (Porzig, 1985). Çünkü dil, onu oluşturan kelime ve kavramlar, işaretler, (insan için anlam taşıma işlevine sahip her şey) insan merkezde olmak üzere tarihe, kültür muhtevasına, zamana, eşyaya her türlü olayın oluşuna ve her insanın özel duygu-düşünce dünyasına, sosyal gruplara ve daha pek çok değişken unsura bağlı olarak geniş manada tavır belirleyen bir sistemattır.

1.6. Kelime Hazinesi

Kelimeler bir dilin örgüsünü oluşturan en önemli öğelerdendir. Bir dilin kelime hazinesi (söz varlığı, söz dağarcığı, söz hazinesi) o dilde yer alan kelimeler ve bu kelimeler arasındaki anlam ilişkilerinden oluşur. Her ne kadar dil öğeleri ile sıkı ilişkiler içinde bulunsa da kelime, özellikle somut kavramları yansıttığında zihinde tek başına belli bir tasarım uyandırabilecek niteliktedir. Örneğın, Türkçedeki üzüm, kitap, bilgisayar, bulut gibi kelimeler bir Türk'e söylendiğinde onun zihninde tek tek, belirli tasarımlar uyanır. Ancak kelimelerin bir cümledeki yeri, cümlenin diğer öğeleriyle olan ilişkisi, aldığı çeşitli ekler yeni anlam yüklemeleri meydana getirebilir (Aksan, 1995:339). Bu durum dilin tek tek kelimelerden oluşamayacağı, tam tersine birbiriyle çok sıkı ilişkili, birbiriyle değerilenen birimlerden oluştuğu fikrine götürmektedir.

Kelime sıklığı: Bir dildeki bazı kelimelerin öteki kelimelere oranla daha çok ya da daha seyrek kullanılmasıdır. Her dilde bazı kelimeler diğer kelimelere göre daha sık kullanılır. Okula yeni başlayan bir öğrenciye veya yabancı bir dil öğrenmeye çalışan bir kişiye ilk aşamada öğretilmesi gereken kelimelerin hangileri olduğu, dildeki kelimelerin hangi sıraya göre tanıtılması gerektiği belirlenirken değişik gereksinimleri karşılayan ana dili ve yabancı dil sözlükleri hazırlanırken kelimelerin sıklık derecelerinin bilinmesi oldukça önemlidir.

Aksan'ın (1995:345) Pierce'den aktardığına göre konuşulan Türkçe ile yazılan Türkçede en sık kullanılan kelimeler aşağıdaki gibidir:

Konuşulan Türkçe		Yazılan Türkçe	
Kelime	f	Kelime	f
Demek	8742	Bir	5589
Bir	4673	Bu	2170
Bu	3278	Olmak	2053
O	3203	Etmek	1944
Ben	2764	Ve	1736
Ne	2674	Demek	946
Olmak	2625	O	856
Gelmek	2372	Ne	685
Gitmek	2372	Baş	651
Sen	1882	Yapmak	650
Var	1801	İçin	641
Şey	1343	Ben	607
Almak	1281	Görmek	569
Yapmak	1264	Gelmek	559
Vermek	1216	İki	558
Ora	1175	Vermek	546
Yok	1175	Gibi	495
Etmek	1098	Bulmak	486
Bakmak	1080	Hareket	478
kız	1072	Almak	458

Yukarıdaki çizelgeye göre konuşma dili ile yazılan dil arasında ayrımların olması oldukça doğaldır; bu farklılıklar dilin becerileri arasındaki başkalıklara ışık tutacaktır.

1.6.1. Kelime Hazinesinin İçerdiği Ögeler

Aksan (1996:26) bir dildeki kelime hazinesinin içerdiği ögeleri çekirdek kelimeler, yabancı kelimeler, deyimler, atasözleri, ilişki sözleri, kalıplaşmış sözler, terimler ve çeviri sözler olmak üzere sekiz ana başlık altında ele almaktadır. **Çekirdek kelimeler** ile anlatılmak istenen, insanın organları başta olmak üzere onun en temel ihtiyaçlarını karşılayan yemek, içmek, uyumak, gitmek, gelmek, almak, vermek... gibi kavramlar, ona en yakın kişileri gösteren akrabalık adları; sayılar ve insanın maddi-manevi kültürü içine giren çeşitli kavramlardır. Her dilde kuşaktan kuşağa aktarılan yaşayan bu ögeler, insan yaşamında birinci derecede önemli olan,

insana ve çevresine ilişkin önemli kavramları yansıtan kelimelerdir. Temel söz varlığı adı verilen bu kelimelerin dilde en az değişen ögeler olduğu, 1000 yılda bu varlığın yaklaşık olarak % 19'unun değiştiği, kalan bölümünün ise yaşamını sürdürdüğü belirtilmektedir (Aksan,1995:341).

Yabancı kelimeler, ticaret, siyaset ve sanat gibi ilişkiler sonucunda ulusların birbirinden aldıkları kelimelerdir. Bir dilden başka bir dile kelime ve kavramlar geçmekte ve bu kelimeler geçtiği dilin eğilim, kurallarına uymuş hâle gelmektedirler. Bu tür kelimeler yabancılığı artık belli olmayan ögeleri oluşturmaktadırlar. Bunun yanında yabancılığı hemen belli olan ve geldiği dilin eğilim ve kurallarına uymayan kelimelerden de söz edilebilmektedir. **Deyimler**, dili konuşan toplumların anlatımdaki gücünü ve başarısını, benzetmeye, nükteye olan eğilimini ortaya koyan önemli ögelerdir. **Atasözleri** bir toplumun bilgeliğini, deneyimlerini, dünya görüşünü ve anlatım gücünü yansıtan, yüzyıllarca yaşayabilen sözlerdir. **İlişki sözleri** de bir toplumun bireyleri arasındaki ilişkiler sırasında kullanılması âdet olan sözlerdir. Günlük ilişkilerde kullanılan sözler olarak da değerlendirilebilirler. Örneğin, günaydın, afiyet olsun, güle güle... İlişki sözleri bir toplumun kültürünün ayrılmaz bir parçası olarak görülebilir. **Kalıplaşmış sözler** hemen her dilde rastlanan kalıplaşmış sözler, hükümdarların, ünlü kişilerin, düşünürlerin, sanatçıların belli bir durumda belli bir olay dolayısıyla söyledikleri, evrenselleşmiş sözlerdir. **Terimler** her dilde fizik, matematik, felsefe ve toplumbilim gibi bilim dallarından sahne sanatlarına, mimariden kuyumculuk, marangozluk gibi zanaatlara kadar uzanan geniş bir çerçeve içinde yer alan, bu dallara ait kavramların oluşturduğu bir terim söz varlığı kullanılır. **Çeviri kelimeler** yabancı kelimeler kapsamında da ele alınabilecek bir niteliktedir. Yabancı kelimelerden farkı kavram aktarılması yoluyla dile yerleşmiş olmalarıdır.

Bir dilin kelime hazinesinin sözlüklerde toplandığı, bilim ve sanat eserlerinde sergilendiği söylenebilir. Şayet sözlükler dilin zenginliğini yeteri kadar içermiyorsa dilin vitrini de renksiz demektir. Ancak sözlükler konuşma dilinin bazı kelime ve kavramlarını içermeyebilir. Özellikle sözlü geleneği kuvvetli olan milletlerin konuşma dillerindeki pek çok kelime kültür dilinin sözlüğüne yansımaz. Bilim,

teknoloji ve sanattaki ilerlemelerin, değişmelerin hızla devam ettiği bir dönem yaşıyorsa; sözlükler içerikte zayıf kalsalar dahi bu gelişme değişmelere yakın olmak ister. Bu isteğin gerçekleşmesi hızlı ve dikkatli bir takibi gerektirir. Bu durumda takibin devamını temin edecek kelime ve kavramlar yeterli değilse ortaya çıkan yeni ve anlam ve kavramlar da mevcut kelimelere yüklenir (Çiftçi,1991:12). Bu durum dili olumsuz bir sonuca götürebilir. Çünkü bir kelime birden fazla olay, gelişme, olgunun anlamını üzerinde taşırsa dilin söz varlığı gelişme gösteremez.

1.6.2. Kelime Hazinesinin Geliştirilmesi

Her birey, konuşma dilindeki kelimeleri nasıl kendi çevresinden doğal bir şekilde öğreniyorsa, yeni kelimeleri de doğal yollarla, çeşitli etkinlikler yaparak ve yaşayarak öğrenmelidir. Ancak bazı derslerde (sosyal bilgiler, fen ve teknoloji) doğrudan kavram veya kelime öğretimine gidilebilir. Öğrenilmesi gereken kelimeler öncelikle okuma parçalarından, yazma ödevlerinden, konuşmalardan, çıkarılmalıdır. Bu gibi ortamlardan seçilen kelimeler doğal ortamlarında görüleceklerinden hem anlam sınırları bellidir hem de daha kolay öğrenilebilirler. Öğrenciler okudukları kitaplarda, dinledikleri seminer veya toplantılarda, seyrettikleri filmlerde, gezdikleri yerlerde karşılaştıkları yeni kelimeleri öğrenmeye isteklendirilmelidir (Göğüş,1978:363).

İlköğretim Türkçe Dersi (1-5) Öğretim Programı'nda (2005) 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kelime hazinesini geliştirmeye dönük önemli kelime kazanımları bulunmaktadır. Bu çalışmalar dil becerilerine göre de ayrı ayrı düzenlenmiştir. Örneğin dinleme becerisinin içerisinde kelimelerin anlam özellikleri (eş ve zıt anlam eş seslilik) dinleme yoluyla kazandırılmaya çalışılırken; konuşma öğrenme alanı ile öğrencilerin yeni öğrendikleri kelimeleri ve kelime hazinelerini konuşmalarında kullanmaları, kendilerini bu yollar geliştirmeleri hedeflenmiştir. Okuma becerisinde ise söz varlığını geliştirme adı altında özel bir başlık bulunmaktadır. Bu başlığın içeriği ise 4 ve 5. sınıf öğrencileri düzeyinde görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirme, kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını bulma, eşsesli kelimelerin anlamlarını ayırt etme, bilinmeyen kelimelerin anlamlarını araştırma, kelimelerin gerçek, mecaz

ve terim anlamlarını ayırt etme, yapım eklerini kullanarak kelime türetme şeklinde düzenlemiştir.

Kelime hazinesini geliştirmeye dönük kazanımların dışında Türkçe dersi öğrenme- öğretme sürecinde de kelime çalışmaları önemsenmiştir. Öğrenme-öğretme sürecinde hazırlık bölümünde ‘anahtar kelimelerle çalışma’ başlığı ile öğrencilerin yeni bilgiye ait özel öneme sahip kavram ve kelimeler üzerinde bilgileri, deneyimleri, düşünce ve görüşleri saptanmak istenmektedir. Bu çalışmanın amacı öğrencinin hem kavram gelişimini sağlamak hem de yeni öğrenilecek bilgiye ilgisini çekmektir (İlköğretim Türkçe Programı, 2005:162).

Öğrenme- öğretme sürecinde anahtar kelimelerden farklı olarak hem dinleme yoluyla hem de okuma yoluyla ‘anlamı bilinmeyen kelimelerle çalışma’ aşaması bulunmaktadır. Bu aşamada yapılan çalışmalarla öğrenciler bilinmeyen bir kelimenin anlamına ulaşmada hangi yollardan (cümledeki anlamından, görseller yoluyla tahminler, sözlük kullanma...vb) yararlanabilecekleri hedeflenmiştir. Sürecin en önemli aşamalarından biri de ‘söz varlığını geliştirme’ başlığı altında toplanmıştır. Bu aşamaya doğrudan kelime öğretimi aşaması da denebilir. Öğrenme-öğretme sürecinin kelime hazinesini geliştirmeye dönük son aşaması ise ‘söz varlığını kullanma’ aşamasıdır. Bu aşamada öğretmen öğrencilerinin kendilerini sözlü veya yazılı olarak ifade edebilecekleri veya kelime oyunları oynayabilecekleri bir aşama görünümündedir.

Göğüş’e göre (1978:363) kelime çalışmaları öğrencilerde aşağıdaki bilgi ve becerileri geliştirmeyi amaçlar:

1. Kullanmakta olduğu kelimelerin anlamlarını, kullanışlarını durulaştırmak; yanlış kullanımları fark edip düzeltebilme yeteneği kazanmak,
2. Yeni kelimeler öğrenerek, kelime hazinesinin yaşla birlikte doğal gelişimini hızlandırmak,
3. Kelimelerin yapılaşlarını tanıtarak, anlamlarını daha iyi belirleyebilecek bilgiler vermek,

4. Kelimelerin karşıtlarını, yakın anlamlarını, karşılıklarını öğretmek, anlam sınırları üzerinde bilinç kazandırmak,
5. Birleşik kelime, deyim, atasözü gibi kelime gruplarını tanıtmak, anlamlarını öğretmek,
6. Kelimenin terim olarak, bir bilim ya da sanat alanında belli anlam taşıdığını fark ettirmek,
7. Bilmediği kelimelerin anlam ve yapısını öğrenebilmek için sözlük ve başka kaynaklara başvurma alışkanlığı kazandırmak,
8. Kelimeleri, deyimleri, terimleri günlük ilişki ve yaratıcı anlatımda doğru ve yerinde kullanmayı öğretmek.

Bireyin dil gelişim sürecini etkileyen faktörlerin varlığı gibi kelime hazinesinin gelişimini de etkileyen faktörler vardır. Bunlar: çevre, eğitim-öğretim, okuma, anlatım ve kişisel ilgilere dir. **Çevre**, bireyin içinde bulunduğu ortamdır. Çocuk kendi ailesinden ve yakın çevresinden başka çevrelerle karşı karşıya bırakılırsa değişik varlıklar görerek, alışkanlıklar edinerek, yeni eylemlerde bulunarak kelimeler öğrenir. **Eğitim- öğretim** ortamları ise okutulan dersler ve eğitim etkinlikleri ile başlıca kelime ve terim öğrenme kaynaklarıdır. Eğitim öğretim faaliyetlerinin etkililiği, kullanılan yöntem ve teknikler, günlük yaşamla ilişkisi öğrencilerin öğrenecekleri kelimelerin niceliğini ve niteliğini de belirleyecektir. **Okuma**, en önemli kelime öğrenme kaynaklarından biridir. Çocuk okurken yeni kelimelerle karşılaştığı gibi, onların farklı anlamlarda kullanımlarını görür. **Anlatım**, sözlü ya da yazılı anlatım bireyi kelime aramaya yöneltir. Bu ise bilinen kelimelerin kullanılmasına, unutulmuş kelimelerin hatırlanmasına olanak sağlayacaktır. **İlgi alanları**, her bireyin yaşamı algılama biçimi farklıdır. Her birey kendi yaşam çerçevesinden olaylara bakmaktadır. Bu süreçte her bireyin farklı ilgi alanları bulunmaktadır. İlgi alanlarında kazanılan kelime sayısı ilgi duyulmayan bir alana göre daha yüksek olabilmektedir (Göğüş, 1978:361).

Graves (2006:4) dört farklı şekilde öğretim yapılarak kelime hazinesinin geliştirilebileceğini savunmaktadır.

Faklı dil becerilerinde düzenlenmiş etkinlikler: Okula başlayan her öğrenci belli bir düzeyde kelime hazinesine sahiptir. Bu hazine sınıf ortamında yapılacak farklı becerilere yönelik dil etkinlikleri ile daha da gelişir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri yoluyla (aracılığıyla) öğrencilerin kelime hazinesi zenginleştirilebilir. Örneğin okul öncesi eğitim yıllarında ve okulun ilk yıllarında daha çok dinleme ve konuşmaya dayalı kelime hazinesi oluşur. Çünkü okuma ve yazma becerisi henüz kullanılmadığından bu yollarla kelime öğrenimi neredeyse yok gibidir. Sözlü olarak yapılan tartışmalar, bir yetişkin yardımıyla okunan kitaplar çocukların kelimelere dikkat kesilmesinde önemli etkinliklerdir. Okuma ve yazmanın öğrenim süreci tamamlandığında da tartışmalara, okuma- anlama etkinliklerine, yazma etkinliklerine yeteri kadar zaman ayrılmalıdır (Biemiller, 2004; McKeown ve Beck, 2004).

Anderson ve Nagy (1992), Stahl (1998) dil becerilerine dayalı olarak kelime hazinesinin gelişmesinde tek başına önemli bir güç olarak okumayı göstermektedirler. Eğer öğretmenler okuma konusunda öğrencilerini istekli kılabilirlerse doğrudan onların kelime hazinelerine katkıda bulunmuş olurlar görüşünü savunmaktadırlar.

Doğrudan kelime öğretimi: Öğrencilerin kelime hazinelerinin geliştirilmesinde kullanılan yöntemlerden biri de doğrudan kelime öğretimidir. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, bütün kelimelerin öğrencilere tek tek öğretilmeyeceği gerçeğidir. Ancak bu gerçek bazı kelimelerin öğretimini de gereksiz görmez. Doğrudan kelime öğretimi yapılırken bile bir kelimenin diğer kelimelerle olan ilişkisi, bağlam içerisindeki rolü öğrencilerce kavranırsa bu yöntem, çok etkili bir yöntem hâline gelebilir (Folse, 2004; Graves, 2000; Nagy, 2005, Stahl, 1998).

Kelime öğrenme stratejilerinin öğretimi: Kelime hazinesinin geliştirilmesinde etkili bir yaklaşım da öğrencilere kelime öğrenme stratejilerinin öğretilmesidir. Bu stratejilerden ilki bağlam içerisinde kelimenin anlamını çıkarmaktır. İkincisi ise kelimenin özelliklerinden (ekler, kelime türü) yararlanarak

anlama ulaşmaya çalışma. Üçüncüsü ise öğrencilerin kendi kendilerine gelişimini sağlamak amacıyla sözlük kullanmaya teşvik etmektir.

Kelime öğrenme bilincinin oluşturulması: Kelime öğrenme bilinci kavramı Anderson ve Nagy (1992) tarafından kullanılmıştır. Öğrencilerin yeni kelime öğrenmeye karşı istek duyması, öğrenmenin kendisine sağladığı kazancın bilincinde olması bireyi destekleyen bilişsel bir süreç olarak değerlendirilmektedir.

Kelime öğretimi yöntemleri

Kelime hazinesinin geliştirilmesi amacıyla eğitim ortamlarında çok farklı yöntemler kullanılmaktadır. Nagy (2004:4) bu yöntemleri iki farklı şekilde sınıflamaktadır. Geleneksel Yöntemler: Geleneksel kelime öğretim yöntemlerinin başında tanımlamaya dayalı kelime öğretimi (sözlük kullanma) gelmektedir. Bu yöntemde öğretmenler öğrencilere kelime ile ilgili sözlük anlamlarını dikkate alarak veya eş anlamlarını buldurarak öğretim yapmaktadır. Akyol (2005:174) sözlük kullanmayı okuma anında olmasa bile, kelime hazinesinin geliştirilmesinde etkin bir kaynak olarak görmektedir. Ayrıca sözlük kullanma alışkanlığına birinci sınıftan başlanması gerektiğini savunmaktadır. Ancak Akyol (2005:174) sözlükte verilen tanımlamaların iki temel özelliğinin önemine dikkat çekmektedir. 1. Sözlüklerin kelimenin veya kavramın ait olduğu sınıfı veya kategoriye belirtmesi 2. Kavram veya kelimeyi diğer kavram ve kelimelerden ayıran bir-iki özelliğini vermesi. Buna ek olarak öğrencilere verilen sözlük anlamlarının, öğrencilerce analiz edilmesi sağlanarak kendi tanımlarını oluşturmaları sağlanabilir.

Nagy' ye (2004:5) göre bu yöntemin en önemli eksikliği, sözlük kullanımına çok fazla yer vermesidir. Buradaki temel sorun ise sözlüklerin öğrencilerin bilgi birikimini dikkate alarak kelime ile ilgili uygun bir açıklamayı, tanımlamayı verememe olarak göstermektedir.

Geleneksel yöntemlerden bir diğeri de kelimenin anlamını içerikten (bağlam) çıkarma yöntemidir. Bu yöntemde bilinmeyen kelimelerin anlamları bir cümle ya da

metin içerisinde çıkarılmaya çalışılmaktadır. Yöntem, okuma sırasında kullanılabileceği gibi öğretmenin öğretmek istediği kelimeleri öğretmek amacıyla da kullanılabilir. Bu amacı gerçekleştirebilmek için öğretmenin öğretmek istediği kelimeler için cümleler veya kısa bir metin oluşturması gerekmektedir. Akyol'a (2005:168) göre bu yöntemin etkiliği çocuklar için hazırlanmış materyallerin öğrencilerin kelime hazinesini geliştirmek için gerekli ipuçlarını bünyelerinde barındırması ile mümkündür.

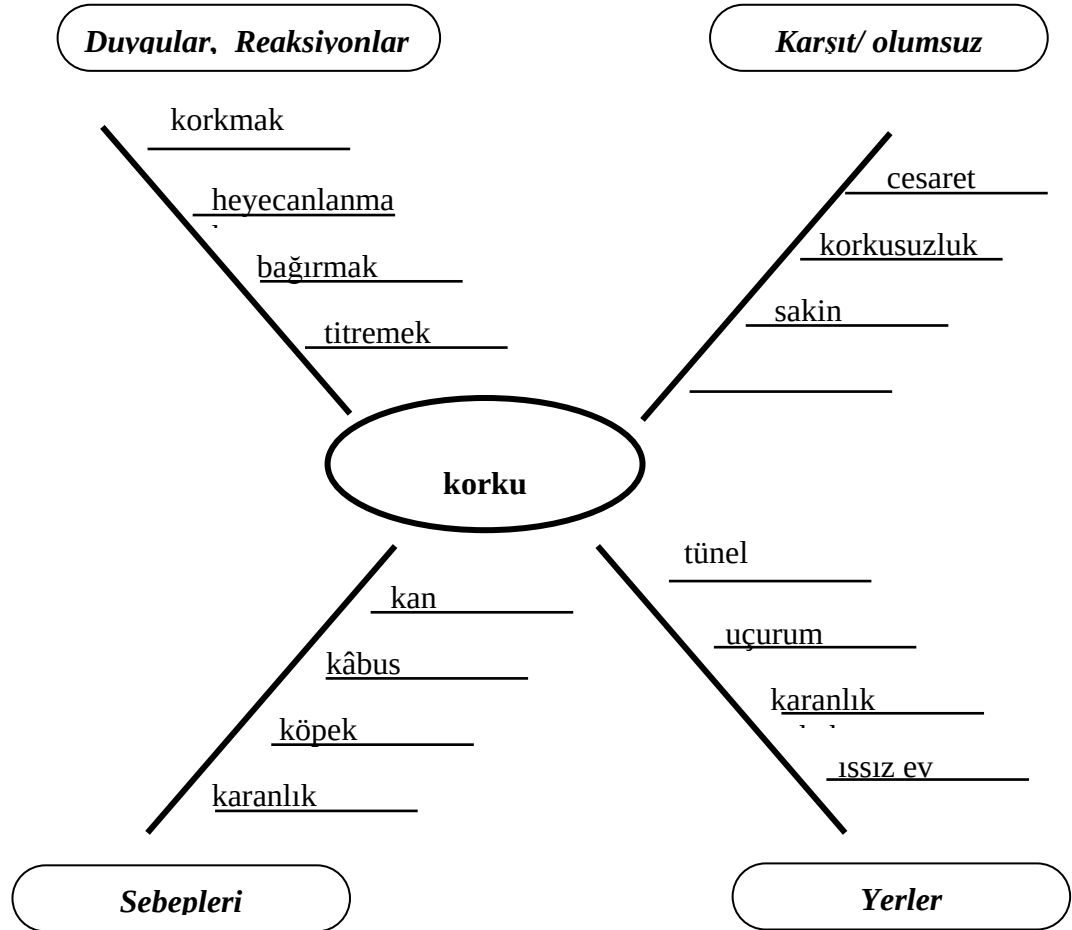
Etkili kelime öğretim yöntemlerini geleneksel yöntemlerden ayıran en önemli özellik kelime öğretimi sırasında herhangi bir okuma eylemine gereksinim duyulmamasıdır. Ancak bu yöntemlerin okuma sırasında kullanılmayacağı anlamına da gelmemektedir. Aşağıda kelime hazinesini geliştirici birkaç çalışmaya örnekler verilmiştir.

Anlam Analiz Çizelgesi

Taşıtlar	Deniz Taşıtı	Hava Taşıtı	Kara Taşıtı	Yük taşır	Yolculuk edilir
Otobüs	-	-	+	+	+
Gemi	+	-	-	+	+
Uçak	-	+	-	+	+
Tren	-	-	+	+	+
Otomobil	-	-	+	+	+
Kamyon	-	-	+	+	-
Minibüs	-	-	+	+	+
Kamyonet	-	-	+	+	+

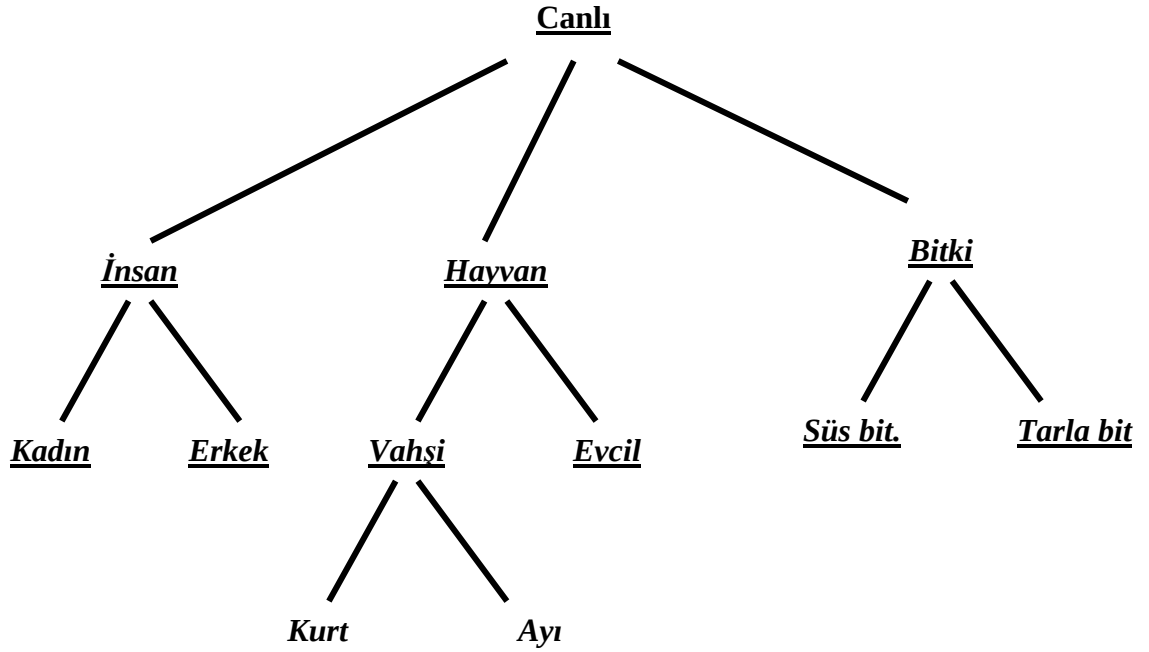
Anlam analiz tabloları öğrencilere varlıklar, kavramlar, kelimeler arasında özelliklerine göre karşılaştırma yapma fırsatı verir. Bu tür etkinlikler öğrencilerin kelime hazinesini ve anlama becerisini geliştirici niteliktedir.

Anlam Haritası

Anlam haritasında öğrencilere bir kavram, konu veya kelimenin neler çağrıştırdığı ortaya konmaya çalışılır. Bir kavram üzerinde belli başlı değişkenler belirlenerek o değişkenlere ilişkin tartışmalar yapılarak harita tamamlanmaya çalışılır.

Hiyerarşik Anlam İlişkileri

Hiyerarşik anlam analizinde de öğrencilerin genel anlamdan özel anlamlara ulaşması amaçlanmaktadır.

1.6.3. Kelime Hazinesinin Genişliği

Kelime hazinesindeki genişliği saptamak amacıyla yurt dışında okul çağı çocuklarla yetişkinlerin kelime hazineleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrenciler ve yetişkinler üzerinde yapılan bu çalışmalar kelime hazinesi çalışmaları arasında önemli bir basamak olarak görülmektedir. Ne var ki, bu araştırmalarda çok farklı sonuçlara ulaşılmıştır. Örneğin, yetişkinlerdeki kelime hazinesi 14.418 ile 200.000 kelime arasında değişiklik göstermektedir. Seashore ve Eckerson (1940), üzerinde çalıştıkları bir grup üniversite öğrencisinin ortalama 155.736 kelime bildiğini tespit etmişlerdir. Hartmann'ın (1941) aynı düzeydeki öğrenciler üzerinde yaptığı araştırma sonucunda öğrencilerin ortalama 200.000 kelime bildikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Farklı yıllarda üniversite öğrencileri üzerinde yapılan araştırmalarda kelime hazinesi ile birbirinden önemli derecede farklılaşan rakamlara ulaşılmıştır. Bu araştırmalarda Oldfield (1963) 74.523, Nusbaum, Pisoni ve Davis (1984) 14.418, Nagy ve Herman (1987) ise 40.000 kelimelik sonuçlara ulaşmışlardır. Kelime hazinesinin genişliği ile ilgili sonuçlar, diğer yaş ve gelişim seviyelerinde de farklılık göstermektedir. Smith (1941) bir üçüncü sınıf öğrencisinin kelime hazinesini 25.000 kelime olarak bulurken Dupuy'un (1974) elde ettiği rakam ise 2.000'dir. Her iki araştırmacının yedinci sınıf öğrencileri üzerinde yaptıkları araştırmada da üçüncü sınıf öğrencilerine ilişkin ulaştıkları bulgulara benzer sonuçlar elde etmişlerdir. Yani tespit ettikleri rakamlarda önemli farklılıklar bulunmaktadır. Dupuy'ın yedinci sınıfların kelime hazinelerine ilişkin elde ettiği sonuç 4.760 iken Smith aynı sınıf düzeyinde 51.000 rakamını elde etmiştir.

Aynı yaş veya sınıf düzeyinde çok farklı sonuçlara ulaşmanın pek çok sebebi olabilir. Lorge ve Chall (1963) sonuçlardaki bu farklılıkların sebebini, yetersiz örnekleme yöntemlerine bağlamaktadır. Örneğin kelime hazinesini tespit etmede kelime listelerinden yararlanılmaktadır. Araştırmalarda kullanılan bu listelerin kelime sayısı bakımından azlığı veya çokluğu öğrencilerde tespit edilmeye çalışılan kelime hazinesini etkilemektedir. Kelime listesi ne kadar dar kapsamlı olursa ölçülen kelime bilgisi de o kadar az olacaktır. Nitekim Hartmann (1941) farklı genişlik ve türde listeleri veya sözlükler kullanmanın aynı örneklem üzerinde dahi farklı sonuçlara yol açtığını belirtmektedir. Sonuç olarak kelime listelerinin dile ait geniş kelime evreninin yalnız bir bölümünü temsil ettiği söylenebilir. Bu durum araştırmaya katılanların bilebileceği bazı kelimelerin dışarıda kalması yani ölçülememesi sonucunu doğurmaktadır.

Kelime hazinesi tespit etmede bir yöntem olarak kullanılan sıklık (frekans) oranları da yukarıda belirtilen “bazı kelimelerin ölçülememesi” sorununu çözmemektedir. Çünkü bu yöntemle elde edilen sonuçlar da kelime listelerinde ulaşılan sayı gibi sıklık sayımındaki kelimelerin sayısı ile sınırlıdır. Bunun yanı sıra sıklık oranları belirlenirken yalnızca yazılı anlatıma veya yalnızca sözlü anlatıma dayalı olması da bir sorun olarak görülmektedir. Çünkü birey sözlü dilde kullandığı

kelimeleri yazı dilinde, yazı dilinde kullandığı kelimeleri ise sözlü dilde kullanmayabilir. Böyle bir yöntemin de deneklerin bilebileceği kelimeleri dışarıda bırakma durumu söz konusudur. Sadece yazılı veya sözlü ifadeye dayalı ölçümler ancak o beceride kullanılan kelimeleri tespit etmede etkili olabilir.

Son zamanlarda, bilim adamları, yetişkinlerin kelime hazinelerini ölçmek için kelime kaynağı olarak genişletilmemiş sözlükler; öğrencilerin kelime hazinelerini ölçmek için de “Word Frequency Book” (Kelime Sıklık Kitabı) okul kitaplarını kullanarak daha güvenilir test örnekleri elde etmeye çalışmaktadırlar (Jain, 2000; 30). Güvenilir sonuçlara ulaşamamanın pek çok sebebi vardır. Bu sebeplerden bazıları yetersiz örneklemeler, kelime bilgisi hesaplamada yetersiz yöntemler, kelime hazinesi saptamada metodolojik eksiklikler, kelimenin tanımlanmasının tam olarak yapılamaması sayılabilir. Ne var ki kelime hazinesi tespitinde olmaması gereken farklılıklara rağmen örneğin bir lise öğrencisinin ortalama kelime bilgisinin ölçülenden daha geniş olduğu gerçeği unutulmamalıdır.

Çocuklar bu kadar çok kelimeyi nasıl öğreniyorlar? Bütün bu kelimeler aynı derinlikte mi öğreniliyor? Küçük çocuklarda kelime anlamı gelişimi konusunda ulaşılan bulgular, çocuklarda ve yetişkinlerde kelime bilgisinin nasıl geliştiği konusunun kolayca anlaşılmasını sağlamaktadır.

1.7. Çocuklarda Kelime Bilgisi ve Gelişimi

Kelime bilgisinin gelişimi aşama aşamadır. Bu aşamalar literatürde farklı şekillerde gösterilmektedir. Akyol’un (2005:153) ve Gunnig’in (2006:336) Dale ve O’Rourke’dan (1971) aktardığına göre bu aşamalar aşağıdaki gibidir.

Çocuk,

1. kelimeyi hiç görmemiştir,
2. kelimeyi duymuş fakat ne anlama geldiğiyle ilgili hiçbir fikri yok,
3. kelimeyi cümle veya metin içerisinde tanıyabilir,
4. kelimeyi tam ve doğru olarak bilir.

Yukarıdaki aşamalara benzer bir sınıflama da Graves (2006:12) tarafından yapılmaktadır. Graves’e göre kelimeler beş farklı aşamada kendini gösterir:

1. Bilinmeyen kelimeler.
2. Genel bilgisine sahip olunan kelimeler. Tam olarak ne anlama geldiği kestirilemeyebilir.
3. Bağlam yardımıyla anlamı oluşturulan kelimeler. Kelime tek başına bir anlam ifade etmezken bir cümle, paragraf yani bir bağlam içerisinde anlam kazanabilir.
4. Tam olarak bilgisine sahip olunan fakat sözlü veya yazılı dilde uygulamalarda kullanılamayan kelimeler. Örneğin bir okuma sırasında rahatlıkla anlaşılıyor ancak konuşurken ya da yazarken kullanılmıyor.
5. Anlamı bilinen ve gerektiğinde sözlü ve yazılı dilde rahatlıkla kullanılabilen kelimeler.

Calhoon ve Leslie’ ye (2002:39) göre kelime bilgisini üç farklı aşamada oluşmaktadır. Bu aşamalar Ehri (1998) tarafından yapılandırılmıştır:

1. Alfabe öncesi dönem: Çocuklar öncelikle kelimelerin görsel ipuçlarını kullanarak okurlar. Bu okuma alfabetik bir okuma olarak değerlendirilemez. Çünkü bu aşamada çocuk için kelime yazılış şekli (görünümü) olarak vardır. Eğer bu görsel unsur veya ipucu kelimedenden kaldırılırsa çocuklar bu aşamada kelimeyi okuyamayabilirler. “DUR” kelimesini büyük harfle yazılmış bir şekilde öğrenen çocuklar “dur” olarak yazıldığında aynı anlamı küçük harfle yazılmış biçimine veremeyecektir.

2. Alfabe dönemi: İkinci aşamada okuma süreciyle ilgili anlamlı bir değişme gerçekleşecektir. Bu aşamada çocuk, dilin yazı boyutunu, harf ve ses unsurlarıyla birleştirecek ve telaffuz eder duruma gelecektir. Bu aşamada harflerin bütünü öğretilmemişse çocuklar benzer sesli kelimeleri ayırt edemeyebilirler. Kelimelerin ilk ve son harfi bu açıdan çok önemlidir. Bu sesler çocukların okuyabilmeleri için alfabetik ipuçlarıdır.

3. *Alfabe pekiştirme dönemi*: Bu aşamada çocuklar kelimedeki harfler ve sesler arasında bağlantılar kurabilecektir. Çocukların kuracağı bu bağlantıları “güzel” kelimesi ile açıklanabilir. /g/, /ü/, /z/, /e/, /l/ kelimenin beş harften oluştuğunu ve her bir harfe karşılık gelen seslerin de ne olduğunu fark edebilecek durumdadırlar. Bu aşamanın en önemli özelliği çocukların bundan önce görmediği kelimeleri dahi okuyabileceğidir.

Kelime bilgisinin nasıl oluştuğu ve nasıl gelişim gösterdiği konusunda çocuklar üzerinde pek çok araştırma yapılmıştır. Örneğin çocuklarda kelime bilgisinin oluşumu veya nesne isimlerinin anlamlarını nasıl öğrendikleri üzerine dört farklı teori oluşturulmuştur.

1. Semantik özellik hipotezi
2. Fonksiyonel merkez hipotezi
3. Prototip hipotezi
4. Karşılaştırmalı hipotez

İlk olarak Clark (1973) tarafından önerilen **semantik özellik hipotezi**, kelimelerin anlamlarının, anlamın özellik veya bileşkelerinden oluşturulduğunu kabul eder. Çocukların, kelime anlamlarını, kelime hazinelerine gittikçe daha fazla özellikler ekleyerek öğrendiklerini kabul eder. Clark, bu semantik özelliklerin hiyerarşik olarak organize edildiğini de önerir. Semantik özellik hipotezi, kelime özellikleri ediniminin sıralamasını yukarıdan aşağıya; yani, daha genel olan özelliklerden başlayarak olduğunu varsayar. Örneğin, eğer bir çocuk “köpek” kelimesini öğreniyorsa, o zaman, köpeğin “dört ayaklı” özelliği, “havlamak” özelliğinden daha önce öğrenilecektir. Clark ayrıca, algılamaya daha açık olan özelliklerin öncelikli olarak öğrenileceğini kabul eder. Semantik özellik hipotezi, ayrıca, küçük çocuklarda kelime öğrenme sürecinin nasıl bir gelişim gösterdiği konusunda tahminler de yapar. Çocuğun öncelikle genel özellikleri öğrenmesinin, çocuğun kelime anlamını aşırı derecede genellemesine neden olduğunu kabul eder. Örneğin; “köpek” kelimesini ilk öğrendiğinde, “köpek” ismi, yalnızca köpekler için

değil, dört ayaklı bütün hayvanlar için kullanılır. Bunun yanı sıra, öncelikli özellikler, algılanabilir özellikler olduğu için kelimenin genelleme yapılarak kendileri için de kullanıldığı nesneler de bu algısal özellikleri, orijinal kelimenin nesnesi ile paylaşacaklardır.

Fakat Anglin (1970), çocuklar kelimeleri genellediği gibi, anlamını daraltma eğiliminde de bulundukları için Clark'ın teorisini eleştirmiştir. Örneğin, bir çocuk “araba” ismini yalnızca “hareket eden arabalar” için kullanır. Anglin, genelleme hipotezinin aksine, böyle bir ampirik kanıt kullanarak öğrenmenin/edinimin özelden genele; yani, tabandan yukarıya doğru olduğunu iddia etmektedir. Hem semantik özellik hipotezi, hem genelleme hipotezi, kelime bilgisi gelişimini açıklamak için kelime anlamı özelliklerini esas almışlardır.

Nelson'un (1974) **fonksiyon merkezli hipotezi**, nesnelere adlarının, fonksiyon özelliklerine; yani, bu nesnelerle ne yapılabileceği veya bu nesnelerin ne yapabileceğine bakılarak verildiğini önerir. Çocuk, daha sonra, kavramla ilgili olarak karşılaşacağı yeni örnekleri (nesneleri) tanımlamakta kullanılacak olan bir hiyerarşi içerisinde, bu fonksiyonel özelliklerin analizini yapar. Nesneyi tanımlayan fonksiyonel özellikler, bu hiyerarşinin tepesindedir ve nesnenin algısal özellikleri, bu hiyerarşi içinde daha aşağıdadır.

Bowerman'ın (1978) **prototip hipotezi**, farklı bir kelime öğrenme yöntemi önerir. Bu hipotez, çocukların kelimeleri, bir referans (nesne) veya bir grup benzer referanslar ile bağlantılı olarak duyduğunu önerir. Örneğin, çocuk gece yatağa yatırılırken “iyi geceler” denir. Bu çocuğun, bu yeni kelimeleri kendi başlarına ve yalnızca prototipik referanslarla bağlantılı olarak üretmelerini sağlar. Sonuç olarak, bu aşamada, çocukların kullandıkları kelimelerde –anlam olarak- daralma eğilimi görülür. Ne var ki, daha sonra, çocuklar, bu kelimelerin anlamlarını, prototiple bir veya daha fazla özelliği ortak olan yeni referanslarla da kullanarak anlamı genişletmeye başlarlar. Hipotezde ayrıca, referans ve prototipin bütün özelliklerinin aynı olmayabileceği, fakat aynı aileye (gruba) ait olmadan kaynaklanan benzerlikler olabileceği ifade edilmiştir.

Barrett'in (1978) **karşılaştırmalı hipotezi**, prototip hipotezinin genişletilmiş bir şeklidir. Karşılaştırmalı hipotez, çocuğun ilk önce, kelimeyi, kelimenin prototiple ilgili özellik tanımlamalarını esas alan semantik alanda algıladığını varsayar. Daha sonra çocuk, semantik alandaki farklı referansları birbiriyle karşılaştırır. Semantik alanın referanslarını farklılaştıran hem algısal, hem fonksiyonel özellikler, yeni kelimenin anlamı olarak çocuğun kelime hazinesinde depolanır.

Bütün bu hipotezlerin kabul ettiği (varsaydığı) ortak fikir, yetişkinlerin kelimelerin farklı anlamlarını ayırt edebilirken, çocukların, bu farklılıkları ayırt edemeyeceğidir. Çocuk büyüdükçe, ayırt etmeyi öğrenir, kelime ile ilişkili daha fazla özelliği ayırt eder ve yavaş yavaş kavramları bir yetişkin gibi algılamaya başlar. Küçük çocuklar üzerinde yapılan çalışmalar, hızlı kavram oluşturma ve uzun süreli kavram oluşturma arasındaki farkı göstermiştir. Yani, küçük çocuklar genellikle, kelime ile ilgili tek bir nesne ile karşılaştıklarında, kelimenin çok genel bir anlamını öğrenirler, fakat daha sonra, kelimenin anlamını tamamıyla öğrenmek için daha uzun bir süre kullanırlar (Jain, 2000:31).

Yetişkinlere kelime öğrenirken benzer bir yöntem uygulansa, verilen kelimelerin büyük bir yüzdesi, yetişkinler ve öğrenciler tarafından farklı derinlik seviyelerinde öğrenilir. Yetişkinlerin yaygın olarak kullanılan kelimeleri bilmeleri ile ilgili olarak Dolch ve Leeds (1953) tarafından yapılan bir çalışma, yetişkinlerin, kelime hazinelerindeki birçok kelimeyi az anladıklarını göstermiştir. Diğer kelime bilgisi araştırmacıları da benzer gözlemler yapmışlardır. Anderson ve Freebody (1979) yeni kelimelerin öğrenilmesini ve bu kelimelerin anlamlarının hayatımız boyunca tecrübelerimizle değiştiğini düşünmektedirler. Buna benzer olarak Greenberg ve Kuczaj (1982) bir kelimenin anlattığı kavramın, hiçbir zaman gerçekten somut bir tanım olamayacağını söylemişlerdir. Bunun tersine, yetişkinlik dönemi boyunca bile, verilen (bilinen) bir nesne cinsinden kavram, o kavrama bir örnek olduğu hükmüne varılan yeni durumlarda yaşanan tecrübeler vesilesi ile değiştirilebilir. Livingston (1982) şunu da eklemiştir ki, kelime hazinesinin gelişimi ister üç yaşında, ister yirmiüç yaşında olsun, hazinede bulunan bir terimin anlamında,

iletişimin içerisindeki fonksiyonel önemin derecesi (miktarı) kadar ayırtetme olacaktır. McKeown ve Beck (1988) kelime bilgisinin ne her şey olduğunu, ne de hiçbir şey olduğunu ve kelimelerin farklı seviyelerde bilinebileceğini belirtmişlerdir.

Okul öncesi çocuklarda, kelime öğrenimi, yalnızca sözel ortamda gerçekleşir. Ne var ki, bu, sadece yetişkinler ve arkadaşlarla yaptıkları diyaloglardan ve radyo dinleyip televizyon seyretmek gibi sözlü ortamlardan değil, aynı zamanda sınıf ortamında yazılı metinlere dayalı olarak yapılan kelime etkinlikleriyle de gelişmektedir. Ancak doğrudan kelime öğretiminin etkin bir öğretim metodu olduğu gösterilmiş olmasına rağmen sınıflarda kelime öğretimine yeterince zaman ayrılmamaktadır.

1.8. Kelime Bilgisi (Derinliği)

Kelime bilgisi gelişimini araştıran birçok araştırmacı, bir kelimenin – anlamı bakımından – derinlik boyutları veya dereceleri olduğunu ve kelime bilgisi derinliğinin niteliklerini tespit ederken dikkate alınabilecek bazı boyutları gösterdiğini kabul etmişlerdir. Diğerleri ise, kelime bilgisi derinliğini, bireyin başlangıçta yalnızca bazı kelime bilgisi türlerini bildiği ve bilgi ilerledikçe (genişledikçe) bütün türleri öğrendiği sonucunu ortaya koymuşlardır.

Russell (1956) kelime bilgisini beş gruba ayırmaktadır: Konuşma, dinleme, okuma, yazma ve anlama. Bu sınıflandırma, bu kelime bilgisi türlerinden her birinin farklı olduğuna farklı deneyimlerle ortaya çıkarıldığına dair bir önermedir. Bu yüzden, ayrı ayrı incelenmelidirler. Fakat O'Rourke (1974) bu sınıflandırma şemasının, farklı kelime bilgilerinin birbirinden ayrı olmadığı, bilakis hepsi bir kelimenin anlamının oluşumuna katkıda bulunduğu için, bireyin iletişim sistemi içerisinde yakın etkileşim içinde olduğu anlamına geldiğini iddia etmiştir.

Cronbach (1943) kelime bilgisi türlerinin sınıflandırılması için daha detaylı bir yöntem önermiştir: Bir kelime farklı seviyelerde bilinebilir. Bunlar:

- a) “genelleme”: konu, kelimeyi tanımlayabiliyorsa,
- b) “uygulama”: kişi, kelimeyi sıradan durumlar için uygun olarak kullanabiliyorsa,
- c) “genişlik”: kişi, kelimenin farklı durumlarda alabileceği farklı anlamları hatırlayabiliyor ve dahası, verilen/karşılaşılan bir durumda bu anlamlardan hangisinin uygun olduğuna karar verebiliyorsa,
- d) “anlamın doğruluğu”: kişi, kelimenin kullanılamayacağı durumlarda kabul edilmez olduğunu fark ederek terimi standart anlamının kullanılabileceği farklı durumların dahil olduğu tüm uygun durumlarda doğru bir şekilde kullanabiliyorsa,
- e) “mevcutluk”: kişi, terimi düşünce ve söylemlerinde kullanabilme yeteneğine sahip ise.

Birçok araştırmacı, bir seviyeyi bir diğerinden ayıran özellikleri birbirinden ayırmaya çalışmış ve bilginin orta seviyeleri sayısınca farklılık gösteren kelime öğrenme modelleri önermişlerdir. Bazı araştırmacılar, kelime bilgisinin büyümesini, kelime bilgisinin, bir kelimenin özelliklerinin bilinmesiyle başladığı bir süreç olarak görürler ve bu bilgi, yaş ve deneyimle birlikte derinleşir. Dale’in (1965) bu süreç/süreklilik kavramında dört kelime bilgisi seviyesi vardır. Bunlar;

- a) ‘kelimeyi hiç görmedim’
- b) ‘kelimeyi duydum, ancak anlamını bilmiyorum’
- c) ‘kelimeyi metin içinde biliyorum, X ile ilgili bir kelime’
- d) ‘kelimenin bir(kaç) anlamını biliyorum’dur.

Curtis (1985) bu süreci

- a) ‘bilinen kelimeler’,
- b) ‘ayırdeden kelimeler’ ve
- c) ‘bilinmeyen kelimeler’ şeklinde üçe ayırır.

Kameenui, ve Simmons ve Darch (1987) üç kelime bilgisi çeşidi önermişlerdir. Bunlar;

- a) ‘tam kavram bilgisi’,
- b) ‘kısımî kavram bilgisi’,
- c) ‘sözel ilişkilendirme bilgisi’dir.

‘Tam kavram bilgisi’, öğrenciler, örnek olarak hedef kavramların açıklanmamış örneklerini tanıyabildiklerinde elde edilmiştir. Bir öğrenci, birtakım belirleyici özellikler kombinasyonunu (bütün örneklerde ortak olan) ve bazı değişken özellikleri (bazı örneklerde olan) biliyorsa, ‘kısımî kavram bilgisi’ne sahiptir. Bir öğrencinin ‘sözel ilişkilendirme bilgisi’, herhangi bir kavramsal anlamının göstergesi değildir fakat öğrencinin bir isim/varlık ile tanımını eşleştirebildiğini gösterir.

Beck, McCaslin ve McKeown (1980) kelime bilgisi seviyelerini ayırmak için farklı bir yaklaşım kullanmaktadırlar. Kelime bilgisi kalitesini üç farklı kelime ulaşım seviyesine göre ayırmayı önermektedirler: bilinmeyen, farkına varılmış olan ve kurulmuş (oluşturulmuş) olan kelime bilgisi. Kurulmuş kelime bilgisi seviyesindeki bir kelime, anlamına kolay ve hızlı bir şekilde ulaşılabilen bir kelimedir. Farkına varılmış olan kelime bilgisi seviyesindeki bir kelimenin anlamı, hatırlanabilir, fakat ancak ciddi bir dikkat gösterdikten sonra. Bilinmeyen seviyedeki bir kelimenin anlamı ise, henüz kurulmamış (oluşturulmamış) tır.

Bir kelimenin farklı seviyelerde bilinebileceği fikri, yaygın olarak kabul görmektedir. Ne var ki, bu kabul, kelime bilgisi değerlendirme uygulamalarında henüz yansıtamamıştır. Şayet bir kelimeyi bilmek her şey değil veyahut da herhangi bir önerme değilse, bunun yerine, öğrencilerin yaşı ve deneyimleri arttıkça kelime bilgilerinde bir gelişimsel farklılık meydana gelir, bu hâlde kelime bilgisinin genişlemesindeki farklı aşamalar nasıl ölçülür? sorusunu anlamlı hâle getirmektedir.

1.9. Kelime Bilgisini Ölçme

Yıllar boyunca, kelime bilgisi araştırmacıları, sürekli olarak daha iyi kelime bilgisi ölçme yöntemleri bulma ihtiyacını hissetmişlerdir. Cronbach, gelişmiş kelime bilgisi ölçme metotlarına olan ihtiyacı dile getirmiştir. On yıl sonra, Russell, ‘çocukların kelime bilgilerinin, birçok çevreden (alandan) unsurlar içeren ve sadece en yakın eşanlamlı kelimenin yüzeysel bir şekilde bilinmesini gerektiren genel kelime bilgisi testleri ile yeterince ölçülemediğine dair bazı kanıtlar olduğu’ yorumunda bulundu. Bundan on yıl sonra ise, Russell ve Dale, çok daha fazla geliştirilmiş ölçüm metotlarını tartışmaya başladılar.

Geleneksel kelime bilgisi testleri, ‘tam bilgi’ ile ‘kısmî bilgi’ arasındaki kelime bilgisi farklarını ölçmekten ziyade, ‘tam bilgi’ ile ‘sıfır bilgi’ arasındaki kelime bilgisi farklarını ölçmüştür. Calfee ve Drum’a (1986) göre, geçerli değerlendirme, kelime bilgisi üzerine yapılan araştırmalar için temel güçlük olarak karşımızda durmaktadır.

Çoktan seçmeli ölçme tekniği, sert bir şekilde eleştirilmesine rağmen kelime bilgisini değerlendirmek için kullanılan popüler bir formattır. Bu tür testlerde yaşanan bazı temel sorunlar, insanların kısmî kelime bilgilerini ölçememeleri, çoktan seçmeli testlerin performansının, verilen çeldirici unsurların türüne bağlı olması ve üçüncü olarak da, bu tür bir test formatının kişiyi tahminde bulunmaya teşvik etme eğiliminde olmasıdır.

Geleneksel çoktan seçmeli test, kelime bilgisinin boyutlarını değerlendirme konusunda daha hassas olması için değiştirilmiştir. Nagy, Herman ve Anderson (1985) kelime başına bir tane çoktan seçmeli teste dayanmak yerine, her bir kelime için üç farklı zorluk seviyesini değerlendiren test unsurlarını içeren bir çoktan seçmeli test geliştirmişlerdir. Her bir hedef kelime, her biri doğru bir yanıt için farklı bir bilgi seviyesi gerektiren üç farklı unsurla test edilir. İçerdiği çeldiricilerin hedef kelimeye semantik (anlam) ve sentaktik (söz dizim) olarak en benzer olduğu test elemanlarının daha zor; hedef kelimeye semantik ve sentaktik olarak benzemeyen

test elemanlarının en az; farklı kavramları temsil eden fakat hedef kelime ile aynı konuşma grubuna dahil olan çeldiriciler içeren test elemanlarının orta zorlukta olduğu kabul edildi.

Daha belirleyici (kalite ölçücü) sonuçlar elde etmek için diğer test formatları kullanıldı; bunlardan birisi evet-hayır formatıdır. Bir evet-hayır değerlendirme formatında, denekler, bildikleri kelimeler için ‘evet’ bilmedikleri kelimeler için ‘hayır’ derler. Fakat bu formatın da dezavantajları vardır. Denekler genellikle mevcut kelime bilgilerini ya olduğundan fazla, ya da olduğundan az görme eğilimindedirler. Bunun yanı sıra, (denekten) hangi kelime bilgisi seviyesinin alınmakta olduğunu görmek de zordur. Yani, denekler bir kelimenin anlamını bildiklerini söylediklerinde, kelimenin temsili anlamını mı, yan anlamını mı, çağrışımsal anlamını mı, yoksa bu anlamların hepsini mi bildiklerini kast ediyorlar? Kelime bilgisini ölçmek için ölçüm dereceleri de kullanılmıştır. Örneğin, deneklerden, kelime bilgilerini 0 ile 5 arasında derecelendirmeleri istenir (0: kelime pek bilinmiyor; 5: kelime çok iyi biliniyor). Bu değerlendirme metodunun da kelime bilgisi seviyesinin olduğundan fazla olduğunu düşünmek ve farklı kelime bilgisi türleri arasındaki farkları ayırt edememe gibi dezavantajları vardır.

Sonuç olarak, kelime bilgisi testleri, anlamının derinliğine bakmaksızın kelime bilgisinin genişliğini ölçme eğilimi göstermiştir. Eğer bir test, bir gösterge aracı olacaksa, yalnızca kelime bilgisini ölçen bir test değil, aynı zamanda kelime bilgisinin derinliğini de tespit edebilecek nitelikte olmalıdır (Jain, 2000: 36).

Hoover’a (2003:151) göre metinlerdeki kelime hazinesi tutarlı bir şekilde ölçülürse metnin yazarının kelime hazinesi hakkında fikir verecektir. Bunun yanında yazarın metin oluştururken kullandığı tarzı da analiz etme fırsatı verecektir. Eğer kelime hazinesi ölçümleri, metinleri yazarlarına güvenilir bir şekilde bağlayabiliyorsa, yazarların tarzlarını analiz etmede de başarılı olabilirler. Ancak bu ölçümler metinlerle yazarlar arasında güvenilir bağlantı kuramıyorsa tarz analizinde de başarılı olamayacaklardır.

Yazarlar, sahip oldukları kelime hazinelerinin genişliği bakımından farklılıklar gösterirler. Bazı yazarların geniş kelime hazineleri olup fazla rastlanmayan kelimeleri bile kullandıkları görülür. Bazıları ise daha dar kelime bilgisine sahiptir ve yalnızca yaygın olan kelimeleri kullanırlar. Bu durum kelime zenginliğinin yazarları birbirinden ayırt etmede önemli bir ölçüt olduğu varsayımını doğurmuştur. Ancak bu varsayım Hoover (2003) tarafından kabul görmemektedir. Bu varsayımda dikkate alınması gereken bir diğer durumda kelime hazinesinin kullanımında bilinçli ve kontrollü bir kelime seçiminden öte otomatik ve alışkanlığa bağlı olarak kelime seçiminin yapıyor olmasıdır.

Kelime hazinesinin zenginliğinin göstergesi bir metnin içerdiği farklı kelime sayısı ve anlamca birbirine yakın kelimelerin kullanım oranlarıdır. Eğer bir metinden rastgele seçilen iki kelimenin aynı çıkma olasılığı düşükse kelime hazinesi zengin ve bu metin, “kelime hazinesi zengin olsun” kaygısı taşımadan yazılmışsa yine kelime hazinesi zengin olarak yorumlanır. Bir diğer ve önemli gösterge de metin içerisinde yalnızca bir kez kullanılan kelimelerin sayısıdır.

Kelime hazinesinin genişliğini ölçmeye yarayan matematiksel yöntemler önerilmiştir. Bu yöntemlerden biri de metinlerde rastgelelik ilkesinden hareket eden yöntemlerdir. Örneğin bir metinden rastgele iki kelime seçilip, bunların aynı kelimeler olma olasılığının hesaplanmasıdır. Ölçüm metotları ne olursa olsun önerilen tüm yöntemler şu temel varsayıma dayanır: Yazarlar kelime hazinesinin genişliği konusunda sistemli biçimde birbirlerinden ayrılırlar ve doğru bir ölçme metoduyla bir yazarın tarzı ile ilgili ayırt edici bir özellik tespit edebilirler.

Yukarıda tartışılan kelime, kelime bilgisi, kelime bilgisinin ölçümü, kelime hazinesinin geliştirilmesi kavramları bireyin dil gelişimi açısından oldukça büyük bir önem taşımaktadır. Bu açıdan bakıldığında kelime hazinesi üzerine yapılacak çalışmalar yalnızca bir durum betimlemesinden öte birey için tasarlanacak öğretim ortamının ve materyallerinin, aile ortamının, sosyal çevrenin ve sosyal etkinliklerin de niteliğini belirleyecektir. Bu tür araştırma sonuçları kullanılarak daha nitelikli bireylerin yetiştirilmesi kaçınılmaz olacaktır.

1.10. Amaç

Bu çalışmanın genel amacı ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında hangi kelimeleri ne sıklıkta kullandıklarını saptamak ve yazılı anlatımlarında kullandıkları kelimeleri,

- a) Cinsiyet,
- b) okul öncesi eğitim,
- c) anne- babanın eğitim düzeyi ve mesleği
- d) ailenin ekonomik durumu,
- e) kardeş sayısı,
- f) öğrencinin kaçınıcı kardeş olduğu,
- g) evde veya okulda gazete okuma sıklığı,
- h) kitap okuma sıklığı,
- i) yazı türü değişkenleri açısından incelemektir. Bu genel amacın yanında aşağıdaki sorulara da cevap aranacaktır.

1. Öğretmenlere göre kelime hazinesini etkileyen faktörler nelerdir? Belirledikleri bu faktörler kelime hazinesini nasıl etkilemektedir?
2. 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin aynı konularda oluşturdukları yazılı metinlerde kullandıkları kelimeler eş, zıt, mecaz, gerçek anlam özellikleri bakımından nasıl bir eğilim (dağılım) göstermektedir?
3. 4 ve 5. sınıf öğrencileri yazılı anlatımlarında kelime türlerini (isim, sıfat, zamir, zarf, edat, bağlaç, fiil) ne oranda kullanmaktadırlar?
4. 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım çalışmalarında deyim ve atasözü kullanma oranları nedir?
5. 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları kelime sayısı metin türüne (bilgi verici, öyküleyici) göre farklılaşmakta mıdır?
6. 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımları, kelime yapısı bakımından nasıl bir dağılım göstermektedir?

1.11. Önem

Kelimeler, bireyin hem ana dilini öğrenme kaynaklarından hem de anadilini oluşturan öğelerdendir. Bir bireyin sahip olduğu kelime hazinesi çeşitli açılardan incelendiğinde o bireyin dil gelişimine ilişkin bazı bulgulara ulaşmayı kolaylaştırmaktadır. Bu araştırmada elde edilen bulgulardan birincisi ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin yazı dilinde kullandıkları kelimelere dönüktür. Burada elde edilen kelime listeleri araştırma kapsamına alınan sınıflar düzeyinde hangi kelimelerin ne sıklıkta kullanıldığı hakkında fikir verecektir. Dolayısıyla bu listeler, öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullanabilecekleri ve listede yer almayan farklı kelimelere dönük öğretim etkinliklerinin tasarlanması için öğretmenler açısından oldukça önemlidir.

Araştırma kapsamında oluşturulan listelerdeki kelimeler, türleri bakımından incelenmiş ve hangi kelime türünün ne sıklıkta kullanıldığı belirlenmiştir. Bu durumda 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin dil gelişim süreci içerisinde kelime türleri bakımından hangi düzeyde olduğunun bilinmesi, İlköğretim Programı'nda belirtilen kelime türlerinin öğretiminde hareket noktasını teşkil edebilir. Dolayısıyla öğretmenler, çok fazla kullanılan kelime türünden hareketle, az kullanılan kelime türünü geliştirmeye ve kelime türünün kendi içerisindeki (örneğin niteleme sıfatı, sayı sıfatı, sıra sayı sıfatı) çeşitlerinden sık kullanılmayanına dönük öğretim etkinlikleri tasarlayabilir. Ayrıca bu sınıflar düzeyinde oluşturulacak masal, hikâye, bilgilendirici metin vb. veya ders kitaplarındaki metinlerde kullanılacak kelime ve kelime türleri hakkında yazım öncesi bir veri sağlayacağından çalışma yazarlar açısından da önem arz etmektedir.

Eğitim sistemlerinin en önemli değişkenlerinden biri de ailedir. Aileler eğitim-öğretim etkinliklerine verdikleri destekle çocuklarının başarısına önemli katkılar sağlayabilmektedirler. Etkili bir aile ortamı, sosyal aktiviteler, çalışma odası, kitap satın alma, yeni öğretim materyalleri edinme, eğitici ziyaretler vb. ailenin çocuklarına sunacağı olanaklardandır. Bu olanakların çocuğun okul başarısına ve dil gelişimine katkıları açıktır. Ancak bu olanakların tamamına sahip olmak dil gelişimi

açısından kendini gerçekleştirmiş bir çocuğun yetişmesi anlamına gelmemektedir. Çünkü aileler, bu tür olanakların yanında çocuklarına ayırdıkları zamanın “kaliteli bir zaman” olması açısından da önemli bir konumdadırlar. Bu nedenle araştırma sonuçları çocuğun dil gelişiminde ailenin rolü açısından da önem arz etmektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin, kelimeleri anlam özellikleri bakımından (gerçek, mecaz, eş, zıt) kullanma durumları da ele alınmıştır. Kelimelerin anlam özellikleri ile ilgili elde edilmiş bulgular öğrencilerin yalnızca dil gelişimini hakkında değil aynı zamanda öğrenmenin doğası hakkında da fikir verecektir.

2. BÖLÜM

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Farklı yaş düzeylerinde kelime hazinesinin belirlenmesinin sağlayacağı yararlar ve bu alanda yapılan çalışmalar düşünüldüğünde konunun yeterince önemsenmediği sonucuna varılabilir. Çünkü alan çalışmaları incelendiğinde sayısı birkaçı geçmeyen araştırmaya rastlanmaktadır. Araştırmaların da genellikle yetmişli yıllardan sonra yapılması kelime hazinesi çalışmalarının Türkiye Türkçesi için yeni olduğu sonucunu ortaya koymaktadır. Türkiye’de her geçen gün önemi artan kelime araştırmaları sınırlı görünse de uluslararası çalışmalar oldukça fazladır. Araştırmanın giriş bölümünde gerek ulusal gerekse uluslararası çalışmalar araştırma amacı doğrultusunda ele alınmış ve incelenmiştir. Bu bölümde ulusal ve uluslararası çalışmalardan birkaçı örneklendirilerek araştırmalar kısaca özetlenmiştir.

Pars ve Pars (1954) İlköğretim birinci sınıf öğrencilerine öğretilebilecek kelimelerin listesini oluşturmak amacıyla bir çalışma yapmışlardır. Bu araştırmada birinci sınıf öğrencileri için yazılmış olan ders kitaplarındaki (okuma kitapları ve alfabeler, hayat bilgisi) kelimeler ve günlük dilde kullanılan kelimeler birleştirilerek 689 kelimededen oluşan bir liste oluşturmuşlardır.

Pierce (1960) tarafından Türkçe üzerine yapılan çalışma önemli araştırmalardandır. Araştırmada veriler hem yazılı hem de sözlü kaynaklardan toplanmıştır. Okuma-yazma bilmeyenlerin günlük yaşamda sıklıkla kullandıkları kelimeler tespit edilmiştir. Araştırmada yazılı ve sözlü dile ilişkin havuzlar oluşturulmuş ve sözlü dile ait 700, yazılı dile ait 1500 kelimenin günlük Türkçenin temel kelime listesini % 90’ını oluşturduğu tespit edilmiştir.

Harit (1972) Samsun ve Ankara illerindeki 6-7 yaş çocukların kelime hazineleri tespit edilmeye çalışmıştır. Kelime hatırlama oyunu yöntemiyle yazılı materyal toplanmıştır. Materyallerdeki kelimeler ve bunların tekrar sayıları alfabetik liste hâlinde gösterilmiştir. Araştırmada sosyo- ekonomik düzey bir değişken olarak alınmaktadır. Çalışma 9351 öğrenciye ait bir sıklık listesi oluşturma şeklinde desenlenmiştir.

Davashgil (1985) Daha çok okul öncesi dönemde uygulanan ve öğrencilerin kelime hazinelerini tespit etmeye yarayan dört farklı teste dayalı bir çalışmadır. Bu araştırmada birinci sınıf öğrencilerinin kelimeleri tanıma, hatırlama ve adlandırma aşamalarındaki durumu tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu araştırmadaki önemli unsurlardan biri birinci sınıf öğrencilerinin dil gelişim düzeylerinin farklı sosyo-ekonomik ve kültürel çevreye göre de incelenmesidir.

Çiftçi (1991) bir grup üniversite öğrencisi üzerinde yapılan araştırmada yazılı kaynaklarla veriler toplamış ve üniversitesi öğrencilerine ait kelime sıklığı listesi oluşturmuştur. Öğrencilere yazdırılan biri serbest biri otobiyografik çalışmalara dayandırılan araştırma üniversite öğrencilerinin bu iki yazma çalışmasında kullandıkları kelimeler listelenerek ve frekansları tutularak hazırlanmıştır.

Tosunoğlu (1998) ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin aktif olarak kullandıkları kelimeleri belirlemeyi amaçlayan çalışma bu düzeydeki öğrencilere ait bir kelime hazinesi yapısını oluşturmaya çalışmıştır. Ses kaydı yoluyla elde edilen veriler çözümlenmiş ve gramatik incelemesi yapılmıştır. İncelemede cümlelerin kelimeler yönünden uzunluklarına, kelimelerin hece ve harf sayılarına bakılmıştır. Kelimeler hem kullanım sıklığına hem de çeşitlerine göre sınıflandırılmıştır.

Çeçen (2002) tarama modelinde yaptığı araştırmada ilköğretim öğrencilerinin kelime hazinelerinin geliştirilebilmesi için yapılabilecekleri belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmada araştırmacı, öncelikle kelime hazinesinin öğrenci, eğitim-öğretim süreci, öğretim programlarındaki işlevi ve önemini ele almıştır. Bu değişkenler içerisinde kelime hazinesini geliştirme yolları tartışılmış ve okuma,

oyun, ezber, görsel basın, dramatizasyon ve sözlük kullanma gibi kelime hazinesini geliştirici etkinlikler alan yazını ile desteklenerek verilmiştir.

Karadağ (2005) Araştırma, ilköğretim I. Kademe öğrencilerinin kelime hazinelerini tespit etmek, aynı dönem için yazılan Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin kelime hazinelerini belirlemek, öğrencilerin kelime hazineleri ile Türkçe ders kitaplarının kelime hazinelerini sınıf düzeylerine göre karşılaştırmak, aralarındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırma Türkiye genelinde 1-5. sınıflar düzeyinde 3.135 öğrenci üzerinden ve ilköğretim 1-5 öğrencilerine göre hazırlanan iki Türkçe ders kitabından veriler toplanarak yapılmıştır. Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre, kelime sıklık ve yaygınlık listeleri ve Türkçe ders kitaplarının her sınıf düzeyinde kelime sıklık listeleri oluşturulmuştur. Öğrencilerin yaygın olarak kullandıkları kelimeler, ders kitaplarının sıklık listeleri ile karşılaştırılmıştır. Araştırma bulgularına göre ders kitaplarında ve öğrencilerde ortak olarak kullanılan kelimeler ve öğrencilerin yaygın olarak kullanmalarına rağmen ders kitaplarında bulunmayan kelimeler tespit edilmiştir. Öğrencilerin yaygın olarak kullandıkları kelimelerin % 50-60 arasında değişen oranlarda ders kitaplarında yer almadığı tespit edilmiştir. 1-5. sınıf öğrencilerinin her sınıf düzeyinde kullandıkları yaygın kelimeler bir araya getirilerek sıklıklarına göre tekrar dizilmiştir.

Kurudayıoğlu (2005) Araştırma, Türkiye genelinden seçilmiş 6, 7 ve 8. sınıf toplam 1.726 öğrenciyi kapsamaktadır. Seçilen sınıflara devam eden öğrencilerin kelime hazineleri incelenmiştir. Bunun yanında bu sınıf düzeyindeki Türkçe ders kitaplarının kelime hazineleri de belirlenmiştir. Hem öğrenci hem de ders kitabında bulunan kelime hazinesi karşılaştırmalı olarak ele alınmış ve kitapların öğrenci seviyesine uygunluğu test edilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda ilköğretim II. Kademe öğrencilerinin yazılı anlatımlarında elde edilen verilere dayalı olarak sınıflar düzeyinde kelime listeleri oluşturmuştur. Öğrencilerin yaygın olarak kullandıkları kelimeler ders kitaplarının sıklık listeleri ile karşılaştırılmıştır. Ders kitaplarında ve öğrencilerde ortak olarak kullanılan kelimeler ve öğrencilerin yaygın olarak kullanmalarına rağmen ders kitaplarında bulunmayan kelimeler tespit edilmiştir.

Thorndike (1921) Kelime hazinesi çalışmalarının temelini oluşturan bir araştırmadır. Thorndike'ın sıklık esasına göre yapmış olduğu çalışma 10.000 kelimelik bir listeyi içermektedir. On yıllık bir çalışma sonucu kelime listesini güncelleyen Thorndike yeni çalışmayla 20.000 kelimelik bir liste oluşturmuştur.

Jain (2000) Kelimleri etkin biçimde öğrenme, okuma eyleminden matematiğe, oradan sosyal bilimlere başarı elde etmek için önemlidir. Bazı öğrenciler kelimeleri diğerlerine göre daha hızlı ve daha iyi öğrenirler. Bu farklılıklar erken ortaya çıkar ve öğrenciler arasındaki bu aralık zaman içerisinde daha da büyür. İlköğretim Çağındaki Çocuklarda Kelime Öğrenme Süreçleri adlı bu tezde, üçüncü ve dördüncü sınıflara devam eden öğrencilerdeki kelime öğrenme süreçleri araştırılmıştır. Kelime öğrenme sürecinin detaylı bir analizi için, bu sınıflara devam eden öğrenciler oldukça uygundur çünkü öğrenciler okumayı öğrenme sürecinden, okuyarak bilgi edinme, kelime bilgisi oluşturma sürecine bu sınıflarda geçerler. Bu çalışmaya 3. ve 4. sınıfa devam eden altmış öğrenci katılmıştır. Bu altmış öğrenci, standart bir kelime testine tabi tutularak aldıkları sonuçlara göre düşük ve yüksek yetenek gruplarına ayrılmış, öğrencilerin ders kitaplarından test için (eşit sayıda isim ve fiilden oluşan) yirmi kelime seçilmiş, tüm öğrencilerin, bu 20 kelimeyi daha önceden bilmediklerini kontrol etmek için kendilerine bir kelime kontrol listesi uygulanmıştır. Öğrencilere daha sonra kelimeleri bağlam içerisinde veren okuma parçalarından oluşmuş bir okuma çalışması yaptırılmıştır. Sonrasında öğrencilerle, bu yirmi kelimeyle ilgili bilgileri üzerine sözlü olarak görüşülmüş, sıralı bir biçimde, öğrencinin kelime bilgisinin detaylı olarak araştırılmasını sağlayacak, öğrencilere her kelime hakkında bir dizi soru sorulmuştur. Görüşme ile öğrencilerin her kelimeyle ilgili bilgilerinin değerlendirilmesini, öğrencilerin kelimelere karşı tutumlarını ve testteki kelimelerle ilgili semantik (anlam açısından) bilgilerini incelenmiştir.

Bu çalışmanın bulguları, bağlam içerisinden kelime hazinesi ediniminde yüksek yetenekli öğrencileri düşük yetenekli öğrencilerden, hangi bilişsel süreçlerin ayırdığı sorusuna ışık tutmaktadır. Başarılı olan öğrencilerin üst bilişsel yeteneklerini, kelime anlamını edinme yeteneklerini ve bağlamsal anlam yeteneklerini en iyi şekilde kullanabildikleri bulunmuştur. Bu üç süreç yeteneği,

etkin kelime öğreniminde anahtar nokta olarak gözükmetedir. Sonuçlarda ayrıca daha sık karşılaşılan kelimelerin her iki grup tarafından da daha derinden ve daha hızlı öğrenildiği, ancak kelimelere daha fazla sayıda maruz kalmanın başarısız öğrencilere, başarılı öğrencilerden daha çok yardımda bulunduğu tespit edilmiştir. Başarılı öğrencilerin genel olarak daha iyi öğrenme performansı göstermiştir. Çalışmanın sonuçları aynı zamanda hem başarılı hem de başarısız öğrencilerin tipik profilini betimlemiştir.

Marton (1998) Fonolojik çalışma belleği, çocuk ve yetişkinlerde birçok dil süreciyle birlikte karşılıklı ilişki içinde çalışır (ör. Daneman & Carpenter, 1980; Gathercole & Baddeley, 1989; Carpenter, Miyake & Just, 1995). Fonolojik çalışma belleği becerilerinin, kelime hazinesi edinimi, dinlediğini anlama, sözdizimsel işleyiş ve okuduğunu anlama ile çok yakın bağları vardır. Bu çalışma, fonolojik çalışma belleği ile dil süreçlerinin iki düzeyi arasındaki ilişkiyi araştırmak üzere gerçekleştirilmiştir.

Özel bir dil bozukluğu olan 13 çocuk ile normal dil gelişimi gösteren 13 çocuk ilk deneye katılmıştır ve normal şekilde gelişme gösteren çocuklardan farklı yaş aralıklarında üç grup ikinci deneye katılmıştır. Her iki deneyde de beş adet bellek çalışması yapılmıştır.

Sonuçlar, özel bir dil bozukluğu olan çocukların fonolojik çalışma belleklerinde, normal dil gelişimi gösteren yaşlılarına göre daha zayıf bir performans sergilediklerini göstermiştir. İkinci deneyin sonuçları çalışma belleği kapasitesinin yaşla arttığını göstermiştir. Her iki deneysel çalışmada uygulamalarla alınan sonuçlar, çalışma belleği yükündeki bir artışın, çalışma belleği kapasitesinde, sonuç olarak da performans dikkatinde bir düşüşle sonuçlanacağını açığa çıkarmıştır. Kişilerin mevcut bellek etkinleştirme miktarlarındaki farklılıklar nedeniyle oluşabilecek kişisel değişkenlikler bulunmuştur.

Laumann (1999) Yetişkinler sıklıkla yeni bir bilgiyi öğrenememek ya da önceden edinilmiş bilgiyi hatırlayamamak gibi bilişsel zorluklardan şikâyet ederler. Önceki araştırmalar pek çok yaşlı yetişkinin belli öğrenme görevlerinde zorluklarla karşılaştığını göstermektedir. Ancak, tüm yaşlı yetişkinler bu zorlukları yaşamamaktadır. Son dönemlerde yapılan bir araştırma, yaygın görüşün aksine, daha yaşlı yetişkinlerin belli görev şartları altında yeni bilgiyi öğrenebildiklerini göstermiştir. Bu araştırmanın amacı, yaşça daha genç olan yetişkinlerle kıyaslandığında, yaşlı olan yetişkinlerin iki farklı öğrenme görevi şartı altında yeni kelime hazinelerini nasıl edindiklerini incelemektir. Her katılımcı iki çeşit kelime öğrenme tekniğini kullanmışlardır bunlar: eşleşmeli çağrışımsal öğrenme ile bağlamsal öğrenmedir. Katılımcılara ayrıca her birinin kişisel farklılıklarından (çalışma belleği ve kelime hazinesi bilgisi) ve tümevarım muhakeme faktörlerinden dolayı iki ölçüm daha yapılmıştır. Araştırma bulgularına göre yaşça genç olan yetişkinler çalışma belleği ölçümlerinde tümevarım ve muhakeme becerilerinde daha yüksek sonuçlar elde etmektedirler. Daha yaşlı yetişkinler ise tam tersine, var olan kelime hazinesi ölçümlerinde daha yüksek sonuçlar elde etmektedirler.

Fry (1997) öğretmenler, program geliştirme uzmanları ve araştırmacılar için hazırladığı kitabında İngilizcede sıklık düzeyi yüksek olan kelimelerin listelerini oluşturmuştur. Bu listelerdeki kelimeler yaygın kelimelerin sıklığına göre sıralanmaktadır. Bu yaygınlık sıklığı örneğin öğretmene ders sırasında birçok kelimenin bir anda öğretilmemesi gerektiğini hatırlatırken, program geliştirme uzmanlarına da sınıf düzeyinde geliştirilecek programlarda kelime hazinesine ilişkin ipucu niteliği taşımaktadır. Bu çalışma ile hangi kelimelerin hangi düzeydeki çocuklara öğretilmesi gerektiği konusunda da bir öğretim sırası bulunmaktadır.

Kelime hazinesi üzerine yapılan uluslararası çalışmaların sayısı oldukça fazladır. Bu araştırmalar gerek normal zekâ düzeyine sahip bireyler üzerinde gerekse öğrenme güçlüğü çeken veya fiziksel engelli bireyler üzerinde yapılmıştır, Yukarıda bu araştırmalardan bir kaçı ile ilgili özet bilgiler verilmiştir.

<http://idea.uoregon.edu/~ncite/documents/techrep/tech13.html> adresi kullanılarak kelime hazinesi ile ilgili yapılmış araştırmalar ve yapılış amaçları incelenebilir.

3. BÖLÜM

YÖNTEM

İlköğretim öğrencilerinin yazı dilinde kullandıkları kelime hazinelerini belirlemeyi amaçlayan bu çalışma betimsel niteliktedir. “Betimsel çalışmalar bir durumu var olduğu şekliyle ortaya koyan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Önemli olan, onu uygun bir biçimde gözleyip belirleyebilmektir” (Karasar,1999:77).

Araştırmanın temel ögesi olan kelime, içerik analizinde önemli bir unsurdur. Kelimeler herhangi bir yazılı veya sözlü kaynağın en küçük yapı taşıdır. Araştırmacıların amacına bağlı olarak bu yapı taşları rahatlıkla bir analiz birimini oluşturabilirler. Bu tür çalışmalarda kullanılabilecek bir diğer öge de cümledir. Başlı ve sonu belli analitik bir ünite olması açısından nitel verilerin sayısallaştırılmasında kullanılan cümle, araştırmacının bir nitel veri setine ilişkin temalar veya kategoriler oluşturulurken kullanacağı en önemli araçtır (Tavşancıl ve Aslan, 2001:64; Yıldırım ve Şimşek, 2000:179; Peynircioğlu;1988:133).

3.1. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni Gazi Üniversitesi Vakfı Özel İlköğretim Okulu, Ulubatlı Hasan İlköğretim Okulu, Baldudak İlköğretim Okulu ve Örencik İlköğretim Okulu'nda okuyan 4.ve 5. sınıf öğrencileridir. Bu okullar, sosyo-ekonomik bakımdan farklı düzeylerdeki ailelerin çocuklarına ulaşabilmek amacıyla random olarak seçilmiştir. Araştırmanın bağımsız değişkenlerinden ekonomik düzey ve bu değişkenle ilişkili diğer değişkenleri test edebilmek amacıyla araştırmaya katılan öğrenciler, ailelerinin gelir düzeylerine göre sınıflandırılmıştır.

Araştırma örneklemini oluşturmak amacıyla yukarıda adı geçen okullarda bulunan 4 ve 5. sınıfların şube sayıları belirlenmiştir. Her iki sınıf düzeyinde de şube sayısı dörtten yukarı olan okullarda örneklem random olarak seçilen sınıflardan; şube sayısı birer adet olan okullarda ise bu sınıfların tamamı örnekleme dahil edilmiştir.

Örnekleme İlişkin Betimsel Veriler

Tablo 3.1: Okullar ve Öğrenci Sayıları

Okullar	SINIF		Toplam
	4	5	
Gazi Koleji	33	33	66
Ulubatlı Hasan İ.	36	32	68
Baldudak İ.	15	16	31
Örencik İ.	16	18	34
Toplam	100	99	199

Araştırmaya katılan ilköğretim okullarındaki sınıf mevcutları özel okulda her iki sınıfta da 24'er öğrenciden oluşurken bu rakam devlet okullarında ise 18-44 arasında değişmektedir. Yukarıdaki tabloda araştırma sürecinde yapılan uygulamaların tamamına katılan öğrenci sayıları bulunmaktadır.

Tablo 3.2: Dört ve Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Cinsiyet	Sınıf		Toplam	
	4	5		
Kız	N	54	49	103
	%	52.4	47.6	100
Erkek	N	46	50	96
	%	47.9	52.1	100
Toplam	N	100	99	199
	%	50.3	49.7	100

Araştırmaya katılan 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin cinsiyetlerine göre dağılımı yukarıda verilmiştir. Araştırmada her iki sınıf düzeyinde de eşit sayıda öğrenci seçimine dikkat edilmiştir.

Tablo 3.3: Dört ve Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Okul Öncesi Eğitim Alma Durumları

Okul öncesi eğt.	Sınıf		Toplam	
	4	5		
Evet	N	65	70	135
	%	48.1	51.9	100
Hayır	N	35	29	64
	%	54.7	45.3	100
Toplam	N	100	99	199
	%	50.3	49.7	100

Araştırmaya katılan 4. sınıf öğrencilerinin yarıdan fazlası (% 54.7) okul öncesi eğitim almazken 5. sınıf öğrencilerinin 51.9'u okul öncesi eğitim almışlardır. Okul öncesi eğitim alan öğrencilerin büyük çoğunluğu özel okula devam eden öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 3.4: Öğrenci Ailelerinin Gelir Düzeylerine Göre Dağılımı

Aylık gelir (YTL)	N	%
500-	34	17.1
500-1000	34	17.1
1000-2000	37	18.6
2000-2500	33	16.6
2500+	61	30.7
Toplam	199	100

Araştırmaya katılan öğrenci ailelerinin aylık gelirleri dikkate alındığında yarıya yakınının (% 47.3) 2000 YTL'den fazla, % 35'inin de 500- 2000 YTL arasında değişen bir gelirin olduğu, buna karşın % 17'lik bir oranda da 500 YTL'den az geliri olduğu görülmektedir.

Tablo 3.5: Anne Mesleği Dağılım Tablosu

Anne mesleği	N	%
1.grup	50	25.1
2.grup	33	16.6
3.grup	96	48.2
4.diğer	20	10.1
Toplam	199	100

1.Grup: Öğretim elemanı, öğretmen, mimar, doktor, hakim, mühendis

2. Grup: Serbest meslek ,memur, işçi **3. Grup:** Ev hanımı **4. Grup:**Diğer

Araştırmaya katılan öğrencilerin anne mesleklerine göre dağılımı Tablo 3.5'te verilmiştir. Tabloya göre annelerin yarıya yakını (% 48.2) ev hanımıdır. Araştırmaya katılanların % 25'ini ise birinci grupta yer alan öğretim elemanı, öğretmen, mimar, doktor, hakim ve mühendis anneler oluşturmaktadır.

Tablo 3.6:Baba Mesleği Dağılım Tablosu

Baba mesleği	N	%
1.grup	64	32.16
2.grup	58	29.14
3.grup	60	30.15
4.diğer	17	8.54
Toplam	199	100

1.Grup: Öğretim elemanı, öğretmen, mimar, doktor, hakim, mühendis

2. Grup: Serbest meslek sahipleri, **3. Grup:** memur ve işçi, **4. Grup:**diğer

Yukarıdaki tabloya göre araştırmaya katılan öğrencilerin baba meslekleri incelendiğinde % 32.16'sının birinci grup olarak nitelendirilen öğretim elemanı, öğretmen, mimar, doktor, hakim, mühendislerin çocuklarından oluştuğu, % 29.14'ünün serbest meslek sahiplerinin çocukları olduğu, % 30.15'inin de memur ve işçi çocuklarının olduğu görülmektedir.

3.2. Kapsam ve Sınırlılıklar

Bu çalışmada, ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kelime hazineleri yazılı dile dayalı olarak belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilere bilgilendirici metin, öyküleyici metin ve anı türlerinde birer ay aralıklarla yazılı anlatım çalışmaları yaptırılmıştır. Bu süreç içerisinde araştırmanın sınırlılıkları aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

1. Araştırmada öğrencilerden veri toplama biçimi yalnızca yazma çalışmalarına dayalıdır. Dolayısıyla öğrencilerin sözlü dilde kullandıkları kelimeler tespit edilemeyebilir.
2. Kelime hazinesi çalışmalarındaki veri analizinin güçlüğü nedeniyle araştırmaya katılan okullardaki ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.
3. Bilgilendirici metin, öyküleyici metin ve anı türlerinde üç uygulamayla sınırlandırılmıştır.

3.3. Varsayımlar

1. Farklı türlerde yazdırılan metinler öğrencilerin yazı dilindeki anlatımlarının gerçek durumunu yansıtmaktadır.
2. Yazılı anlatım çalışmalarında öğrenci tercihlerinin göz önünde bulundurulması onların daha fazla yazma olanağını artırmaktadır.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmaya veri toplamak amacıyla kullanılacak yazılı anlatım konularını belirlemek amacıyla 355 ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencisine “yazılı anlatım çalışması yapsaydı hangi konularda yazardınız?” sorusu yöneltilerek öğrencilerin hangi konularda yazmak istedikleri belirlenmiştir. Bu istekler araştırmanın amaçları ve uzman görüşleri de dikkate alınarak ilk uygulanacak konu olarak **Atatürk (bilgi verici metin)**, ikinci olarak **hayvanlar (öyküleyici metin)** ve son uygulama olarak da öğrencilerin başlarından geçen veya bir şekilde içinde bulundukları bir **anı** yazmaları istenmiştir. Konu seçiminde 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin gelişim özellikleri, ilgi alanları da göz önünde bulundurulmuştur.

Tablo 3.7: Yazılı Anlatım Konuları için Öğrenci Tercihleri

Konular	<i>f</i>	Konular	<i>f</i>
Hayvanlar	83	Uzay	25
Spor	80	Yardımlaşma	25
Atatürk	47	Teknoloji	24
Anı	46	Tiyatro	24
Arkadaş	41	Okul	23
Sevgi	38	Dünya	22
Hoşgörü	38	Sigara	22
Doğa	34	Ülkeler	21
Macera	31	Müzik	21
Bilgisayar	28	Bilim	20
Aile	25	Tarih	20
İnsanlar	25	Saygı	19

Araştırmada veriler, uygulamalar (bilgilendirici metin yazma, öyküleyici metin yazma ve anı yazma) kişisel bilgiler anketi, öğrencilerin kelime hazinesinin

geniş ya da dar olmasını nedenlerini yoklayan öğretmen görüşmesi aşamalarıyla toplanmıştır. Uygulama aşaması sırasıyla bilgilendirici metin (Ek-1) yazma, öyküleyici metin (Ek-2) yazma ve anı (Ek-3) yazma şeklinde birer ay aralıklarla gerçekleştirilmiştir. Uygulamalar, araştırmacı tarafından sınıf öğretmenlerinin de bulunduğu anlarda yapılmıştır. Öğrencilere araştırmanın amacından söz edilmiş ve uygulamalar hakkında bilgiler verilmiştir. Yazdıkları metinlerin bir not ile değerlendirilmeyeceği, dolayısıyla sınıf başarılarını etkileyecek bir özelliğinin olmadığı açıklanmıştır.

Her uygulamanın sonunda öğrencilerin metinleri içerik analizini kolaylaştırması amacıyla bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Üç uygulamadan sonra araştırmaya katılan sınıfların öğretmenlerinden de yardım alarak kişisel bilgi anketi öğrencilerce doldurulmuştur.

3.5. Görüşme Aracının Geliştirilmesi

Öğrencilerin kelime hazinelerini etkileyen faktörler ile ilgili öğretmen görüşleri alınmıştır. Araştırmaya katılan 12 sınıf öğretmeninden 8'i ile görüşme yapılmıştır. 4 öğretmenle çeşitli sebeplerden dolayı görüşülememiştir. Öğretmen görüşme formu'ndaki sorular (Ek-4) kelime hazinesi, dil gelişimi ilgili literatür taramasından sonra belirlenmiştir. Hazırlanan bu sorular daha sonra iki uzman tarafından ayrı ayrı incelenmiş, soruların anlaşılır ve açık bir dille ifade edilip edilmediği belirlenmiştir. Görüşme sorularına ilişkin gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra araştırma kapsamı dışında kalan bir okuldaki üç öğretmenle ön bir görüşme yapılarak sorular sınanmıştır. Görüşme soruları yarı yapılandırılmış görüşme tekniğine göre düzenlenerek son şekli verilmiştir.

Araştırmacı görüşmeler sırasında görüşme formunda bulunan soruları sormak ve cevapları anlaşılır hâle getirmek amacıyla ipuçları vermek dışında, cevapları yönlendirici tepkilerden kaçınmış sohbet ortamı oluşturmaya dikkat etmiştir. Araştırma konusu ile ilgili olası varsayım ya da ön yargılarını öğretmenlere yansıtmamıştır.

3.6. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmanın amaçları doğrultusunda toplanan veriler, verilerin özelliklerine uygun istatistiksel analiz teknikleri kullanılarak SPSS-10.0 kullanılarak çözümlenmiş, bulgular tablolar hâlinde sunulmuş ve yorumlanmıştır. Araştırmanın değişkenleri doğrultusunda aşağıdaki işlemler yapılmıştır.

1. Öğrencilerin her üç uygulamaya ilişkin kullandıkları kelimeler “toplam kelime sayısı” ve “farklı kelime sayısı” olmak üzere Concordance (1993-2000) veri analiz programı kullanılarak kelimelerin frekans ve yüzde değerleri belirlenmiştir.
2. Toplam ve farklı kelime sayılarının iki faktör arasında anlamlılığı test etmek amacıyla bağımsız gruplar için t testi kullanılmıştır.
3. Toplam ve farklı kelime sayılarının ikiden fazla faktör arasında anlamlılığını test etmek amacıyla da tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.
4. Uygulamalardan (bilgilendirici, öyküleyici ve anı) elde edilen kelime ortalamaları (toplam kelime, farklı kelime ve farklı kelime sayısının toplam kelime sayısına oranı) arasında bir ilişkinin olup olmadığı Pearson korelasyon katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır.
5. Öğrencilerin kelime hazinesine ilişkin alınan öğretmen görüşleri içerik analizi kullanılarak çözümlenmiştir. Öğretmenlerin konu ile ilgili düşünceleri, kullandıkları kelime ve kavramlardan yola çıkılarak belirlenmeye çalışılmış ve raporlaştırılmıştır.

4. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin araştırma kapsamında yazdıkları metinler amaçlarda ifade edilen değişkenler dikkate alınarak analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Bölüm iki farklı aşamadan oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin kelime hazinesini etkileyen faktörlerle ilgili görüşleri alınmış ve 4-5. sınıf öğrencilerinin her üç uygulamaya ilişkin toplam ve farklı kelime kullanma durumları içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. İkinci bölümde ise bu sınıf düzeylerinde belirlenen toplam ve farklı kelime sayıları değişkenler (cinsiyet, okul öncesi eğitim, anne-babanın eğitim düzeyi ve gelir düzeyi, kardeş sayısı, öğrencinin kardeşler arasında kaçınıcı kardeş olduğu, evde veya okulda gazete okuma sıklığı, kitap okuma sıklığı ve yazı türü) açısından t-testi, ANOVA, Korelasyon kullanılarak değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır.

4. 1. Öğretmen Görüşlerine Göre Kelime Hazinesini Etkileyen Faktörler

Araştırmada kelime hazinesini etkileyen faktörler üzerine öğretmen görüşleri alınmıştır. Bu görüşmelerden elde edilen bulgulara göre öğretmenler, öğrencilerin geniş bir kelime hazinesine sahip olmalarının sebeplerini öğrencinin,

- ders saatleri dışında çok kitap okumasına,
- derslerde ve ders dışında kendi inisiyatifi ile yazma çalışmaları yapmasına,
- günlük olarak gazete okumasına,
- sözlü dilini etkili kullanmasına,
- arkadaş çevresinin güçlü olmasına,
- matematik, sosyal bilgiler, fen ve teknoloji derslerindeki başarısına,

- anne-babasının sosyo-ekonomik ve eğitim düzeyine,
- cinsiyetten kaynaklanan farklı ilgi, merak düzeyine,
- çeşitli sosyal etkinliklere katılmasına, bağlamaktadırlar.

Yukarıda belirtilen faktörlerin kelime hazinesi nasıl bir katkı sağladığı öğretmen görüşlerine dayalı olarak aşağıda ele alınmıştır.

Araştırma kapsamında, öğrencilerin ders saatleri dışında kitap okumasının kelime hazinesine etkisi üzerine öğretmen görüşleri değerlendirildiğinde,. öğretmenler kitap okumayı kelime hazinesini geliştirmede çok önemli bir faktör olarak görmektedirler. Kitap okuyan öğrencilerin öncelikle kelimeleri bağlam içerisinde gördükleri ve kelimenin kullanımına ilişkin fikir sahibi olduklarını vurgulamaktadırlar. Bunun yanı sıra öğrencilerin günlük yaşamda kullandıkları bazı kelimelerin farklı anlamlarını da okuyarak gördüklerini böylece bildikleri kelimeleri rutin tekrar etmek yerine farklı anlam biçimiyle kullandıkları görüşündedirler. Kitap okumanın kelime hazinesine en önemli etkisinin okuma sırasında karşılaşılan yeni kavram ve kelimelerin öğrenciler tarafından öğrenilmesi olduğunu düşünmektedirler. Anlamı bilinmeyen kelimeler sözlük veya bir rehber yardımıyla öğrenilmekte böylelikle sık yapılan okuma çalışmalarıyla kelime hazinesine yeni eklemeler yapıldığı görüşündedirler.

Öğretmenler, öğrencilerin kendi inisiyatifi ile yazma çalışmaları yapmasını kelime hazinesinin geliştirmesinde önemli bir unsur olarak görmektedirler. Öğrencilerin yaptıkları yazılı anlatım çalışmaları iki farklı boyutta değerlendirilmektedir. Öğretmenler birinci boyutta öğrenci bir hikâye, günlük, şiir vb. gibi türlerde yazdığında kelime hazinesinin gelişmeyeceğini; ancak bildiği kelimeleri kullanma sıklığının artacağı görüşündedirler. Onlar ikinci boyutta ise araştırmaya dayalı yazılı anlatımların kelime hazinesini zenginleştireceğini düşünmektedirler. Öğretmenlere göre yazma, özellikle sözlü dili gelişmeyen veya konuşmayı tercih etmeyen öğrenciler için önemli bir anlatım yoludur. Bazı öğrenciler ailesiyle, arkadaşlarıyla, öğretmeniyle paylaşamadıklarını yazılı anlatım yoluyla

ifade etmektedirler. Bu da onlara gün içerisinde, televizyon seyrederken, kitap okurken karşılarına çıkan kelimeleri kullanma fırsatı doğurmaktadır.

Öğretmenler kitap okumada olduğu gibi günlük gazete okumayı da kelime hazinesini geliştirici çok önemli bir kaynak olarak görmektedirler. Öğretmenler gazetelerin oldukça farklı içerikle (haber, magazin, spor, eğitim, kültür, sanat vb.) hazırlandığını dolayısıyla yalnız öğrencilere değil her kesime konu çeşitliliği (Dünyadan ve Türkiye’den) sunduğunu düşünmektedirler. Bu konu çeşitliliği de farklı alanlardan yeni kelimeler öğrenme fırsatı doğurduğu noktasında birleşmektedirler. Ancak öğretmenlerin birleştiği bir diğer nokta da öğrencilerin sınıf ortamı da dâhil olmak üzere gazete okumaya yeteri kadar vakit ayırmadıkları yönündedir.

Öğretmenler sözlü dilin etkili kullanılmasını kelime hazinesine katkısını çok önemli görmektedirler. Ancak bu katkıyı iki aşamada değerlendirmektedirler. Birinci aşamada sözlü dilini etkili kullanan öğrencilerin kendine güveni olan dolayısıyla kendini ifade etmekten çekinmeyen, hata yapmaktan korkmayan bireyler olduğunu ifade etmektedirler. Bu durumun da onların bildiği kelimeleri sıklıkla kullanma oranını artırdığını düşünmektedirler. Dolayısıyla bu aşama kelime hazinesinin gelişmesi yerinde kelime hazinesinin etkin kullanımını vurgulamaktadırlar. İkinci aşama ise kelime hazinesinin sözlü dil ile geliştirilebileceğidir. Bu aşamada öğretmenler, öğrencilerin kendi aralarında yapacakları tartışmaların, araştırmaya dayalı veya hazırlıklı konuşmaların yeni kavram veya kelime öğrenmek için önemli fırsatlar olduğu konusunda hemfikirdirler.

Öğretmenler, arkadaş çevresini kelime hazinesinin gelişmesinde ve çalışma alışkanlıklarının edinilmesinde çok önemli bir değişken olarak görmektedirler. Öğretmenler akademik açıdan başarılı öğrencilerin, başarısız öğrencileri olumlu anlamda etkilediğini düşünmektedirler. Okunan bir kitabın, derginin içeriğini veya dinlediklerini birbirleriyle paylaşmalarını kelime hazinesine katkı açısından önemli görmektedirler. Çünkü akranların kendi aralarındaki iletişim daha rahat; çocuk – yetişkin iletişimi ise daha resmi bir boyuttadır. Öğretmenlere göre, özellikle 1,2,3.

sınıfta akademik anlamda başarısız öğrencilerin arkadaş çevresinin değişmesi yani başarılı öğrencilerle arkadaşlık etmeleri başarılı olmalarında bir basamak oluşturmaktadır. Yanındaki arkadaşının okuduğunu okuma, dinlediğini dinleme, söylediğini söyleme, yaptığını yapma gibi taklitte bulunabilmektedirler. Bu da onların derse karşı motivasyonunu artırmaktadır. Burada öğretmenlerin arkadaş çevresinde gözlemledikleri bir durum da genelde başarılı öğrencilerin kendi başarılarına yakın öğrencilerle arkadaşlık etme durumudur. Öğretmenler arkadaşlar arasında kelime hazinesi baskın öğrencilerin sözlü yeteneklerinin de baskın olduğunu dolayısıyla sınıf içerisinde veya bir oyunda bile yönlendirici rolü üstlendiklerini düşünmektedirler. Arkadaş çevresinin kelime hazinesi ile bir diğer ilişkisi de birlikte yapılan etkinliklerde açığa çıkmaktadır. Örneğin birlikte karar verilen bir filmi seyretme, tiyatroya gitme, yemekli buluşmalar gibi etkinlikler öğrencilerin farklı konularda kelime öğrenmelerine imkân sağlamaktadır.

Öğretmenler matematik, fen ve teknoloji ve sosyal bilgiler dersleri ile kelime hazinesi arasında önemli bir bağın olduğu görüşündedirler. Öğretmenler matematikte başarılı olan öğrencilerin gerçekte kelime hazinesi de zengin çocuklar olduğunu düşünmektedirler. Çünkü kelime hazinesi zengin olan öğrenciler daha iyi anlarlar (anlama becerileri daha yüksektir). Matematik de anlamaya dayalı, muhakeme gerektiren bir derstir. Kelime hazinesi zengin olan çocuklar daha güçlü muhakeme yapabilirler. Matematikte problemi anlama, problemle ilgili açıklamalar yapma, matematiksel ifadeleri anlama, çözümü anlatma, etkili bir dil becerisini zorunlu kılmaktadır. Dolayısıyla matematiğin içselleştirilmesinde anlama önemli bir basamaktır. Anlamanın üst düzeyde gerçekleşmesi ise kelime hazinesinin zengin olmasına bağlıdır. Burada öğretmenler dil ile matematik arasında bir ilişkinin varlığını kabul etmektedirler. Ayrıca dil içerisinde de okuma becerisinin önemi daha fazla vurgulanmaktadır. Çünkü öğretmenler, okumanın düşünme yeteneğini geliştirdiğini, bu gelişimin de matematiksel başarıyı etkilediği görüşündedirler. Matematik ile kelime hazinesi arasındaki bir ilişki de kavrama açısından incelenmektedir. Öğretmenler, matematikte en önemli işlemlerden birinin, problemlerin çözüm yollarını kavrama olduğunu değerlendirmektedirler. Onlara göre kelime öğrenme de bir kavrama işidir.

Sınıf öğretmenleri sosyal bilgiler ve fen derslerindeki başarı ile kelime hazinesi arasında da önemli bir ilişkinin varlığını düşünmektedirler. Her iki derste de farklı kelimeler öğrenmek için iyi fırsatlar vermektedir. Çünkü her iki derste de farklı içerikli konular, kavramlar, terimler, kelimeler bulunmaktadır. Bu kavram, terim ve kelimelerin anlamları üzerine yapılan çalışmalar, kelime hazinesinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Dersler bazında ise sosyal bilgiler dersinde öğrenilen bir kelime veya kavram başka bir kelime veya kavramla rahatlıkla ilişkilendirilebilmektedir. Örneğin, dondurma değince akla Maraş, çayda çıra denince Elazığ geliyor. Yani bir kelime ya da kavram söylendiğinde birçok farklı kelime, kavramla ilişki kurulabiliyor. Ayrıca sosyal bilgiler dersinde öğrenilen kavram, terim ve kelimeleri günlük hayatta görme ve onların günlük yaşamda kullanılma şansı oldukça yüksektir. Bu nedenle bilinmeyen pek çok kelime ve kavramı bu ders aracılığıyla bilinen bir öğeye dönüşerek günlük yaşamda kullanılabilir bir boyut kazanmaktadır. Kısaca öğretmenler sosyal bilgiler dersini kavramları somutlaştıran bir ders olarak görmektedirler.

Öğretmenler, fen ve teknoloji dersinde yapılan deneyleri anlamak, deney sonuçlarına göre sebep sonuç ilişkileri kurmak, sonuçlara ilişkin açıklamalar yapmak için öğrencilerin kelime hazinesinin geniş olması gerektiğine inanmaktadırlar. Öğretmenler kelime hazinesi geniş olan öğrencilerin yukarıda ifade edilen becerileri daha hızlı sergilediklerine inanmaktadırlar. Bunun yanında bu derste elde edilen sonuçların, kelime hazinesinin zengin olması sayesinde daha etkili bir şekilde başka konulara transferlerinin mümkün olduğuna inanmaktadırlar.

Sınıf öğretmenleri, anne – babanın eğitim düzeyinin öğrencilerin kelime hazinesinin gelişmesinde çok önemli bir faktör olarak görmektedirler. Onlara göre eğitilmiş anne- babalar, eğitimin önemi daha iyi bilmekteler ve çocukları için çeşitli ortamlar hazırlayabilmektedirler. Bu ortamlar da (sinema, tiyatro, birlikte okuma, ödevlere birlikte bakma, araştırma yapma, ders kitapları dışında kaynak inceleme vb.) öğrencilerin farklı kelimelerle karşılaşmalarını sağlamaktadır. Ayrıca öğretmenler, ailelerin konuşma, sohbet biçiminin çocuklarına bir model oluşturduğunu düşünmektedirler. Bunun en güzel örneğini de mesleklerdeki

farklılıklardan vermektedirler. Örneğin bir eczacının çocuğu eczacılıkla, mühendis çocuğu mühendislikle ilgili teknik terimleri, bir asker çocuğu ise rütbeleri diğer çocuklara göre daha fazla bilmektedir.

Araştırma kapsamında, öğrenci cinsiyetinin kelime hazinesine etkisi üzerine öğretmen görüşleri de alınmıştır. Öğretmenler, cinsiyeti kelime hazinesine doğrudan etki eden bir faktör olarak görmemektedirler. Onlara göre öğrencilerin aile ortamı, arkadaş çevresi, iletişim becerilerinin gelişmesi hangi cinsiyette olursa olsun öğrencileri önemli derecede etkilemektedir. Bu hâliyle etkili düzenlenmiş bir sosyal çevre, aile ortamı, öğrencilerin bireysel farklılıklarına göre düzenlenmiş eğitim ortamı, kızların ya da erkeklerin kelime hazinesine katkı sağlayacaktır. Dolayısıyla kelime hazinesinin genişliği açısından etkili bir sosyal ortamda bulunmak kız ya da erkek olmaktan daha önemlidir. Öğretmenler, cinsiyeti önemli bir faktör olarak görmeseler de kızların erkeklere göre daha geniş bir kelime hazinesine sahip olduğu görüşündedirler. Bunu ise erkeklerin daha çok fiziksel hareketlilik gerektiren (araba yarışları, futbol, basketbol, teknoloji, vb.) alanlara ilgi duymaları; kızların da erkeklerin aksine kendilerini yormayacak, duygusal özelliklerine katkı sağlayacak ilgi alanları (şarkı sözü ezberleme, duygusal içerikli kitaplar okuma, vb.) tercihlerine bağlamaktadırlar.

4.2. İlköğretim 4 ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazı Diline Dayalı Kelime Hazinesi ve Kelime Türlerine İlişkin Bulgular

Tablo 4.1: İlköğretim 4.Sınıf Öğrencilerinin Uygulamalara İlişkin Farklı ve Toplam Kelime Sayıları

Metin türü/ kelime sayısı	Bilgilendirici Metin	Öyküleyici Metin	Anı
Farklı Kelime Sayısı	4783	8822	7188
Toplam Kelime Sayısı	28500	33877	26138

İlköğretim 4. sınıf öğrencilerinin uygulamalara (bilgilendirici metin, öyküleyici metin, anı) ilişkin farklı ve toplam kelime sayıları yukarıda tablolaştırılmıştır. Tablo

4.1'e göre 4. sınıf öğrencilerinin öyküleyici anlatımlarında kullandıkları farklı ve toplam kelime sayıları diğer uygulamalara göre daha yüksektir.

İlköğretim 4.sınıf öğrencilerinin her üç uygulamada kullandığı kelimeler **Ek - 1'** de alfabetik olarak sıralanmıştır. Bu liste dikkate alınarak aşağıdaki grupta yapılabilir.

- 1. Grup kelimeler:** Tekrar sayısı dört basamaklı rakamlardan oluşan kelimeler (örneğin, *çok* (1427), *bu* (1528), *bir* (2297))
- 2. Grup kelimeler:** Tekrar sayısı üç basamaklı rakamlardan oluşan kelimeler (örneğin, *baba* (715), *okul* (474), *insan* (376))
- 3. Grup kelimeler:** Tekrar sayısı iki basamaklı rakamlardan oluşan kelimeler (örneğin, *oyun* (81), *Türk* (83), *hastalık*(53))
- 4. Grup kelimeler:** Tekrar sayısı bir basamaklı rakamlardan oluşan kelimeler (örneğin, *cephane* (9), *uygulama* (3), *konser* (1))

İlköğretim 4. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları kelimeler yukarıdaki sınıflamaya göre incelendiğinde tekrar sayısı dört basamaklı rakamlardan oluşan kelimelerin 11 adet olduğu görülmektedir.

Tablo 4.2: Tekrar Sayıları Dört Basamaklı Rakamlardan Oluşan Kelimeler ve Türleri (4. Sınıf)

Kelime Türleri	Kelimeler ve tekrar sayıları
İsim	<i>Mustafa Kemal</i> 1894
Sıfat	<i>bir</i> 2297, <i>bu</i> 1528
Edat	-
Bağlaç	<i>ve</i> 2297
Fiil	<i>ol-</i> 1777, <i>git-</i> 1254, <i>de-</i> 1144,
Zarf	<i>çok</i> 1469, <i>sonra</i> 1101,
Zamir	<i>o</i> 1427, <i>ben</i> 1052

Tablo 4.2'deki kelimeler incelendiğinde “*bir*” ile “*ve*” kelimelerinin eşit oranda tekrar edildiği ve en çok kullanılan kelimeler olduğu söylenebilir. Bu

kelimeler, kelime türleri bakımından “bir” sayı sıfatı, “ve” ise bağlaç olarak kullanılmıştır. Dört basamaklı tekrar sayısına sahip diğer kelimeler incelendiğinde ikinci olarak en çok tekrar eden kelimenin bir özel isim (Mustafa Kemal) olduğu görülmektedir. Mustafa Kemal özel isminin bu derece yüksek olmasındaki en önemli etken Mustafa Kemal Atatürk içerikli bir yazılı anlatım uygulamasının olmasıdır. Bu grupta yer alan fiiller ise “ol-”, “de-” ve “git-” kelimeleridir.

“Bu” kelimesi yazılı anlatımlarda iki farklı türde kullanılmıştır. Birinci ve en çok kullanılan biçimi işaret sıfatıdır. Diğer kullanım biçimi ise işaret zamiridir. Aşağıda işaret sıfatı ve işaret zamiri kullanımına örnekler verilmiştir.

...bir şekilde geldik. Bu benim hem güzel...
 ...yine yaralandı. Ah bu bisikletten neler...
 ...dedim. Sonrada bu anımı hiç ama hiç...
 ...arkadaşımın annesi bu olayları görünce...
 ...arkadaşım sevindi. Annem bu olayı herkese...
 ...yüzmeyi öğrendim. Bu benim en güzel anım...

Dört basamaklı tekrar sayısı olan bir diğer kelime de “çok” zarfıdır. 4. sınıf öğrencileri azlık-çokluk zarfı olarak kullandıkları “çok” kelimesini, sıfatları ve zarfları azlık- çokluk bakımından belirtecek şekilde kullanmışlardır. Zarf grubundan bir başka kelime de “sonra”dır. “Sonra” zaman zarfı olarak, genellikle bir eylemden sonra yapılacak başka bir eylemi belirtecek şekilde kullanılmıştır.

Dördüncü sınıf öğrencilerinin birinci grupta kullandıkları kelimelerden sonuncusu “ben” kişi zamiridir. Ben zahirinin diğer kişi zahirlerine göre fazla sayıda tekrar etmesi kişisel bir anının yazılmasından kaynaklanmış olabilir.

Tablo 4.3: Tekrar Sayıları Üç Basamaklı Rakamlardan Oluşan Kelimeler ve Türleri (4. Sınıf)

Kelime Türleri	Kelimeler ve tekrar sayıları
İsim	<i>hayvan 989, anne 786, iç 742, gün 738, baba 715, Atatürk 684, ad 504, savaş 498, okul 474, ev 419, arkadaş 408, ora 407, orman 391, aslan 370, çocuk 349, yer 337, insan 336, köpek 309, iş 286, öğretmen 243, yan 229, su 211, kedi 196, yıl 195, kardeş 192, bebek 180, kurtuluş 178, yol 167, askeri 166, dünya 165, el 165, saat 164, sorun 162, harp 158, Zübeyde 155, kuş 145, ara 144, devlet 133, Ankara 132, baş 130, tavşan 130, yurt 128, kız 127, oğul 127, kral 126, soyad 124, yavru 123, adam 122, Samsun 122 ağaç 118, birlik 118, düşman 118, cumhuriyet 109, ordu 109, toplantı 109, tilki 108, ağabey 107, matematik 106, yaş 106, araba 104, dayı 103, yılan 103, sıra 101 oda 100</i>
Sıfat	<i>her 221, biraz 100, yeni 100*, iki 128, ilk 169, kötü 101*, küçük 136*, bazı 136, güzel 178* bütün 193,</i>
Edat	<i>gibi 208, ile 143*, kadar 128,</i>
Bağlaç	<i>ama 681, de 432, da 388, ile 65, çünkü 166,</i>
Fiil	<i>gel- 799, yap- 707, et- 576, ver- 490, al- 457, çık- 367, gör- 334, öl- 307, büyü- 305, geç- 305, ye- 299, başla- 294, iste- 270, kal- 246, gir- 223, var- 212, söyle- 210, sev- 191, oyna- 180, koy- 159, yaşa- 156, bul- 146, götür- 145, üzül- 141, çalış- 139, başla- 136, kazan- 131, bak- 130, oku- 127, düşün- 126, aç- 124, bitir- 121, konuş- 119, koş- 115, kaç- 114, bil- 113, ağla- 111, kork- 111, düş- 106, kur- 104, dön- 110</i>
Zarf	<i>neden 107, zaman 239, hemen 237, en 216, artık 212, hiç 153, sonunda, 150, daha 340, yine 111, mutlu 221*, iyi 168*, hep 113, önce 142,</i>
Zamir	<i>biz 595, ora 407, ne 288, herkes 200, bura 124, biri 123, bana 158, senin 108, kendi 179,</i>

* işaretli kelimeler birden fazla türe giren kelimelerdir.

İkinci grup kelimeler, tekrar sayıları üç basamaklı rakamlardan oluşan kelimelerdir. Her üç uygulamadaki kelimeler Tablo 4.3'te tekrar sayıları ile birlikte verilmiştir. Bu gruptaki kelimeler de kelime türleri bakımından ve uygulamalardaki dağılımı bakımından incelenebilir.

Bu gruptaki kelimeler de birinci grup kelimeler gibi yazılı anlatım çalışmalarında sıklıkla kullanılan kelimelerdir. Bu grupta yer alan isim, sıfat, edat,

bağlaç, fiil ve zarf türleri ilköğretim 4.sınıf öğrencilerinin sıklıkla kullandıkları kelime türleri hakkında da fikir verecektir. Grupta yer alan 144 kelimenin türlere göre dağılımı Tablo 4.3'te belirtilmiştir.

İlköğretim 4.sınıf öğrencilerinin üç basamaklı tekrar sayısına sahip kelimeler türlerine göre sınıflandırıldığında, 144 toplam kelimenin % 44'ünün isim % 27.77'sinin fiil, % 9.02'sinin zarf, % 6.9'unun sıfat, % 6.25'inin zamir, % 3.47'sinin bağlaç ve % 2.08'ini de edat olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre 4.sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları kelimelerin yarıya yakını isimlerden oluşmaktadır. İsimden sonra en çok kullanılan kelime türü ise fiildir

Kelime türleri arasında öğrencilerin kelime sayısı bakımından en az kullandıkları kelime türü ise edatlardır. Bu da dilimizde bulunan edat görevinde kullanılabilecek kelime sayısının örneğin, isim türündeki kelimelere göre azlığı dikkate alındığında öğrenciler için olumsuz bir durum olarak değerlendirilemez. Buradan öğrencilerin tabloda belirtilen edatları tekrar tekrar kullanarak kelimeler arasında anlam ilişkileri kurdukları söylenebilir.

Tablo 4.4: Tekrar Sayıları İki Basamaklı Rakamlardan Oluşan Kelimeler ve Türleri (4. Sınıf)

Kelime Türü	Kelimeler ve Tekrar Sayıları
Fiil	<i>Sevin-98, sor-98, kurtar-95, at- 94, doğ-94, duy-94, öldür-94, başlat-93, çağır-93, ara-92, katıl-91, gez-88, getir-85, otur-76, yen-76, çek-75, bin-74, yat-68, dur-67, kalk-67 topla-67, bırak-66, anlat-63, uyu-61, kes-60, bit-59, iç-59, tut-59, yapı-59, giy-58, Unut-58, vur-57, çöz-56, gerek-56, uyan-55, anla-53, bağır-52, gönder-52, kaldır-49, in-48, veril-48, saldır-47, yenil-46, kaybet-45, kurtul-42, çal-41, karşılaş-41, açıl-40, kullan-40, eğlen-39, göster-39, izle-38, kurul-38, sür-38, toplan-38, yakala-38, yakalan-38, yaz-38, an-37, çıkar-37, öğren-37, koru-36, başar-35, çarp-35, dayan-35, dolaş-35, tüken-35, zorunda olmak 34, ayrıl-32, kovala-31, savaş-31, kapat-30, dinle-28, seçil-28, yürü-28, gül-27, ilerle-27, uç-27, dik-26, ısır-26, bas-25, hazırla-25, taşı-25, yaklaş-25, yak-25, olabilir-24, yorul-24, atla-23, doğur-23, hisset-23, kutla-23,öp-23, bekle-22, değiş-22, imzala-22, dök-21, inan-21, koyul-21, şaşır-21, boğul-20, okut-20, sarıl-20, yıka-20, acı-19, dağıt-19, geçir-19, sar-19, atıl-18, dağıl-18, hatırla-18, kaçır-18, kırıl-18, sayıl-18, yönet-18, buluş-17, doy-17, hazırlan-17, saklan-17, san-17, davran-16, durdur-16, evlen-16, imzalan-16, kız-16, korkut-16, öğret-16, patla-16, taşın-16, tutul-16, uğraş-16, anlaş-15, avla-15, çıkart-15, dile-15, döv-15, hastalan-15, özle-15, seç-15, sıkıl-15, tanı-15, acık-</i>

Fiil devamı	14, alın-14, bat-14, beğen-14, kaybol-14, kazanıl-14, kesil-14, kır-14, konul-14, kov-14, sağla-14, tak-14, yağ-14, yaralan-14, yık-14, avlan-13, besle-13, bozul-13, kapa-13, sürdür-13, yan-13, yet-13, barış-12, bayıl-12, geliş-12, göm-12, irtlet-12, kon-12, sok-12, yat-12, zıpla-12, ak-11, dol-11, gönderil-11, gözüük-11, Kös-11, paylaş-11, bekle-10, dene-10, ger-10, karşıla-10, kavuş-10, naklet-10, sakla-10, şiş-10, sula-10, takıl-10, uğra-10, uzaklaş-10, yara-10, yerleştir-10, yıkıl-10, yum-10, dinlen- 24
İsim	Mektep 98, ders 97, bahçe 96, mahalle 92, sabah 92, teyze 92, avcı 91, mayıs 91, durum 89, göz 89, kapı 89, fil 87, abla 86, deniz 83, Türk 83, nisan 81, oyun 81, Sivas 81, gece 80, kadın 80, maymun 79, aile 78, doktor 78, Erzurum 78, hala 78, halk 78, ülke 78, alem 76, dede 76, ceylan 75, akademi 74, lise 74, Selanik 74, doğum 73, kişi 73, can 72, dinozor 72, İstanbul 71, millet 71, yenilik 71, Kaplan 70, amca 68, hayat 68, Osmanlı 66, Saray 66, haber 65, kurmay 65, tane 65, kanun 64, kasım 64, hafta 63, hastane 63, erkek 62, ayak 61, kuzen 61, Makbule 61, yüzbaşı 61, ilkokul 60, köy 58, meclis 58, altın 57, taraf 58, karar 57, sınav 57, tatil 57, Türkiye 57, yar 57, dışarı 56, ay 55, Anıtkabir 54, evet 54, hak 54, kurt 54, fakir 53, hastalık 53, ses 53, arka 52, başarı 52, güç 51, silah 51, antlaşma 50, ekim 49, fare 49, karınca 49, söz 49, an 48, sınıf 48, kongre 47, at 46, bisiklet 46, ortaokul 46, pasta 46, diş 44, anneanne 43, Amasya 42, yardım 42, hava 41, hediye 41, sure 41, akıl 40, yuva 41, başkan 40, havuz 40, hayvanat 40, kafes 40, balık 39, inkılap 39, Dolmabahçe 39, maç 39, aşağı 38, tas 38, dakika 37, plan 37, kıyafet 37, adım 38, TC 37, alfabe 36, bayram 36, ilan 36, park 36, seçme 36, sefer 36, telefon 36, yenge 36 anı 35, çöp 35, isim 35, kahvaltı 35, zebra 35, çiftlik 34, eşek 34, gemi 34, kalp 34, saç 34, soy 34, toprak 34, teşekkür 34, ayı 33, babaanne 33, çevre 33, içeri 33, zorluk 33, kavga 32, piknik 32, timsah 32, yatak 32, vapur 32, zürafa 32, asker 31, cumhurbaşkanı 31, dolma 31, işgal 31, Ahmet 30, çıkma 30, komşu 30, karın 30, izin 30, Panda 30, şekil 30, siroz 30, yenik 30, devrim 29, kitap 29, dost 28, kan 28, sincap 28, subay 28, televizyon 28, güneş 27, baykuş 27, kafa 27, nesil 27, otobüs 27, para 27, tavuk 27, anahtar 26, Ata 26, av 26, Bandırma 26, çare 26, Aslı 26, doğa 26, göl 26, inek 26, leylek 26, papağan 26, sahip 26, ağız 25, ateşkes 25, hâl 25, hoca 25, koyun 25, kulak 25, yaz 25, çıta (hyv)24, et 24, kaplumbağa 24, köstebek 24, lider 24, Mondros 24, müze 24, şapka 24, tarih 24, site 24, boğaz 23, Çanakkale 23, dil 23, eşya 23, mezar 23, ölüm 23, sonuç 23, vefat 23, acı 22, armağan 22, ağrı 22, burun 22, cam 22, dal 22, geyik 22, kez 22, yaşam 22, yumurta 22, asker 21, canlı 21, ilke 21, kartal 21, mart 21, parmak 21, sevinç 21, vatan 21, ziyafet 21, ateş 20, Boncuk 20, etraf 20, Fransa 20, kılık 20, kirlilik 20, konu 20, nine 20, korku 20, padişah 20, şehir 20, soru 20, top 20, uyku 20, Allah 19, bacak 19, büyük 19, dert 19, hayal 19, hazırlık 19, ilgi 19, laiklik 19, özür 19, alan 18, Yasin 19, Almanya 18, ameliyat 18, barış 18, dikkat 18, eğitim 18, enişte 18, hikaye 18, hız 18, İngiliz 18, tehlike 18, yağmur 18, sebep 18, yangın 18, yanlış 18, Antalya 17, Bilge 17, çiçek 17, dalga 17, etnografya 17, koca 17, ödev 17, ölçü 17, otel 17, Rüstiye 17, rüya 17, sevgi 17, yara 17, Başkent 16, bayrak 16, dere 16, duman 16, göç 16, ileri 16, ilköğretim 16, karga 16, kaza 16, metre 16, pencere 16, şehit 16, soğuk 16, sene 16, tuvalet 16 çağ 15, dağ 15, duvar 15, gez 15, Gökçe 15, grup 15 kağıt 15, prenses 15, sayı 15, yazı 15, Yunanlı 15, arı 15, Alman 14, ayakkabı 14, boy 14, cumhuriyetçilik 14, denge 14, düşünce 14, duyuru 14, FB 14, göğüs 14, halkçılık 14, hareket14, harf 14, haziran 14, ip 14, Kubilay 14, market14, mermi 14, pembe 14, Nevşehir 14, sigara 14, takım 14, tepe 14,

İsim devamı	yaramazlık 14, yolculuk 14, zil 14, açlık 13, akraba 13, askerlik 13, bölge 13, cadı 13, çukur 13, değişiklik 13, duygu 13, goril 13, hasta 13, hat 13, kemik13, komutan 13, merdiven 13, milliyetçilik 13, mutluluk 13, öğrenci 13, oyuncak 13, resim 13, zafer 13, bilgi 12, bina 12, bitki 12, bomba 12, boyun 12, çay 12, dilek 12, içki 12, kanarya 12, karne 12, kural 12, Mehmet 12, mücadele 12, özellik 12, pazar 12, sağ 12, salıncak 12, takvim 12, Türkçe 12, vakit 12, üzüntü 12, yukarı 12, zeki 12, ana 11, Berk 11, bilgisayar 11, çita 11, çanta 11, dans 11, dua 11, ekmek 11, gol 11, gölge 11, halka 11, hemşire 11, iğne 11, ilaç 11, inkılapçılık 11, keçi 11, kucak 11, kum 11, kunduz 11, kuzu 11, Lozan 11, makine 11, Melisa 11, misket 11, modern 11, müdür 11, öğrenim 11, örnek 11, şarkı 11, servis 11, Zeus 11, ada 10, ağustos 10, araştırma 10, bağımsızlık 10, Berna 10, BJK 10, camii 10, çingene 10, demir 10, doğan 10, düğün 10, emek 10, fotoğraf 10, günlük 10, horoz 10, hasta 10, İngilizce 10, İtalyan 10, ıstık 10, kasaba 10, kelaynak 10, kılıç 10, kobra 10, kulübe 10, koltuk 10, kurum 10, kuyruk 10, laboratuvar 10, meyve 10, şaka 10, Serra 10, Tolga 10, tüfek 10, yürek 10
Zamir	siz 72, sen 61, onu 59, hepsi 57, kim 52, kimse 35, sana 24, seni 25, bence 19, nereye10
Edat	yalnız 19, sanki 16
Bağlaç	fakat 59, ancak 28, hem 82, bile 57
Zarf	birden 98, akşam 78, doğru 76, yüzden 74, şimdi 73, art arda 15, öğlen 13, pek 13, evvel 10, önceden 10, nasıl 66*, bugün 31, niye 22, bazen 21, bir gün 21, acele 13*,
Sıfat	son 99, karşı 93*, böyle 92*, diğer 84, üst 79, birkaç 65, başarılı 55*, birçok 51, yedi 48, gelen 46, birinci 44, eski 44, üç 43, zor 39*, uzun 38*, mavi 35, yavaş 35*, boş 34, çalışkan 33, tek 57, başka 55, gözlü 32, akıllı 31, hızlı 30*, mutlu 27, üzgün 27, beş 26, dört 26, görevli 26, sevinçli 24, gizli 23, heyecanlı 23, önemli 21, dokuz 17, yaşlı 17 kırık 16, on 16, düzenli 15*, sarı 15, uzak 14, seven 13, sıcak 13, ilgili 13, evcil 12, kocaman 12, haklı 11, ikinci 11, rahatsız 11*, Sevgili 11, benekli 10, ertesi 28

* işaretli kelimeler birden fazla türe giren kelimelerdir.

İlköğretim 4. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları iki basamaklı tekrar sayısına sahip kelimeler türlerine göre yukarıda sınıflandırılarak tablolştırılmıştır. Tablo 4.4'e göre 4.sınıf öğrencilerinin kullandığı iki basamaklı tekrar sayısına sahip toplam 715 kelimenin % 62.23'ü isim, % 26.25'i fiil, % 7. 13'ü sıfat, % 2.23'ü zarf, % 1.40'ı zamir, % 0.55'i bağlaç, % 0.27'si de edattır. Bu bulgu üç basamaklı tekrar sayısına sahip kelime türleri ile benzerlik göstermektedir.

Tablo 4.5: İlköğretim 5.Sınıf Öğrencilerinin Uygulamalara İlişkin

Farklı ve Toplam Kelime Sayıları			
Metin türü/ kelime sayısı	Bilgilendirici Metin	Öyküleyici Metin	Anı
Farklı Kelime Sayısı	5860	10262	7515
Toplam Kelime Sayısı	35427	41660	27052

İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin uygulamalara (bilgilendirici metin, öyküleyici metin ve anı) ilişkin farklı ve toplam kelime sayıları yukarıda tablolaştırılmıştır. Tablo 4.5'e göre 5. sınıf öğrencilerinin öyküleyici yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı ve toplam kelime sayıları diğer uygulamalara göre daha yüksektir.

İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları kelimeler incelendiğinde tekrar sayısı dört basamaklı rakamlardan oluşan kelimelerin 12 adet olduğu görülmektedir.

Tablo 4.6: Tekrar Sayıları Dört Basamaklı Rakamlardan Oluşan Kelimeler ve Türleri (5. Sınıf)

Kelime Türleri	Kelimeler ve tekrar sayıları
İsim	<i>Mustafa Kemal 2006, hayvan 1151</i>
Sıfat	<i>bir 2867, bu 1838</i>
Edat	-
Bağlaç	<i>ve 2880</i>
Fiil	<i>git- 1561, ol - 1298, de-1021</i>
Zarf	<i>çok 1589, sonra 1233</i>
Zamir	<i>O 1493, ben 1094,</i>

İlköğretim 5.sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları dört basamaklı tekrar sayısına sahip kelimeler yukarıda verilmektedir. En çok kullanılan bu kelimeler incelendiğinde uygulama yapılan her üç konunun konu başlıklarının tabloya yansıdığı görülmektedir. Bilgi verici metinde *Mustafa Kemal* adı, öyküleyici metinde *hayvanlar*, öğrencilerin başlarından geçen bir olayın, anı niteliğinde anlatıldığı üçüncü çalışmada ise *ben* kelimesinin sık kullanılmasının yazılan metnin içeriğinden kaynaklandığı söylenebilir.

Tablo 4.7: Tekrar Sayıları Üç Basamaklı Rakamlardan Oluşan Kelimeler ve Türleri (5. Sınıf)

Kelime Türleri	Kelimeler ve Tekrar Sayıları
İsim	anne 955, okul845, gün 811, Atatürk 797, baba 752, olmak 714, rastlantı 603, ad 506, ev 496, orman 485, köpek 435, savaş 412, arkadaş 409, çocuk 400, var 389, yemek 377, yer 360, insan 344, öl-326, su 286, efendi 285, öğretmen 280, iş 263, kedi 258, askeri 248, kardeş 233, yıl 206, mahalle 199, kral 197, Şemsi 196, doktor 192, mektep 191, Selanik 188, tavşan 187, aile 182, yol 181, yavru 178, dünya 167, saat 166, Zübeyde 164, bebek 163, başarı 162, göz 161, hastalık 153, ağaç 154, tilki 152, araba 141, Cumhuriyet 139, durum140, yurt 133, adam 129, bahçe 119, kasım 119, oğul 119, teyze 115, ayak 114, ordu 113, sorun 112, asker 111, geyik 107, hayat 107, yenilik 107, Rıza 105, düşman 103, oyun 101, sınav 100, il 240, harp 158, Ali 153, el 150, dayı 149, kuş 143, sıra 142, baş 140, hanım 174, olay 12
Sıfat	yan 378, ilk 313, son 274, büyük 260*, mutlu 243*, en244, bütün236, iyi 210, güzel 171, küçük 150, yeni 118*, bazı 112, her 261, diğer 105, iki 121, biraz 111*
Edat	için 618, kadar 222, gibi 235,
Bağlaç	ama 923, ki 320, çünkü 169,
Fiil	gel-917, et-802, yap-671, başla-486, işte-475, ver- 463, al-407, çık-397, gör-384, geç- 319, söyle-313, gir-294, sev-277, yaşa-258, dön-239, kal-228, bul-215, kazan-215, doğ-212, büyü-186, oyna-183, koy-178, kurtul-178, bil-171, çalış-171, bitir-170, üzü-167, kork-160, var-154, götür-148, düşün-143, ara-136, katıl-131, duy-130, sor-122, kaç-120, kur-120, oku-119, anla-116, çıkar-115, aç-114, bit-111, sevin-111, kurtar-110, at-105, çek-103, ağla-100, düş-100, ara-165, bak-151, alın-115
Zarf	daha464, zaman 306, hemen 276, önce194, hiç186, hep156, geri158, karşı 146*, Neden138, birlikte121, Üzeri121, şimdi100, an 138, artık 228, böyle 101*, yine111
Zamir	biz 676, ora 548, onlar 345, ne 307, kendi225, herkes254, sen153, biri 149, bana141, siz 101, burada 108

*İşaretli kelimeler birden fazla türe giren kelimelerdir.

İlköğretim 5.sınıf öğrencilerinin kullandıkları tekrar sayısı üç basamaklı rakamlardan oluşan kelimeler, türlerine göre sınıflandırıldığında 183 toplam kelimenin % 45.90'ının isim, % 27.32'sinin fiil, % 8.7'sinin zarf, % 8.7'sinin sıfat, % 6.01'inin zamir, % 1.63'ünün bağlaç ve % 1.63'ünün de edatlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bulguya göre 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında

kullandıkları ve tekrar sayısı üç basamaklı rakamlardan oluşan kelimelerin yarıya yakını isimlerden oluşmaktadır. İsimden sonra en çok kullanılan kelime türü ise fiillerdir.

Tablo 4. 8:Tekrar Sayıları İki Basamaklı Rakamlardan Oluşan Kelimeler ve Türleri (5.Sınıf)

Kelime Türleri	Kelimeler ve tekrar sayıları
İsim	isim 95, zürafa91, millet90, kadın 89, lise 88, ülke 88, köy 87, Rüştüye 87, matematik 86, fil 85, hafta 84, Samsun 85, ay 82, oda82, ders81, TBMM 81, Ankara 80, devlet 80, kuzen 80, yaş 80, hala 79, hastane 78, alem 77, can 77, maymun 77, kız 76, doğa 74, amca 73, an ı73, nisan 72, yılan 71, soru 70, Türk 70, çağ 69, ortaokul 69, dede 69, iz 67, kurmay 67, erkek 66, fare 64, siroz 65, tatil 64, Ata 63, balık 62, haber 62, akademi 61, Trablusgarp 61, deniz 60, halk 60, piknik 60, yüzbaşı 60, sürü 59, kurt 58, kaplan 57, tane 57, çiftlik 56, akıl 55, bisiklet 55, karın 55, söz 54, yaz 54, saray 53, sınıf 52, inek 50, soyadı 49, teşekkür 49, acı 47, Mülkiye 47, sigara 47, anneanne 46, eğitim 46, İtalyan 46, plan 46, subay 46, ağabey 45, inkılap 45, karınca 45, Anıtkabir 44, askerlik 44, bitki 44, dakika 44, mayıs 44, şekil 44, telefon 44, yuva 44, ekim 43, çita 43, Osmanlı 43, hava 43, Türkiye 43, toplantı 43, canlı 42, diş 42, doğum 42, ilköğretim 42, Ayşe 41, ayı 41, Sivas 41, altın 40, hayvanat 40, dost 40, kanun 40, Makbule 40, bayram 39, kartal 39, yatak 39, hikaye 38, padişah 38, sefer 38, toprak 38, zafer 38, Boncuk 37, Erzurum 37, gerçek37, ilan 37, havuz 37, kafa 36, kavga 36, top 36, yağmur 36, Çanakkale 35, gemi 35, vatan 35, şehir 35, hediye 34, İstanbul 34, zarar 33, soy 33, eylül 32, kongre 32, sene 32, şans 32, adım 31, babaanne 31, işgal 31, vakit 31, veteriner 31, bacak 30, çare 30, mutluluk 30, özellik 30, silah 30 yeğen 30, alkol 29, ceylan 29, fabrika 29, meclis 29, yenge 29, hasta 28, ilkokul 28, ilaç 28, kar 28, timsah 28, ateş 27, av 27, alfabe 26, Balkan 26, gelecek 26, müze 26, nehir 26, rahat 26, sevinç 26, taş 26, eşya 25, lider 25, öğrenci 25, tarih 25, yardımcı 25, zebra 25, çözüm 24, ilkokul 24, polis 24, Allah 23, kaplumbağa 23, Mehmet 23, kuyu 23, para 23, sokak 23, barış 22, Hatay 22, maç 22, önder 22, rüya 22, sincap 22, sonuç 22, ağız 21, baykuş 21, bonbon 21, göl 21, keçi 21, komşu 2, köprü 21, mezar 21, pamuk 21, pati 21, yönetim 21, Amasya 20, binbaşılık 20, karga 32 gezi 47, park 47, ölüm 32, merak 32 konu 32, Etnografya 20, ilgi 20, kan 20, kuyruk 20, kere 20, tören 20, yenik 20, ada 19, apartman 19, böcek 19, doğal 19, eşek 19, kanguru 19 kaza 19, koyun 19, Minnoş 19, otobüs 19, ana 18, armağan 18, dikiş 18, dinazor 18, etraf 18, hak 18, ihtiyaç 18, manastır 18, nesil 18, ödev 18, Tuğçe 18, ameliyat 17, arı 17, Bıdık 17, gelincik 17, kahraman 17, kulübe 17, kuzu 17, Poni17, yabancı 17, yalan 17, Anafarta 16, yangın 17, balina 16, bilgisayar 16, cam 16, cennet 16, cumhurbaşkanı 16, çöl 16, çevre 16, denge 16, Dolmabahçe 16, kanarya 16, kitap 16, kocaman 16, kutu 16, lale16, ördek 16,

İsim devamı	öğretim16, domuz15, duvar 15, duygu 15, ekmek 15, görev 15, Hipopotam 15, hoca 15 kafes 15, kağıt 15, konak 15, kontrol 15, Martin 15, Lozan 15, meslek 15, saç 15, Sofya 15, tavuk 15, teknoloji 15, televizyon 15, yara 15, zekâ 15, üzüntü 15, barınak 14, bölge 14, cenaze 14, fidan 14, ilke 14, Kıbrıs 14, kıyafet 14, kobra 14, koku 14, Konya 14, metre 14, odun 14, ok 14, tehlike 14, tepe 14, tuzak 14, yolculuk 14, ağustos 13, bekçilik 13, bıçak 13, bilge 13, ekip 13, Esin 13, eşek 13, goril 13, Hakan 13, haksızlık 13, haydut 13, ışık 13, kalp 13, İnönü 13, kucak 13, komutan 13, kulak 13, kunduz 13, Leo 13, oyuncak 13, renk 13, resim 13, rütbe 13, Sakarya 13, Salih 13, süt 13, unvan 13, vapur 13, yaprak 13, yürüyüş 13, zorluk 13, antlaşma 12, çakal 12, çiçek 12, çöp 12, delik 12, dert 12, harf 12, gol 12, heyecan 12, kale 12, kasaba 12, kılık 12, koruma 12, kilo 12, leylek 12 Meydan 12, müdür 12, öküz 12, padişahlık 12, parti 12, sevgi 12, sünnet 12, şaka 12, şelale 12, tabut 12, tahta 12, teşhis 12, vatani 12, yarbaylık 12, yazı 12, açlık 11, Alex 11, bekçi 11, cuma 11, cumhur 11, dal 11, düşünce 11, egemenlik 11, genç 11, içki 11, kelebek 11, koltuk 11, kuduz 11, malzeme 11, ölçü 11, otel 11, papağan 11, pasta 11, Pazar 11, Ramazan 11, Rex 11, saltanat 11, sayı 11, şempanze 11, şapka 11, takım 11, tanrı 11, turist 11, uyku 11, vücut 11, yüzme 11, Ahmet 10 akrep 10, Arap 10, arkadaşlık 10, ateşelik 10, aşık 10, avlanma 10, bağımsızlık 10, baraj 10, barışma 10, başbakan 10, bilgin 10, beste 10, birlik 10, boynuz 10, bufalo 10, Burak 10, Bursa 10, çığlık 10, davet 10, defa 10, düşün 10, elbise 10, Eren 10, fren 10, grip 10, hakkında 10, hasan 10, ihsan 10, kamp 10, madalya 10, mesut 10, mağara 10, mide 10, ortam 10, miras 10, öneri 10, özgürlük 10, pencere10, Sing 10, susuzluk10, takvim 10, şişe 10, tüfek 10, yumurta 10, yasa 10, yanlış 10, vefat 83, kapı 79, karar 71, avcı 70, süre 70, kişi 64, abla 63, taraf 56, bey 54, kolu 51, yiyecek 51, gözlü 45, at 42, fikir 39, ertesi 37, et 35, seçme 34, köylü 33, güç 30, dolma 29, başkan 27, hakkı 27, canı 14, güneş 24, sebep 24, dikkat 23, kahvaltı 20, dişlek 14
Sıfat	başarılı 99, orta 85, başka 82, ön 78, birçok 45, tatlı 42, saçlı 41, beş 38, alt 38, hiçbir 74, birkaç 65, üst 62, yüksek 62, eski 58, yüz 61, üç 56, tek 55, fazla 47, mavi 54, birinci 27, üstün 29, güçlü 29, önemli 19, vahşi 16, heyecanlı 16, sıcak 17, türlü 17, yaşlı 22, dört 23, sevinçli 24, hızlı 24, akıllı 24, üzgün 25, uzak 25, ilgili 18, kırmızı 17, pembe 17, korkak 16, zeki 15, açık 14, dikkatli 13, hoş 10, harika 10, yeşil 13, beyaz 11, kapalı 11,
Edat	sanki 38, yalnız 17*
Bağlaç	Fakat 66, hem 46, ya 41, ancak 21, veya 19, belki 46, oysa 12
Fiil	iç- 99, iste-97, getir-98, çağır-97, bırak-94, konuş-94, koş-93, anlat-91, öldür-89, unut-87, bekle- 86, dur-84, bin-82, gönder-81, uyu-78, otur-72, yar-72, kes-69, yapı-67, tut-66, yat-66, bağır-64, göster-63, kalk-62, seçil-62, koval-61, geçir-60, koru-60, gez-57, gerek-56, in-56 kullan-56, çöz-54, savaş-54, toplan-53, yakalan-53, yen-53, sür-51, topla-49, vur-49, hazırlan-48, ayrıl-47, oku-93, karşıla-47, hastalan-47, öğren-47, bas-45, kaybet-45, başlat-44, dinlen-44, izle-44, yakala-44, yum-44, kız-40, tüken-40, bulun-39, atla-38, inan-37, uç-37, ver-37, yaz-37, iyileş-36, uyan-36, yazdır-36, koyul-35, kaldır-34, olabilir-34, taşın-34, anlaş-32, başar-32, eğlen-32, gül-32, kaybol- 32, dök-31,

Fiil devamı	san-31, yürü-31, ısır-30, beslen-29, şaşır-29, sağla-28, sıkıl-28, çal-27, dolaş-27, yaklaş-27, yak-27, düzenle-26, çarp-26, saldır-26, yüz-26, değiş-25, kana-25, kaz-25, tak-25, tanı-25, yan-25, yönet-25, yazıl-25, beğen-24, dinle-24, kesil-24, kıskan-24, yenil-24, yorul-24, azal-23, giy-23, seç-23, sok-23, dile-22, hisset-22, görüş-21, dik-20, yerleş-20, yıkıl-20, alış-19, avla-19, dene-19, uzaklaş-19, açıl-18, dal-18, kutla-18, sinirlen-18, yağ-18, tamamla-18, atıl-17, bayıl-17, bozul-17, getiril-17, kükre-17, özle-17, takıl-17, acık-16, art-16, davran-16, kapa-16, kavuş-16, kır-16, küs-16, şiş-16, tanış-16, yaşlan-16, yet-16, doğur-15, doy-15, evlen-15, hatırla-15, atan-14, paylaş-14, saklan-14, rahatla-14, sarıl-14, sar-14, benze-13, boğul-13, çıkart-13, çabala-13, dondur-13, kirlet-13, patla-13, taşı-13, uğraş-13, üz-13, yık-13, acıt-12, affet-12, bantla-12, havla-12, ilgilen-12, kaçır-12, kapan-12, konul-12, söndür-12, tanın-12, uyar-12, yapabil-12, büyüt-11, düzelt-11, etkilen-11, geçin-11, geliş-11, indir-11, kaldırıl-11, kaşın-11, sakla-11, tartış-11, zannet-11, ak-10, ayır-10, bat-10, ettir-10, güven-10, imzalan-10, kay-10, kirlen-10, parçala-10, sürdür-10, yaptır-10, yara-10, yolla-10, ilerle-32, kapat-31, kırıl-14
Zarf	sabah 94, gece 91, kötü 91, dışarı 79, nasıl 72, sadece 60, birden 59, az 47, yavaş 43*, içersi 29, iyice 29, yarın 29, gizlice 19, yeniden 27, önceden 18, bugün 16, öğle 12, rahatsız 12*, dün 11, niye 15, habersiz14*
Zamir	senin 81, kimse 78, ondan 45, buna 66 , buraya 25, nerede 59, kim 22

* İşaretli kelimeler birden fazla türe giren kelimelerdir.

İlköğretim 5.sınıf öğrencilerinin kullandığı tekrar sayısı iki basamaklı rakamlardan oluşan kelimeler türlerine göre sınıflandırıldığında 749 toplam kelimenin % 62.34'ü isim, % 26.56'sı fiil, % 6.14'ü sıfat, % 2.8'i zarf, % 0.93'ü zamir, % 0.93'ü bağlaç ve % 0.26'sı da edat olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları kelimelerin yarıdan fazlası isimlerden oluşmaktadır. İsimden sonra en çok kullanılan kelime türü ise fiildir.

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları kelimeler; kelime türleri, uygulamalardaki tekrar sayıları açısından sınıflandırılarak yukarıda tablolaştırılmıştır. Elde edilen bu bulguları kelime türlerinin kullanılma durumları açısından değerlendirmek mümkündür. Dördüncü sınıf öğrencilerince kullanılan ve tekrar sayıları dört basamaklı, üç basamaklı, iki basamaklı ve bir basamaklı rakamlardan oluşan kelimeler, kelime türleri açısından incelendiğinde; dört basamaklı rakamlardan oluşan ve *en sık kullanılan kelimeler* olarak nitelendirilebilecek grupta en çok kullanılan ve farklı kelimelerden oluşan kelime

türünün fiiller (olmak, gitmek, demek) olduğu görülmüştür. Daha sonra sırasıyla sıfatların (bir, bu), zarfların (çok, sonra), zamirlerin (o, ben), bağlacın (ve), ismin (Mustafa Kemal) kullanıldığı görülmektedir. Edatlar tekrar sayısı dört basamaklı rakamlardan oluşan grupta kullanılmamıştır. Kelime türlerinin kullanım durumları tekrar sayısı üç basamaklı rakamlardan oluşan kelimeler için farklılık göstermektedir. Bu grupta en fazla isimler (% 44) kullanılırken, daha sonra sırasıyla fiiller (% 27), zarflar (% 9), sıfatlar (% 6.9), zamirler (% 6.25), bağlaçlar (% 3.47) ve edatlar (% 2) kullanılmıştır. Kullanım oranları değişse de tekrar sayısı iki basamaklı rakamlardan oluşan kelime türleri ile tekrar sayısı üç basamaklı rakamlardan oluşan kelime türlerindeki sıra benzerlik göstermektedir. Buna göre isimler % 62, fiiller % 26, sıfatlar % 7.3, zarflar % 2.3, zamirler % 1.4, bağlaçlar % 0.55 ve edatlar % 0.27 oranında kullanılmıştır.

İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin de yazılı anlatımlarında kullandıkları kelimeler, kelime türleri açısından incelendiğinde 4. sınıf öğrencilerinin yukarıda ifade edilen kelime türlerini kullanma durumları ile benzerlik göstermektedir. Buna göre 5. sınıf öğrencileri tekrar sayısı dört basamaklı rakamlardan ve farklı kelimelerden oluşan kelimeler arasında fiilleri (gitmek, olmak, demek) kullandıkları görülmektedir. Daha sonra sırasıyla sıfat, isim, zarf, zamir ve bağlaçları kullandıkları tespit edilmiştir.

Elde edilen bu bulgulara göre ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları kelimeler, kelime türleri açısından incelendiğinde kelimelerin tekrar sayıları arttığında fiillerin; tekrar sayıları düştüğünde ise isimlerin daha çok kullanıldığı görülmektedir.

4. 3. Anlam Özellikleri (Karşıt, Eş, Mecaz, Gerçek) İle İlgili Bulgular

4 ve 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları kelimeler eş, zıt, mecaz ve gerçek anlam özellikleri bakımından da incelenebilir. Kelimeler zıt anlam özelliği açısından incelendiğinde öğrencilerin gerektiğinde zıt anlamlı kelimeleri cümlede veya metin bütünlüğü içerisinde anlamda karşıtlık oluşturacak şekilde rahatça kullandıkları görülmektedir. Aşağıda ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları karşıt anlamlı kelime çiftleri verilmiştir.

çok-az, gitmek- gelmek, sonra-önce, savaş- barış, vermek- almak, çıkmak-girmek, ölmek- doğmak, başlamak- bitmek, kalmak- başarmak, var- yok, mutlu- üzgün, güzel- çirkin, ilk-son, iyi- kötü, yaşamak-ölmek, bulmak-kaybetmek, üzülmek-sevinmek, küçük- büyük, kazanmak- kaybetmek, açmak- kapamak, düşman-dost, ağlamak-gülmek, yeni-eski, sevinmek-üzülmek, sabah- akşam, getirmek- götürmek, gece- gündüz, ön- arka, geri-ileri, üst- alt, doğru- yanlış, binmek- inmek, bırakmak- tutmak, dışarı-içeri, başarılı- başarısız, uyanmak- uyumak, evet- hayır, inmek- çıkmak, zor- kolay, aşağı- yukarı, yakalamak- salmak, yavaş- hızlı, boş- dolu, çalışkan- tembel, içeri- dışarı, zorluk- kolaylık, akıllı- deli, savaşmak-barışmak, hızlı- yavaş, üzgün- sevinçli, zarar- kâr, cevap- soru, yakın-uzak, canlı- cansız, erken- geç, yanlış- doğru, yaşlı- genç, evlenmek-boşanmak, ileri- geri, soğuk- sıcak, ayrılmak- birleşmek, hastalanmak-iyileşmek, sıkılmak- eğlenmek, uzak- yakın, gel- git, evcil- yabani, gelişmek- gerilemek, kirlilemek- temizlemek, sağ- sol, üzüntü- sevinç, yatmak- kalkmak, açık- kapalı, küsmek- barışmak, rahatsız- rahat, ağır-hafif, kavuşmak- ayrılmak, sonraki- önceki, gerçek- yalan, güçlü- güçsüz, planlı- plansız, sevimli- sevimsiz, temiz- kirli, uslu- huysuz, yalan- doğru, yükselmek- inmek, dağınık- düzenli, karanlık- aydınlık, yoksul- zengin, doğu- batı, ince- kalın, iyilik- kötülük, varlık- yokluk, yumuşak- sert, zayıf-şişman, zehirli- zehirsiz, cesur- korkak, eksik- bol, neşeli- üzüntülü, pahalı-ucuz, paralı-parasız, saygılı- saygısız, basit- zor, çirkin- güzel, sesli-sessiz, tasarruflu- tasarrufsuz, ağaçlı- ağaçsız, aydınlık- karanlık, becerikli- beceriksiz, gerekli- gereksiz, kötüleştirmek- iyileştirmek, mutlu-mutsuz, ufak- büyük, zayıflamak- şişmanlamak

İlköğretim 4. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları karşıt anlamlı kelime çiftlerini Aksan'da (1998:129) belirtilen sınıflamaya uygun olarak incelemek mümkündür.

Bu sınıflamaya göre **ikili karşıtlıklar** olarak nitelendirilen aşamada kutupsal tersanlamlılık vardır. İlköğretim 4.sınıf öğrencilerinin kullandıkları karşıt anlamlı kelimeler içersinde ikili karşıtlıklara şu örnekler verilebilir: *çok-az, savaş- barış, iyi-kötü, güzel- çirkin, doğru- yanlış, boş- dolu, gece- gündüz, gerçek- yalan, varlık-yokluk, temiz- kirli, yalan- doğru, iyilik- kötülük, inmek- çıkmak...*

Biçimsel ilişkili karşıtlıklar ise aynı kökten türemiş ve değişik ekler [-li] [-siz] olarak karşıt anlamlılık oluşturmaz. 4. sınıf öğrencilerinin kelime hazinesinde bulunan ve yazılı anlatımlarında kullandıkları biçimsel ilişkili karşıt anlamlı kelimeler şunlardır: *başarılı- başarısız, canlı- cansız, güçlü- güçsüz, planlı- plansız, sevimli- sevimsiz, rahatsız- rahat, zehirli- zehirsiz, paralı-parasız, saygılı- saygısız, tasarruflu- tasarruvsuz, ağaçlı- ağaçsız, becerikli- beceriksiz, gerekli- gereksiz, sesli-sessiz, mutlu- mutsuz.*

Karşıt anlamlılık sınıflamasının bir diğer aşaması ise **ilişkisel karşıtlıklardır**. Bu sınıflamadaki karşıtlık birbiriyle ilgili olan kavramlar arasında meydana gelmektedir. “*evcil- yabani, zarar- kâr, evlenmek- boşanmak, pahalı- ucuz,*” kelime çiftleri bu sınıflamaya örnek olarak gösterilebilir.

Dereceli karşıtlıklar da karşıt anlamlı kelimeler arasında bir derecelendirme söz konusudur. İlköğretim 4. sınıf öğrencilerinin kullandıkları *soğuk /ılık/ sıcak, iyi /orta/ kötü, küçük /orta/ büyük, ince- kalın, açık- kapalı, sabah- akşam, hızlı- yavaş, basit- zor* kelime çiftleri bu sınıf düzeyinde dereceli karşıtlıklara örnek olarak gösterilebilir.

Yön gösteren karşıtlıklar, yön bakımından birbirlerinin tersi anlamları içeren kelime çiftleridir. 4. sınıf öğrencilerinin kullandıkları *dışarı- içeri, aşağı- yukarı, sağ- sol, üst- alt, doğu- batı, geri- ileri* kelime çiftleri yön gösteren karşıtlıklara örnektir.

İlköğretim 5.sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları karşıt anlamlı kelime çiftleri aşağıda belirtilmiştir.

çok- az, sonra- önce, başlamak- bitmek, vermek- almak, savaş- barış, var-yok, ölmek- doğmak, ilk- son, girmek- çıkmak, büyük- küçük, yaşamak- ölmek, kazanmak- kaybetmek, iyi- kötü, güzel- çirkin, üzölmek- sevinmek, geri- ileri, ağlamak- gülmek, başarılı- başarısız, gece- gündüz, tam- eksik, ön- arka, uyumak- uyanmak, soru- cevap, üst- alt, yeni- eski, çıkmak- inmek, barışmak- savaşmak, kış- yaz, tatlı- acı, kısa- uzun, hızlı- yavaş, cansız- canlı, tembel- çalışkan, üzölmek- eğlenmek, gerilemek- ilerlemek, hayır- evet, güçsüz- güçlü, gelecek- geçmiş, uzaklaşmak- akınlaşmak, üzüntü- sevinç, yakın- uzak, sevinçli- üzgün, deli- akıllı, yukarı- aşağı, çoğalmak- azalmak, gereksiz- zorunlu, genç- yaşlı, kolay- zor, dolu- boş, uzun- kısa, yabancı- evcil, soğuk- sıcak, eksilmek- artmak, ayrılmak- kavuşmak, cesur- korkak, barışmak- küsmek, sol- sağ, tok- aç, haksız- haklı, dikkatsiz- dikkatli, temizlemek- kirlletmek, kolaylık- zorluk, rahat- rahatsız, yanlış- doğru, kanatsız- kanatlı, kötölük- iyilik, soğuk- sıcak, konuşmak- susmak, varlık- yokluk, huzursuz- huzurlu, faydalı- faydasız, sonraki- önceki, fakir- zengin, cömert- cimri, gerekli- gereksiz, rahatlık- rahatsızlık, sabırlı- sabırsız, şişman- zayıf, ak- kara, faydalı- faydasız, hareketli- hareketsiz, iştahlılık- iştahsızlık, kararlı- kararsız, kuyruklu- kuyruksuz

İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları karşıt anlamlı kelimeler, **ikili karşıtlıklar**, **biçimsel ilişkili karşıtlıklar**, **ilişkişel karşıtlıklar**, **dereceli karşıtlıklar**, **yön gösteren karşıtlıklar** sınıflamasına göre incelendiğinde 4. sınıf öğrencilerinin kullanım durumlarına benzerlik göstermektedir. Bu bulguya göre ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin karşıt anlamlı kelimelerden en fazla ikili ve biçimsel ilişkili karşıtlıkları kullandıkları görölmektedir. Bu bulgu, Morgan'ın (1986:110) "çocuklar öğrenirken zamanla kelimeler arasında kuvvetli bağlar kurarlar. Bu bağlardan biri de kelimeler arasında kurulan karşıtlık (zıtlık) bağlarıdır." İfadesini destekler niteliktedir. Çünkü ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları kelimeler, anlam özellikleri bakımından incelendiğinde karşıt anlamlı kelimelerin mecaz ve eş anlamlı kelimelere göre daha fazla olduğu görölmektedir.

Öğrencilerin eş anlamlı olarak kullandıkları kelimeler incelendiğinde zıt anlamlı kelimelerin kullanım sayısına benzerlik göstermemektedir. Eş anlamlı kelimelerin kullanımı, zıt anlamlı kelimelere göre daha az olduğu görölmektedir. Bu durum eş anlamlı kelime kullanımının bu sınıf düzeyinde daha üst düzey bir dil

becerisi gerektirdiği şeklinde açıklanabilir. Aşağıda ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları eş anlamlı kelimeler örneklendirilmiştir.

Demek- söylemek, Yurt- vatan, Mektep- okul, Armağan-hediye, Kere- defa, Mesela- örneğin, tane- adet, soru- cevap, acayip- tuhaf, Acele- hızlı- acilen- hemen, yoksul- parasız, ad- isim, akıllı- zeki, alt- aşağı, zaman- vakit, anmak-hatırlamak, armağan- hediye, zıt- ters, azalmak- eksilmek, batmak- dalmak, berbat- kötü, birinci- ilk, bol- çok, boşanmak- ayrılmak, yaşlı- ihtiyar

Gerçek ve mecaz anlam özelliklerine bakıldığında öğrencilerin genel olarak kelimelerin ilk anlamları olan gerçek anlamlarını kullanma eğiliminde oldukları görülmektedir. Ancak mecazlı (deyim) ifadeleri de yerinde kullandıkları görülmektedir.

<i>Yürekte yaşamak</i>	<i>dünyanın sesi kesilmek</i>	<i>akın etmek</i>
<i>Canını vermek</i>	<i>havalara uçmak</i>	<i>dünyaya göz kapamak</i>
<i>Ağır yürümek</i>	<i>göğsünü germek</i>	<i>yas tutmak</i>
<i>Ceza yemek</i>	<i>bize bağlı</i>	<i>uyku çekmek</i>

Öğrencilerin yazılı anlatımlarında atasözü kullanma durumları incelenmiştir. Gerek 4. sınıflar gerekse 5. sınıflar yazılı anlatımlarında atasözü kullanmamışlardır. Ancak Atatürk ile ilgili olarak oluşturulan bilgi verici metinde Atatürk'ün “ Ne mutlu Türk'üm diyene” sözünü kullanmışlardır.

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullandıkları kelimeler, yapı başlığı altında incelenmiştir. Öğrenciler gerek isim soylu kelimelerde gerekse fiil soylu kelimelerde basit yapıli kelimeleri çoğunlukla kullanmakla birlikte türemiş ve birleşik yapıli kelimeleri de yerinde ve anlamlarına uygun olarak kullandıkları tespit edilmiştir. İsim soylu kelimelerde kelime türetmek amacıyla -lık, -sız, - lı, -la, -cı eklerini kullanmışlardır. Örneğin kullanılan fiiller, yapıları

bakımından ele alındığında öğrencilerin genel olarak “gez-, çek-, yat-, dur-, tut-, in-, yaz- vb” basit fiiller kullandıkları; ancak bunun yanında “katıl-, karşılaş-, yenil-yapıl-, hatırla-, kırıl-, korkut-...vb” isimden fiil veya fiilden fiil olmuş kelimeleri kullandıkları görülmektedir. “etmek”, “olmak” yardımcı fiilleriyle de bileşik fiiller kullandıkları gözlenmiştir. Bu kullanımlara *asker olmak, sahip olmak, göç etmek, arkadaşlık etmek, yok etmek... vb.* örnek olarak verilebilir. Bu bulgu İlköğretim Programı’nda sözü edilen (-lık, -sız, -cı, -lı) eklerin bu sınıflar düzeyinde kullanımını destekler niteliktedir.

Kullanılan fiiller “fiillerde zaman” başlığı altında incelendiğinde ise 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin fiillerde basit zamanlı (-yor, -dı, -mış, -r, -ecek) çekimleri sıklıkla kullanmalarının yanında birleşik zamanlı çekimleri de (-mıştı, - yordu, - ecekti, - yorsa, -ecekmiş vb.) rahatlıkla kullandıkları görülmektedir.

1. Örnek

... Atatürk hala kalbimizde yaşıyor. Yıllardır bekledikleri bebek...
 ... birkaç arkadaşım ağlıyor. okula gelmek ismeyordu...
 ... kırt kırt kurdale kesiliyor. Evet artık bitmişti segim...

2. Örnek

...çocuklara harf öğretiyordu. Öğretmenleri Atatürkü çok...
 ...ihtiyacı olanlara yardım ediyordu. Atatürk alfabeyi kurduktan ...
 ...kurmuştu. Atatürk herkez seviyordu. Kadınlara hak vermesi...

3. Örnek

...kimden o zaman çok sonra gelecekmiş gibi oluyordu...
 ... Hani su kitligi çok sonra gelecekmiş hissediyordum...
 ...ardesini karate kursuna gönderecekmiş. Ali'nin kardesinin...

Tablo 4.9: Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Bilgilendirici, Öyküleyici Metinlerde ve Anıda Kullandıkları Ortak Kelimeler

almak (22)¹, (86)², (24)³; ama (168), (228), (283); anne (142), (338), (80); artık(62), (25), (125); baba(195), (292), (77); başlamak (94), (59), (75); ben (39), (863), (213); bir (528), (583), (1157); birlikte (21), (42), (32); biz (36), (274), (131); böyle (20), (30), (40); bu (433), (162), (761); büyük (98), (34), (76); çıkma (73), (30), (76); çok (417), (551), (457); çünkü (24), (56), (83); da (149), (110), (129); daha (117), (116), (105); de (177), (113), (143); demek (124), (68), (340); en (50), (75), (91); etmek (73), (45), (26); gelmek (53), (172), (89); gibi (65), (47), (88); girmek (25), (284), (129); gün (68), (290), (200); güzel (39), (57), (52); hem (21), (29), (26); hep(27), (32), (38); her (50), (56), (115); herkes (24), (42), (89); için (215), (139), (234); ile(77), (47), (78); ise (46), (44), (80); iyi (45), (37), (50); ki (21), (87), (105); küçük (26), (28), (59); ne (38), (54), (134); o (177), (369), (345); ora (60), (133), (61); sonra (401), (460), (217); sonunda (54), (43), (53); var (26), (129), (95); ve (738), (650), (908); yan (114), (31), (44); yani (20), (22), (28); yapmak (179), (32), (22); yemek (29), (72), (33); zaman (32), (70), (57).

1. Yay ayraç, kelimenin bilgilendirici metindeki sıklığını,

2. Yay ayraç, kelimenin anıdaki sıklığını,

3. Yay ayraç, kelimenin öyküleyici metindeki sıklığını göstermektedir.

İlköğretim 4. sınıf öğrencilerinin her üç uygulamada mutlaka kullandıkları kelimeler ve bu kelimelerin uygulamalardaki sıklığı yukarıda verilmiştir. Bu kelimeler, ilköğretim 4. sınıf öğrenciler için bilgilerini, duygularını, düşüncelerini, hayallerini anlatmaya yarayan temel kelimeler olarak değerlendirilebilir. Bu temel kelimeler içerisinde fiiller; *almak, başlamak, çıkmak, etmek (yardımcı fiil) gelmek, girmek, yapmak, yemek* kelimelerinden oluşmaktadır. Bağlaçlar ise *ama, çünkü, ve, da, (de) ile, hem...hem*'dir. Temel kelimeler içerisinde bulunan isimler *anne, baba, gün, var, ora, zaman*'dır. Zamir olarak *ben, biz, ne, hep o, herkes*; sıfat olarak *bir, böyle, büyük, güzel, her*, zarf olarak *artık, birlikte, böyle, çok, sonra, sonunda*, edat olarak da *gibi, için, ise* kelimelerinin her üç uygulamada da öğrenciler tarafından kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 4.10: Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Bilgilendirici, Öyküleyici Metinlerde ve Anıda Kullandıkları Ortak Kelimeler

ama (196)¹, (305)², (423)³; anne (315), (194), (158); artık (74), (44), (107); baba (82), (236), (281); başlamak (120), (84), (59); ben (21), (880), (223); bir (655), (727), (1445); biz (80), (301), (188); bu (611), (271), (1008); bütün (54), (27), (153); büyük (120), (35), (79); çıkma (56), (75), (75); çocuk (129), (30), (81); çok (451), (531), (577); çünkü (30), (76), (62); da (184), (121), (193); daha (165), (144), (148); de (189), (110), (149); demek (97), (199), (494); en (29), (90), (125); etmek (163), (50), (28); geçmek (24), (39), (47); gelmek (113), (151), (144); geri (68), (31), (42); gibi (54), (46), (112); gitmek (394), (259), (199); gün (91), (246), (254); güzel (28), (66), (46); hep (36), (36), (64); her (58), (64), (139); herkes (35), (56), (88); hiç (25), (56), (99); için (227), (144), (242); ile (74), (59), (94); ilk (199), (65), (28); ise (51), (37), (89); iyi (60), (45), (87); kadar (39), (73), (107); kardeş (31), (64), (20); ki (30), (132), (158); ne (44), (64), (153); ora (166), (121), (120); önce (81), (45), (64); öyle (25), (20), (37); son (74), (50), (78); sonra (607), (344), (233); söylemek (22), (37), (25); şimdi (28), (26), (29); var (44), (153), (272); ve (1031), (697), (1147); yan (99), (31), (111); yani (23), (29), (32); yapmak (154), (24), (21); yeni (56), (29), (29); yüzden (56), (25), (42); zaman (62), (54), (92).
--

1. Yay araç, kelimenin bilgilendirici metindeki sıklığını,

2. Yay araç, kelimenin anıdaki sıklığını,

3. Yay araç, kelimenin öyküleyici metindeki sıklığını göstermektedir.

İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin her üç uygulamada mutlaka kullandıkları kelimeler ve bu kelimelerin uygulamalardaki sıklığı yukarıda verilmiştir. Bu kelimeler, ilköğretim 5. sınıf öğrenciler için bilgilerini, duygularını, düşüncelerini, hayallerini anlatmaya yarayan temel kelimeler olarak değerlendirilebilir. Bu temel kelimeler içerisinde fiiller; *başlamak, çıkmak, demek, etmek (yardımcı fiil), geçmek, gelmek, gitmek, söylemek, yapmak* kelimelerinden oluşmaktadır. Bağlaçlar ise *ama, çünkü, da, (de), ile, ki, ve*'dir. Temel kelimeler içerisinde bulunan isimler *anne, baba, çocuk, gün, kardeş, var, ora, zaman*'dır. Zamir olarak *ben, biz, ne, hep, herkes*; sıfat olarak *bir, bu, bütün, büyük, güzel, her, ilk, iyi, son, yan, yeni*; zarf olarak *artık, daha, çok, geri, şimdi, sonra, sonra*, edat olarak da *gibi, kadar, için, ise* kelimelerinin her üç uygulamada da 5. sınıf öğrencileri tarafından kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 4.11: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

Uygulamalar	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Bilgilendirici (Farklı Kelime)	Kız	103	136.4	39.29	197	3.25	0.001
	Erkek	96	117.5	42.48			
Bilgilendirici (Toplam Kelime)	Kız	103	189.4	56.38	197	3.29	0.001
	Erkek	96	161.6	62.66			
Öyküleyici (Farklı Kelime)	Kız	103	163.6	56.14	197	3.17	0.002
	Erkek	96	136.6	63.87			
Öyküleyici (Toplam Kelime)	Kız	103	249.2	96.24	197	3.12	0.002
	Erkek	96	204.6	104.99			
Anı (Farklı Kelime)	Kız	103	124.8	39.03	196	2.37	0.008
	Erkek	95	108.5	45.80			
Anı (Toplam Kelime)	Kız	103	169.1	57.63	196	2.39	0.018
	Erkek	95	147.3	70.72			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici, öyküleyici ve anı türündeki yazılı anlatım uygulamalarına ilişkin farklı ve toplam kelime sayıları yukarıdaki tabloda verilmektedir. Buna göre üç farklı yazılı anlatımda kullanılan toplam kelime sayısı ile farklı kelime sayısı cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bilgilendirici(Farklı Kelime) [$t_{(197)}=3.25$, $P<.05$], Bilgilendirici (Toplam Kelime) [$t_{(197)}=3.29$, $P<.05$], Öyküleyici (Farklı Kelime) [$t_{(197)}=3.17$, $P<.05$], Öyküleyici (Toplam kelime)[$t_{(197)}=3.12$, $P<.05$], Anı (Farklı Kelime) [$t_{(196)}=3.25$, $P<.05$], Anı (Toplam Kelime) [$t_{(196)}=2.39$, $P<.05$]. Bu bulgu toplam kelime sayısı ve farklı kelime kullanma durumları bakımında her üç uygulamada da kızların erkeklerden daha fazla kelime kullandıkları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.12: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Okul öncesi Eğitim Açısından Karşılaştırılması

Metin türü/ Okul öncesi eğitim		N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Bilgilendirici (Farklı Kelime)	Evet	135	132.25	42.03	197	2.47	.014
	Hayır	64	116.76	39.73			
Bilgilendirici (Toplam Kelime)	Evet	135	181.48	60.98	197	1.87	.063
	Hayır	64	164.28	59.71			
Öyküleyici (Farklı Kelime)	Evet	135	152.73	60.90	197	.70	.481
	Hayır	64	146.15	62.54			
Öyküleyici (Toplam Kelime)	Evet	135	225.52	97.15	197	.43	.666
	Hayır	64	232.28	114.34			
Anı (Farklı Kelime)	Evet	134	120.76	44.99	196	1.77	.077
	Hayır	64	109.18	37.93			
Anı (Toplam Kelime)	Evet	134	162.56	68.61	196	1.88	.224
	Hayır	64	150.53	56.35			

Yukarıdaki tabloya göre, okul öncesi eğitim almış ilköğretim öğrencilerinin yazılı anlatım uygulamalarındaki toplam ve farklı kelime ortalamaları bu eğitimi almamış öğrencilere göre daha yüksektir. Ancak ortalamaların birbirinden farklılığı test edildiğinde ise yalnızca bilgilendirici metin türünde kullanılan farklı kelime sayısında anlamlı bir farklılık gözlenmektedir [$t_{(197)}=2.47$, $p<.05$]. Bu bulgulara göre okul öncesi eğitim almış olmanın ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kelime hazinesine bu eğitimi almayanlara göre bir katkı sağladığı; ancak bu katkının uygulamaya katılan öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa neden olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.13: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Baba Mesleğine İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	1.grup	64	133.67	43.66
	2.grup	58	127.75	50.04
	3.grup	60	125.51	48.49
	4.diğer	17	123.79	31.85
	Toplam	199	127.28	41.84
Toplam Kelime	1.grup	64	185.30	64.89
	2.grup	58	173.55	71.71
	3.grup	60	173.59	70.28
	4.diğer	17	172.23	46.53
	Toplam	199	175.95	60.96

1.Grup: Öğretim elemanı, öğretmen, mimar, doktor, hakim, mühendis
2. Grup: Serbest meslek sahipleri, **3. Grup:** memur ve işçi, **4. Grup:** Diğer

İlköğretim öğrencilerinin birinci uygulamaya ilişkin (bilgilendirici metin) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları babalarının meslek gruplarına göre yukarıda tablolaştırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının baba mesleğine göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında bir farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.14: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Baba Mesleği Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	3047.943	3	1015.981	.577	.631
	Gruplar içi	343573.856	195	1761.917		
	Toplam	346621.799	198			
Toplam Kelime	Gruplar arası	5752.713	3	1917.571	.512	.674
	Gruplar içi	730079.880	195	3743.999		
	Toplam	735832.593	198			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici yazılı anlatımlarında kullandıkları toplam [$F_{(3-195)}=.512$, $p>.05$] ve farklı kelime sayıları [$F_{(3-195)}=.577$, $p>.05$] baba mesleklerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Buna göre

baba mesleğinin bilgilendirici metin yazmada kelime kullanımına bir etkisinin olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.15: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Baba Mesleğine İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	1.grup	64	166.14	59.81
	2.grup	58	154.00	54.73
	3.grup	60	142.38	64.07
	4.diğer	17	143.13	63.00
	Toplam	199	150.61	61.35
Toplam Kelime	1.grup	64	251.02	99.55
	2.grup	58	230.52	84.96
	3.grup	60	220.28	109.64
	4.diğer	17	214.96	108.06
	Toplam	199	227.69	102.75

1.Grup: Öğretim elemanı, öğretmen, mimar, doktor, hakim, mühendis
2. Grup: Serbest meslek sahipleri, **3. Grup:** memur ve işçi, **4. Grup:** Diğer

İlköğretim öğrencilerinin ikinci uygulamaya ilişkin (öyküleyici metin) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları babalarının meslek gruplarına göre yukarıda tablolaştırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin öyküleyici anlatımlarında kullandıkları kelime sayılarının baba mesleğine göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında bir farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir

Tablo 4.16: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Baba Mesleği Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	19067.077	3	6355.692	1.706	.167
	Gruplar içi	726353.897	195	3724.892		
	Toplam	745420.975	198			
Toplam Kelime	Gruplar arası	41255.180	3	13751.727	1.308	.273
	Gruplar içi	2049390.72	195	10509.696		
	Toplam	2090645.91	198			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin öyküleyici yazılı anlatımlarında kullandıkları toplam [$F_{(3-195)}=1.706$, $p>.05$] ve farklı kelime sayıları [$F_{(3-195)}=1.308$,

$p > .05$] baba mesleklerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu bulgu baba mesleğinin öyküleyici metin yazmada kelime kullanımına bir etkisinin olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.17: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Baba Mesleğine İlişkin Betimsel Veriler (Anı)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	1.grup	64	122.93	45.41
	2.grup	58	117.27	40.26
	3.grup	60	116.97	44.45
	4.diğer	16	113.14	42.57
	Toplam	198	117.02	43.08
Toplam Kelime	1.grup	64	166.18	70.17
	2.grup	58	158.00	61.40
	3.grup	60	161.46	67.21
	4.diğer	16	152.74	62.79
	Toplam	198	158.67	65.00

1.Grup: Öğretim elemanı, öğretmen, mimar, doktor, hakim, mühendis

2. Grup: Serbest meslek sahipleri, **3. Grup:** memur ve işçi, **4. Grup:** Diğer

İlköğretim öğrencilerinin üçüncü uygulamaya ilişkin (anı) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları babalarının meslek gruplarına göre yukarıda tablolaştırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının baba mesleğine göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında bir farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.18: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Baba Mesleği Açısından Karşılaştırılması (Anı)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	2808.478	3	936.159	.500	.682
	Gruplar içi	362940.396	194	1870.827		
	Toplam	365748.874	197			
Toplam Kelime	Gruplar arası	5664.122	3	1888.041	.443	.723
	Gruplar içi	826863.191	194	4262.181		
	Toplam	832527.313	197			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin anı niteliğindeki yazılı anlatımlarında kullandıkları toplam [$F_{(3-194)}=.500$, $p>.05$] ve farklı kelime sayıları [$F_{(3-194)}=.443$, $p>.05$] baba mesleklerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu bulgu baba mesleğinin anı türünde metin yazmada kelime kullanımına bir etkisinin olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.19: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Anne Mesleğine İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	1.grup	50	142.3600	44.7842
	2.grup	33	126.0500	43.2514
	3.grup	96	121.0000	39.3813
	4.diğer	20	123.4242	39.4462
	Toplam	199	127.2764	41.8404
Toplam Kelime	1.grup	50	196.9000	65.1279
	2.grup	33	171.6000	59.0284
	3.grup	96	168.1042	57.3055
	4.diğer	20	169.6970	61.3120
	Toplam	199	175.9548	60.9617

1.Grup: Öğretim elemanı, öğretmen, mimar, doktor, hakim, mühendis

2. Grup: Serbest meslek ,memur, işçi **3. Grup:** Ev hanımı **4. Grup:**Diğer

İlköğretim öğrencilerinin birinci uygulamaya ilişkin (bilgilendirici metin) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları annelerinin meslek gruplarına göre yukarıda tablolandırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının anne mesleğine göre farklılaştığı

söylenbilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında bir farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.20: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Anne Mesleği Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p	Fark
Farklı Kelime	Gruplar arası	15677.268	3	5225.756	3.079	.029	1.grup-
	Gruplar içi	330944.531	195	1697.151			3.grup
	Toplam	346621.799	198				
Toplam Kelime	Gruplar arası	29523.365	3	9841.122	2.717	.046	1.grup-
	Gruplar içi	706309.228	195	3622.099			3.grup
	Toplam	735832.593	198				

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları annelerinin mesleklerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$F_{(3-195)}=2.717$, $p<.05$]. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anneleri eğitimli olan (öğretmen, hakim, doktor, mühendis, öğretim elemanı) öğrenciler ($\bar{X} = 142.36$), anneleri ev hanımı olan öğrencilere ($\bar{X} = 121.00$) göre yazılı anlatımlarında daha fazla farklı kelime kullanmaktadırlar. Aynı şekilde toplam kelime sayıları dikkate alındığında anneleri 1. grupta yer alan öğrencilerle, anneleri ev hanımı olan öğrencilerin kelime sayıları arasında da anlamlı bir fark vardır [$F_{(3-195)}=3.079$, $p<.05$].

Tablo 4.21: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Anne Mesleğine İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	1.grup	50	174.16	61.56
	2.grup	33	119.75	49.65
	3.grup	96	140.03	57.22
	4.diğer	20	164.45	65.63
	Toplam	199	150.61	61.35
Toplam Kelime	1.grup	50	261.32	104.08
	2.grup	33	179.25	73.20
	3.grup	96	215.35	101.84
	4.diğer	20	242.03	104.24
	Toplam	199	227.69	102.75

1.Grup: Öğretim elemanı, öğretmen, mimar, doktor, hakim, mühendis

2. Grup: Serbest meslek ,memur, işçi **3. Grup:** Ev hanımı **4. Grup:**Diğer

İlköğretim öğrencilerinin ikinci uygulamaya ilişkin (öyküleyici metin) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları annelerinin meslek gruplarına göre yukarıda tablolandırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının anne mesleğine göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında bir farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir

Tablo 4.22: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Anne Mesleği Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p	Fark
Farklı Kelime	Gruplar arası	63845.417	3	21281.806	6.089	.001	1.grup-2.grup
	Gruplar içi	681575.558	195	3495.259			1.grup-3.grup
	Toplam	745420.975	198				
Toplam Kelime	Gruplar arası	124872.352	3	41624.117	4.129	.007	1.grup-2.grup
	Gruplar içi	1965773.558	195	10080.890			
	Toplam	2090645.910	198				

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin öyküleyici yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları [$F_{(3-195)}=6.089$, $p<.05$] ve toplam kelime sayıları [$F_{(3-195)}=4.129$, $p<.05$] annelerinin mesleklerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anneleri 1. grupta olan öğrencilerin 2, 3 ve

4.gruptaki öğrencilere göre hem farklı kelime sayısı hem de toplam kelime sayısı bakımında avantajlı bir konumda oldukları söylenebilir.

Tablo 4.23: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Anne Mesleğine İlişkin Betimsel Veriler (Anı)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	1.grup	50	123.86	47.32
	2.grup	33	121.57	42.39
	3.grup	96	111.48	37.93
	4.diğer	19	120.15	50.30
	Toplam	198	117.02	43.08
Toplam Kelime	1.grup	50	167.14	73.06
	2.grup	33	169.42	71.95
	3.grup	96	152.40	54.46
	4.diğer	19	157.90	76.32
	Toplam	198	158.67	65.00

1.Grup: Öğretim elemanı, öğretmen, mimar, doktor, hakim, mühendis

2. Grup: Serbest meslek ,memur, işçi **3. Grup:** Ev hanımı **4. Grup:**Diğer

İlköğretim öğrencilerinin üçüncü uygulamaya ilişkin (anı) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları annelerinin meslek gruplarına göre yukarıda tablolatırılmıştır. Ortalamalar 1. ve 2. grup annelerin çocukları lehine bir durum sergilemektedir. Buna göre 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının anne mesleğine göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında bir farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.24: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Anne Mesleği Açısından Karşılaştırılması (Anı)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	5993.990	3	1997.997	1.077	.360
	Gruplar içi	359754.884	194	1854.407		
	Toplam	365748.874	197			
Toplam Kelime	Gruplar arası	9568.778	3	3189.593	.752	.522
	Gruplar içi	822958.535	194	4242.054		
	Toplam	832527.313	197			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin anı niteliğindeki yazılı anlatımlarında kullandıkları toplam [$F_{(3-194)} = .752, p > .05$] ve farklı kelime sayıları [$F_{(3-194)} = 1.077$,

$p > .05$] anne mesleklerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu bulgu anne mesleğinin anı türünde metin yazmada kelime kullanımına bir etkisinin olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.25: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Ekonomik Düzeye İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	500-	34	115.29	34.09
	500-1000	34	129.52	38.48
	1000-2000	37	121.64	40.38
	2000-2500	33	140.90	44.34
	2500+	61	128.73	45.68
	Toplam	199	127.27	41.84
Toplam Kelime	500-	34	163.08	53.49
	500-1000	34	179.26	55.40
	1000-2000	37	167.08	59.44
	2000-2500	33	190.60	59.47
	2500+	61	178.73	68.70
	Toplam	199	175.95	60.96

İlköğretim öğrencilerinin birinci uygulamaya ilişkin (bilgilendirici metin) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları ekonomik düzeylerine göre yukarıda tablolaştırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının ekonomik düzeylerine göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında bir farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.26: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Ekonomik Düzey Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	12489.307	4	3122.327	1.813	.128
	Gruplar içi	334132.492	194	1722.332		
	Toplam	346621.799	198			
Toplam Kelime	Gruplar arası	16470.801	4	4117.700	1.110	.353
	Gruplar içi	719361.792	194	3708.050		
	Toplam	735832.593	198			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici yazılı anlatımlarında kullandıkları toplam ve farklı kelime sayıları ekonomik düzeylerine göre anlamlı bir

farklılık göstermemektedir [$F_{(4-194)} = 1.813$, $p > .05$]. Bu bulgu ekonomik düzeyin bilgilendirici metin yazmada kelime kullanımına bir etkisinin olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.27: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Ekonomik Düzeye İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	1. 500-	34	144.7059	70.39
	2. 500-1000	34	142.9706	48.40
	3. 1000-2000	37	123.4324	48.87
	4. 2000-2500	33	158.6970	62.34
	5. 2500+	61	170.2951	62.97
	Toplam	199	150.6181	61.35
Toplam Kelime	1. 500-	34	238.1765	136.96
	2. 500-1000	34	217.0588	79.33
	3. 1000-2000	37	180.3243	75.94
	4. 2000-2500	33	233.0909	93.47
	5. 2500+	61	253.6066	103.61
	Toplam	199	227.6985	102.75

İlköğretim öğrencilerinin ikinci uygulamaya ilişkin (öyküleyici metin) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları ekonomik düzeylerine göre yukarıda tablolandırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının ekonomik düzeylerine göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında bir farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.28: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Ekonomik Düzey Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Fark
Farklı Kelime	Gruplar arası	56294.206	4	14073.552	3.962	.004	3-5
	Gruplar içi	689126.769	194	3552.200			
	Toplam	745420.975	198				
Toplam Kelime	Gruplar arası	132525.693	4	33131.423	3.282	.012	3-5
	Gruplar içi	1958120.216	194	10093.403			
	Toplam	2090645.910	198				

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin öyküleyici yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları [$F_{(4-194)} = 3.962$, $p < .05$] ve toplam kelime sayıları [$F_{(4-194)} = 3.282$, $p < .05$] ekonomik düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre üst ekonomik düzeye sahip ailelerin çocuklarının ($\bar{X} = 170.2951$) farklı kelime kullanma oranları, orta ekonomik düzey olarak nitelendirilen ailelerin çocuklarının farklı kelime kullanma oranlarından ($\bar{X} = 123.4324$) yüksek olduğu söylenebilir.

Toplam kelime sayıları incelediğinde de farklı kelime kullanma oranına benzer bir sonuç çıkmaktadır. Buna göre üst ekonomik düzeye sahip ailelerin çocuklarının ($\bar{X} = 253.6066$), orta ekonomik düzeydeki ailelerin çocuklarından ($\bar{X} = 180.3243$) daha fazla kelime kullandıkları söylenebilir. Üst ve orta ekonomik düzey arasından ortaya çıkan bu farklılığın üst düzey ve alt düzeyler arasında çıkmaması öyküleyici anlatımın hayvanlar konulu olmasından kaynaklanmış olabilir. Elde edilen bu bulgunun alt ekonomik düzeye sahip ailelerin çocuklarının çoğunlukla köyde yaşıyor olması dolayısıyla hayvanlar hakkında daha çok bilgiye sahip oldukları, bunun yanında üst ekonomik düzeydeki ailelerin de hayvanat bahçesine geziler düzenleme, hayvanlarla ilgili kitap, görseller alma şanslarının yüksek olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Tablo 4. 29: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Ekonomik Düzeye İlişkin Betimsel Veriler (Anı)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	500-	34	104.61	38.12
	500-1000	34	110.55	35.29
	1000-2000	37	118.72	42.12
	2000-2500	32	124.25	46.59
	2500+	61	122.72	47.44
	Toplam	198	117.02	43.08
Toplam Kelime	500-	34	143.26	54.79
	500-1000	34	151.55	51.18
	1000-2000	37	159.13	61.68
	2000-2500	32	164.34	69.24
	2500+	61	167.98	75.85
	Toplam	198	158.67	65.00

İlköğretim öğrencilerinin üçüncü uygulamaya ilişkin (Anı) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları ekonomik düzeylerine göre yukarıda tablolaştırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının ekonomik düzeylerine göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.30: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Ekonomik Düzey Açısından Karşılaştırılması (Anı)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	10412.902	4	2603.226	1.414	.231
	Gruplar içi	355335.971	193	1841.119		
	Toplam	365748.874	197			
Toplam Kelime	Gruplar arası	16117.786	4	4029.447	.953	.435
	Gruplar içi	816409.527	193	4230.101		
	Toplam	832527.313	197			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin anı niteliğindeki yazılı anlatımlarında kullandıkları toplam [$F_{(4-193)} = .953, p > .05$] ve farklı kelime sayıları [$F_{(4-193)} = 1.414, p > .05$] ekonomik düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu bulgu ekonomik düzeyin anı yazmada kelime kullanımına bir etkisinin olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.31: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Kardeş Sayısına İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	1 kardeş	111	131.81	41.73
	2 kardeş	57	130.31	40.45
	3 kardeş +	31	105.41	39.03
	Toplam	199	127.27	41.84
Toplam Kelime	1 kardeş	111	182.08	61.97
	2 kardeş	57	178.68	57.39
	3 kardeş +	31	149.00	58.22
	Toplam	199	175.95	60.96

İlköğretim öğrencilerinin birinci uygulamaya ilişkin (bilgilendirici metin) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları kardeş sayısına göre yukarıda tablolatırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının kardeş sayısına göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.32: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kardeş Sayısı Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	10427.470	4	2606.867	1.504	.202
	Gruplar içi	336194.329	194	1732.960		
	Toplam	346621.799	198			
Toplam Kelime	Gruplar arası	16267.754	4	4066.938	1.096	.360
	Gruplar içi	719564.839	194	3709.097		
	Toplam	735832.593	198			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici yazılı anlatımlarında kullandıkları toplam [$F_{(4-194)} = 1.096$, $p > .05$]. ve farklı kelime sayıları [$F_{(4-194)} = 1.504$, $p > .05$]. Kardeş sayılarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu bulgu kardeş sayısının bilgilendirici metin yazmada kelime kullanımına bir etkisinin olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.33: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Kardeş Sayısına İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	1 kardeş	111	156.83	58.11
	2 kardeş	57	151.59	72.58
	3 kardeş +	31	126.54	43.41
	Toplam	199	150.61	61.35
Toplam Kelime	1 kardeş	111	233.36	95.48
	2 kardeş	57	232.29	128.26
	3 kardeş +	31	198.93	67.34
	Toplam	199	227.69	102.75

İlköğretim öğrencilerinin ikinci uygulamaya ilişkin (öyküleyici metin) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları kardeş sayısına göre yukarıda tablolatırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının kardeş sayısına göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.34: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kardeş Sayısı Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	9143.590	4	2285.898	.602	.661
	Gruplar içi	736277.385	194	3795.244		
	Toplam	745420.975	198			
Toplam Kelime	Gruplar arası	15062.219	4	3765.555	.352	.842
	Gruplar içi	2075583.690	194	10698.885		
	Toplam	2090645.910	198			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin öyküleyici yazılı anlatımlarında kullandıkları toplam [$F_{(4-194)} = .352, p > .05$], ve farklı kelime sayıları [$F_{(4-194)} = .602, p > .05$], kardeş sayılarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu bulgu kardeş sayısının öyküleyici metin yazmada kelime kullanımına bir etkisinin olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.35: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Kardeş Sayısına İlişkin Betimsel Veriler (Anı)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	1 kardeş	110	117.14	45.66
	2 kardeş	57	119.57	39.43
	3 kardeş +	31	111.90	40.91
	Toplam	198	117.02	43.08
Toplam Kelime	1 kardeş	110	157.10	70.17
	2 kardeş	57	164.71	58.90
	3 kardeş +	31	153.12	57.18
	Toplam	198	158.67	65.00

İlköğretim öğrencilerinin üçüncü uygulamaya ilişkin (Anı) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları kardeş sayısına göre yukarıda tablolaştırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının kardeş sayısına göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.36: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kardeş Sayısı Açısından Karşılaştırılması (Anı)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	6848.891	4	1712.223	.921	.453
	Gruplar içi	358899.983	193	1859.585		
	Toplam	365748.874	197			
Toplam Kelime	Gruplar arası	13477.477	4	3369.369	.794	.530
	Gruplar içi	819049.836	193	4243.782		
	Toplam	832527.313	197			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin anı niteliğindeki yazılı anlatımlarında kullandıkları toplam [$F_{(4-193)} = .921, p > .05$]. ve farklı kelime sayıları [$F_{(4-193)} = .794, p > .05$]. kardeş sayılarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu bulgu kardeş sayısının anı yazmada kelime kullanımına bir etkisinin olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.37: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Kaçınıcı Kardeş Olduğuna İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	birinci	111	131.8198	41.7393
	ikinci	57	130.3158	40.4560
	Üçüncü+	31	105.4194	39.0306
	Toplam	199	127.2764	41.8404
Toplam Kelime	birinci	111	182.0811	61.9789
	ikinci	57	178.6842	57.3941
	Üçüncü+	31	149.0000	58.2231
	Toplam	199	175.9548	60.9617

İlköğretim öğrencilerinin birinci uygulamaya ilişkin (bilgilendirici metin) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları kaçınıcı kardeş olduklarına göre yukarıda tablolastırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının kardeşler arasındaki sırasına göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.38: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kardeşler Arasındaki Sıra Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p	Fark
Farklı Kelime	Gruplar arası	17627.538	2	8813.769	5.251	.006	1.-3.
	Gruplar içi	328994.261	196	1678.542			2.-3.
	Toplam	346621.799	198				
Toplam Kelime	Gruplar arası	27114.007	2	13557.003	3.749	.025	1.-3.
	Gruplar içi	708718.586	196	3615.911			
	Toplam	735832.593	198				

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları kardeşler arasındaki sıraya (kaçınıcı kardeş olduğu) göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$F_{(3-195)} = 5.251$, $p < .05$]. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre ailede tek çocuk olan veya kardeşler arasında ilk sırada olan öğrencilerin ($\bar{X} = 131.81$), kardeşler arasında ikinci ($\bar{X} = 130.31$) ve üçüncü+ ($\bar{X} =$

105.41), olanlara göre farklı kelime kullanma açısından daha avantajlı bir konumda oldukları söylenebilir.

Toplam kelime sayıları dikkate alındığında da kardeşler arasındaki sıra anlamlı bir farklılık göstermektedir [$F_{(3-195)} = 3.749$, $p < .05$]. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre ailede tek çocuk olan veya kardeşler arasında ilk sırada olan öğrencilerin ($\bar{X} = 182.08$), kardeşler arasında üçüncü+ ($\bar{X} = 149.00$) olanlara göre toplam kelime sayısı açısından daha avantajlı bir konumda oldukları söylenebilir.

Tablo 4.39: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Kaçınıcı Kardeş Olduğuna İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	birinci	111	156.8378	58.1150
	ikinci	57	151.5965	72.5883
	üçüncü+	31	126.5484	43.4111
	Toplam	199	150.6181	61.3576
Toplam Kelime	birinci	111	233.3694	95.4815
	ikinci	57	232.2982	128.2676
	üçüncü+	31	198.9355	67.3404
	Toplam	199	227.6985	102.7561

İlköğretim öğrencilerinin ikinci uygulamaya ilişkin (öyküleyici) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları kaçınıcı kardeş olduklarına göre yukarıda tablolandırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının kardeşler arasındaki sırasına göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.40: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kardeşler Arasındaki Sıra Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	22308.497	2	11154.249	3.023	.051
	Gruplar içi	723112.478	196	3689.349		
	Toplam	745420.975	198			
Toplam Kelime	Gruplar arası	30422.253	2	15211.126	1.447	.238
	Gruplar içi	2060223.657	196	10511.345		
	Toplam	2090645.910	198			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin öyküleyici yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları [$F_{(2-196)} = 3.023$, $p > .05$] ve toplam kelime sayıları [$F_{(2-196)} = 1.447$, $p > .05$] kardeşler arasındaki sıraya (Kaçınıcı kardeş olduğu) göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.41: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Kaçınıcı Kardeş Olduğuna İlişkin Betimsel Veriler (Anı)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	birinci	110	117.1455	45.6623
	ikinci	57	119.5789	39.4330
	üçüncü+	31	111.9032	40.9124
	Toplam	198	117.0253	43.0882
Toplam Kelime	birinci	110	157.1091	70.1745
	ikinci	57	164.7193	58.9091
	üçüncü+	31	153.1290	57.1896
	Toplam	198	158.6768	65.0079

İlköğretim öğrencilerinin üçüncü uygulamaya ilişkin (Anı) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları kaçınıcı kardeş olduklarına göre yukarıda tablolastırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının kardeşler arasındaki sırasına göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.42: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kardeşler Arasındaki Sıra Açısından Karşılaştırılması (Anı)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	1186.597	2	593.298	.317	.728
	Gruplar içi	364562.277	195	1869.550		
	Toplam	365748.874	197			
Toplam Kelime	Gruplar arası	3305.630	2	1652.815	.389	.678
	Gruplar içi	829221.684	195	4252.419		
	Toplam	832527.313	197			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin anı niteliğindeki yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları [$F_{(2-195)} = .317, p > .05$]. ve toplam kelime sayıları [$F_{(2-195)} = .389, p > .05$]. kardeşler arasındaki sırasına (Kaçınıcı kardeş olduğu) göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.43: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Gazete Okuma Sıklığına İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	1.hiç	24	94.04	25.81
	2.Yılay birkaç	35	139.00	37.64
	3. haftbirkaç	110	129.33	41.60
	4. hergün	30	132.63	46.14
	Toplam	199	127.27	41.84
Toplam kelime	1.hiç	24	129.41	39.17
	2.Yılay birkaç	35	193.17	56.10
	3. haftbirkaç	110	177.02	58.71
	4. hergün	30	189.16	71.91
	Toplam	199	175.95	60.96

İlköğretim öğrencilerinin birinci uygulamaya ilişkin (bilgilendirici metin) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları gazete okuma sıklığına göre yukarıda tablolandırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının gazete okuma sıklığına göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4. 44: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Gazete Okuma Sıklığı Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p	Fark
Farklı Kelime	Gruplar arası	32647.319	3	10882.440	6.759	.000	1-2,
	Gruplar içi	313974.480	195	1610.126			1-3,
	Toplam	346621.799	198				1-4
Toplam Kelime	Gruplar arası	67716.703	3	22572.234	6.588	.000	1-2,
	Gruplar içi	668115.890	195	3426.235			1-3,
	Toplam	735832.593	198				1-4

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları gazete okuma sıklığına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$F_{(3-195)} = 6.759$, $p < .05$]. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre evde veya okulda her gün ($\bar{X} = 132.63$), haftada birkaç kez ($\bar{X} = 129.33$) ay-yılda birkaç kez ($\bar{X} = 139.00$) gazete okuyan öğrencilerin hiç ($\bar{X} = 94.04$) okumayanlara göre farklı kelime kullanma durumları açısından daha avantajlı bir durumda oldukları söylenebilir.

Öğrencilerin toplam kelime sayıları da gazete okuma sıklığına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$F_{(3-195)} = 6.588$, $p < .05$]. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre evde veya okulda her gün ($\bar{X} = 189.16$), haftada birkaç kez ($\bar{X} = 177.02$) gazete okuyan öğrencilerin hiç ($\bar{X} = 94.04$) okumayanlara göre daha fazla sayıda kelime kullandıkları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4. 45: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Gazete Okuma Sıklığına İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	1. hiç	24	110.00	39.58
	2. Yılay birkaç	35	156.85	59.72
	3. haftbirkaç	110	157.23	61.73
	4. hergün	30	151.56	66.14
	Toplam	199	150.61	61.35
Toplam Kelime	1. hiç	24	174.58	68.12
	2. Yılay birkaç	35	236.20	102.08
	3. haftbirkaç	110	237.81	105.74
	4. hergün	30	223.16	106.44
	Toplam	199	227.69	102.75

İlköğretim öğrencilerinin ikinci uygulamaya ilişkin farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları gazete okuma sıklığına göre yukarıda tablolaştırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının gazete okuma sıklığına göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4. 46: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Gazete Okuma Sıklığı Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p	Fark
Farklı Kelime	Gruplar arası	45803.468	3	15267.823	4.256	.006	1-2,
	Gruplar içi	699617.507	195	3587.782			1-3, 1-4
	Toplam	745420.975	198				
Toplam Kelime	Gruplar arası	82119.946	3	27373.315	2.658	.050	1-2,
	Gruplar içi	2008525.964	195	10300.133			1-3, 1-4
	Toplam	2090645.910	198				

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin öyküleyici yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları gazete okuma sıklığına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$F_{(3-195)} = 4.256$, $p < .05$]. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre evde veya okulda

her gün ($\bar{X} = 151.56$), haftada birkaç kez ($\bar{X} = 157.23$) ay-yılda birkaç kez ($\bar{X} = 156.85$) gazete okuyan öğrencilerin hiç ($\bar{X} = 110.0$) okumayanlara göre farklı kelime kullanma durumları açısından daha avantajlı bir durumda oldukları söylenebilir.

Öğrencilerin öyküleyici metinlerindeki toplam kelime sayıları gazete okuma sıklığına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$F_{(3-195)} = 2.658$, $p \leq .05$]. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre evde veya okulda her gün ($\bar{X} = 223.16$), haftada birkaç kez ($\bar{X} = 237.81$) ay-yılda birkaç kez ($\bar{X} = 236.20$) gazete okuyan öğrencilerin hiç ($\bar{X} = 174.58$) okumayanlara göre farklı kelime kullanma durumları açısından daha avantajlı bir durumda oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4. 47: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Gazete Okuma Sıklığına İlişkin Betimsel Veriler (Anı)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	hiç	24	97.41	36.25
	Yılay birkaç	35	118.77	46.08
	haftabirkaç	110	120.83	41.93
	hergün	29	116.68	46.56
	Toplam	198	117.02	43.08
Toplam Kelime	hiç	24	134.29	54.74
	Yılay birkaç	35	160.62	69.17
	haftabirkaç	110	163.70	63.39
	hergün	29	157.41	72.09
	Toplam	198	158.67	65.00

İlköğretim öğrencilerinin üçüncü uygulamaya ilişkin (anı) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları gazete okuma sıklığına göre yukarıda tablolandırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının gazete okuma sıklığına göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.48: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Gazete Okuma Sıklığı Açısından Karşılaştırılması (Anı)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	10935.608	3	3645.203	1.993	.116
	Gruplar içi	354813.266	194	1828.934		
	Toplam	365748.874	197			
Toplam Kelime	Gruplar arası	17236.458	3	5745.486	1.367	.254
	Gruplar içi	815290.855	194	4202.530		
	Toplam	832527.313	197			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin anı niteliğindeki yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları [$F_{(3-194)} = 1.993$, $p > .05$] ve toplam kelime sayıları [$F_{(3-194)} = 1.367$, $p > .05$] evde veya okulda gazete okuma sıklığına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4. 49: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Okuma Sıklığına İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	ayyıl	16	109.1875	41.6417
	haftbirkaç	66	119.1515	45.6607
	hergün	117	134.3333	38.2454
	Toplam	199	127.2764	41.8404
Toplam Kelime	ayyıl	16	148.8125	59.5743
	haftbirkaç	66	161.0303	62.2118
	hergün	117	188.0855	57.7839
	Toplam	199	175.9548	60.9617

İlköğretim öğrencilerinin birinci uygulamaya ilişkin farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları kitap okuma sıklığına göre yukarıda tablolandırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının kitap okuma sıklığına göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.50: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kitap Okuma Sıklığı Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p	Fark
Farklı Kelime	Gruplar arası	15418.877	2	7709.438	4.562	.012	Ayyıl-hergün
	Gruplar içi	331202.922	196	1689.811			
	Toplam	346621.799	198				
Toplam Kelime	Gruplar arası	43705.071	2	21852.53	6.188	.002	Ayyıl-hergün, haftbirkaç-hergün
	Gruplar içi	692127.522	196	3531.26			
	Toplam	735832.593	198				

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları kitap okuma sıklığına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$F_{(2-196)} = 4.562$ $p < .05$]. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre her gün ($\bar{X} = 134.33$), okuyan öğrencilerin haftada birkaç kez ($\bar{X} = 119.15$) ya da ay-yılda birkaç kez ($\bar{X} = 109.18$) okuyan öğrencilere göre farklı kelime kullanma durumları açısından daha avantajlı bir durumda oldukları söylenebilir.

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin toplam kelime sayıları dikkate alındığında kitap okuma sıklığına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$F_{(2-196)} = 6.188$ $p < .05$]. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre her gün ($\bar{X} = 188.33$), okuyan öğrencilerin haftada birkaç kez ($\bar{X} = 161.03$) ya da ay-yılda birkaç kez ($\bar{X} = 148.81$) okuyan öğrencilere göre daha fazla kelime kullanmaktadırlar. Bu bulgu kitap okuyanların bilgi verici metin oluşturmada az okuyanlara göre daha avantajlı bir konumda oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.51: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Okuma Sıklığına İlişkin Betimsel Veriler (Öyküleyici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	ayyıl	16	142.8125	46.8775
	haftbirkaç	66	152.8030	63.6824
	hergün	117	150.4530	62.1151
	Toplam	199	150.6181	61.3576
Toplam Kelime	ayyıl	16	212.3750	65.3053
	haftbirkaç	66	235.1061	112.8060
	hergün	117	225.6154	101.3550
	Toplam	199	227.6985	102.7561

İlköğretim öğrencilerinin ikinci uygulamaya ilişkin farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları kitap okuma sıklığına göre yukarıda tablolatırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının kitap okuma sıklığına göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.52: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kitap Okuma Sıklığı Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	1293.107	2	646.553	.170	.844
	Gruplar içi	744127.868	196	3796.571		
	Toplam	745420.975	198			
Toplam Kelime	Gruplar arası	7886.210	2	3943.105	.371	.690
	Gruplar içi	2082759.700	196	10626.325		
	Toplam	2090645.910	198			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin öyküleyici yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları [$F_{(2-196)} = .170$, $p > .05$] ve toplam kelime sayıları [$F_{(2-196)} = .371$, $p > .05$] kitap okuma sıklığına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.53: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Okuma Sıklığına İlişkin Betimsel Veriler (Anı)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	ayyıl	16	142.8125	46.8775
	haftbirkaç	66	152.8030	63.6824
	hergün	117	150.4530	62.1151
	Toplam	199	150.6181	61.3576
Toplam Kelime	ayyıl	16	212.3750	65.3053
	haftbirkaç	66	235.1061	112.8060
	hergün	117	225.6154	101.3550
	Toplam	199	227.6985	102.7561

İlköğretim öğrencilerinin üçüncü uygulamaya ilişkin farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları kitap okuma sıklığına göre yukarıda tablolaştırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının kitap okuma sıklığına göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.54: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Kitap Okuma Sıklığı Açısından Karşılaştırılması (Anı)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	4076.662	2	2038.331	1.099	.335
	Gruplar içi	361672.212	195	1854.729		
	Toplam	365748.874	197			
Toplam Kelime	Gruplar arası	8545.125	2	4272.563	1.011	.366
	Gruplar içi	823982.188	195	4225.550		
	Toplam	832527.313	197			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin anı niteliğindeki yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları [$F_{(2-195)} = 1.099$, $p > .05$] ve toplam kelime sayıları [$F_{(2-195)} = 1.011$, $p > .05$] kitap okuma sıklığına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4. 55: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Yazı Türüne İlişkin Betimsel Veriler (Bilgilendirici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	1.günlük	48	134.1042	42.8000
	2.hikaye	72	128.0278	42.4317
	3.şiir	51	124.0784	40.2660
	4.mektup	14	96.2143	31.3913
	5.diğer	14	142.7143	38.4016
	Toplam	199	127.2764	41.8404
Toplam Kelime	1.günlük	48	182.1667	60.1177
	2.hikaye	72	178.2083	62.6562
	3.şiir	51	173.0980	61.6831
	4.mektup	14	135.7143	45.8751
	5.diğer	14	193.7143	55.4123
	Toplam	199	175.9548	60.9617

İlköğretim öğrencilerinin birinci uygulamaya ilişkin farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları öğrencilerin hangi türde yazılar yazdıklarına göre yukarıda tablolastırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının yazı türüne göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4.56: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Yazı Türü Açısından Karşılaştırılması (Bilgilendirici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p	Fark
Farklı Kelime	Gruplar arası	19644.475	4	4911.119	2.914	.023	1- 4,
	Gruplar içi	326977.324	194	1685.450			2- 4,
	Toplam	346621.799	198				4- 5
Toplam Kelime	Gruplar arası	29719.827	4	7429.957	2.041	.090	
	Gruplar içi	706112.766	194	3639.757			
	Toplam	735832.593	198				

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları yazdıkları metin türüne göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$F_{(4-194)} = 2.914p < .05$]. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre farklı kelime kullanmada günlük ($\bar{X} = 134.10$) ve hikaye ($\bar{X} = 128.02$) yazan öğrenciler, şiir ($\bar{X} = 124.07$) ve

mektup ($\bar{X} = 96.21$) yazan öğrencilere göre daha avantajlı konumdadırlar. Bu bulgu düzenli yazılı anlatım yapmanın yanında, yazılı anlatım yapılan metin türünün de farklı kelime kullanmada etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.57: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Yazı Türüne İlişkin Betimsel Veriler (öyküleyici metin)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	günlük	48	150.0833	54.2225
	hikaye	72	159.9583	68.0750
	şiir	51	142.0000	56.8584
	mektup	14	130.5714	57.7511
	diğer	14	155.8571	66.2824
	Toplam	199	150.6181	61.3576
Toplam Kelime	günlük	48	226.3750	89.2004
	hikaye	72	241.6806	112.0823
	şiir	51	218.6275	104.0607
	mektup	14	187.3571	85.1701
	diğer	14	233.7143	106.4702
	Toplam	199	227.6985	102.7561

İlköğretim öğrencilerinin ikinci uygulamaya ilişkin farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları öğrencilerin hangi türde yazılar yazdıklarına göre yukarıda tablolastırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının yazı türüne göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4. 58: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Yazı Türü Açısından Karşılaştırılması (Öyküleyici metin)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	16093.290	4	4023.323	1.070	.372
	Gruplar içi	729327.685	194	3759.421		
	Toplam	745420.975	198			
Toplam Kelime	Gruplar arası	41647.014	4	10411.753	.986	.416
	Gruplar içi	2048998.89	194	10561.850		
	Toplam	2090645.91	198			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin öyküleyici yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları [$F_{(4-194)} = 1.070$, $p > .05$] ve toplam kelime sayıları [$F_{(4-194)} = .986$, $p > .05$] yazı türüne göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.59: Toplam ve Farklı Kelime Sayıları ile Yazı Türüne İlişkin Betimsel Veriler (Anı)

	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss
Farklı Kelime	günlük	48	120.1875	42.2458
	hikaye	71	116.2817	40.9317
	şiir	51	117.4510	44.5885
	mektup	14	92.0714	34.9647
	diğer	14	133.3571	52.8490
	Toplam	198	117.0253	43.0882
Toplam Kelime	günlük	48	161.6458	59.6399
	hikaye	71	156.6338	64.2971
	şiir	51	163.7843	68.6604
	mektup	14	122.7143	47.0473
	diğer	14	176.2143	81.8133
	Toplam	198	158.6768	65.0079

İlköğretim öğrencilerinin üçüncü uygulamaya ilişkin (Anı) farklı kelime ve toplam kelime ortalamaları öğrencilerin hangi türde yazılar yazdıklarına göre yukarıda tablolaştırılmıştır. Yukarıdaki ortalamalar dikkate alındığında 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kullandıkları kelime sayılarının yazı türüne göre farklılaştığı söylenebilir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ve hangi gruplar arasında farklılığın olduğu ANOVA ile aşağıda test edilmiştir.

Tablo 4. 60: Toplam ve Farklı Kelime Sayılarının Yazı Türü Açısından Karşılaştırılması (Anı)

Uygulamalar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Farklı Kelime	Gruplar arası	12980.425	4	3245.106	1.775	.135
	Gruplar içi	352768.449	193	1827.816		
	Toplam	365748.874	197			
Toplam Kelime	Gruplar arası	24462.013	4	6115.503	1.461	.216
	Gruplar içi	808065.300	193	4186.867		
	Toplam	832527.313	197			

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin anı niteliğindeki yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayıları [$F_{(4-193)} = 1.775, p > .05$] ve toplam kelime sayıları [$F_{(4-193)} = 1.461, p > .05$] yazı türüne göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4. 61: Toplam Kelime Sayısı, Farklı Kelime Sayısı ve Farklı Kelime Sayısının Toplam Kelime Sayısına Oranı* için Elde Edilen Korelasyon Değerleri (N=198)**

	Bilgi-fark	Öykü-fark	Anı-fark	Bilgi-toplam	Öykü-toplam	Anı-toplam	Bilgi-oran	Öykü-oran	Anı-oran
Bilgi-fark									
Öykü-fark	.408**								
Anı-fark	.432**	.409**							
Bilgi-toplam	.965**	.438**	.459**						
Öykü-toplam	.378**	.964**	.376**	.421**					
Anı-toplam	.400**	.372**	.974**	.438**	.363**				
Bilgi-oran	-.109	-.146*	-.146*	-.351**	-.192**	-.182*			
Öykü-oran	.009	-.204**	-.013	-.049	-.417**	-.083	.235**		
Anı-oran	-.120	-.085	-.389**	-.159*	-.166**	-.561**	.174*	.341**	

*p< 0.05; ** p< 0.01

***Oranlar: Bilgilendirici metin %73, Öyküleyici metin % 67, Anı-%75

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metin, öyküleyici metin ve anı ile ilgili toplam kelime sayılarına ilişkin korelasyon değerlerine göre her üç uygulamanın toplam kelime sayıları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki vardır. Bu bulgu öğrencilerin toplam kelime sayısı bir uygulamada yüksekse diğer uygulamalarda da yüksektir, sonucuna götürmektedir. Ancak metin türleri dikkate alındığında bilgi verici metinle anı arasındaki ilişki ($r = .43$); öyküleyici metinle anı arasındaki ilişkiye göre ($r = .36$) daha yüksektir.

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin her üç uygulamaya ilişkin farklı kelime sayılarına ilişkin korelasyon değerleri incelendiğinde toplam kelime kullanma ilişkisine benzer bir ilişki söz konusudur. Buna göre bir uygulamadaki farklı kelime kullanma oranı öğrencilerin yapacakları diğer uygulamalardaki farklı kelime oranına benzer olacaktır, sonucu çıkmaktadır.

Öğrencilerin her üç uygulamada kullandıkları farklı kelime sayılarının toplam kelime sayısına oranı incelendiğinde ise negatif ve anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre öğrencilerin toplam kelime sayıları arttıkça farklı kelime kullanma oranları düşmektedir. Başka bir ifadeyle ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencileri bilgi verici bir metin oluşturduklarında % 73 oranında farklı kelime

kullanmaktadırlar ve yazılan metin uzadıkça farklı kelime sayıları artmamakta aynı kelimeleri tekrarlayarak kullanmaktadırlar.

Öyküleyici metinde kullanılan toplam kelime ortalamaları bilgilendirici metinde ve anıda kullanılan toplam kelime ortalamalarından yüksek olmasına karşın farklı kelime kullanılma oranı (% 67) düşüktür.

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin anılarının ele alındığı metinlerdeki farklı kelime ortalamaları, bu metindeki toplam kelime ortalamaları en az olmasına karşın diğer uygulamalara göre daha yüksektir (%75).

5. BÖLÜM

TARTIŞMA

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin yazı diline dayalı kelime hazineleri ve kelime hazinelerine etkisi düşünülen değişkenlere ilişkin bulgular ilgili bölümde ele alınmış ve yorumlanmıştır. Elde edilen bu bulguları kelime türleri, cinsiyet, okul öncesi eğitim alıp almama, anne- babanın eğitim düzeyi, ailenin ekonomik durumu, kardeş sayısı, öğrencinin kaçınıcı kardeş olduğu, evde veya okulda gazete okuma sıklığı, kitap okuma sıklığı değişkenleri ve alan çalışmalarının bulguları açısından tartışmak mümkündür.

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin her üç yazılı anlatımda kullandıkları kelimeler, kelime türleri açısından incelendiğinde en çok kullanılan kelime türünün isim, sonra sırasıyla fiil, sıfat, zarf, bağlaç ve edatlar olduğu görülmektedir. Bu bulgu Marinellie ve Johnson (2003)'un çocukların kelime hazinelerinde isimler çoğunluktadır ve fiil veya diğer türlere göre her geçen gün daha çok artar, bulgusunu destekler niteliktedir. Ayrıca Acarlar ve Dönmez (1992) ve Güleriyüz ve Dönmez (1992)'in 2,5- 5 yaş arası çocuklar üzerinde yaptıkları dil yapılarının incelenmesi araştırma bulgularıyla da benzerlik göstermektedir. Ancak bu iki araştırmada edatlar ve bağlaçlarla ilgili elde edilen bulgular ile bu araştırma bulguları arasında dil gelişimi açısından dikkat çekici bir durum bulunmaktadır. O da 2,5-5 yaş çocuklarının edat ve bağlacı bu yaşarda oldukça sık kullandığı ancak yaş ilerledikçe, kelime hazinesine yeni kavramlar, kelimeler eklendikçe bu tür kelimeleri azalttıkları görülmektedir.

Araştırmada, yazılı anlatımlarda kullanılan toplam ve farklı kelime sayıları incelendiğinde cinsiyet açısından kızlar lehine bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Bu bulgu McCarthy'nin (1953) konuşmalarda kullanılan kelime sayısı bakımından kızların erkeklere oranla daha başarılı olduğu bulgusuyla benzerlik göstermektedir. Ancak burada tartışılması gereken cinsiyetin dil gelişiminde nasıl bir rol oynadığıdır. Çünkü Akyol (2005) cinsiyetin dil gelişiminde belirleyici bir faktör olmadığını; ancak kültürel anlayışlar, öğretmen tutumları kız ve erkek öğrencilerin başarısında daha önemli rol oynadığını düşünmektedir. Araştırmada öğretmen görüşlerine dayalı olarak elde edilen bulgular ile Akyol'un görüşü benzerlik göstermektedir. Çünkü öğretmenler de kız ya da erkek olmaktan çok etkili bir sosyal ortamda bulunmanın önemini vurgulamaktadırlar.

Öğrencilerin kelime hazinesine etkisinin tartışılabileceği bir diğer değişken de okul öncesi eğitim alıp almamaktır. Biemiller (2004) McKeown ve Beck (2004) okul öncesi eğitimde öğrencilerin özellikle dinleme ve konuşmaya dayalı kelime hazinelerinin geliştiğini, öğrencilerle yapılan sözlü tartışmalar, planlı bir şekilde öğrencilere okunan kitaplar onların kelime hazinesine önemli katkılar sağladığını ifade etmektedirler. Bu araştırmada elde edilen bulgular, okul öncesi eğitim alan öğrencilerle almayan öğrencilerin toplam ve farklı kelime ortalamaları dikkate alındığında sözü edilen araştırma bulgularını destekler niteliktedir.

Anne-babanın eğitim düzeyi, mesleği ve gelir düzeyi yalnızca kelime hazinesinin gelişmesi ya da dil gelişimi açısından değil her türlü öğrenmenin önemli değişkenleri arasındadır. Araştırma bulguları öyküleyici metne ilişkin toplam ve farklı kelime ortalamaları dikkate alındığında öğretmen görüşleri ve Jersild (1983) Rubin (2000)'in eğitilmiş aileler, kültürlü ve ekonomik yönden dolgun aileler çocuklarına etkili bir aile ortamı sunarak onlara zaman ayırarak, emek sarf ederek, farklı sosyal çevrelerle iletişim olanakları sunarak dil gelişimlerine katkı sağlamaktadırlar görüşü ile tutarlıdır. Ancak bilgi verici metin oluşturmada ve anı yazmada aynı tutarlılığı göstermemektedir. Bu durum iki farklı şekilde açıklanabilir. İlk olarak aile ile yapılan etkinliklerde öğrencilerin bilgi birikimine, kelime hazinesine bir katkı olsa da yazma yoluyla açığa çıkmamış olabilir. İkincisinde ise bu

türden etkinliklerin öğrencilerin bilgi birikiminin yanında hayal dünyasına daha çok katkı sağladığı şeklinde açıklanabilir. Büyükkantarcıoğlu (1992) sosyal katman düzeyi yükseldikçe, anne-babanın eğitim ve gelir düzeyi, ailenin ve çocuğun okuma alışkanlığı, film, tiyatro izleme eğilimi, okul öncesi ve ilköğretim döneminde çocuğa sağlanan olanaklar, ailenin çocuğa ayırdığı zaman ve gösterilen ilgi artmakta ve böylelikle öğrencilerin kelime hazinesinin gelişmesine olumlu katkı sağlanmaktadır görüşü de araştırma bulgularını desteklemektedir.

Araştırma bulgularına göre bir metinde toplam kelime ve farklı kelime kullanma durumları ailedeki kardeş sayısına ve bireyin kardeşler arasındaki sırasına göre farklılık göstermektedir. Bu bulguyu ailenin çocuğun dil gelişimindeki önemi boyutuyla tartışmak mümkündür. Yavuzer'e (1995) göre aile ilişkileri dil gelişiminde önemli bir paya sahiptir. Aile içersindeki sağlıklı bireysel ilişkiler çocuğun dil gelişiminde oldukça etkilidir. Ailenin genişliği de sağlıklı bir iletişim kadar ön plandadır. Yavuzer'in Ailedeki birey sayısı arttıkça annenin veya yetişkinlerin ilgi oranı düşmektedir görüşü ile bu araştırmada elde edilen bulgular benzerlik göstermektedir.

Araştırmalar (Anderson, Wilson ve Fieding, 1988; Elley,1996; Stahl, 2003; Graves, 2006) okumanın kelime hazinesine doğrudan katkı sağlayan bir beceri olduğunu vurgulamaktadırlar. Bu araştırma bulguları, yukarıda adı geçen araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir. Çünkü kitap ve gazete okuma sıklığı artan öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullandıkları toplam ve farklı kelime sayıları da artmaktadır. Öğretmenler gazete ya da kitap okumanın öğrenciye, kelimenin bağlam içerisinde kullanımını görme imkânı tanıdığını, bunun yanında sık okumayla kelimelerle de sık yüz yüze gelme anlamı taşıdığını dolayısıyla bu kelimelerin kitap ya da gazete sayfasından öğrencilerin diline geçiş yaptığını düşünmektedirler. Böylelikle öğrencilerin kelime hazinesine yeni kelimeler, kavramlar eklenmektedir. Araştırmada elde edilen okuma becerisi ile kelime hazinesine ilişkin bulgularla öğretmen görüşleri tutarlıdır.

6. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuç

İlköğretim 4 ve 5.sınıf öğrencilerinin yazı diline dayalı kelime hazinelerini cinsiyet, okul öncesi eğitim alıp almama, anne- baba meslekleri, günlük gazete okuma, kitap okuma, gelir düzeyi, kardeş sayısı değişkenlerine göre nasıl bir değişim sergilediği bulgular bölümünde ele alınmıştır. Elde edilen bulgulara göre aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

1. Araştırmaya katılan 4 ve 5.sınıf öğrencilerinin üç yazılı anlatımda kullandıkları kelimeler, kelime türü açısından incelediğinde sık kullanımdan aza doğru sırasıyla isim, fiil, sıfat, zarf, bağlaç ve edatları kullanmaktadırlar.

2. İlköğretim 4 ve 5.sınıflar düzeyinde uygulanan üç farklı yazılı anlatımda (bilgilendirici metin, öyküleyici metin ve anı) elde edilen toplam kelime sayısı ile farklı kelime sayısı cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Buna göre kızların yazdığı metinlerdeki toplam kelime sayısı ve metinde geçen farklı kelime sayısı erkek öğrencilerin yazdığı metinlerdeki toplam ve farklı kelime sayısından daha fazladır.

3. Okul öncesi eğitim alan öğrencilerin yazdığı metinlerdeki toplam kelime sayısı ile farklı kelime sayısı okul öncesi eğitim almayanlara göre daha yüksektir. Ancak bu farklılık bilgilendirici metin dışında istatistiksel olarak anlamlı değildir.

4. Araştırmaya katılan öğrencilerin anneleri mesleklerine göre sınıflandırılmıştır. Bu sınıflamada örneğin birinci grupta yer alan mimar, öğretmen, doktor, hakim, mühendis çocuklarının toplam ve farklı kelime ortalamaları üçüncü grupta yer alan ev hanımlarının çocuklarına göre daha yüksektir. İstatistiksel olarak da anlamlı olan bu fark öyküleyici anlatım ve anı niteliğindeki yazılı anlatım çalışmasında ortaya çıkmaktadır.

5. Araştırmaya katılan öğrencilerin babaları mesleklerine göre sınıflandırılmıştır. Bu sınıflamada örneğin birinci grupta yer alan mimar, öğretmen, doktor, hakim, mühendis çocuklarının toplam ve farklı kelime ortalamaları üçüncü grupta yer alan memur ve işçi çocuklarına göre daha yüksektir. Ancak bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı değildir.

6. Gelir düzeyi (ekonomik düzey) yüksek olan ailelerin çocuklarının toplam ve farklı kelime sayıları orta ve alt ekonomik düzeyde olan ailelerin çocuklarına göre daha yüksektir. Ancak gruplar arasında yapılan karşılaştırmada öyküleyici anlatımlarda istatistiksel olarak anlamlılık varken bilgilendirici ve anı niteliğindeki çalışmada anlamlı bir farklılık yoktur.

7. Her üç uygulamada da ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin toplam ve farklı kelime sayıları sahip oldukları kardeş sayısına göre farklılık göstermektedir.

8. Öğrencilerin kardeş sayısı gibi kaçınıcı kardeş oldukları da önemli bir değişken olarak görünmektedir. Araştırmaya katılan 4 ve 5. sınıf öğrencilerinden ailede tek çocuk olanların ve kardeşleri arasında ilk sırada olanların toplam ve farklı kelime ortalamaları kardeşler arasında iki, üç ve daha yukarı olanlara göre daha yüksektir.

9. Araştırmaya katılan 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin gazete okuma sıklığı arttıkça bilgilendirici ve öyküleyici metinlerde kullandıkları toplam ve farklı kelime sayıları artmaktadır.

10. Kitap okuma sıklığı arttıkça öğrencilerin toplam ve farklı kelime kullanma oranları da artmaktadır. Bu artış bilgilendirici türde metin yazmada istatistiksel olarak anlamlıyken öyküleyici metin ve anı türünde anlamlı değildir.

11. Öğrencilerin günlük ve hikâye türünde yazılar yazması toplam ve farklı kelime sayısındaki artış açısından mektup, şiir ve diğer türlere göre daha etkilidir.

12. İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerin farklı kelime sayılarının toplam kelime sayılarına oranı dikkate alındığında bilgi verici metinde % 73, öyküleyici metinde % 67 ve anı da % 75 oranında farklı kelime kullanmaktadırlar. Elde edilen bu oranlarla toplam kelime arasında negatif bir ilişki bulunmuştur. Buna göre öğrencilerin toplam kelime sayıları arttıkça farklı kelime kullanma oranları düşmektedir.

6.2. Öneriler

Araştırmada elde edilen bulgular ve ulaşılan sonuçlar neticesinde aşağıdaki öneriler getirilmiştir.

1. Öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullandıkları toplam kelime sayısı ile farklı kelime sayıları arasındaki ilişkiye bakıldığında negatif bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Bu durumda toplam kelime sayısı arttıkça farklı kelime kullanma oranı düşmektedir. Öğrencilerin yazılı anlatımlarında farklı kelime kullanım oranlarını artırmak amacıyla sınıf içerisinde geleneksel kelime öğretimi etkinliklerinin dışında kelimeler arası anlam ilişkilerini yoklayan, görsel ipuçları sunan nitelikli etkinlikler (beyin fırtınası, kavram haritaları, anlam analiz tabloları oluşturma, venn şeması, hiyerarşik ve doğrusal anlam analizleri vb.) tasarlanmalıdır. Çalışmalar bu etkinliklerle sınırlandırılıp yalnızca kelime etkinliği şeklinde sürdürülmemeli öğrenilen, hakkında tartışma yapılan kelimelerin yazılı ve sözlü dilde kullanımını destekleyen çalışmalar da yapılmalıdır.

2. Türkçe derslerinde yapılacak sözlü ve yazılı anlatım çalışmalarında öğrencilerin ilgi alanları dikkate alınarak kendilerini rahat ifade edebilecekleri konular seçilmelidir. Ancak bu durum farklı konuların yazılamayacağı anlamına gelmemektedir. Eğitimdeki kolaydan zora veya basitten karmaşığa ilkeleri doğrultusunda öğrencilerin ilgi alanları bir üst düzeye geçiş için basamak olarak görülmelidir. İlgi alanları doğrultusunda konuşma ve yazma için cesaretlendirilmiş öğrenciler verilecek farklı konularda da kendilerini ifade etmekten çekinmeyeceklerdir.

3. Okul öncesi eğitim öğrencilerin kelime hazinelerini etkilen önemli bir değişken görünümündedir. Çünkü bu eğitim sürecinde öğrencilerle yapılan kavram geliştirici etkinlikler, onlara okunan kitaplar, konuşma etkinlikleri kısacası dinleme ve konuşmaya dayalı çalışmalar öğrencilerin bu kanallarla kelime hazinesinin

gelişmesine olanak sağlamaktadır. Bu nedenle ilköğretim çağına gelmeden bu türden bir donanım için okul öncesi eğitim teşvik edilmeli ve okul öncesi eğitim kurumlarının sayıları artırılmalıdır.

4. Dil ve kelime hazinesinin gelişimi konusunda önemli bir değişken ailedir. Sınıf ortamındaki bireysel farklılıklar gibi ailelerde eğitim düzeyi, ekonomik, sosyal ve kültürel düzey açısından farklılıklar bulunmaktadır. Bütün bu farklılıklar sınıf ortamını etkiler niteliktedir. Çünkü her öğrenci ailesinden ve aile çevresinden aldığı donanımla sınıf ortamına gelmektedir. Bu durumda öğrencilerin kelime hazinesine, kavram gelişimine katkıda bulunmak amacıyla anne babaların çocuklarıyla doğru bir şekilde ilgilenmeleri gerekmektedir. Onunla saatlerce vakit geçirmek değil, birlikte geçirilen vaktin değerli olmasına dikkat edilmelidir. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı okullarda sosyal etkinlikler yapabilecek bir birim oluşturarak sosyal ve kültürel etkinlikler düzenlemeli özellikle de gelir düzeyi düşük ailelerin çocuklarının katılımını sağlamalıdır.

5. Kitap okumanın kelime hazinesine katkısı bu araştırma dışında pek çok araştırmada da belirtilmektedir. Okuma becerisinden maksimum düzeyde yararlanmak amacıyla öğrenci seviyesine uygun, yaratıcı düşünme becerilerini geliştirecek, okuma istek ve arzusu uyandıracak kitaplar hazırlanmalıdır. Hazırlanan bu kitaplarda seçilecek kelimelerin bu araştırmada ve benzer araştırmalarda ortaya konan kelime listelerinden yararlanılmalıdır.

6. Okuma etkinliklerinin serbest okuma saatleri dışında günlük olmasını sağlayacak bir başka değişken de gazetelerdir. Öğrencilere gazete okuma alışkanlığını edindirmek günlük gazete takibi yapılmalıdır. Ancak araştırma sürecinde görüşleri alınan öğretmenlerin öğrencilerinin gazete okuma konusunda çok ilgisinin olmadıkları belirtilmiştir. Bu durumda gazetelerin içerik bakımından çocuklara yönelik olamadığı düşünülerek çocuklara yönelik gazeteler, dergiler hazırlanabilir veya öğrencilere bu tür materyaller hazırlatılabilir.

7. Kelime hazinesi çalışmalarında veri toplamak, analiz etmek, kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini ortaya koymak vb. oldukça zor görünmektedir. Dolayısıyla bu türden araştırmaların bir takım çalışması şeklinde yürütülmesi önerilmektedir.

8. Bu araştırmada veri toplamak amacıyla oluşturulan konular üzerinde veya benzer konular üzerinde sözlü dil beceri kullanılarak bir araştırma yapılabilir. Böylelikle aynı konularda sözlü ve yazılı dilde kullanılan kelimelerin ne düzeyde farklılaştığı belirlenebilir.

KAYNAKLAR

AARNOUTSE, Cor, Leeuwe, Jan V., Voeten, M., Oud, H. (2001) *Development of decoding, reading comprehension, vocabulary and spelling during the elementary school years. Reading and Writing: An Interdisciplinary Journal*, 14 61-89.

ACARLAR, Funda ve DÖNMEZ, Necate Baykoç. (1992). *30-47 Aylar Arasındaki Türk Çocuklarının Dil Yapılarının İncelenmesi*. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi 8 (3) 163-203.

AKSAN, Doğan. (1995). **Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim**. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Dil Kurumu Yayınları.

AKSAN, Doğan. (1996). **Türkçenin Söz varlığı**. Ankara:Engin Yayınevi.

AKSAN, Doğan. (1998). **Anlambilim: Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi**. Ankara:Engin Yayınevi.

AKYOL, Hayati.(2001). **Türkçe İlkokuma Yazma Öğretimi**. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

AKYOL, Hayati. (2005). **Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi**. Ankara: PegemA Yayıncılık.

ANDERSON,R.C.,& Freebody,P.(1979). **Vocabulary knowledge** (Technical Report No.136). Champaign,IL : Universty of Illinois,Center for the study of Reading.

ANDERSON, R.C., Wilson, P. T. & Fielding, L. G. (1988). *Growth in Reading and How Children Spend Their Time Outside of School*. **Reading Research Quarterly**, 23, 285-303.

ANDERSON, R. C., & Nagy, W. E. (1992). *The Vocabulary Conundrum*. **American Educator**, 16 (4), 14-18, 44-47.

ANGLING, J.M. (1970). **The growth of word meaning**. Cambridge, MA: MIT Pres.

AYDIN, Ayhan. (2004). **Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi**. Ankara: Tek Ağaç Eylül Yayıncılık.

BACANLI, Hasan. (2002). **Gelişim ve Öğrenme**. Ankara: Nobel Yayınları.

BARRETT, M. (1978). *Lexical development and overextension in child language*. **Journal of Child Language**, 5, 205-220.

BECK, I., McCaslin, E., & McKeown, M. (1980). *The rationale and desing of a program to teach vocabulary to fourth-grade students*. Pittsburgh: Universty of Pittsburgh, Learning Research and Develoment center.

BİEMİLLER, A. (2004). *Teaching Vocabulary in the Primary Grades: Vocabulary Instrction Needed*. In J. F. Baumann & E. J. Kame'enuei (Eds.), *Vocabulary Instruction: Research to Practice* (pp.28-40). New York: Guilford Press.

BOWERMAN, M. (1978). **The aquisiton of word meaning**. In N. Waterson & C. Snow (Eds.), *The develolopment of communication*. New York: John Wiley.

BÜYÜKKANTARCIOĞLU, Nalan. (1992). *İstanbul'daki Üç İlkokulda Farklı Sosyal Katmanlardan Gelen Üçüncü ve Beşinci Sınıf Öğrencilerinde Ölçüt Dil Sözcük Dağarcığı Faklılıkları*. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi 8 (3) 227-237.

CALFEE, R. C., & Drum, P. (1986). **Research on teaching reading**. In M. Wittrock (Ed.), *Handbook of research on teaching* (3 ed.). New York: Macmillan.

CALHOON, J. Anne., Leslie, L. (2002). *A Longitudinal Study of the Effects of Word Frequency and Rime- Neighborhood Size on Beginning Readers' Rime Reading Accuracy in Words and Nonword*. **Journal of Literacy Research**, 34 (1), 39-58.

ÇEÇEN, Akif. (2002). **İlköğretim Öğrencilerinde Kelime Hazinesinin Geliştirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

CİRHİNLİOĞLU, Fatma G. (2001). **Çocuk Ruh Sağlığı ve Gelişimi**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

CLARK, E.V. (1973). **What's in a word? On the child's acquisition of semantics in his first language**. In T.E. Moore (Ed.), *Cognitive development and the acquisition of language*. New York: Academic Press.

CRONBACH, L.J. (1943). *Measuring knowledge of precise word meaning*. **Journal of Educational Research**, 36, 528-534.

ÇİFTÇİ, Musa. (1991). **Bir Grup Yükseköğrenim Öğrencisi Üzerinde Kelime Serveti Araştırması**. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış doktora tezi.

CÜCELOĞLU, Doğan. (1991). **İnsan ve Davranışı**. İstanbul: Remzi Kitapevi.

DALE, E. (1965). *Vocabulary measurement: Techniques and major findings*. **Elementary English**, 42, 895-901, 948.

DAVASLIGİL, Ümit. (1985). **Faklı Sosyo- Ekonomik ve Kültürel Çevreden Gelen Birinci Sınıf Çocuklarının Dil Gelişimine Okulun Etkisi**. İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul.

DAYALU, N. Vikram. (2002). *Stuttering Frequency on Content and Function Words in Adults Who Stutter: A Concept Revisited*. **Journal of Speech, Language and Hearing Research**, Vol. 45, 871-878.

DOLCH, E. W., & Leeds, D. (1953). *Vocabulary tests and depth of meaning*. **Journal of Educational Research**, 47,181-189.

DÖNMEZ, Necate, B. ve Arı, M. (1992). *12-30 Aylık Türk Çocuklarında Dilin Kazanılması*. **Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 8 (3), 115-161.

DUPUY, H.P (1974).**The rationale,development and standardization of a basic word vocabulary test** (DHEW Publication No.HRA 74-1334). Whingtong, DC:U.S Government Printing Office.

EHRI, L. C. (1998). **Grapheme-Phoneme Knowledge is essential for learning to Read Word in English**.Word Recognition in Beginning Literacy (pp.3-40)

ELLEY, W. B. (1996). **Using Book Floods to Raise Literacy Levels in Developing Countries**. In V. Greaney (Ed.), *Promoting Reading Developing Countries* (pp.148-162). Newark, DE: International Reading Association.

ERDEN, Münire ve AKMAN, Y. (2003). **Gelişim ve Öğrenme**. Ankara: Arkadaş Yayınevi.

ERGENÇ, İclâl. (2002). *Anadilde “Türkçe” Yapılan Eğitimin Kavram Gelişimine ve Düşünce Üretimine Etkisi*. **Türkçenin Dünü, Bugünü, Yarını Uluslararası Bilgi Şöleni**, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığı.

FOLSE, K.S. (2004). **Vocabulary Myhts: Applying Second Language Research to Classroom Teaching**. Ann Arbor: University of Michigan Pres.

FRY, Edward. (1997). **1000 Instant Words, The Most Commaon Words for Teaching Reading, Writing and Spelling**. USA: Contemporary Publishing Group.

GANDER, Mary, J ve GARDİNER, Harry W.(1998). **Çocuk ve Ergen Gelişimi (Edt.Bekir ONUR)**. Ankara: İmge Kitapevi.

GÖĞÜŞ, Beşir. (1978). **Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi**. Ankara: Gül Yayınevi.

GRAVES, Michael F. (2006). **The Vocabulary Book: Learning And Instruction** USA, NCTE & IRA

GREENBERG, J., & Kuczaj, S. A., II. (1982). *Towards a theory of substantive word meaning acquisition* .In S.A.Kuczaj (Ed),**Language development**,volume I:Syntax and semantics.Hilldale,NJ: Erlbaum.

GUNNING, Thomas G., (2006). **Assessing and Correcting Reading and Writing Difficulties**. USA Pearson Education Inc.

GÜLERYÜZ, Figen., Dönmez, N. B. (1992). *48-60 Aylar (4-5 Yaş) Arasındaki Türk Çocuklarının Dil Yapılarının İncelenmesi*. **Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 8 (3), 205-225.

HARIT, Ömer. (1971). **Samsun ve Ankara İllerinin 6-7 Yaş Çocuklarında Kelime Hazinesi Araştırması**. MEB Planlama- Araştırma ve Koordinasyon Dairesi, Ankara.

HARTMANN, G. W. (1941). *A critique of the common method of estimating vocabulary size,together with some data on the absolute word knowledge of educated adults*. **Journal of Educational Psychology**, 32, 351-358.

HERMAN, P. A, & Dole, J. (1988). *Theory and Practice in Vocabulary Learning and Instruction*. **Elementary School Journal**, 89, 43-54.

HOOVER, David L. (2003). Another perspective on Vocabulary Richness. **Computers and the Humanities**. 37, 151-178.

JAIN, Richa. (2000). **Word Learning Processes in Elementary School Children**. Un published Doctor of Philosophy Dissertation, University of Delaware.

JERSILD, Arthur T. (1983). **Çocuk Psikolojisi**. (Çev: Gülseren Günçe) Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Merkezi Yayın No: 4

KARADAĞ, Özay (2005) **İlköğretim I.Kademe Öğrencilerinin Kelime Hazinesi Üzerine Bir Araştırma**. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi).

KAMEENUI, E. J., Simmons, D., & Darch, C. (1987). *Learning disabled children's comprehension of selected textual characteristics: Proximity of critical information*. **Learning Disabilities Quarterly**, 10,237-248.

KORKMAZ, Zeynep. (2003). **Türkiye Türkçesi Grameri**. Ankara: TDK Yayınları.

KURUDAYIOĞLU, Mehmet. (2005). **İlköğretim II.Kademe Öğrencilerinin Kelime Hazinesi Üzerine Bir Araştırma**. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi).

KÜÇÜKKARAGÖZ, Hadiye. (2003). **Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi** (Edt: Binnur YEŞİLYAPRAK) Ankara: PegemA Yayıncılık.

LIVINGSTON, K.R. (1982). *Beyond the definition given: On the growth of connotation*. In S. A. Kuczaj (Ed.), **Language development**, volume I: Syntax and semantics.Hillsdale,NJ: Erlbaum.

LORGE, I., & Chall, J. (1963). *Estimating the size of vocabularies of children and adults: An analysis of methodological issues*.**The journal of Experimental Education**, 32(2), 147-157.

MARİNELLE, A. Sally. ve JOHONSON C. (2003). *Adjective Definitions and the Influence of Word Frequency*. **Journal of Speech, Language and Hearing Research**, Vol. 46, 1061-1076.

MARKOWITZ, J. VE FRANZ, S.K (1988). *The Development of Defining Style*. **Journal of Lexicography**,1, 253-267.

MCCARTHY, D. (1953). *Some Possible Explonations of Sex Differences in Language Development and Disorders*, **Journal of Psychology**, 35, 155-160.

MCKEOWN, M. G., & Beck, I. L. (1988). *Learning vocabulary: Differet ways for different goals*. **Remedial and Special Education**, 9, 42-46.

MCKEOWN, M.G., & Beck, I. L. (2004). **Direct and Rich Vocabulary Instruction**. In J. F. Baumann & E. J. Kame'enui (Eds.), *Vocabulary Instruction: Research to Practice* (pp.13-27). New York: Guilford Press.

MORGAN, Clifford T. (1986). **Psikolojiye Giriş**. (Çev. Hüsnü Arıcı ve diğerleri). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

NAGY, W. E., Herman, P.A., & Anderson, R.C.(1985). *Learning words from contexts*. **Reading research Quarterly**, 20, 233-253.

NAGY, W. E., & Herman, P.A (1987). **Breadh and depth of vocabulary knowledge: Implications for acquisition and instruction**. In M.G McKeown & M.E Curtis (Eds.), *The nature of vocabulary acquisition*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.

NELSON, K.(1974). *Concept, word, sentence: Interrelations in acquisition and development*. **Psychological Review**, 81, 267-285.

NEUMAN, S. B., & Celano, D.(2001). *Access to Print in Low-income and Middle-income Communities: An Ecological Study of Four Neighborhoods*. **Reading Research Quarterly**, 36, 8-26.

NUSBAUM, H.C., Pisoni, D.B., & Davis, C.K. (1984). **Sizing up the Hoosier mental lexicon: Measuring the familiarity of 20,000 words** (Research on Speech Perception: Progress Report No.10). Bloomington, IN: Indiana Universty.

O'ROURKE, J.P.(1974). **Toward a science of vocabulary development**. The Hague: Moulton.

OLDFIELD,R.C.(1963).*Individual vocabulary and semantic currency: A preliminary study*.**British Journal of Social and Clinical Psychology**,2, 122-130.

ÖZBAY, Murat. (2003).**Öğretmen Görüşlerine Göre İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi**. Ankara: Gölge Ofset Matbaacılık.

PARS, Vadide Baha ve Cahit Baha PARS (1954). **Okuma Psikolojisi ve İlk Okuma Öğretimi**. Ankara:Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.a

PEYNİRCİOĞLU, Zehra.(1988). *Türkçe Kategori Normları*. **İnsan Bilimleri Dergisi**, VII/2, 133-185.

PIERCE, Joe E. (1960). **Türkçe Kelime Sayımı**. Ankara: MEB Yayın Müdürlüğü Basılı Eğitim Malzemeleri Hazırlama Merkezi.

PORZİG, Walter. (1985). **Dil Denen Mucize**. (Çev. Vural Ülkü).Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

RESCORLA, L. ve diğerleri (2001). *Word Frequencies in Toddlers' Lexicons*. **Journal of Speech, Language, Hearing Research**. Jun;44:598-609.

RUBİN, Dorothy. (2000). **Teaching Elementary Language Arts**. USA, Allyn & Bacon

RUSSELL,H. David. (1956). **Children's thinking**. Boston: Ginnand Company.

RUSSEL, H. David. (1960). **Encyclopedia of Educational Research**. New York.

SEASHORE,R.H., & Eckerson, L.D.(1940).*The measurement of individual differensces in general English vocabularies*. **Journal of Educational psychology**,31,14-38.

SELÇUK, Ziya. (2004). **Gelişim ve Öğrenme**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

SENEMOĞLU, Nuray. (1997). **Gelişim ve Öğrenme**. Ankara: Ertem Matbaacılık

SHORE, Wendelyn ve KEMPE, Vera. (1999). *The Role of Sentence Context in Accessing Partial Knowledge of Word Meaning*. **Journal of Psycholinguistic Research**, Vol. 28, no. 2.145-163.

Smith,M.K.(1941).*Measurement of the size of general English vocabulary through the elementary grades and high school*.**Genetic Psychology Monographs**,24,311-345.

STAHL, S. A., (1998). Four **Questions About Vocabulary**. In C.R. Hynd (Ed.), *Learning From Text Across Conceptual Domains* (pp.73-94). Mahway, Nj:Erlbaum.

STAHL, Steven A. (2003). *Vocabulary and Readability: How Knowing Word Meanings Affects Comprehension*. **Topics in Language Disorders**, 23 (3) 241-247.

STORCK, P.A, ve LOOFT, W.R. (1973). *Qualitative Analysis of Vocabulary Responses From Persons Aged Six to Sixty-six Plus*. **Journal of Educational Psychology**, 65-192-197.

SWANBORN, M. S. W. & de Glopper, K. (1999). *Incidental Word Learning While Reading : A Meta –Analysis*. **Review of Educational Research** , 69, 261-285.

ŞAHİN, Nail. (1979). *Çocuklarda Kelime Dağarcığının Özellikleri*. **DTCF Felsefe Araştırmaları Enstitüsü Dergisi**, XI. Cilt.

TAVŞANCIL, E. ve ASLAN, E.(2001). **Sözel, Yazılı ve Diğer Materyaller için İçerik Analizi ve Uygulama Örnekleri**. İstanbul: Epsilon Yayınları.

THEAVOS, D.G. (1951). **“The Influence of Semantic Variation on Word Difficulty, With Consequent Effect on Vocabulary Estimates and Frequency-Difficulty Variations.”** Un published Doctor of Education Dissertation, Teachers College, Columbia University.

TOMESON, M. & Aarnoutse, C. (1998). *Effects of an Instructional Programme for Deriving Word Meanings*. **Educational Studies**. 24 (1), 107-128

TOSUNOĞLU, Mesiha. (1998). **İlköğretim Okuluna Başlayan Öğrencilerin Okuma- Yazma Öğrenmeden Önceki Kelime Serveti Üzerine Bir Araştırma.** Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış doktora tezi.

YAVUZER, Haluk. (1995). **Çocuk Psikolojisi.** İstanbul: Remzi Kitapevi.

YILDIRIM, Ali ve ŞİMŞEK, H.(2000). **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri.** Ankara: Seçkin Yayınları.

Tarih: _____

Sınıfı: _____

(Bu olay (anı) sizi mutlu ya da mutsuz etmiş olabilir. Olayın geçtiği yeri, zamanı, nasıl olduğu, neler hissettiğinizi belirtiniz.)

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Ek-4: Kişisel Bilgiler Anket Formu

Aşağıdaki ifadeleri dikkatle okuyarak doldurunuz. Sizden alınan kişisel bilgiler bu araştırmanın dışında kullanılmayacaktır. Vereceğiniz samimi cevaplar araştırmanın amacına ulaşması için oldukça önemlidir. Bu anketi doldurduğunuz için teşekkür ederim.

Turan TEMUR
Gazi Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Doktora öğrencisi

Adı- soyadı:.....

1.Cinsiyetiniz

Kız () Erkek ()

2. Okul öncesi (ana okulu) eğitimi aldınız mı?

Evet () Hayır ()

3.Babanızın mesleği nedir?

Öğretmen () esnaf () çiftçi ()
mühendis () işçi () tamirci ()
doktor () öğretim üyesi () diğer (yazınız).....

4.Annenizin mesleği nedir?

Öğretmen () esnaf () çiftçi ()
mühendis () işçi () tamirci ()
doktor () öğretim üyesi () diğer (yazınız).....

5.Kaç kardeşiniz var? (kendiniz dahil)

1 () 2 () 3 () 4 () 5 ve daha fazla ()

6.Kaçıncı kardeşsiniz?

1. () 2. () 3. () 4. () 5. ve daha yukarı ()

7. Evde veya okulda ne sıklıkla gazete okuyorsunuz?

Hiç okumuyorum () Yılda birkaç kez () Ayda birkaç kez ()
Haftada birkaç kez () Her gün ()

8.Kaç saat televizyon seyrediyorsunuz?

1 saatten az () 1-3 saat () 3-4 () 5-6 () 7 saatten fazla ()

9. Ne kadar sıklıkla kitap okuyorsunuz?

Hiç okumuyorum () Yılda birkaç kez () Ayda birkaç kez ()
Haftada birkaç kez () Her gün ()

10. Öğretmenin yazma ödevleri dışında ne sıklıkla yazma çalışmaları yapıyorsunuz?

Hiç yazmıyorum () Yılda birkaç kez () Ayda birkaç kez ()

Haftada birkaç kez () Her gün ()

11. Ne tür yazılar yazmaktan hoşlanıyorsunuz?

Günlük () hikaye () şiir () mektup ()

Başka varsa siz yazınız.....

Ek-5: Öğretmen Görüşme Formu

ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMU

Öğrencilerinizin geniş bir kelime hazinesine sahip olmasının sebebi

1.Öğrencinin ders saatleri dışında çok kitap okuması

()çok önemli ()önemli ()az önemli ()önemsiz

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.Derslerde ve ders dışında kendi inisiyatifi ile yazma çalışmaları yapması

()çok önemli ()önemli ()az önemli ()önemsiz

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.Günlük olarak gazete okuması

()çok önemli ()önemli ()az önemli ()önemsiz

.....

.....

.....

.....

.....

4.Öğrencinin sözlü dilini etkili kullanması

()çok önemli ()önemli ()az önemli ()önemsiz

.....

.....

.....

.....

5. Arkadaş çevresinin güçlü (etkili iletişim, alışkanlıklar, oyunlar vb.) olması

()çok önemli ()önemli ()az önemli ()önemsiz

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Öğrencilerin matematik dersi başarı düzeyi

()çok önemli ()önemli ()az önemli ()önemsiz

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Öğrencilerin sosyal bilgiler dersi başarı düzeyi

()çok önemli ()önemli ()az önemli ()önemsiz

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Öğrencilerin fen bilgisi dersi başarı düzeyi

()çok önemli ()önemli ()az önemli ()önemsiz

.....

.....

.....

9. Anne-babanın eğitim düzeyi

()çok önemli ()önemli ()az önemli ()önemsiz

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. Öğrenci cinsiyetinin kelime hazinesinin geniş ya da dar olmasında farklılıklar yaratması

()çok önemli ()önemli ()az önemli ()önemsiz

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ekleme istediğiniz başka gerekçeler varsa söyleyiniz.

Kelimeler	f	%			
abartı	1	0,0011	ağ	2	0,0022
abla	86	0,0986	ağa	1	0,0011
abur cubur	1	0,0011	ağabey	107	0,1204
acaba	11	0,0124	ağaç	118	0,1332
acayip	1	0,0011	ağaçkakan	9	0,0101
acele	13	0,0157	ağaçlandırmak	1	0,0011
acemi	1	0,0011	ağaçlı	1	0,0011
acı	22	0,0247	ağır	10	0,0113
acıkmak	14	0,0169	ağırlık	8	0,0091
acımak	19	0,0215	ağız	25	0,0282
acımasız	5	0,0056	ağlama	1	0,0011
acımasızca	3	0,0034	ağlamak	111	0,1253
acıtmak	3	0,0033	ağlamaklı	3	0,0034
açık	11	0,0124	ağrı	22	0,0248
acilen	1	0,0011	ah	5	0,0056
aç	29	0,0328	aha	1	0,0011
açıkçası	1	0,0011	ahır	2	0,0023
açıklama	10	0,0111	Ahmet	30	0,0338
açıklamak	1	0,0011	ahtapot	1	0,0011
açılış	2	0,0023	aile	78	0,088
açılma	2	0,0022	ailece	4	0,0045
açılmak	40	0,0451	ait	3	0,0034
açlık	13	0,0146	ajan	1	0,0011
açmak	124	0,1398	ak	1	0,0011
açmaz	2	0,0023	akademi	74	0,0836
ad	504	0,5694	akarsu	1	0,0011
ada	10	0,0113	Akdeniz	2	0,0022
adam	122	0,1375	akıl	40	0,045
adamak	2	0,0022	akıllanmak	1	0,0011
adana	1	0,0011	akıllı	31	0,035
adaş	3	0,0034	akıllıca	1	0,0011
aday	1	0,0011	akılsız	3	0,0034
Adem	1	0,0011	akın	3	0,0034
adet	1	0,0011	akıntı	1	0,0011
adım	38	0,043	akıtmak	2	0,0023
adil	3	0,0034	Akif	2	0,0023
adrenalin	1	0,0011	akmak	11	0,0123
adres	6	0,0068	akraba	13	0,0146
affedersiniz	1	0,0011	akrep	6	0,0068
aferin	8	0,0091	akşamki	1	0,0011
afet	6	0,0068	aksatmak	1	0,0011
affetmek	2	0,0022	aksi	1	0,0011
affettirmek	1	0,0011	aksine	2	0,0023
afiş	4	0,0044	akşam	78	0,088
afiyet	3	0,0034	akşam üzeri	2	0,0023
Afrika	3	0,0033	almak	153	0,1728
Afyon	4	0,0045	alaca	3	0,0034
ağaçsız	1	0,0011	alacak	15	0,0168
ağustos	10	0,0113	alan	18	0,0203
			Alanya	1	0,0011

Alara	8	0,009	analiz	1	0,0011
alarm	6	0,0067	Anamur	1	0,0011
alay	5	0,0056	ana sınıfı	3	0,0033
albay	1	0,0011	anca	2	0,0023
alçı	6	0,0068	ancak	28	0,0316
aldırmak	4	0,0045	ant	2	0,0023
alem	76	0,0858	andırmak	1	0,0011
alerji	1	0,0011	anı	35	0,0396
alet	3	0,0033	anılmak	1	0,0011
alev	3	0,0034	anında	2	0,0023
Alex	11	0,0124	anıt	2	0,0023
alfabe	36	0,0405	Anıtkabir	54	0,0608
alınma	1	0,0011	Ankara	132	0,1489
alınmak	14	0,0157	anlam	6	0,0067
alış veriş	4	0,0046	anlama	3	0,0034
alışmak	6	0,0067	anlamak	53	0,0592
alıştırma	1	0,0011	anlamlı	2	0,0023
Ali	172	0,1941	anlaşma	9	0,0099
Ali rıza	5	0,0056	anlaşmak	15	0,0168
Alican	1	0,0011	anlaşmazlık	1	0,0011
alkış	3	0,0034	anlayışlı	1	0,0011
alkol	3	0,0034	anlatı	1	0,0011
Allah	19	0,0214	anlatılmak	1	0,0011
alma	1	0,0011	anlatım	1	0,0011
almak	304	0,3426	anlatmak	63	0,0708
alman	14	0,0158	anlayış	1	0,0011
Almanya	18	0,0203	anlık	2	0,0023
Alp	2	0,0023	anma	2	0,0023
Alper	1	0,0011	anmak	42	0,0474
Alperen	1	0,0011	anne	786	0,8877
alt	10	0,0111	anneanne	43	0,0483
altı	11	0,0124	anons	3	0,0034
altın	57	0,0644	anormal	1	0,0011
Altınoluk	3	0,0033	ansiklopedi	1	0,0011
ama	681	0,7693	Antalya	17	0,0191
amaç	7	0,0078	Antarktika	1	0,0011
aman	7	0,0079	antlaşma	50	0,0565
amansız	1	0,0011	antrenör	1	0,0011
Amasya	42	0,0473	Anzak	3	0,0033
Amazon	3	0,0034	apartman	6	0,0067
ambulans	9	0,0101	aqua	2	0,0023
amca	68	0,0767	ara	144	0,1626
ameliyat	18	0,0203	araba	104	0,1173
ameliyathaneye	1	0,0011	aracılık	4	0,0045
Amerika	5	0,0056	araç	7	0,0078
an	48	0,0542	aralamak	1	0,0011
ana	11	0,0123	aralık	8	0,009
Anadolu	9	0,0101	aramak	92	0,1035
anahtar	26	0,0293	Arap	8	0,009
analı	1	0,0011	Arapça	2	0,0022

araştırma	10	0,0112	aşure	1	0,0011
araştırmak	1	0,0011	at	46	0,0485
arazi	2	0,0022	ata	26	0,0293
ardınca	2	0,0022	atanmak	1	0,0011
arı	15	0,0169	atasözü	2	0,0022
arıza	1	0,0011	Atatürk	684	0,7722
Arif	2	0,0023	ateri	1	0,0011
Arife	1	0,0011	ateş	20	0,0225
arka	52	0,0585	ateşkes	25	0,0282
arkadaş	408	0,4607	ateşlemek	2	0,0022
arkadaşlık	5	0,0056	atılmak	18	0,0202
arkeolog	1	0,0011	atıştırmak	2	0,0022
Armada	1	0,0011	atkı	1	0,0011
armağan	22	0,0249	atla	1	0,0011
armut	1	0,0011	atlamak	23	0,0044
arsa	1	0,0011	atlatmak	4	0,0011
arşın	1	0,0011	atlı	1	0,0011
art arda	15	0,0168	atma	12	0,0134
artı	2	0,0023	atmak	94	0,1058
artırmak	3	0,0033	atom	2	0,0023
artık	212	0,2395	attırmak	1	0,0011
artmak	6	0,0067	av	26	0,0292
as	1	0,0011	avaraj	2	0,0022
asansör	5	0,0056	avcı	91	0,1026
asansörcü	1	0,0011	avlama	3	0,0034
asgari	1	0,0011	avlamak	15	0,0166
asıl	5	0,0056	avlanmak	13	0,0146
asılı	1	0,0011	Avrupa	7	0,0079
asır	1	0,0011	avuç	3	0,0034
asi	2	0,0023	Avusturalya	1	0,0011
asim	1	0,0011	Avusturya	7	0,0079
asit	1	0,0011	avutma	1	0,0011
asker	31	0,035	ay	55	0,062
asker	21	0,0236	ayak	61	0,069
askeri	166	0,1875	ayakkabı	14	0,0157
askeriye	4	0,0046	ayakkabıcı	1	0,0011
askerlik	13	0,0147	ayaklanmak	2	0,0022
askı	1	0,0011	ayakta	4	0,0045
asla	6	0,0068	aybüke	2	0,0023
aslan	370	0,4179	aycan	1	0,0011
aslı	26	0,0293	aydınlatmak	1	0,0011
aslında	10	0,0113	aydınlık	1	0,0011
asmak	4	0,0044	aygır	2	0,0023
astronot	1	0,0011	ayı	33	0,0373
astsubay	2	0,0022	ayı	2	0,0023
Asya	2	0,0023	ayıltmak	1	0,0011
aşağı	38	0,0428	ayıp	2	0,0023
aşama	1	0,0011	ayırmak	5	0,0055
aşı	1	0,0011	ayırt	1	0,0011
aşık	1	0,0011	aykut	3	0,0034

aylık	2	0,0022	bak	38	0,0428
ayna	4	0,0046	bakıcı	1	0,0011
aynalı	2	0,0023	bakıcılık	1	0,0011
aynı	47	0,053	bakılmak	1	0,0011
ayran	1	0,0011	bakım	1	0,0011
ayrı	10	0,0112	bakınma	1	0,0011
ayrıca	15	0,0169	bakınmak	1	0,0011
ayrılma	15	0,0169	bakış	1	0,0011
ayrılmak	32	0,0362	bakkal	4	0,0045
ayrobik	1	0,0011	bakmak	130	0,1466
Ayşe	8	0,009	bal	4	0,0045
Aysel	2	0,0023	balık	39	0,0437
Aysen	1	0,0011	balina	5	0,0057
ayy	1	0,0011	balkon	7	0,0079
az	44	0,0497	baloncuk	2	0,0022
azalmak	8	0,0089	balta	3	0,0034
azaltmak	2	0,0022	baltacı	1	0,0011
azap	1	0,0011	bambaşka	1	0,0011
azarlamak	1	0,0011	bana	158	0,1784
azıcık	1	0,0011	bandırma	26	0,0294
azimli	3	0,0044	bank	1	0,0011
azimli	1	0,0011	banka	1	0,0011
azimlilik	1	0,0011	bant	7	0,0079
azmak	2	0,0022	banyo	5	0,0056
Azmi	2	0,0023	bar	2	0,0022
baba	715	0,8073	baraj	4	0,0045
babaanne	33	0,037	barbie	3	0,0034
babalı	1	0,0011	bardak	6	0,0068
babasız	1	0,0011	barınak	4	0,0045
baca	2	0,0023	barındırmak	1	0,0011
bacak	19	0,0214	barınmak	2	0,0022
bademcik	1	0,0011	barış	18	0,0203
bagaj	1	0,0011	barışmak	12	0,0135
bağlamacı	1	0,0011	barıştırmak	3	0,0033
bağımsız	1	0,0011	bari	3	0,0034
bağımsızlık	10	0,0113	basit	2	0,0023
bağırış	1	0,0011	basketbol	2	0,0023
bağırmak	52	0,0586	başlatmak	93	0,1049
bağladı	5	0,0057	basmak	25	0,0282
bağlama	1	0,0011	başvurma	1	0,0011
bağlamak	6	0,0067	baş	130	0,1464
bağlanmak	2	0,0022	başarı	52	0,0587
bağlı	6	0,0068	başarı	6	0,0068
bağrı	5	0,0056	başarılı	55	0,062
bağrışmak	1	0,0011	başarısız	1	0,0011
bahane	1	0,0011	başarmak	35	0,0391
bahar	3	0,0034	başbakan	5	0,0056
bahçe	96	0,1083	başçavuş	1	0,0011
bahçeli	1	0,0011	başka	55	0,0621
bahsetmek	1	0,0011	başkan	40	0,0451

başkanlık	2	0,0022	bekçi	2	0,0022
başkent	16	0,018	bekleme	33	0,0371
başkomutan	4	0,0045	beklemek	22	0,0249
başkomutanlık	1	0,0011	beklemek	10	0,0113
başlama	136	0,1535	beklenme	1	0,0011
başlamak	294	0,3317	beklenmedik	1	0,0011
başlangıç	1	0,0011	beklenmek	1	0,0011
başlanılma	2	0,0023	bekletmek	3	0,0034
başlatılmak	3	0,0034	bel	6	0,0066
başlatma	2	0,0022	bela	1	0,0011
başlayış	5	0,0056	belediye	2	0,0023
başlıca	1	0,0011	belge	2	0,0023
başlıklı	4	0,0045	belgesel	2	0,0022
başvuru	1	0,0011	Belgrat	1	0,0011
bataklık	2	0,0022	belirlemek	3	0,0033
batı	3	0,0034	belirli	2	0,0022
batılı	1	0,0011	belirti	2	0,0022
batırmak	3	0,0033	belirtme	4	0,0045
Batıkent	1	0,0011	belki	3	0,0033
batma	1	0,0011	belli	8	0,0091
batmak	14	0,0156	bembeyaz	3	0,0033
battaniye	1	0,0011	ben	1052	1,1884
bavul	7	0,0078	bence	19	0,0215
bay	12	0,0136	benek	4	0,0046
bayağı	7	0,0079	benekli	10	0,0113
bayağı	1	0,0011	benzemek	9	0,01
bayan	7	0,0078	benzer	10	0,0112
bayılmak	12	0,0136	benzeri	2	0,0023
bayıltmak	1	0,0011	benzerlik	1	0,0011
bayır	1	0,0011	benzetmek	1	0,0011
baykuş	27	0,0305	benzin	3	0,0034
baymak	1	0,0011	benzinci	1	0,0011
bayrak	16	0,018	beraber	22	0,0249
bayram	36	0,0405	berabere	2	0,0023
bazen	21	0,0237	beraberlik	2	0,0022
bazı	136	0,1537	berbat	1	0,0011
be	3	0,0034	berber	1	0,0011
beach	1	0,0011	beri	14	0,0158
beagle	2	0,0023	berk	11	0,0124
bebe	1	0,0011	Berna	10	0,0112
bebek	180	0,2032	besin	6	0,0068
beceri	1	0,0011	besleme	12	0,0134
becerikli	2	0,0023	beslemek	13	0,0146
beceriksiz	1	0,0011	beslemek	1	0,0011
becermek	5	0,0055	beslenmek	2	0,0023
beden	9	0,0101	besleyici	1	0,0011
Begüm	1	0,0011	beste	1	0,0011
beğeni	2	0,0023	beş	26	0,0293
beğenilmek	1	0,0011	beştaş	1	0,0011
beğenmek	14	0,0156	beta	1	0,0011

beter	1	0,0011	bir kere	5	0,0056
beton	3	0,0033	bir şey	8	0,0091
Betül	3	0,0034	bira	3	0,0034
bey	58	0,0654	biraz	100	0,1129
beyaz	7	0,0079	birazcık	3	0,0034
beyefendi	1	0,0011	birazdan	3	0,0034
beyin	4	0,0045	birbiri	33	0,0373
Beyza	2	0,0023	birçok	51	0,0576
bez	2	0,0022	birden	98	0,1108
bezemek	2	0,0022	birdenbire	1	0,0011
bıçak	9	0,0102	birer	6	0,0068
bıçaklamak	1	0,0011	birey	2	0,0022
bıkmak	6	0,0067	birgün	21	0,0237
bırakılmak	2	0,0022	biri	123	0,1389
bırakılmak	1	0,0011	birim	4	0,0045
bırakmak	71	0,0797	birinci	44	0,0496
biberon	1	0,0011	birkaç	65	0,0734
biçim	9	0,0101	birleşim	1	0,0011
bidon	1	0,0011	birleşmek	6	0,0067
biftek	1	0,0011	birlik	118	0,1332
bildirme	4	0,0044	bisiklet	46	0,0519
bile	57	0,0644	bisikletçi	1	0,0011
bilet	3	0,0033	bismillâh	2	0,0023
bilge	17	0,0191	bit	1	0,0011
bilgece	1	0,0011	bitirmek	121	0,1366
bilgi	12	0,0135	bitki	12	0,0134
bilgilendirmek	3	0,0033	bitkin	2	0,0022
bilgili	2	0,0022	bitmek	59	0,0666
bilgin	2	0,0022	biz	595	0,672
bilgisayar	11	0,0124	bizim	2	0,0022
bilim	1	0,0011	Bjk	10	0,0113
bilimci	8	0,009	bluz	2	0,0023
bilinçsiz	1	0,0011	bobo	17	0,0192
bilindik	1	0,0011	boğa	7	0,0079
bilinen	3	0,0034	boğaz	23	0,0259
bilinmedik	3	0,0034	boğmak	3	0,0034
biş	2	0,0023	boğucu	1	0,0011
Bilkent	1	0,0011	boğulmak	20	0,0224
bilme	13	0,0145	boğuşmak	1	0,0011
bilmek	113	0,1272	bohça	1	0,0011
bilmemezlik	6	0,0068	bol	3	0,0034
bin	8	0,0091	bolca	1	0,0011
bina	12	0,0136	bom	2	0,0023
bindirmek	4	0,0046	bomba	12	0,0135
biner	2	0,0023	Bombi	1	0,0011
bingo	2	0,0023	bomboş	1	0,0011
binilme	1	0,0011	boncuk	20	0,0226
binlerce	4	0,0045	bone	5	0,0057
binmek	74	0,0834	borç	2	0,0022
bir	2297	2,5951	boru	3	0,0033

boş	34	0,0384	bura	124	0,14
boş vermek	1	0,0011	Burak	6	0,0067
boş zaman	1	0,0011	Bursa	1	0,0011
boşalmak	3	0,0033	burun	22	0,0246
boşanmak	5	0,0056	Buse	3	0,0034
boşluk	1	0,0011	buyurmak	3	0,0034
bot	1	0,0011	buz	3	0,0034
box	1	0,0011	buzdolabı	1	0,0011
boxer	7	0,0078	büfe	2	0,0023
boy	14	0,0159	bülbül	1	0,0011
boya	1	0,0011	bürümek	1	0,0011
boyama	1	0,0011	Büşra	1	0,0011
boyanmak	1	0,0011	bütün	193	0,218
boyu	5	0,0056	büyü	2	0,0023
boynuz	1	0,0011	büyücü	1	0,0011
boyun	12	0,0135	büyük	19	0,0214
boyunca	6	0,0068	büyükbaş	4	0,0045
bozkurt	1	0,0011	büyüklenmek	1	0,0011
bozmak	6	0,0068	büyültme	2	0,0022
bozulmak	13	0,0146	büyümek	305	0,3441
bölge	13	0,0146	büyütmek	9	0,01
bölmek	1	0,0011	büyüyerek	23	0,026
bölüm	8	0,0089	cadde	3	0,0034
bölünmek	3	0,0033	cadı	13	0,0147
börek	4	0,0044	cam	22	0,0247
böyle	92	0,1039	cambaz	1	0,0011
böylece	28	0,0316	camı	10	0,0113
böylelikle	4	0,0045	can	72	0,0813
böylesi	1	0,0011	canan	1	0,0011
broş	3	0,0034	canavar	3	0,0034
bu	1528	1,7263	canım	1	0,0011
bu yüzden	1	0,0011	cani	6	0,0068
bucak	1	0,0011	canlanmak	2	0,0022
budak	1	0,0011	canlı	21	0,0235
bufalo	25	0,0282	cansız	2	0,0022
bugün	31	0,035	car	2	0,0023
buğra	4	0,0045	Caramio	1	0,0011
bukalemun	1	0,0011	çaresiz	5	0,0057
bulandırıcı	1	0,0011	caydırma	2	0,0022
bulanmak	1	0,0011	cehennem	1	0,0011
bulantı	1	0,0011	çekirdek	2	0,0022
bulaşık	2	0,0023	celal	1	0,0011
bulma	67	0,0755	cem	9	0,0101
bulmak	146	0,1638	cem	8	0,009
buluşma	1	0,0011	cemil	1	0,0011
buluşmak	17	0,0193	cenaze	6	0,0067
bulut	2	0,0023	cennet	4	0,0046
bulut	1	0,0011	cep	6	0,0067
bulut	1	0,0011	cephane	9	0,0101
bunalmak	3	0,0033	cephe	8	0,0089

ceren	3	0,0033	çağırtmak	1	0,0011
cesaret	1	0,0011	çakal	4	0,0045
cesaretli	1	0,0011	çakılmak	1	0,0011
cesur	3	0,0034	çakır	4	0,0045
cesurluk	1	0,0011	çakma	1	0,0011
cevap	24	0,0271	çakmak	4	0,0045
cevaplama	6	0,0066	çaktırmak	3	0,0033
ceviz	4	0,0045	çaldırmak	1	0,0011
ceylan	75	0,0846	çalı	3	0,0034
ceza	5	0,0056	çalınmak	2	0,0023
çığ	8	0,009	çalış	2	0,0023
çığlık	7	0,0079	çalışan	2	0,0023
cırlatmak	1	0,0011	çalışan	1	0,0011
cicim	1	0,0011	çalışkan	33	0,0373
ciddi	3	0,0034	çalışkanlık	5	0,0056
ciddiyet	2	0,0022	çalışma	13	0,0145
Çiğiltepe	1	0,0011	çalışmak	139	0,1563
Cihangir	1	0,0011	çalışmak	1	0,0011
ciho	1	0,0011	çalma	12	0,0134
cikcik	1	0,0011	çalmak	41	0,0462
cins	1	0,0011	çamaşır	1	0,0011
cinsiyet	3	0,0034	çamur	2	0,0023
cips	1	0,0011	çamurlu	3	0,0034
cisim	1	0,0011	Çanakkale	23	0,0259
civar	3	0,0034	Çankırı	2	0,0023
civciv	5	0,0057	çanta	11	0,0123
clara	1	0,0011	çapa	1	0,0011
cm	3	0,0034	çare	26	0,0292
çömlekçi	2	0,0023	çarpmak	1	0,0011
cuma	9	0,0102	çarpmak	35	0,0392
cumartesi	8	0,009	çarşamba	6	0,0067
cumhurbaşkanı	31	0,035	çarşı	2	0,0023
cumhurbaşkanlığı	2	0,0022	çatı	3	0,0034
cumhuriyet	109	0,1231	çatırdama	2	0,0023
cumhuriyetçilik	14	0,0158	çatışma	2	0,0022
cübbe	1	0,0011	çatlamak	2	0,0022
cüce	3	0,0034	çatmak	3	0,0034
cüsse	2	0,0022	çavuş	1	0,0011
çaba	29	0,0327	çay	12	0,0134
çabalamak	7	0,0079	çayır	5	0,0056
çabucak	1	0,0011	çeki düzen	2	0,0023
çabuk	5	0,0056	çekiliş	1	0,0011
çağ	15	0,0169	çekilme	17	0,0189
Çağatay	2	0,0022	çekim	2	0,0023
çağdaş	4	0,0045	çekinmek	4	0,0045
çağdaş	1	0,0011	çekirge	2	0,0023
çağdaşlaşmak	2	0,0022	çekişme	1	0,0011
çağdaşlık	1	0,0011	çekişmek	5	0,0055
çağırma	3	0,0034	çekişmeli	1	0,0011
çağırmak	93	0,1049	çekmek	75	0,0845

çektirmek	4	0,0044	çit	1	0,0011
çelik	1	0,0011	çita	11	0,0123
çelmek	1	0,0011	çitlemek	1	0,0011
çene	1	0,0011	çivi	7	0,008
çeşit	8	0,0089	çivilemek	1	0,0011
çeşitli	6	0,0068	çizgi	2	0,0023
çeşme	4	0,0045	çizgi	1	0,0011
çevik	3	0,0034	çizgili	2	0,0023
çevirmek	4	0,0045	çizgili	1	0,0011
çevre	33	0,0372	çizmek	2	0,0022
çevrilmek	1	0,0011	çocuk	349	0,3944
çeyrek	2	0,0022	çocukluk	3	0,0033
çık	5	0,0056	çoğalmak	6	0,0067
çıkan	2	0,0022	çoğunluk	1	0,0011
çıkarılmak	8	0,009	çok	1469	1,6594
çıkarmak	37	0,0416	çöktürmek	1	0,0011
çıkartılmak	1	0,0011	çöl	7	0,0078
çıkartma	1	0,0011	çömlek	3	0,0034
çıkartmak	15	0,0167	çöp	35	0,0394
çıkılmak	1	0,0011	çöplük	1	0,0011
çıkıntılı	1	0,0011	çörek	1	0,0011
çıkış	4	0,0045	çözme	6	0,0067
çıkma	30	0,0336	çözmek	56	0,0627
çıkamak	367	0,4139	çözüm	30	0,034
çıkamaz	1	0,0011	çözümsüz	1	0,0011
çikolata	5	0,0056	çubuk	2	0,0023
çıktı	1	0,0011	çubuk	1	0,0011
çınar	4	0,0045	çukur	13	0,0146
çıraklık	1	0,0011	çuval	2	0,0023
çırpınmak	1	0,0011	çünkü	166	0,1876
çırpmak	1	0,0011	çürük	1	0,0011
çita (hayvan)	24	0,0271	çürümek	2	0,0022
çiçek	17	0,0191	da	388	0,4384
çiçeksiz	1	0,0011	dağ	15	0,0168
çiftçi	2	0,0022	dağılma	1	0,0011
çifte	3	0,0034	dağılmak	18	0,0201
çiftleşmek	5	0,0056	dağınık	5	0,0057
çiftlik	34	0,0382	dağıtmak	19	0,0213
çikolatalı	1	0,0011	dağlanmak	1	0,0011
çilek	1	0,0011	daha	340	0,3841
çilli	1	0,0011	dahası	1	0,0011
çim	9	0,0102	dahi	2	0,0023
çimenli	1	0,0011	dâhil	1	0,0011
çimensiz	1	0,0011	daima	3	0,0034
çimento	2	0,0023	dair	1	0,0011
çingene	10	0,0113	daire	2	0,0022
çini	4	0,0045	dakika	37	0,0416
çirkin	2	0,0023	dakikalık	1	0,0011
çise	4	0,0046	dal	22	0,0248
çit	4	0,0045	daldırmak	1	0,0011

dalga	17	0,0191	değmek	6	0,0067
dalgalı	1	0,0011	değnek	1	0,0011
dalgın	2	0,0022	dehşet	1	0,0011
dalmak	9	0,0102	dek	2	0,0023
damar	1	0,0011	deli	1	0,0011
damat	4	0,0045	delik	6	0,0066
damla	4	0,0045	demek	1179	1,3313
damlamak	1	0,0011	demir	10	0,0112
damlatmak	1	0,0011	demisler	35	0,0395
damlatmak	1	0,0011	denemek	10	0,0112
dana	2	0,0022	denetim	3	0,0034
danışmak	1	0,0011	deney	1	0,0011
Daniel	1	0,0011	deneyim	4	0,0045
dans	11	0,0124	denge	14	0,0158
dantel	6	0,0068	deniz	83	0,0937
daracık	1	0,0011	denizaltı	1	0,0011
daralmak	3	0,0033	denizli	3	0,0033
darbe	7	0,0079	depren	9	0,01
darlık	1	0,0011	dere	16	0,0181
dava	1	0,0011	derece	1	0,0011
davacı	2	0,0023	derhal	1	0,0011
davalı	1	0,0011	deri	6	0,0068
davet	4	0,0045	derin	5	0,0056
davetiye	1	0,0011	derlemek	1	0,0011
davranış	4	0,0045	derman	1	0,0011
davranmak	16	0,0178	dernek	2	0,0022
davul	2	0,0023	ders	97	0,1094
dayak	3	0,0034	dershane	1	0,0011
dayamak	2	0,0022	dert	19	0,0215
dayanışma	5	0,0057	derya	2	0,0023
dayanmak	35	0,0395	desimetre	1	0,0011
dayı	103	0,1161	destek	1	0,0011
de	432	0,4881	devam	53	0,0598
dede	76	0,0857	devirmek	1	0,0011
dedikodu	1	0,0011	devlet	133	0,1501
defa	12	0,0136	devralmak	2	0,0022
defilede	1	0,0011	devre	2	0,0022
defolma	1	0,0011	devretmek	5	0,0056
defter	4	0,0044	devrim	29	0,0328
değdi	5	0,0056	dışarı	56	0,0633
değer	5	0,0056	dışlamak	2	0,0022
değerlendirmek	1	0,0011	diğer	84	0,0948
değerli	9	0,0102	diken	2	0,0022
değil	85	0,0959	dikkat	18	0,0201
değişik	11	0,0124	dikmek	26	0,0292
değişiklik	13	0,0146	dikmen	1	0,0011
değişim	4	0,0045	dil	23	0,0258
değişim ölçüleri	1	0,0011	dilek	12	0,0135
değişmek	22	0,0245	dilemek	15	0,0168
değiştirmek	3	0,0033	din	8	0,0089

dinozor	3	0,0033	dondurma	4	0,0045
dinç	1	0,0011	dondurucu	1	0,0011
dindar	3	0,0034	donky	1	0,0011
dindirmek	1	0,0011	donmak	5	0,0056
dinlemek	28	0,0314	doru	6	0,0067
dinlenmek	24	0,0269	dost	28	0,0315
dinmek	2	0,0022	dostluk	7	0,0078
dino	6	0,0068	dosya	2	0,0022
dinozor	72	0,081	doymak	17	0,0191
dip	5	0,0056	döğüş	1	0,0011
direk	6	0,0067	dökmek	21	0,0235
direksiyon	2	0,0023	dön	1	0,0011
direkt	1	0,0011	döndermek	2	0,0022
direnmek	1	0,0011	dönem	8	0,0089
dirgen	1	0,0011	dönmek	110	0,1238
disiplin	1	0,0011	dördüncü	1	0,0011
disk	2	0,0022	dört	26	0,0293
disko	2	0,0022	döşek	1	0,0011
diş	44	0,0496	dövmek	15	0,0169
dişçi	6	0,0067	dövüş	6	0,0067
diyalog	1	0,0011	drama	3	0,0034
diyar	7	0,0079	dua	11	0,0123
diz	4	0,0044	dubai	1	0,0011
doğa	26	0,0293	dudak	2	0,0022
doğal	8	0,009	duman	16	0,018
doğan	10	0,0113	dur	13	0,0147
doğmak	94	0,1063	durdurmak	16	0,0177
doğru	76	0,0857	durmak	67	0,0754
doğu	4	0,0056	durum	89	0,1004
doğum	73	0,0824	duş	3	0,0034
doğurmak	23	0,026	duvar	15	0,0169
doktor	78	0,088	duygu	13	0,0145
doku	1	0,0011	duygulanmak	4	0,0045
dokuz	17	0,0192	duymak	94	0,106
dolamak	4	0,0045	duyulmak	1	0,0011
dolap	2	0,0023	duyuru	14	0,0159
dolar	3	0,0033	düğme	2	0,0022
dolaşmak	35	0,0392	düğün	10	0,0113
dolayı	16	0,0181	dükkan	6	0,0067
doldurmak	9	0,01	dümdüz	1	0,0011
dolgu	2	0,0023	dün	9	0,0101
dolma	31	0,035	dünya	165	0,1861
dolmabahçe	39	0,0441	dürbün	2	0,0022
dolmak	11	0,0123	dürtü	1	0,0011
dolmuş	7	0,0079	dürüst	2	0,0022
dolu	12	0,0136	dürüstlük	1	0,0011
domuz	2	0,0022	düş	2	0,0023
don	5	0,0056	düşkün	1	0,0011
donatmak	2	0,0022	düşman	118	0,1332
dondurdu	1	0,0011	düşmek	106	0,1192

düşünce	14	0,0157	elemek	2	0,0022
düşünmek	126	0,1414	eleştirmek	2	0,0022
düz	4	0,0045	elif	5	0,0056
düzelmek	5	0,0055	elli	2	0,0023
düzen	5	0,0056	elma	6	0,0067
düzenlemek	8	0,009	elmadağ	1	0,0011
düzenli	15	0,0169	emanet	5	0,0056
düzgün	1	0,0011	emeği	4	0,0045
düzlük	2	0,0022	emek	10	0,0113
ebe	4	0,0045	emeklemek	1	0,0011
ebedi	2	0,0023	emel	2	0,0023
ebelemek	5	0,0055	emin	10	0,0114
eczane	1	0,0011	emir	5	0,0055
eda	3	0,0034	emma	1	0,0011
edepsiz	3	0,0034	emny	1	0,0011
edinmek	3	0,0033	emretmek	2	0,0022
Edison	7	0,0079	en	216	0,244
Edremit	3	0,0034	en çok	1	0,0011
efe	8	0,009	endişe	2	0,0023
efe	1	0,0011	endişelenmek	4	0,0045
efendi	173	0,1953	enerji	1	0,0011
efendim	9	0,0102	enes	2	0,0022
ege	2	0,0023	engel	2	0,0023
egemenlik	8	0,009	engellemek	5	0,0055
egzodya	4	0,0045	engin	1	0,0011
egzoz	1	0,0011	enginar	3	0,0034
eğer	30	0,0339	enişte	18	0,0204
eğilmek	3	0,0033	ense	1	0,0011
eğitim	18	0,0202	Ercan	2	0,0023
eğitmek	2	0,0022	Erdoğan	1	0,0011
eğlence	5	0,0056	Eren	6	0,0067
eğlenceli	6	0,0067	Erhan	1	0,0011
eğlendirmek	2	0,0022	erik	2	0,0022
eğlenmek	39	0,044	erimek	2	0,0022
eh	1	0,0011	erkek	62	0,0701
ekim	49	0,0552	erken	19	0,0214
ekip	4	0,0044	ermek	5	0,0056
eklemek	4	0,0045	ermeni	4	0,0045
ekmek	11	0,0123	ermiş	7	0,0078
ekolojik	1	0,0011	erozyon	4	0,0045
ekonomi	2	0,0023	Ersin	1	0,0011
eksik	3	0,0034	Ersoy	2	0,0023
eksiklik	1	0,0011	ertelenmek	1	0,0011
eksilmek	3	0,0033	ertesi	28	0,0316
el	165	0,1861	Eryaman	4	0,0044
elbet	7	0,0078	Erzincan	4	0,0046
elbise	4	0,0044	Erzurum	78	0,088
elde	7	0,0079	esas	2	0,0022
elektrik	7	0,0078	Esat	1	0,0011
elektronik	2	0,0023	eser	2	0,0023

esir	3	0,0034	fare	49	0,0551
esirgemek	2	0,0023	fark	36	0,0406
esirlik	1	0,0011	farketmek	5	0,0056
eski	44	0,0496	farklı	7	0,0079
esrarengiz	1	0,0011	farklılık	1	0,0011
eş	3	0,0034	Faruk	1	0,0011
eşek	34	0,0384	Fatih	1	0,0011
eşik	1	0,0011	faul	1	0,0011
eşit	5	0,0056	favori	1	0,0011
eşitlik	3	0,0034	fazla	40	0,0452
eşitsizlik	1	0,0011	Fb	14	0,0158
eşlik	1	0,0011	feci	3	0,0034
eşofman	2	0,0022	feda	4	0,0045
eşya	23	0,026	fedakarlık	1	0,0011
et	24	0,027	felaket	5	0,0056
etçil	3	0,0034	felç	1	0,0011
etek	1	0,0011	fenalaşmak	1	0,0011
etkilemek	9	0,0102	fener	2	0,0022
etkileyici	1	0,0011	feryat	1	0,0011
etkinlik	2	0,0022	fes	4	0,0045
etkisiz	1	0,0011	festival	2	0,0023
etmek	576	0,6492	Fevzi	1	0,0011
etnografya	17	0,0192	Feyza	1	0,0011
etobur	5	0,0057	fındık	4	0,0045
etraf	20	0,0226	Fırat	4	0,0045
Euro	1	0,0011	fırçalamak	4	0,0045
ev	419	0,473	fırlamak	5	0,0056
evcil	12	0,0136	fırlatmak	7	0,0078
evcilik	4	0,0045	fırtına	1	0,0011
evcilleştirmek	1	0,0011	fıstık	3	0,0034
evet	54	0,0611	fişkirtmek	1	0,0011
evlat	5	0,0056	fidan	6	0,0067
evlatlık	3	0,0034	figo	2	0,0023
evlenmek	16	0,0179	fikir	53	0,0598
evli	1	0,0011	fil	87	0,0982
evlilik	1	0,0011	filan	1	0,0011
evren	6	0,0068	filiz	1	0,0011
evsiz	1	0,0011	film	8	0,009
evvel	10	0,0113	final	5	0,0057
ey	3	0,0034	firma	1	0,0011
eylül	6	0,0067	fırsat	7	0,0078
ezberlemek	2	0,0022	fiş	2	0,0023
ezilmek	1	0,0011	fişek	2	0,0023
eziyet	4	0,0045	fiziki	1	0,0011
ezmek	6	0,0066	flüt	4	0,0045
fabrika	1	0,0011	forma	5	0,0056
fakat	59	0,0667	formül	2	0,0022
fakülte	1	0,0011	fotoğraf	1	0,0011
falan	11	0,0123	Fortis	1	0,0011
fanta	3	0,0034	fotoğraf	10	0,0112

Fransa	20	0,0224	genç	7	0,0079
fren	3	0,0034	gençlik	3	0,0034
Furkan	1	0,0011	genel	3	0,0034
futbol	5	0,0056	genelge	3	0,0034
futbolcu	1	0,0011	genellikle	4	0,0045
füze	3	0,0033	geniz	4	0,0045
gaga	5	0,0056	gerçek	8	0,0089
gagalamak	2	0,0022	gerçekleşmek	5	0,0056
Galatasaray	1	0,0011	gerçekleştirmek	3	0,0033
galeri	3	0,0034	gerçekten	9	0,0102
Galerya	1	0,0011	gerekli	6	0,0067
galiba	13	0,0147	gerekmek	56	0,0631
galibiyet	1	0,0011	gereksiz	1	0,0011
galip	3	0,0034	gergedan	3	0,0034
gameboy	7	0,008	geri	79	0,0892
gamze	1	0,0011	gerilemek	9	0,0101
gamzeli	1	0,0011	germek	10	0,0112
garanti	1	0,0011	getirilmek	7	0,0078
gardorap	1	0,0011	getirmek	85	0,0955
gargamel	2	0,0023	getirtmek	1	0,0011
garip	7	0,0079	geveze	6	0,0067
garson	4	0,0046	geyik	22	0,0247
gayret	3	0,0033	gezdirmek	7	0,0078
gaza gelmek	3	0,0034	gezegen	1	0,0011
gazete	8	0,0089	gezi	15	0,0168
gazi	4	0,0045	gezinmek	6	0,0068
gazipaşa	1	0,0011	gezmek	88	0,0989
gebertmek	1	0,0011	gıcık	1	0,0011
gece	80	0,0903	gıda	1	0,0011
geceleyin	1	0,0011	gık	1	0,0011
geciktirmek	2	0,0022	gibi	208	0,235
geç	9	0,0101	girmek	223	0,2513
geçici	9	0,0101	git	11	0,0124
geçikmek	1	0,0011	gitmek	1254	1,4146
geçilmek	2	0,0022	gittikçe	16	0,018
geçinmek	4	0,0044	giymek	58	0,0648
geçirmek	19	0,0213	giysi	1	0,0011
geçit	3	0,0034	gizem	2	0,0023
geçmek	305	0,3436	gizlenmek	2	0,0022
gel	13	0,0147	gizli	23	0,026
gelen	46	0,0519	gizlice	13	0,0147
gelenek	1	0,0011	gol	11	0,0124
gelibolu	1	0,0011	gollü	1	0,0011
gelinlik	2	0,0022	gongi	5	0,0056
gelinmek	1	0,0011	goril	13	0,0145
gelişme	2	0,0022	göbek	4	0,0045
gelişmek	12	0,0134	göç	16	0,018
geliştirmek	7	0,0077	göçük	1	0,0011
gelmek	799	0,901	göğüs	14	0,0159
gemi	34	0,0383	gök	4	0,0045

gökçe	15	0,0169	güçsüzleşmek	1	0,0011
göksu	2	0,0023	gül	3	0,0033
gökyüzü	1	0,0011	Gülay	1	0,0011
göl	26	0,0292	Gülcan	2	0,0023
gölbaşı	8	0,009	Gülçin	1	0,0011
gölge	11	0,0124	gülle	2	0,0023
gömmek	12	0,0134	gülmek	27	0,0303
gönderilmek	11	0,0124	gülnur	1	0,0011
göndermek	52	0,0586	gülücük	1	0,0011
göndertmek	1	0,0011	gülüş	2	0,0022
gönül	1	0,0011	gülüşmek	1	0,0011
göre	1	0,0011	güm	4	0,0045
göreme	4	0,0045	gümrük	2	0,0022
görev	24	0,0269	gün	738	0,8334
görevlendirilmek	1	0,0011	gündüz	2	0,0023
görevlendirmek	2	0,0022	güneş	27	0,0306
görevli	26	0,0293	güneşli	1	0,0011
görgü	1	0,0011	güneşlik	1	0,0011
görmek	334	0,3766	güney	2	0,0022
görünmek	6	0,0067	günlerce	4	0,0045
görüntü	3	0,0034	günlük	10	0,0113
görüşme	2	0,0022	gür	1	0,0011
görüşmek	6	0,0066	gürpınar	1	0,0011
gösteri	2	0,0023	gürsel	1	0,0011
göstermek	39	0,0437	güven	2	0,0022
götürmek	145	0,1632	güvence	1	0,0011
göz	89	0,1003	güvenilir	1	0,0011
gözcü	1	0,0011	güvenli	2	0,0023
gözcülük	2	0,0023	güvenlik	1	0,0011
gözde	3	0,0034	güvenlikçi	1	0,0011
gözetmek	1	0,0011	güvenmek	9	0,01
gözetmen	1	0,0011	güvercin	4	0,0044
gözlemci	1	0,0011	güz	1	0,0011
gözlemek	4	0,0044	güzel	178	0,2011
gözlü	32	0,0362	güzelce	4	0,0045
gözlük	4	0,0045	güzelleşmek	2	0,0023
gözlüksüz	1	0,0011	güzellik	2	0,0022
gözükmek	11	0,0124	ha bire	1	0,0011
gözyaşı	1	0,0011	haber	65	0,0733
grip	1	0,0011	haberci	1	0,0011
grup	15	0,0169	haberdar	2	0,0022
gs	3	0,0034	haberler	3	0,0033
guguk	2	0,0023	haberlesme	4	0,0045
gurur	6	0,0067	habersiz	3	0,0034
gururlu	1	0,0011	haddi	1	0,0011
güç	51	0,0575	hadi	30	0,0339
güçlenmek	6	0,0067	hafız	7	0,0079
güçlü	8	0,0089	hafif	1	0,0011
güçlük	2	0,0022	hafta	63	0,0711
güçsüz	8	0,009	hafta	1	0,0011

haftalık	1	0,0011	hastane	63	0,071
hain	7	0,0079	hat	13	0,0147
hainlik	4	0,0045	hata	5	0,0056
hak	54	0,0611	Hatay	4	0,0044
Hakan	6	0,0068	hatıra	2	0,0022
hakim	8	0,009	hatırlamak	18	0,02
Hakkı	1	0,0011	hatırlatmak	1	0,0011
hakkında	5	0,0056	Hatice	3	0,0034
haklı	11	0,0124	hav hav	1	0,0011
hal	25	0,028	hava	41	0,0462
hala	78	0,0881	havaalanı	1	0,0011
halat	1	0,0011	havalanmak	1	0,0011
halay	4	0,0045	havlama	1	0,0011
halbuki	2	0,0023	havlamak	7	0,0078
hale	9	0,0102	havlu	1	0,0011
halen	4	0,0045	havuç	1	0,0011
halı	1	0,0011	havuz	40	0,0451
halifelik	7	0,008	hayal	19	0,0214
haliyle	1	0,0011	hayalet	1	0,0011
halk	78	0,0881	hayat	68	0,0766
halka	11	0,0124	haydi	8	0,009
halkçılık	14	0,0158	hayıflanmak	1	0,0011
halletmek	4	0,0044	hayır	26	0,0294
halsiz	1	0,0011	haykırmak	2	0,0023
hamam	2	0,0022	hayli	1	0,0011
hamburger	1	0,0011	hayran	2	0,0022
hamile	2	0,0022	hayvan	989	1,1174
hane	1	0,0011	hayvanat	40	0,0452
hangi	5	0,0056	hazır	5	0,0056
hanım	160	0,1807	hazır	3	0,0034
hani	9	0,0102	hazırlamak	25	0,028
hap	1	0,0011	hazırlanmak	17	0,019
hapis	2	0,0022	hazırlık	19	0,0214
harcamak	8	0,0089	haziran	14	0,0157
harçlık	4	0,0045	hedef	6	0,0066
hardal	3	0,0034	hediye	41	0,046
hareket	14	0,0158	hediyeelik	1	0,0011
hareketli	1	0,0011	helal	1	0,0011
harf	14	0,0157	hele	5	0,0056
hariç	3	0,0034	helikopter	7	0,0079
harika	9	0,001	hem	82	0,0927
harp	158	0,1784	hemen	237	0,2677
harry	3	0,0034	hemster	1	0,0011
hasan	4	0,0045	hemşire	11	0,0124
hasar	1	0,0011	hentbol	2	0,0023
hasat	1	0,0011	henüz	3	0,0034
hasta	13	0,0147	hep	113	0,1277
hasta	10	0,0113	hepsi	57	0,0644
hastalanmak	15	0,0168	her	221	0,2497
hastalık	53	0,0597	her gün	3	0,0034

herhalde	5	0,0056	huy	1	0,0011
herhangi	1	0,0011	huysuz	3	0,0034
herkes	200	0,2259	huzur	8	0,009
her şey	2	0,0023	hücum	3	0,0034
her zaman	1	0,0011	hünerli	3	0,0034
hesaplama	2	0,0022	hüngür	2	0,0023
heves	1	0,0011	hürlük	3	0,0034
heveslenmek	1	0,0011	hürriyet	2	0,0022
hevesli	1	0,0011	hüzün	1	0,0011
Hex	12	0,0136	hüzünlenmek	1	0,0011
hey	2	0,0023	hz	2	0,0023
heyecan	9	0,0102	ırak	1	0,0011
heyecanlanma	1	0,0011	ırmak	2	0,0023
heyecanlanmak	5	0,0056	ısınmak	2	0,0022
heyecanlı	23	0,026	ısırmak	26	0,0293
heyelan	7	0,0079	ısıtmak	4	0,0045
heykel	3	0,0034	ıslatmak	2	0,0022
hınç	2	0,0022	ıslık	4	0,0045
hırka	2	0,0022	ısmarlamak	2	0,0022
hırlamak	5	0,0055	ısrar	4	0,0045
hırsız	9	0,0101	ışık	10	0,0112
hırsızlık	1	0,0011	İbrahim	3	0,0034
hırslanmak	2	0,0022	iç	742	0,8378
hırslı	1	0,0011	içecek	5	0,0056
hışırdamak	1	0,0011	içeri	33	0,0372
hız	18	0,0203	içermek	1	0,0011
hızlanmak	1	0,0011	için	2	0,0023
hızlı	30	0,0338	içirmek	3	0,0033
hiç	153	0,1728	içki	12	0,0135
hiçbir	55	0,0621	içmek	59	0,0661
hidayet	2	0,0023	iddia	1	0,0011
hikaye	18	0,0201	iddia	1	0,0011
hipnoz	1	0,0011	idi	67	0,0756
hipopotam	8	0,009	idrar	1	0,0011
his	1	0,0011	iğne	11	0,0124
hisar	1	0,0011	iğrenç	1	0,0011
hissetmek	23	0,0258	ihtiyaç	6	0,0068
hitap	2	0,0023	İkbal	1	0,0011
hizmet	1	0,0011	iken	13	0,0147
hoca	25	0,0281	iki	128	0,1445
hol	1	0,0011	ikinci	11	0,0124
hoplamak	1	0,0011	ikişer	1	0,0011
horoz	10	0,0112	ikiz	1	0,0011
hortum	4	0,0044	iklim	1	0,0011
hoş	10	0,0113	ikna	10	0,0113
hoşçakal	1	0,0011	iksir	4	0,0045
hoşgörülü	3	0,0034	il	3	0,0034
hoşlanmak	9	0,0099	ilaç	11	0,0124
hukuk	2	0,0023	ilahi	1	0,0011
hukukçuluk	1	0,0011	ilan	36	0,0406

İlayda	3	0,0034	inkılap	39	0,0439
ile	204	0,2305	inkılapçılık	11	0,0124
ileri	16	0,0181	inlemek	1	0,0011
ilerlemek	27	0,0302	inme	1	0,0011
iletişim	3	0,0034	inmek	48	0,0541
iletmek	4	0,0045	İnönü	9	0,0101
ilgi	19	0,0214	insan	336	0,3794
ilgilenmek	6	0,0067	insanlık	1	0,0011
ilgili	13	0,0147	insanoğlu	3	0,0034
ilhan	2	0,0022	insanüstü	1	0,0011
ilim	1	0,0011	İnşallah	9	0,0102
ilişki	1	0,0011	inşaat	4	0,0044
ilk	169	0,1909	internet	1	0,0011
ilkbahar	1	0,0011	intihar	1	0,0011
ilke	21	0,0237	intikam	3	0,0033
ilkel	1	0,0011	ip	14	0,0157
ilkokul	60	0,0677	İpek	5	0,0056
ilkokul	4	0,0045	iptal	1	0,0011
ilköğretim	16	0,0181	ipucu	4	0,0045
ilköğretim	6	0,0067	İrem	8	0,009
ilkönce	2	0,0023	iri	9	0,0101
ilahi	1	0,0011	irileşmek	1	0,0011
ille	1	0,0011	irkilmek	3	0,0034
imdat	3	0,0034	İsa	2	0,0023
imha	1	0,0011	isabet	5	0,0056
imkansız	1	0,0011	işçi	3	0,0033
imparator	1	0,0011	ise	1	0,0011
imparatorluk	4	0,0045	isim	35	0,0394
imzalamak	22	0,0248	isimli	2	0,0023
imzalanma	1	0,0011	islenmek	2	0,0022
imzalanmak	16	0,018	İsmet	7	0,0079
imzalaşma	1	0,0011	ispatlamak	1	0,0011
imzalatmak	7	0,0079	İstanbul	71	0,0801
in	5	0,0056	istek	11	0,0123
inanç	1	0,0011	istemek	270	0,3039
inançlı	1	0,0011	istenmek	1	0,0011
inandırmak	1	0,0011	istifa	1	0,0011
inanmak	21	0,0232	istiklal	5	0,0056
inanmaz	1	0,0011	istirahat	1	0,0011
inat	1	0,0011	istop	1	0,0011
inatçı	3	0,0033	iş	286	0,3227
inatlaşmak	1	0,0011	işbirliği	1	0,0011
ince	4	0,0045	işgal	31	0,035
incelemek	1	0,0011	işitmek	1	0,0011
inci	1	0,0011	işlem	1	0,0011
incitmek	1	0,0011	işlemek	7	0,0078
indirmek	3	0,0034	iştah	1	0,0011
inek	26	0,0292	itaat	1	0,0011
İngiliz	18	0,0203	İtalya	2	0,0023
İngilizce	10	0,0112	İtalyan	10	0,0112

iteklemek	1	0,0011	kahkaha	1	0,0011
itfaiye	2	0,0022	kahraman	8	0,009
itfaiyeci	1	0,0011	kahvaltı	35	0,0395
itilaf	1	0,0011	kahverengi	2	0,0023
itiraz	1	0,0011	kahya	1	0,0011
itmek	4	0,0044	kainat	2	0,0023
ittirmek	1	0,0011	kakalamak	1	0,0011
iyi	168	0,1897	kakmak	4	0,0045
iyice	20	0,0226	kala	1	0,0011
iyileşmek	9	0,01	kalabalık	1	0,0011
iyileştirmek	4	0,0045	kalbur	7	0,0079
iyilik	4	0,0045	kaldırılmak	6	0,0067
iz	11	0,0125	kaldırmak	49	0,0553
izin	30	0,0338	kale	9	0,0101
izlemek	38	0,0427	kaleci	1	0,0011
İzmir	6	0,0067	kalem	2	0,0022
izzettin	1	0,0011	kalemlik	2	0,0023
Jack	14	0,0157	kalın	2	0,0023
jakuzi	1	0,0011	kalınlaşmak	1	0,0011
Jamas	2	0,0023	kalıp	3	0,0034
Janet	1	0,0011	kaliteli	1	0,0011
Jomas	10	0,0112	kalkabilmek	1	0,0011
Kaan	2	0,0022	kalkan	2	0,0023
kaba	1	0,0011	kalkınma	1	0,0011
kaban	1	0,0011	kalkışmak	3	0,0033
kabiliyet	1	0,0011	kalkmak	67	0,0753
kabin	2	0,0023	kalmak	246	0,2771
kabir	4	0,0045	kalorifer	2	0,0022
kablo	2	0,0022	kalp	34	0,0384
kabuk	5	0,0055	kamera	4	0,0045
kabul	45	0,0509	kamp	9	0,0102
kaç	2	0,0022	kamuflej	1	0,0011
kaçak	3	0,0034	kamufle	2	0,0023
kaçırılmak	4	0,0044	kamufleci	3	0,0034
kaçırmak	18	0,0201	kamyon	7	0,0078
kaçırtmak	2	0,0022	kan	32	0,0360
kaçış	3	0,0034	kan ter akıtmak	1	0,0011
kaçışmak	5	0,0056	kanaat	1	0,0011
kaçmak	114	0,1286	kanada	2	0,0022
kaçmak	1	0,0011	kanal	2	0,0023
kadar	128	0,1446	kanama	4	0,0046
kadın	80	0,0903	kanamak	3	0,0033
kadir	1	0,0011	kanarya	12	0,0134
kafa	27	0,0305	kanat	8	0,0089
kafe	1	0,0011	kandırmak	3	0,0033
kafes	40	0,0452	kangal	6	0,0067
kafeterya	1	0,0011	kanguru	2	0,0023
Kafkas	1	0,0011	kanıtlamak	1	0,0011
kağıt	15	0,0169	kanlı	1	0,0011
kağnı	1	0,0011	kanmak	3	0,0034

kanmak	1	0,0011	karşı	93	0,1049
kanser	1	0,0011	karşılamak	10	0,0112
kantin	2	0,0023	karşılanmak	1	0,0011
kanun	64	0,0722	karşılaşmak	41	0,046
Kapadokya	2	0,0023	karşılık	4	0,0045
kapak	5	0,0055	karşın	2	0,0023
kapalı	1	0,0011	kartal	21	0,0237
kapamak	13	0,0147	kartopu	1	0,0011
kapalı	2	0,0022	kasa	4	0,0044
kapamak	8	0,009	kasaba	10	0,0112
kapasite	3	0,0033	kaset	2	0,0022
kapatan	1	0,0011	kasım	64	0,0722
kapatmak	30	0,0336	Kastamonu	5	0,0056
kapı	89	0,1004	kaşık	1	0,0011
kapıcı	4	0,0045	kaşımak	2	0,0022
kapkaç	1	0,0011	kaşındırmak	1	0,0011
kapkara	1	0,0011	kaşınmak	1	0,0011
kapkaranlık	1	0,0011	kat	13	0,0146
kaplama	1	0,0011	katılaşmak	1	0,0011
kaplamak	3	0,0033	katılmak	91	0,1025
kaplan	81	0,0915	kati	1	0,0011
kaplanmak	1	0,0011	katil	7	0,0079
kaplumbağa	24	0,027	katkı	1	0,0011
kapmak	3	0,0033	katlanmak	3	0,0034
kâr	3	0,0033	katlı	9	0,0102
kara	31	0,0350	katmak	2	0,0022
Karabekir	1	0,0011	kavak	4	0,0045
karaciğer	6	0,0067	kavanoz	2	0,0022
Karadeniz	1	0,0011	kavga	32	0,036
karalamak	1	0,0011	kavuşmak	10	0,0112
karamsar	1	0,0011	kavuşturmak	1	0,0011
karanlık	5	0,0056	kaya	5	0,0056
karar	57	0,0644	kaybetmek	45	0,0507
kararlaştırmak	2	0,0022	kaybolmak	14	0,0156
kararmak	3	0,0033	kaydırak	8	0,009
karate	3	0,0034	kaygı	1	0,0011
kardeş	192	0,2169	kayık	3	0,0034
kareta kareta	1	0,0011	kayıp	4	0,0046
karga	16	0,018	kayıt	1	0,0011
kargaşa	1	0,0011	kayıtlı	2	0,0022
karın	30	0,0339	kaykay	5	0,0056
karınca	49	0,0553	kaymak	17	0,0189
karışık	2	0,0023	kaynak	4	0,0044
karışım	4	0,0045	kaynaklanmak	3	0,0033
karışmak	5	0,0055	kaynamak	2	0,0022
karıştırmak	2	0,0022	kaynatmak	4	0,0045
karma	1	0,0011	kayseri	1	0,0011
karne	12	0,0134	kaz	6	0,0068
karpuz	1	0,0011	kaza	16	0,018
Kars	2	0,0023	Kazakistan	1	0,0011

kazan	2	0,0023	kırk	2	0,0023
kazandırmak	1	0,0011	kırmak	14	0,0154
kazanılmak	14	0,0158	kırmızı	8	0,009
kazanmak	131	0,1474	Kırşehir	1	0,0011
kazı	4	0,0045	kısa	21	0,0237
kazımak	7	0,0078	kısaca	4	0,0045
kazma	6	0,0067	kısım	4	0,0045
kazmak	1	0,0011	kıskanç	1	0,0011
keçi	11	0,0124	kıskanmak	2	0,0022
kedi	196	0,2212	kıstırmak	1	0,0011
keklik	1	0,0011	kış	7	0,0078
kel	2	0,0022	kışkırtmak	1	0,0011
kelaynak	10	0,0113	kıta	2	0,0022
kelebek	6	0,0067	kıtlık	3	0,0034
kemal	634	0,7158	kıvrınmak	1	0,0011
kemer	1	0,0011	kıyafet	37	0,0418
kemik	13	0,0146	kıyı	6	0,0067
kemirmek	5	0,0055	kıymak	1	0,0011
kenar	9	0,0101	kız	127	0,1434
kendi	179	0,201	kızan	1	0,0011
kent	4	0,0045	kızarmak	3	0,0033
kep	1	0,0011	kızartmak	2	0,0022
keramet	1	0,0011	kızdırmak	3	0,0033
kere	15	0,017	kızgın	3	0,0034
kerevet	2	0,0023	Kızılay	2	0,0022
kerim	2	0,0023	kızmak	16	0,0179
kertenkele	2	0,0023	kibar	1	0,0011
kese	1	0,0011	kibirli	8	0,009
kesici	1	0,0011	Kiko	8	0,009
kesilmek	14	0,0158	kilim	4	0,0045
kesin	2	0,0023	kilise	3	0,0033
keskin	4	0,0045	kilit	1	0,0011
kesmek	60	0,0675	kilitlemek	2	0,0023
keşfetmek	2	0,0023	kilitlenmek	1	0,0011
keşke	16	0,018	kilitli	1	0,0011
keyif	2	0,0022	kilo	2	0,0023
kez	22	0,0249	kiloluk	2	0,0023
kg	7	0,0079	kilometre	1	0,0011
kıç	1	0,0011	kim	52	0,0585
kıç	1	0,0011	kim bilir	1	0,0011
kılcal	1	0,0011	kimlik	1	0,0011
kılıç	10	0,0112	kimse	35	0,0396
kılık	20	0,0226	kimsesiz	1	0,0011
kılmak	1	0,0011	kin	2	0,0022
kına	2	0,0023	kinci	6	0,0068
kıpırdamak	1	0,0011	Kingkong	4	0,0045
kıpkırmızı	2	0,0023	kir	1	0,0011
kırabilmek	1	0,0011	kiralamak	1	0,0011
kırık	16	0,0181	kirlenmek	4	0,0044
kırılmak	18	0,0202	kirletmek	12	0,0133

kirlilik	20	0,0225	kopartmak	2	0,0022
kirpi	1	0,0011	kopmak	3	0,0034
kişi	73	0,0824	koridor	1	0,0011
kişilik	3	0,0034	korkak	1	0,0011
kitap	29	0,0327	korkmak	111	0,125
kobra	10	0,0113	korku	20	0,0224
koca	17	0,0193	korkunç	4	0,0045
kocabaş	3	0,0034	korkutmak	16	0,0179
kocaman	12	0,0136	korkutucu	1	0,0011
koç	1	0,0011	korna	2	0,0023
kokarca	5	0,0056	korsan	8	0,009
koklamak	6	0,0067	kort	1	0,0011
kokmak	1	0,0011	korumak	36	0,0406
koku	8	0,0089	korunabilmek	1	0,0011
kokulu	4	0,0045	korunmak	8	0,0089
kokutmak	1	0,0011	koruyucu	2	0,0022
kol	45	0,0507	koskoca	2	0,0023
kola	6	0,0067	koşmak	115	0,1294
kolay	8	0,0089	koşturmak	2	0,0022
kolayca	3	0,0034	koşu	1	0,0011
kolaylaşmak	3	0,0033	koşul	1	0,0011
kolaylaştırmak	2	0,0022	koşuşmak	2	0,0022
kolaylık	3	0,0034	kot	3	0,0034
kolej	2	0,0023	kova	9	0,0102
kollu	1	0,0011	kovalama	1	0,0011
kolluk	6	0,0067	kovalamaca	2	0,0023
kolonya	2	0,0023	kovalamak	31	0,0348
koltuk	10	0,0112	kovan	1	0,0011
kolye	5	0,0056	kovmak	14	0,0156
koma	1	0,0011	koymak	159	0,1788
komşu	30	0,0336	koyulmak	21	0,0237
komut	2	0,0022	koyun	25	0,0282
komutan	13	0,0146	kozalak	1	0,0011
konaklamak	1	0,0011	köfte	1	0,0011
kondurmak	1	0,0011	köle	1	0,0011
konferans	1	0,0011	kömürlük	1	0,0011
kongre	47	0,0529	köpek	309	0,3487
konmak	12	0,0134	köprü	7	0,0079
konser	1	0,0011	köpük	3	0,0034
konsey	7	0,0079	kör	5	0,0056
kontrol	5	0,0056	körebe	1	0,0011
konu	20	0,0225	körpe	1	0,0011
konulmak	14	0,0156	köstebek	24	0,027
konuşabilmek	1	0,0011	köşe	6	0,0068
konuşmak	119	0,134	köşk	2	0,0023
konuşulmak	1	0,0011	kötü	101	0,1141
konvoy	1	0,0011	kötüleştirmek	2	0,0022
Konya	1	0,0011	kötüleştirmek	1	0,0011
koparılmak	1	0,0011	kötülük	4	0,0045
koparmak	2	0,0022	köy	58	0,0651

közleme	1	0,0011	kusur	2	0,0022
közlemek	1	0,0011	kuş	145	0,1636
kraker	1	0,0011	kutlamak	23	0,0258
kral	126	0,1421	kutlanmak	3	0,0034
kraliçe	6	0,0067	kutlu	9	0,0101
krallık	6	0,0067	kutu	8	0,009
krem	2	0,0023	kutup	2	0,0022
kreş	2	0,0023	kuvvet	8	0,009
kriz	5	0,0056	kuyruk	10	0,0112
Kubilay	14	0,0158	kuyu	22	0,0249
kucak	11	0,0124	kuzen	61	0,0688
kucaklaşmak	1	0,0011	kuzey	1	0,0011
kulak	25	0,0281	kuzu	11	0,0124
kullanmak	40	0,0446	küçükbaş	5	0,0056
kuluçka	1	0,0011	küçücük	5	0,0056
kulübe	10	0,0114	küçük	136	0,1536
kum	11	0,0122	küçüklük	2	0,0022
kumanya	1	0,0011	küçültmek	1	0,0011
kumbara	1	0,0011	kükreme	7	0,0079
kunduz	11	0,0124	kükremek	2	0,0023
kupa	2	0,0022	kükremek	1	0,0011
kurabiye	1	0,0011	kül	3	0,0034
kurak	2	0,0023	kültür	5	0,0056
kuraklık	6	0,0068	kümes	3	0,0034
kural	12	0,0136	kürek	5	0,0056
kuran	3	0,0034	kürk	2	0,0023
kurbağa	4	0,0045	küsmek	11	0,0122
kurban	8	0,009	kütle	1	0,0011
kurmak	104	0,1174	kütük	1	0,0011
kurmay	65	0,0734	laboratuar	10	0,0112
kurmuş	7	0,0079	laf	8	0,009
kurnaz	6	0,0068	lağım	1	0,0011
kurnazca	1	0,0011	laiklik	19	0,0213
kurşun	9	0,0101	lakap	1	0,0011
kurt	54	0,0608	lakin	2	0,0023
kurtaran	3	0,0034	lale	5	0,0056
kurtarıcı	2	0,0022	lamba	4	0,0045
kurtarılmak	1	0,0011	Lara	5	0,0056
kurtarmak	95	0,1072	Latife	3	0,0034
kurtulmak	42	0,0472	Latin	9	0,0102
kurtuluş	178	0,201	lav	1	0,0011
kurucu	1	0,0011	lavabo	2	0,0023
kurulamak	2	0,0022	laz	1	0,0011
kurulanmak	1	0,0011	lazım	9	0,0101
kurulmak	38	0,0427	leopar	7	0,0079
kurum	10	0,0113	leydi	8	0,009
kuruma	2	0,0022	leylek	26	0,0293
kurumak	1	0,0011	lider	24	0,027
kurutmak	5	0,0055	lif	1	0,0011
kusmak	2	0,0022	lig	2	0,0022

limon	1	0,0011	masal	2	0,0022
lise	74	0,0836	masmavi	3	0,0034
liste	2	0,0022	masmavi	1	0,0011
litre	1	0,0011	masraf	1	0,0011
logo	1	0,0011	masum	2	0,0023
lokma	3	0,0034	matara	2	0,0023
Lozan	11	0,0124	matematik	106	0,1197
Lucky	5	0,0056	Mati	5	0,0056
lucy	10	0,0112	mavi	35	0,0395
lunapark	5	0,0056	Maviş	2	0,0022
lütfen	10	0,0113	mayın	1	0,0011
maalesef	8	0,0090	mayıs	91	0,1028
Macaristan	4	0,0045	Maykıl	2	0,0022
macera	7	0,0079	maymun	79	0,0892
maç	39	0,044	mayo	1	0,0011
madalya	1	0,0011	mecbur	2	0,0022
madde	7	0,0078	mecburen	2	0,0023
maddi	3	0,0034	meclis	58	0,0654
madem	1	0,0011	medeni	4	0,0045
mağara	6	0,0068	medeniyet	1	0,0011
mağaza	5	0,0056	medrese	1	0,0011
mahalle	92	0,1039	meğer	14	0,0159
Mahsun	2	0,0023	Mehmet	12	0,0135
mahzun	2	0,0023	mektep	98	0,1107
makas	1	0,0011	mektup	6	0,0067
makbule	61	0,0688	melek	6	0,0067
Makedonya	1	0,0011	melike	1	0,0011
maket	3	0,0034	Melis	6	0,0067
makine	11	0,0123	Melisa	11	0,0123
mal	4	0,0044	Melvin	2	0,0023
malak	1	0,0011	memeli	1	0,0011
Malatya	1	0,0011	Memis	1	0,0011
malikane	1	0,0011	memleket	5	0,0056
malzeme	7	0,0078	memnun	4	0,0045
mama	3	0,0034	Memo	1	0,0011
mamut	8	0,009	memur	2	0,0023
manastır	3	0,0034	mensup	2	0,0022
mancınık	2	0,0022	menzil	1	0,0011
manevi	1	0,0011	merak	28	0,0316
mangal	3	0,0034	meraklanma	2	0,0022
mantar	2	0,0022	meraklı	2	0,0022
mantıklı	1	0,0011	meral	1	0,0011
mareşal	4	0,0045	merasim	1	0,0011
market	14	0,0158	mercan	3	0,0034
Marmara	2	0,0023	mercek	1	0,0011
marş	5	0,0057	merdiven	13	0,0146
mart	21	0,0237	merék	1	0,0011
martin	2	0,0022	merhaba	2	0,0022
masa	5	0,0056	merkez	7	0,008
masaj	2	0,0022	mermer	2	0,0023

mermi	14	0,0159	miyavlama	2	0,0022
mersin	4	0,0045	model	1	0,0011
mert	4	0,0045	modern	11	0,0124
Merve	3	0,0034	modernleşme	1	0,0011
mesaj	3	0,0033	modernleştirme	2	0,0023
mesela	15	0,0169	Mogan	1	0,0011
mesele	1	0,0011	mola	2	0,0023
meslek	5	0,0056	Mondros	24	0,0271
mest	1	0,0011	mor	7	0,0079
mesut	8	0,009	morarmak	1	0,0011
meşgul	1	0,0011	Morfeus	3	0,0034
metal	2	0,0023	mosmor	1	0,0011
Mete	2	0,0023	motor	4	0,0045
meteor	4	0,0045	motorlu	1	0,0011
metre	16	0,0181	Muâlla	1	0,0011
metro	3	0,0034	muavin	1	0,0011
Mevlana	4	0,0046	muayene	4	0,0046
mevsim	5	0,0056	mucize	1	0,0011
meydan	4	0,0046	Mudanya	2	0,0023
meyve	10	0,0112	Muğla	1	0,0011
mezar	23	0,0259	muhabbet	1	0,0011
mezarlık	5	0,0056	Muhsine	8	0,009
mezun	5	0,0056	muhtaç	1	0,0011
mezuniyet	1	0,0011	muhtar	2	0,0022
mısır	1	0,0011	mum	7	0,0079
mızrak	1	0,0011	murat	2	0,0023
mide	3	0,0034	Musa	4	0,0045
Migros	1	0,0011	Mustafa	1260	1,4234
mikrop	3	0,0033	mutfak	7	0,0079
miktar	1	0,0011	mutlu	221	0,2494
miladi	2	0,0022	mutluluk	13	0,0145
millet	71	0,0803	mutluyduk	27	0,0304
milletvekili	4	0,0046	mutsuz	1	0,0011
milli	6	0,0067	muz	3	0,0034
milliyetçilik	13	0,0146	muzaffer	1	0,0011
milyar	1	0,0011	mücadele	12	0,0135
milyon	8	0,0090	müdahale	1	0,0011
mimar	1	0,0011	müddet	3	0,0034
mimarlık	1	0,0011	müdür	11	0,0124
mini	2	0,0023	müfettişlik	1	0,0011
minicik	2	0,0023	müjde	3	0,0034
minik	6	0,0067	müjdeli	1	0,0011
minnacık	1	0,0011	mükemmel	1	0,0011
minnettar	1	0,0011	mülki	1	0,0011
minnoş	1	0,0011	mümkün	1	0,0011
miras	3	0,0034	Münevver	1	0,0011
misafir	5	0,0055	Münir	1	0,0011
misafir	1	0,0011	müsaade	1	0,0011
misket	11	0,0122	müşteri	5	0,0056
miyav	3	0,0034	müthiş	2	0,0023

müze	24	0,027	ocak	9	0,01
müzik	3	0,0034	oda	100	0,1127
Naci	1	0,0011	Odtü	1	0,0011
nafile	4	0,0045	odun	8	0,0089
nakledilmek	2	0,0022	oduncu	3	0,0033
nakletmek	10	0,0113	of	5	0,0056
Nana	4	0,0045	ofis	1	0,0011
Narnia	7	0,0079	oflamak	1	0,0011
nasıl	67	0,0756	Oğuzhan	1	0,0011
Nasreddin	9	0,0102	Ogün	1	0,0011
Nayna	1	0,0011	oğlan	8	0,009
nazlanmak	2	0,0023	oğul	127	0,1434
ne	288	0,3253	oh	2	0,0023
neden	107	0,1207	ok	2	0,0022
nefes	7	0,0079	okey	5	0,0056
nefis	1	0,0011	oksijen	2	0,0023
nefret	4	0,0045	okşamak	1	0,0011
nehir	10	0,0113	okul	474	0,535
nem	1	0,0011	okullu	1	0,0011
nerede	26	0,0292	okuma	4	0,0045
neredeyse	22	0,0249	okumak	127	0,1432
nereye	10	0,0113	okunmak	4	0,0044
nesil	27	0,0303	okutmak	20	0,0226
Nesquik	2	0,0022	okuyabilmek	1	0,0011
neşe	6	0,0068	olabilmek	24	0,0271
neşeli	3	0,0034	oldu	1	0,0011
Nevsehir	14	0,0158	olmak	1777	2,0065
nezaket	1	0,0011	omuz	2	0,0023
niçin	5	0,0056	on	16	0,0181
nihayet	2	0,0023	onan	1	0,0011
nikah	2	0,0022	onar	2	0,0022
Nikon	1	0,0011	onay	1	0,0011
Nilda	1	0,0011	onaylamak	7	0,0079
nine	20	0,0226	On bin	1	0,0011
Niro	1	0,0011	onca	1	0,0011
nisan	81	0,0914	onlar	5	0,0056
niye	22	0,0248	onsuz	1	0,0011
niyet	1	0,0011	onu	59	0,0667
nokta	1	0,0011	onur	1	0,0011
normal	8	0,009	operasyon	3	0,0033
not	3	0,0034	ora	407	0,4595
nöbet	6	0,0067	ordu	109	0,1231
nöbetçi	5	0,0056	orman	391	0,4412
numara	3	0,0033	ormanlık	2	0,0022
nur	7	0,0078	orta	39	0,0439
nur	1	0,0011	ortalık	1	0,0011
Nuray	2	0,0023	ortam	6	0,0068
Nurdan	2	0,0023	ortanca	1	0,0011
nurtopu	1	0,0011	ortaokul	46	0,0519
o	1427	1,6122	Osman	4	0,0045

Osmanlı	66	0,0745	öldürmek	94	0,1055
ot	9	0,0101	öldürülmek	5	0,0056
otel	17	0,0191	ölmek	362	0,4081
otlak	2	0,0022	ölmez	1	0,0011
otlamak	4	0,0045	ölü	5	0,0057
otlatmak	1	0,0011	ölüm	23	0,0258
oto	1	0,0011	ölümcül	1	0,0011
otoban	1	0,0011	ölürcesine	1	0,0011
otobüs	27	0,0304	Ömer	2	0,0022
otomobil	1	0,0011	ömür	4	0,0045
otopark	2	0,0022	ön	80	0,0904
oturmak	76	0,0856	önce	142	0,1604
oturtmak	4	0,0045	önceden	10	0,0112
oy	13	0,0147	önceki	8	0,009
oyalamak	4	0,0045	öncelikle	4	0,0045
oyalanmak	2	0,0022	önder	6	0,0067
oybirliği	3	0,0034	önderlik	4	0,0045
oymak	4	0,0045	önem	1	0,0011
oynamak	180	0,2028	önemli	21	0,0237
oynatmak	3	0,0033	öneri	3	0,0034
oynayabilmek	3	0,0033	önermek	1	0,0011
oysa	3	0,0034	önlemek	6	0,0066
oyun	81	0,0914	önleyici	1	0,0011
oyuncak	13	0,0146	önlük	1	0,0011
oyuncakçı	2	0,0022	öpmek	23	0,0258
oyuncu	1	0,0011	ördek	3	0,0034
öbür	25	0,0282	örgü	1	0,0011
öç	3	0,0034	örmek	4	0,0044
öd	1	0,0011	örneğin	11	0,0124
ödemek	1	0,0011	örnek	11	0,0124
ödenmek	1	0,0011	örtmek	2	0,0022
ödev	17	0,019	örtü	5	0,0056
ödül	9	0,0101	örümcek	8	0,0089
öfke	4	0,0045	Öss	1	0,0011
öğlen	13	0,0146	öte	3	0,0034
öğlen	3	0,0034	öteki	5	0,0056
öğrenci	13	0,0145	ötmek	3	0,0034
öğrenen	2	0,0023	ötürü	1	0,0011
öğrenilmek	1	0,0011	öyle	42	0,0474
öğrenim	11	0,0125	öylece	1	0,0011
öğrenmek	37	0,0416	öylesine	2	0,0023
öğreten	1	0,0011	öyleyse	2	0,0023
öğretilmek	1	0,0011	özce	1	0,0011
öğretim	7	0,0079	özel	5	0,0056
öğretmek	16	0,0178	özellik	12	0,0134
öğretmen	243	0,2745	özellikle	16	0,0181
öksürük	1	0,0011	özen	4	0,0045
ölçmek	1	0,0011	özenmek	1	0,0011
ölçü	17	0,0191	özge	6	0,0068
ölçüm	2	0,0022	özgür	3	0,0034

özgürce	1	0,0011	peçe	2	0,0023
özgürlük	4	0,0045	pedal	1	0,0011
özlemek	15	0,0168	pek	13	0,0147
özür	19	0,0214	pekala	1	0,0011
padişah	20	0,0225	peki	15	0,0169
padişahlık	4	0,0045	pekiyi	1	0,0011
pahalı	3	0,0034	pelikan	2	0,0022
paket	2	0,0023	pembe	14	0,0158
pamuk	7	0,0079	pencere	16	0,0181
panda	30	0,0338	pençe	6	0,0067
panik	5	0,0057	penguen	1	0,0011
pano	1	0,0011	perde	1	0,0011
pansuman	5	0,0056	perdeli	3	0,0034
panter	1	0,0011	peri	2	0,0023
pantolon	1	0,0011	peribacaları	1	0,0011
panzehir	2	0,0022	perişan	1	0,0011
papağan	26	0,0292	personel	1	0,0011
Papi	4	0,0045	perşembe	3	0,0034
para	27	0,0305	pes	9	0,0102
paralı	1	0,0011	peş	12	0,0134
paramparça	1	0,0011	pet	1	0,0011
parasız	3	0,0034	Peta	5	0,0056
paraşüt	2	0,0023	petek	2	0,0022
parça	7	0,0079	petrol	1	0,0011
parçalamak	3	0,0033	peynir	2	0,0022
parçalanmak	4	0,0044	pide	6	0,0067
park	36	0,0405	pijama	2	0,0022
parlamak	1	0,0011	piknik	32	0,0361
parmak	21	0,0236	planör	2	0,0022
parti	8	0,009	pis	3	0,0034
pas	1	0,0011	pislenmek	1	0,0011
pasta	46	0,0518	pislik	2	0,0022
pastane	1	0,0011	pişirmek	1	0,0011
paşa	3	0,0034	pişman	1	0,0011
pat	2	0,0023	piyano	1	0,0011
patates	2	0,0022	plan	36	0,0406
patırtı	1	0,0011	plana	37	0,0417
patiska	3	0,0034	planlamak	1	0,0011
patlama	2	0,0023	planlı	8	0,0091
patlamak	16	0,0179	poğaça	2	0,0022
patlamak	1	0,0011	pokemon	3	0,0034
patlatmak	7	0,0079	pokus	1	0,0011
patlayıcı	2	0,0022	poliklinik	2	0,0022
patron	1	0,0011	polis	7	0,0078
paylaşabilmek	1	0,0011	Ponk	17	0,0191
paylaşılma	1	0,0011	popo	1	0,0011
paylaşmak	11	0,0122	porsuk	1	0,0011
pazar	12	0,0135	portakal	1	0,0011
pazartesi	7	0,0079	post	1	0,0011
peçete	1	0,0011	posta	2	0,0022

postacı	6	0,0068	rıza	120	0,1356
poşet	4	0,0044	Rıza bey	2	0,0023
poz	2	0,0022	rica	2	0,0023
pozitif	1	0,0011	risk	2	0,0022
prenseler	15	0,017	robot	8	0,009
presletmek	1	0,0011	roket	1	0,0011
problem	2	0,0022	röntgen	3	0,0034
profesör	1	0,0011	röntgen	3	0,0033
profesyonel	1	0,0011	ruh	1	0,0011
program	1	0,0011	Rum	1	0,0011
programlı	1	0,0011	Rus	6	0,0067
proje	2	0,0022	Rüştiye	17	0,019
prova	3	0,0033	rütbe	3	0,0033
puan	3	0,0034	rüya	17	0,0192
pudra	1	0,0011	saat	164	0,1853
puf	1	0,0011	saatlerce	1	0,0011
put	1	0,0011	saatlik	4	0,0045
pür	1	0,0011	sabah	92	0,1039
püskürtmek	5	0,0056	sabahleyin	4	0,0045
radio	1	0,0011	sabır	2	0,0022
rağmen	21	0,0237	sabırsız	1	0,0011
rahat	17	0,0191	sabırsızlanmak	2	0,0022
rahatça	4	0,0045	sabırsızlık	2	0,0023
rahatlamak	7	0,0078	sabun	1	0,0011
rahatlatma	1	0,0011	sac	34	0,0384
rahatlık	1	0,0011	sade	1	0,0011
rahatsız	11	0,0123	sadece	37	0,0418
rahatsızlanmak	1	0,0011	sadık	1	0,0011
raket	3	0,0033	saf	6	0,0067
rakı	1	0,0011	sağ	12	0,0135
rakip	4	0,0045	sağır	1	0,0011
ramazan	3	0,0034	sağlamak	15	0,0167
rağmen	2	0,0023	sağlık	8	0,009
rengârenk	1	0,0011	sağlıklı	6	0,0068
rastlamak	1	0,0011	sağol	1	0,0011
razı	1	0,0011	saha	3	0,0033
Recep	1	0,0011	sahi	1	0,0011
Refet	1	0,0011	sahip	26	0,0292
rehber	3	0,0034	sahne	2	0,0023
rekabet	1	0,0011	sakat	4	0,0045
rekor	3	0,0034	sakatlanmak	1	0,0011
renk	8	0,009	sakin	8	0,009
renkli	1	0,0011	sakinleşmek	2	0,0022
resim	13	0,0147	sakinleştirici	2	0,0023
resmen	3	0,0034	sakinleştirmek	1	0,0011
resul	1	0,0011	saklamak	10	0,0111
Reşat	1	0,0011	saklamak	1	0,0011
Retkit	1	0,0011	saklamak	7	0,0079
revir	1	0,0011	saklamak	21	0,0235
reyon	3	0,0034	saklamak	2	0,0023

salak	4	0,0045	satıcı	1	0,0011
saldırı	5	0,0056	satılan	2	0,0023
saldırııcı	1	0,0011	satılık	1	0,0011
saldırma	8	0,0089	satılmak	1	0,0011
saldırmak	52	0,0585	satın	1	0,0011
salgın	1	0,0011	satış	1	0,0011
salıncak	12	0,0134	satma	2	0,0022
salınmak	2	0,0022	satmak	9	0,0101
Salih	3	0,0034	satranç	1	0,0011
sallamak	8	0,0089	sauna	1	0,0011
sallanan	2	0,0023	savaş	498	0,5625
sallanmak	3	0,0033	savaşan	1	0,0011
Sally	4	0,0045	savaşarak	1	0,0011
salma	1	0,0011	savaşmak	31	0,0347
salmak	1	0,0011	savaşmış	1	0,0011
salon	7	0,0079	savmak	1	0,0011
saltanat	5	0,0057	savrulmak	1	0,0011
salya	1	0,0011	savunmak	9	0,01
saman	7	0,0078	saye	17	0,0192
Sami	1	0,0011	saygı	9	0,01
samsun	122	0,1379	saygılı	3	0,0034
sana	24	0,0271	saygısızlık	1	0,0011
sanat	1	0,0011	sayı	15	0,0168
sanatçı	1	0,0011	sayılmak	18	0,0203
sanayi	1	0,0011	sayılmaz	1	0,0011
sandal	3	0,0033	sayım	1	0,0011
sandalye	5	0,0057	sayın	3	0,0034
sanırım	2	0,0023	sayısız	1	0,0011
saniye	1	0,0011	saymak	5	0,0056
sanki	16	0,0181	saymakla	7	0,0077
sanmak	17	0,019	sebeup	18	0,0201
sap	2	0,0022	seçil	1	0,0011
saplamak	2	0,0022	seçilen	1	0,0011
sapsarı	4	0,0045	seçilme	35	0,0395
sararmak	1	0,0011	seçilmek	32	0,0361
saray	66	0,0745	seçim	6	0,0067
sargı	2	0,0023	seçkin	1	0,0011
sarhoş	1	0,0011	seçme	36	0,0406
sarı	15	0,0169	seçmek	15	0,0168
sarı	1	0,0011	seçmek	2	0,0022
sarılı	1	0,0011	sedir	3	0,0034
sarılmak	20	0,0224	şef	1	0,0011
sarımsak	1	0,0011	sefer	36	0,0406
sarisın	2	0,0023	sefil	1	0,0011
sarj	2	0,0023	seğmen	2	0,0023
sarkmak	1	0,0011	sehpa	3	0,0033
sarmak	19	0,0213	sekiz	5	0,0056
sarsılmak	1	0,0011	sekreter	2	0,0022
satan	1	0,0011	seksen	1	0,0011
sataşmak	1	0,0011	sel	8	0,009

Selahettin	1	0,0011	sevmek	2	0,0022
Selami	1	0,0011	sevimli	8	0,0091
Selanik	74	0,0833	sevinç	21	0,0237
Selim	3	0,0034	sevinçli	24	0,027
Selimhan	2	0,0023	sevindirmek	2	0,0022
Selin	2	0,0023	sevinen	1	0,0011
seller	1	0,0011	sevinme	1	0,0011
Selma	1	0,0011	sevinmek	98	0,1103
semah	1	0,0011	seviye	1	0,0011
sembol	1	0,0011	sevk	1	0,0011
sen	61	0,0689	sevmek	191	0,2156
sena	1	0,0011	sevmeyen	4	0,0045
sene	16	0,018	Sevr	1	0,0011
seni	25	0,0283	seyirci	1	0,0011
senin	108	0,122	Seyla	3	0,0034
sensiz	2	0,0022	Seymenler	1	0,0011
sepet	1	0,0011	seyretmek	6	0,0066
sera	1	0,0011	seyretmek	1	0,0011
serbest	5	0,0056	sezdirmek	1	0,0011
Sercan	2	0,0023	sıcak	13	0,0146
serçe	3	0,0034	sıçramak	3	0,0033
serdar	9	0,0101	sığınak	1	0,0011
seren	3	0,0034	sığınmak	3	3,0033
sergen	1	0,0011	sıgmak	3	0,0033
sergilemek	1	0,0011	sık	7	0,0079
Serkan	1	0,0011	sıkı	4	0,0045
Şermin	5	0,0056	sıkıca	1	0,0011
Serra	10	0,0112	sıkıcı	1	0,0011
sert	6	0,0068	sıkılmak	15	0,0169
sertçe	1	0,0011	sıkıntı	7	0,0078
sertleşmek	1	0,0011	sıkışmak	3	0,0033
serum	1	0,0011	sıkıştırmak	5	0,0055
servet	1	0,0011	sıkma	1	0,0011
servis	11	0,0124	sıklamak	4	0,0044
ses	53	0,0598	sımaç	2	0,0023
sesiz	2	0,0023	sımsıcak	1	0,0011
seslenmek	6	0,0067	sınav	57	0,0643
sessiz	5	0,0056	sınıf	48	0,054
sessizce	7	0,0079	sınır	1	0,0011
sessizlik	2	0,0023	sır	5	0,0056
set	3	0,0034	sıra	101	0,114
sevda	1	0,0011	sırf	1	0,0011
sevdiği	15	0,0169	sırılsıklam	2	0,0022
sevdiğim	17	0,0192	sırt	7	0,0079
sevdiğim	1	0,0011	sırtlan	2	0,0022
sevdirmek	1	0,0011	sıtma	8	0,009
sevecen	3	0,0034	sızlamak	1	0,0011
seven	13	0,0146	Sibel	2	0,0023
sevgi	17	0,0191	şiddetli	1	0,0011
sevgili	11	0,0124	sigara	14	0,0158

sihir	1	0,0011	sol	8	0,009
sihirli	1	0,0011	solgun	1	0,0011
şikayet	2	0,0023	solucan	2	0,0022
sil	1	0,0011	soluk	2	0,0022
silah	51	0,0574	soluma	1	0,0011
silahlı	3	0,0034	son	99	0,1117
silgi	1	0,0011	Soner	3	0,0034
silinmiş	1	0,0011	Songül	2	0,0023
silmek	4	0,0045	sonra	1101	1,2438
sim	1	0,0011	sonradan	8	0,009
Simbad	1	0,0011	sonraki	9	0,0102
simge	1	0,0011	sonrası	3	0,0034
simit	2	0,0022	sonsuz	4	0,0045
Sinan	1	0,0011	sonuç	23	0,0259
sincap	28	0,0314	sonuçlanmak	1	0,0011
Sindy	1	0,0011	sonunda	150	0,1695
sinek	1	0,0011	sormak	99	0,1116
sinema	7	0,0079	soru	20	0,0225
Singapur	1	0,0011	sorumlu	2	0,0022
sinir	6	0,0067	sorun	162	0,1826
sinirlendirmek	1	0,0011	sorunca	3	0,0034
sinirlenmek	9	0,0102	soy	34	0,0385
sinirli	4	0,0045	soyad	124	0,14
sinsi	3	0,0034	soydaş	1	0,0011
sinsice	1	0,0011	soyunmak	8	0,009
sinsilik	1	0,0011	söndürmek	8	0,0088
siper	1	0,0011	sönmek	1	0,0011
Sipi	3	0,0034	sönmüş	2	0,0022
sirk	7	0,0079	sönük	1	0,0011
siroz	30	0,0338	söyleme	1	0,0011
sis	4	0,0045	söylemek	210	0,2369
site	24	0,0271	söylemez	2	0,0022
Sivas	81	0,0915	söylenmek	8	0,0089
sivil	9	0,0102	söz	49	0,0553
sivri	9	0,0102	sözcük	2	0,0022
sivrisinek	8	0,009	sözleşme	1	0,0011
siyah	1	0,0011	spor	5	0,0056
siyasal	1	0,0011	stadyum	1	0,0011
siyasi	2	0,0023	steril	1	0,0011
siz	72	0,0814	stres	2	0,0022
sizce	1	0,0011	su	211	0,2382
skor	2	0,0022	subay	28	0,0317
slogan	1	0,0011	suçlamak	1	0,0011
soba	5	0,0056	suç	6	0,0068
sofra	4	0,0045	suçlu	1	0,0011
soğuk	16	0,0179	sudan	4	0,0045
soğumak	1	0,0011	sulamak	10	0,0112
sohbet	7	0,0079	Sully	1	0,0011
sokak	6	0,0078	sunu	1	0,0011
sokmak	14	0,0156	sunar	1	0,0011

sunmak	3	0,0033	şemsiye	1	0,0011
surat	2	0,0022	şenlik	3	0,0034
şurup	1	0,0011	şenlik	1	0,0011
susamak	7	0,0078	şenlik	1	0,0011
susmak	7	0,0077	şeref	2	0,0023
susturmak	1	0,0011	şerefli	1	0,0011
susuz	4	0,0045	Şereflikoçhisar	1	0,0011
susuzluk	4	0,0045	Şerife	3	0,0034
sülale	1	0,0011	şey	229	0,2587
süper	1	0,0011	Şeyma	2	0,0022
Süpermen	1	0,0011	şeytan	1	0,0011
sürdürmek	13	0,0145	şımarık	1	0,0011
süre	41	0,0462	şımarıklık	1	0,0011
sürece	1	0,0011	şımartmak	1	0,0011
sürekli	12	0,0136	şırl şırl	3	0,0034
sürmek	38	0,0427	şiddet	2	0,0022
sürpriz	3	0,0033	şiir	9	0,0101
sürtmek	1	0,0011	şimdi	73	0,0824
sürü	37	0,0416	şimdi	1	0,0011
sürü	4	0,0045	şimşek	1	0,0011
sürüklemek	1	0,0011	şirin	11	0,0123
sürüngen	1	0,0011	şirket	1	0,0011
sürünmek	6	0,0067	şişe	9	0,0101
süs	1	0,0011	şişirmek	1	0,0011
süslemek	1	0,0011	şişmanlatmak	1	0,0011
süt	11	0,0123	şişmek	10	0,0112
süzülmek	1	0,0011	şoför	4	0,0045
Sydney	1	0,0011	şok	1	0,0011
şahane	2	0,0022	şov	1	0,0011
şahin	5	0,0056	şu	19	0,0214
şaka	10	0,0112	şubat	2	0,0022
şakalaşmak	1	0,0011	şura	2	0,0022
şampiyon	3	0,0034	şuur	2	0,0022
şans	2	0,0023	şükretmek	1	0,0011
şanslı	3	0,0033	şüphe	1	0,0011
şapka	24	0,0269	tabak	2	0,0022
şarkı	11	0,0124	tabanca	6	0,0067
şart	11	0,0124	tabela	2	0,0022
şaşırmak	21	0,0237	tabi	54	0,061
şaşırtmak	2	0,0022	tabii	17	0,0191
şaşkınlık	3	0,0034	tabut	1	0,0011
şaşmak	2	0,0022	taç	4	0,0045
şehir	20	0,0224	Taha	3	0,0034
şehit	16	0,018	tahin	3	0,0034
şeker	9	0,0101	tahmin	10	0,0112
şekerli	1	0,0011	takdir	1	0,0011
şekil	30	0,0337	takı	3	0,0034
şelale	2	0,0022	takılmak	10	0,0111
Şemsettin	1	0,0011	takım	14	0,0157
şemsi	95	0,1073	takip	13	0,0147

takla	2	0,0023	taşıt	1	0,0011
taklit	5	0,0056	taşıtmak	1	0,0011
taklitçi	3	0,0034	taşıyan	1	0,0011
takma	1	0,0011	tatbikat	1	0,0011
takmak	14	0,0157	tatıl	57	0,0642
taksi	7	0,0079	tatsız	1	0,0011
takvim	12	0,0134	tattıran	1	0,0011
tam	88	0,0994	Tatyana	9	0,0101
tamam	36	0,0406	tavan	1	0,0011
tamamen	2	0,0023	tavşan	130	0,1465
tamamı	3	0,0034	tavuk	27	0,0304
tamamlamak	8	0,0089	tavuk	3	0,0034
tamamlanmak	1	0,0011	tavus	1	0,0011
tamı	2	0,0022	tay	7	0,0079
tamir	2	0,0023	tayfun	4	0,0045
tane	65	0,0735	tayyar	1	0,0011
tanıdık	6	0,0067	Tayip	1	0,0011
tanık	1	0,0011	Tc	37	0,0418
tanımak	15	0,0168	tebessüm	1	0,0011
tanımlanmak	1	0,0011	tecrübe	1	0,0011
tanınmak	2	0,0022	Ted	8	0,0089
tanışmak	6	0,0067	tedavi	5	0,0057
tanıştırmak	3	0,0033	tedirgin	4	0,0045
tanıtmak	3	0,0034	tefek	1	0,0011
tank	1	0,0011	teflon	1	0,0011
tansiyon	2	0,0022	tehdit	1	0,0011
taraf	58	0,0654	tehlike	18	0,0202
tarafı	1	0,0011	tehlikeli	5	0,0056
taramak	1	0,0011	tehdit	1	0,0011
taramalı	1	0,0011	tek	57	0,0643
tarım	8	0,009	teker	21	0,0237
tarif	2	0,0023	tekerlekli	5	0,0056
tarih	24	0,027	tekke	1	0,0011
tarla	8	0,0091	teklif	4	0,0045
tartı	3	0,0034	tekne	1	0,0011
tartılmak	1	0,0011	teknik	1	0,0011
tartışma	3	0,0033	teknoloji	1	0,0011
tartışmak	1	0,0011	teknolojik	1	0,0011
tarz	1	0,0011	tekrar	39	0,0441
Tarzan	4	0,0045	tekrarlamak	2	0,0022
tas	38	0,0428	tel	4	0,0044
tasa	3	0,0034	telafi	1	0,0011
tasarı	2	0,0022	telaşlanmak	6	0,0067
tasarruf	1	0,0011	telaş	4	0,0046
tasarruflu	2	0,0023	telaşlı	1	0,0011
tasarrufsuz	1	0,0011	teleferik	3	0,0033
tasma	5	0,0056	telefon	36	0,0406
taş	3	0,0034	teleskop	3	0,0034
taşımak	25	0,0279	televizyon	28	0,0315
taşınmak	16	0,0179	telgraf	5	0,0056

telgrafçı	2	0,0022	tim	1	0,0011
tembel	2	0,0023	timsah	32	0,0361
temel	2	0,0023	Tintin	2	0,0022
temiz	7	0,0078	tiren	1	0,0011
temizlemek	6	0,0066	titiz	1	0,0011
temmuz	2	0,0023	titremek	4	0,0045
temsilci	4	0,0046	tiyatro	4	0,0044
teneffüs	9	0,0101	tiz	1	0,0011
tenis	8	0,009	Tbmm	2	0,0022
tentürdiyot	2	0,0023	tohum	3	0,0034
tepe	14	0,0156	toka	3	0,0034
tepecik	4	0,0045	tokat	1	0,0011
tepki	2	0,0023	Toki	1	0,0011
terbiyesiz	1	0,0011	tolga	10	0,0112
tercih	1	0,0011	tombik	8	0,009
tereddüt	1	0,0011	Tombiş	1	0,0011
terk	2	0,0023	Tommy	7	0,0079
terlemek	4	0,0045	ton	4	0,0045
terli	1	0,0011	tonluk	2	0,0023
terlik	2	0,0022	top	20	0,0224
terminal	5	0,0056	topallamak	2	0,0023
terörist	8	0,0091	toparlamak	2	0,0022
ters	3	0,0034	toplamak	67	0,0754
tersi	3	0,0034	toplamak	1	0,0011
tersine	1	0,0011	toplanmak	38	0,0426
tertemiz	1	0,0011	toplantı	109	0,123
terzi	1	0,0011	toplatmak	1	0,0011
teşekkür	34	0,0383	topluluk	4	0,0045
teselli	3	0,0034	toplumsal	2	0,0023
teslim	3	0,0034	toprak	34	0,0383
tespih	1	0,0011	torba	3	0,0034
tespit	3	0,0034	torpil	2	0,0022
testere	1	0,0011	torun	2	0,0022
teşhis	2	0,0022	tost	4	0,0045
teğmen	1	0,0011	toy-box	2	0,0023
teyp	1	0,0011	toz	4	0,0044
teyze	92	0,1038	tozmak	1	0,0011
Thomas	1	0,0011	tören	1	0,0011
tılsım	4	0,0044	Törtil	5	0,0057
tıp	1	0,0011	trafik	7	0,0079
tır	4	0,0044	tren	5	0,0056
tırmalama	5	0,0055	t-rex	2	0,0022
tırmanış	1	0,0011	tribün	1	0,0011
tırmanmak	3	0,0033	t-shirt	7	0,0079
tırmık	1	0,0011	Tuğba	8	0,0089
tırnak	2	0,0022	tuğçe	1	0,0011
tırtık	1	0,0011	tuhaf	1	0,0011
tırtır	1	0,0011	Tunakan	2	0,0023
tilki	108	0,1219	Turgut	4	0,0045
Tilon	4	0,0045	turist	2	0,0022

turnuva	7	0,0078	ufacık	1	0,0011
turşu	4	0,0045	ufak	1	0,0011
turuncu	3	0,0034	ufuk	1	0,0011
tusunami	2	0,0023	uğraşmak	16	0,0179
tutkallı	1	0,0011	uğramak	10	0,0111
tutmak	59	0,0661	uğuldama	1	0,0011
tutmak	2	0,0023	uğultu	1	0,0011
tutsak	5	0,0056	uğur	2	0,0023
tutturmak	7	0,0078	uğurlamak	2	0,0023
tutuklamak	1	0,0011	uğursuzluk	1	0,0011
tutulmak	16	0,0179	ulaşım	2	0,0023
tutum	2	0,0023	ulaşmak	6	0,0066
tutumlu	1	0,0011	Ulubatli	1	0,0011
tutumsuzca	1	0,0011	Uludağ	3	0,0033
tutumsuzluk	1	0,0011	ulumak	2	0,0023
tutunabilmek	1	0,0011	ulus	5	0,0056
tutunmak	1	0,0011	ulusal	7	0,0079
tuvalet	16	0,0179	umarım	6	0,0068
tuzak	9	0,0101	umursamak	3	0,0033
tüfek	10	0,0112	umut	5	0,0056
tükenen	2	0,0023	unlu	1	0,0011
tükenme	1	0,0011	unutkan	1	0,0011
tükenmek	35	0,0393	unutma	3	0,0034
tüketmek	8	0,0089	unutmak	58	0,0651
tükürmek	2	0,0022	unvan	4	0,0045
tüm	66	0,0745	upuzun	1	0,0011
tümü	3	0,0034	uslu	6	0,0067
tünel	2	0,0022	usta	2	0,0023
tüp	1	0,0011	ustaca	1	0,0011
tür	16	0,0179	utangaç	2	0,0022
türbe	1	0,0011	utanmak	5	0,0055
Türk	83	0,0937	uyandırmak	8	0,0088
Türkçe	12	0,0135	uyandırmak	1	0,0011
Türkiye	57	0,0644	uyanık	2	0,0023
Türklük	1	0,0011	uyanmak	55	0,0619
türkü	2	0,0022	uyarmak	5	0,0056
türkücü	1	0,0011	uydu	4	0,0046
türküm	3	0,0034	uygarlık	1	0,0011
türlü	17	0,0192	uygulama	3	0,0034
tüy	9	0,0102	uygulamak	2	0,0022
tüylü	9	0,0101	uygun	3	0,0034
uçabilmek	1	0,0011	uyku	20	0,0225
uçak	9	0,0101	uymak	6	0,0066
ucan	4	0,0045	uyumak	61	0,0684
uçurum	2	0,0022	uyutmak	4	0,0045
ucuz	1	0,0011	uyuyakalmak	2	0,0022
uç	3	0,0033	uz	2	0,0023
uçmak	27	0,0304	uzak	14	0,0159
uçmaz	1	0,0011	uzaklaşmak	10	0,0111
uçuvermek	1	0,0011	uzamak	2	0,0023

uzatmak	7	0,0078	vasiyet	1	0,0011
uzay	1	0,0011	vatan	21	0,0239
uzaylı	9	0,01	vatandaş	2	0,0022
uzun	38	0,0429	vatani	4	0,0045
uzunluk	3	0,0033	watanseverlik	1	0,0011
üç	43	0,0484	vazgeçmek	5	0,0056
üçüncü	9	0,0102	vb	19	0,0215
üfleme	8	0,009	ve	2297	2,5951
ülke	78	0,0881	veda	4	0,0045
ümit	5	0,0056	vedalaşmak	4	0,0045
ün	7	0,0079	vefat	24	0,0271
ünite	1	0,0011	veli	3	0,0034
üniversite	10	0,0112	verebilmek	3	0,0033
ünlü	3	0,0034	verici	2	0,0023
üreme	2	0,0022	verilmek	48	0,0541
üremek	1	0,0011	vermek	490	0,5524
üretilen	1	0,0011	vesaire	2	0,0023
üretmek	3	0,0034	veteriner	9	0,0101
ürettirmek	1	0,0011	veya	17	0,0192
ürün	2	0,0023	vezir	1	0,0011
üst	79	0,089	vicdan	2	0,0023
üsteğmen	1	0,0011	Viki	2	0,0023
üstelik	2	0,0023	vinç	2	0,0022
üstün	9	0,0102	virüs	1	0,0011
üşümek	2	0,0022	vişne	1	0,0011
üşüşmek	2	0,0022	vizyon	1	0,0011
üşütmek	1	0,0011	voleybol	1	0,0011
üye	4	0,0045	volkan	7	0,0079
üyelik	1	0,0011	vs	1	0,0011
üzere	14	0,0157	vurabilmek	1	0,0011
üzeri	90	0,1015	vurmak	57	0,0641
üzgün	27	0,0304	vurulmak	5	0,0055
üzmek	7	0,0078	vurulmak	1	0,0011
üzücü	4	0,0045	vücut	6	0,0067
üzülmek	3	0,0034	Wahoda	1	0,0011
üzülmek	141	0,1587	walkman	1	0,0011
üzüntü	12	0,0134	x-man	1	0,0011
vagon	1	0,0011	ya	60	0,0678
vahşi	11	0,0124	yabancı	8	0,009
vakıf	1	0,0011	yabani	6	0,0067
vakit	12	0,0135	yağmak	14	0,0156
valiz	3	0,0033	yağmur	18	0,0203
vallahi	3	0,0034	yağmurlu	1	0,0011
Van	1	0,0011	yaka	1	0,0011
Vanlı	1	0,0011	yakalamak	38	0,0426
vapur	32	0,0361	yakalanmak	38	0,0429
var	233	0,2631	yakalatmak	2	0,0022
varil	1	0,0011	yakalayan	2	0,0022
varlık	4	0,0044	yakan	1	0,0011
varmak	212	0,2393	yakarmak	1	0,0011

yakıcı	1	0,0011	yardım	1	0,0011
yakılmak	3	0,0033	yardımlaşmak	2	0,0022
yakın	24	0,027	yardımcı	11	0,0124
yakışıklı	1	0,0011	yaren	1	0,0011
yakışmak	1	0,0011	yarı	21	0,0238
yaklaşık	5	0,0056	yarılmak	4	0,0045
yaklaşmak	25	0,0279	yarın	1	0,0011
yakmak	25	0,0281	yarış	1	0,0011
yalan	6	0,0068	yarışma	7	0,0078
yalnız	19	0,0214	yarışmak	2	0,0023
yama	1	0,0011	yarmak	1	0,0011
yan	229	0,2588	yas	6	0,0067
yanak	1	0,0011	yasak	5	0,0056
yanaşmak	1	0,0011	yaşça	2	0,0023
yangın	18	0,0203	yasin	19	0,0214
yanık	1	0,0011	yaslamak	1	0,0011
yanıldım	1	0,0011	yastık	1	0,0011
yanıt	2	0,0022	yaş	106	0,1195
yanıtlamak	2	0,0011	yaşam	22	0,0248
yani	72	0,0813	yaşamak	156	0,1759
yanlış	18	0,0203	yaşanan	7	0,0079
yanmak	13	0,0146	yaşatmak	1	0,0011
yansımak	2	0,0022	yaşayabilmek	1	0,0011
yap	1	0,0011	yaşayan	14	0,0158
yapabilmek	7	0,0078	yaşıt	2	0,0022
yapabilmek	1	0,0011	yaşıyor	1	0,0011
yapan	8	0,009	yaşlanmak	7	0,0079
yapılabilmek	1	0,0011	yaşlanmak	2	0,0023
yapılmak	59	0,0664	yaşlı	17	0,0191
yapım	2	0,0022	yaşlılık	2	0,0023
yapıştırmak	6	0,0066	yatak	32	0,036
yapmak	707	0,7971	yatalak	1	0,0011
yaprak	6	0,0068	yatırmak	4	0,0045
yaptırmak	6	0,0067	yatıştırmak	1	0,0011
yar	57	0,0643	yatmak	68	0,0768
yara	17	0,0191	yatmak	12	0,0136
yaralamak	4	0,0044	yavaşça	4	0,0045
yaralanmak	14	0,0157	yavaş	35	0,0395
yaralı	5	0,0056	yavaşlamak	1	0,0011
yaramak	10	0,0112	yavru	123	0,1389
yaramaz	11	0,0124	yavrucuğum	1	0,0011
yaramazlık	14	0,0158	yavrulamak	1	0,0011
yararlanmak	4	0,0045	yay	2	0,0022
yararlı	2	0,0023	yaya	1	0,0011
yarasa	1	0,0011	yayımlamak	1	0,0011
yaratan	1	0,0011	yaz	25	0,0282
yaratık	1	0,0011	yazan	2	0,0023
yaratmak	4	0,0045	yazar	1	0,0011
yarbay	1	0,0011	yazı	15	0,0168
yardım	42	0,0474	yazık	10	0,0113

yazılı	4	0,0045	yetiştirmek	4	0,0044
yazılmak	8	0,0089	yetkili	1	0,0011
yazılmak	1	0,0011	yetmek	13	0,0146
yazlık	2	0,0022	yıǵmak	1	0,0011
yazma	6	0,0067	yıkamak	20	0,0225
yazmak	38	0,0426	yıkanmak	4	0,0044
ye	8	0,009	yıklılmak	10	0,0111
yedek	1	0,0011	yıkmak	14	0,0156
yedi	48	0,0542	yıl	195	0,2205
yedim	1	0,0011	yılan	103	0,1161
yeǵen	6	0,0068	yılbaşı	3	0,0034
yeǵen	2	0,0022	yıldız	2	0,0023
yelken	1	0,0011	yıldızlı	2	0,0023
yem	8	0,009	yılmak	6	0,0067
yemek	299	0,3363	yıpranmak	1	0,0011
yemin	3	0,0034	yırtıcı	11	0,0125
yemlemek	1	0,0011	yırtılmak	1	0,0011
yemyeşil	2	0,0023	yırtmak	2	0,0022
yenge	36	0,0405	yine	111	0,1253
yengeç	3	0,0034	yirmi	2	0,0022
yeni	100	0,1118	yitirmek	3	0,0033
yeniden	2	0,0023	yiyecek	35	0,0395
yenik	30	0,0339	yiyen	6	0,0066
yenilemek	6	0,0068	yo	3	0,0034
yenilenmek	2	0,0022	yoǵun	1	0,0011
yenilgi	4	0,0045	yok	176	0,1988
yenilik	71	0,0802	yokluk	1	0,0011
yenilmek	46	0,0517	yoksul	5	0,0056
yenmek	76	0,0854	yokuş	2	0,0022
yepyeni	1	0,0011	yol	167	0,1884
yer	337	0,3804	yolculuk	14	0,0157
yer altı	2	0,0022	yollamak	4	0,0045
yerleşim	1	0,0011	yoo	1	0,0011
yerleşmek	7	0,0078	yorgun	4	0,0045
yerleştirmek	10	0,0113	yorgunluk	1	0,0011
yerli	2	0,0023	yormak	2	0,0022
yeryüzü	1	0,0011	yorulmak	24	0,027
yeşermek	3	0,0033	Yozgat	1	0,0011
yeşil	7	0,0079	yön	8	0,0089
yeşillendirmek	2	0,0023	yönelmek	2	0,0022
yeşillik	2	0,0022	yönetici	1	0,0011
yeşim	1	0,0011	yönetilmek	8	0,009
yetenek	2	0,0022	yönetim	8	0,009
yetenekli	2	0,0022	yönetmek	18	0,0201
yeter	8	0,009	yönlendirilmek	1	0,0011
yeterli	2	0,0023	yönlendirmek	1	0,0011
yetim	3	0,0034	yönlü	1	0,0011
yetinmek	2	0,0022	yöre	1	0,0011
yetişkin	2	0,0022	yörünge	1	0,0011
yetişmek	8	0,0089	yudum	1	0,0011

yudumlamak	1	0,0011	zehirlenmek	3	0,0033
yufka	1	0,0011	zehirli	4	0,0045
yukarı	12	0,0135	zeka	3	0,0033
yummak	10	0,0113	zeki	12	0,0135
yumruk	1	0,0011	zemin	2	0,0022
yumuk	4	0,0045	zengin	1	0,0011
yumurta	22	0,0248	Zerda	1	0,0011
yumurtlamak	4	0,0044	zerlin	4	0,0045
yumuşak	4	0,0045	zerrin	2	0,0023
Yunanistan	3	0,0034	Zeus	12	0,0135
yunanlı	15	0,0169	zevk	1	0,0011
yunus	7	0,0078	zevkli	7	0,0079
yurt	128	0,1445	zeybek	1	0,0011
yutmak	6	0,0067	Zeynep	4	0,0045
yuva	41	0,0462	zeytin	2	0,0022
yuvarlamak	1	0,0011	zıplamak	15	0,0167
yuvarlanmak	8	0,009	zırırl zırıl	2	0,0023
yüceltmek	1	0,0011	zıt	2	0,0023
yük	2	0,0023	zil	14	0,0158
yüklemek	2	0,0022	zilli	1	0,0011
yüklenmek	1	0,0011	zincir	4	0,0045
yüksek	9	0,0101	zincirleme	4	0,0045
yükselmek	6	0,0068	zirve	1	0,0011
yürek	10	0,0111	ziya	1	0,0011
yürümek	28	0,0316	ziyafet	21	0,0237
yüz	63	0,0709	zor	39	0,044
yüzbaşı	61	0,069	zorlamak	5	0,0056
yüzden	74	0,0836	zorlanmak	6	0,0067
yüzdende	4	0,0045	zorlaşmak	2	0,0022
yüzgeç	1	0,0011	zorluk	33	0,0373
yüzme	32	0,0357	zoruna gitmek	1	0,0011
yüzmek	1	0,0011	zorunda olmak	34	0,0384
yüzük	6	0,0068	zulüm	1	0,0011
yüzyıl	1	0,0011	Zübeyde	155	0,1751
zabıta	2	0,0022	Zülfiye	1	0,0011
zafer	13	0,0146	zürafa	32	0,0362
zalim	1	0,0011			
zaman	239	0,2699			
zamane	2	0,0023			
zannetmek	5	0,0056			
zar	1	0,0011			
zarar	25	0,0282			
zararlı	2	0,0022			
zarf	2	0,0022			
zaten	24	0,0271			
zavallı	3	0,0034			
zayıf	4	0,0046			
zayıflamak	1	0,0011			
zebra	35	0,0394			
zehirmek	3	0,0033			

Kelimeler	f	%			
abilmek	1	0.001	ağırbaşlı	2	0.002
Abdullah	3	0.0029	ağırlamak	1	0.001
abes	1	0.001	ağırlaşmak	1	0.001
abla	63	0.0607	ağırlık	2	0.002
acaba	12	0.0115	ağız	21	0.0204
acayip	1	0.001	ağlamak	100	0.0963
acele	5	0.0048	ağlamaklı	1	0.001
acı	48	0.0464	ağrı	12	0.0116
acıkmak	16	0.0155	ağustos	13	0.0125
açılmak	1	0.001	ah	7	0.0067
acımak	5	0.0049	Ahlatlıbel	1	0.001
acımasız	4	0.0039	Ahmet	10	0.0097
acıtmak	12	0.0117	aile	182	0.175
açık	14	0.0134	ait	5	0.0048
açıkçası	1	0.001	ak	3	0.0030
acil	8	0.0077	akademi	61	0.0587
aç	15	0.0144	akbaba	2	0.0019
açılış	1	0.001	akciğer	4	0.0039
açılmak	18	0.0174	Akdeniz	1	0.001
açlık	11	0.0105	akıl	55	0.0528
açmak	114	0.1102	akılcı	1	0.001
ad	506	0.486	akıllanmak	2	0.002
ada	19	0.0184	akıllı	24	0.0232
adaletli	3	0.0029	akıllılık	2	0.002
adam	129	0.124	akın	1	0.001
adamak	3	0.003	akıntı	2	0.0019
Adana	1	0.001	akış	2	0.0019
adaş	5	0.0048	akmak	10	0.0099
aday	1	0.001	akraba	7	0.007
Adem	1	0.001	akrep	10	0.0097
adet	2	0.002	akşam üzeri	2	0.0019
adeta	4	0.0038	aksatmak	1	0.001
âdeta	1	0.001	aksi	1	0.001
adım	31	0.0299	aksilik	2	0.0019
adlı	8	0.0077	akşam	78	0.0751
adres	3	0.0029	akşam üstü	1	0.001
afacan	1	0.001	aktivite	1	0.001
aferin	3	0.0029	Akut	1	0.001
affetmek	12	0.0118	al	2	0.0019
afiyet	5	0.0048	alaca	3	0.0029
Afkanistan	1	0.001	alâka	4	0.0039
Afrika	8	0.0077	alamamak	2	0.0019
Afyon	1	0.001	alan	44	0.0426
ağabeylik	1	0.001	Alanya	1	0.001
ağabey	45	0.0437	alarm	3	0.0029
ağaç	154	0.1482	alçı	8	0.0078
ağaçlık	1	0.001	aldırış	2	0.0019
ağarmak	1	0.001	aldırmak	8	0.0079
ağır	10	0.0096	âlem	82	0.0793
			alerji	4	0.0039

alet	6	0.0058	animasyon	1	0.001
alev	5	0.0049	Anıttepe	3	0.0029
alevli	3	0.0029	Ankara	80	0.0771
Alex	11	0.0106	anlam	8	0.0078
aleyküm selam	5	0.0049	anlama	3	0.0029
alfabe	26	0.0252	anlamak	116	0.1124
alın	6	0.0059	anlamamazlık	1	0.001
alınmak	115	0.1108	anlamsız	1	0.001
alış veriş	3	0.0029	anlaşma	9	0.0088
alışkanlık	1	0.001	anlaşmak	32	0.0316
alışmak	19	0.0185	anlatım	1	0.001
alıştırma	1	0.001	anlatmak	91	0.0878
Ali	153	0.147	anlayışlı	4	0.0038
alkış	4	0.0039	anmak	6	0.0059
alkol	29	0.028	anne	955	0.9181
Allah	23	0.0224	anne	1	0.001
Allaha ısmarladık	1	0.001	anneanne	46	0.0444
almak	407	0.3926	anons	2	0.0019
Alman	4	0.0039	ansiklopedi	3	0.0029
Almanya	6	0.0059	Antakya	1	0.001
alo	1	0.001	Antalya	4	0.004
alt	38	0.0366	antlaşma	12	0.0116
altı	13	0.0125	antreman	2	0.0019
altın	40	0.0384	Aoc	1	0.001
ama	923	0.8863	apar topar	2	0.002
amaç	6	0.0058	apartman	19	0.0183
aman	3	0.0029	aptal	1	0.001
amansız	2	0.0019	ara	165	0.1587
Amasra	3	0.0029	ara sıra	5	0.0048
Amasya	20	0.0193	araba	141	0.1359
ambar	1	0.001	Arabistan	1	0.001
ambulans	3	0.0029	araç	8	0.0079
amca	73	0.0703	aralık	6	0.0058
ameliyat	17	0.0163	aralık	2	0.0019
ameliyathane	2	0.002	aralık	1	0.001
ameliyatl	1	0.001	aralıksız	2	0.002
Amerika	2	0.002	arama	8	0.0077
an	138	0.1325	aramak	136	0.1314
ana	18	0.0174	aranmak	2	0.002
Anadolu	3	0.0029	Arap	10	0.0096
Anafarta	16	0.0154	Arapça	2	0.0019
anahtar	5	0.0049	araştırma	5	0.0049
anakonda	1	0.001	araştırmacı	4	0.0039
anayasa	2	0.0019	araştırmak	4	0.0039
ancak	21	0.0202	arazi	1	0.001
anı	73	0.0704	ardı	25	0.0241
anılmak	1	0.001	arı	17	0.0165
anıt	6	0.0058	arıtma	1	0.001
anıtkabir	44	0.0424	arka	69	0.0663
aniden	7	0.0067	arkadaş	409	0.3935

arkadaşlık	10	0.0096	atıştırmak	2	0.002
armağan	18	0.0173	atkı	1	0.001
art arda	5	0.0048	atlamak	38	0.0368
artı	1	0.001	atlatmak	8	0.0078
artık	228	0.219	atlet	1	0.001
artmak	16	0.0155	atlı	1	0.001
Artvin	3	0.0029	atma	2	0.002
arzu	5	0.0048	atmak	105	0.1016
asa	1	0.001	atom	3	0.0029
asalak	1	0.001	attırmak	1	0.001
asgari	2	0.0019	av	27	0.0261
asıl	12	0.0115	avcı	70	0.0673
asılmak	3	0.003	avlamak	19	0.0187
asır	1	0.001	avlanma	10	0.0096
asi	3	0.0029	avlanmak	8	0.008
asit	2	0.002	avuç	1	0.001
asker	111	0.107	Avustralya	1	0.001
askeri	248	0.2382	Avusturya	2	0.0019
askeriye	2	0.002	avutma	1	0.001
askerlik	44	0.0424	ay	82	0.079
askı	2	0.002	ayak	114	0.1099
asla	25	0.024	ayakkabı	4	0.004
aslan	603	0.579	ayakkabılık	1	0.001
aslında	34	0.0326	ayaklanmak	1	0.001
asma	4	0.0039	ayaklı	1	0.001
asmak	3	0.003	ayaküstü	1	0.001
astronot	1	0.001	ayar	1	0.001
ast teğmen	1	0.001	Ayasofya	1	0.001
asuman	1	0.001	aydın	2	0.002
aşağı	24	0.0231	aydınlık	3	0.0029
aşık	10	0.0098	aydınlanmak	3	0.0029
aşırı	2	0.0019	aygır	9	0.0087
aşk	4	0.0038	ayı	41	0.0395
at	42	0.0404	ayıcık	2	0.002
Ata	63	0.0609	ayırmak	10	0.0099
Ataberk	1	0.001	aylık	7	0.0068
Atahan	3	0.0029	ayna	3	0.0029
Atakan	4	0.0039	aynalı	1	0.001
atanmak	14	0.0135	aynen	2	0.0019
atari	1	0.001	aynı	45	0.0433
atasözü	1	0.001	ayran	1	0.001
Atatürk	798	0.7669	ayrı	29	0.0279
ateş	27	0.0261	ayrılık	1	0.001
ateş kes	2	0.002	ayrılma	1	0.001
ateşelik	10	0.0096	ayrılmak	47	0.0458
ateşlemek	1	0.001	ayrıntı	1	0.001
ateşli	1	0.001	Ayşe	47	0.0452
ateşlik	3	0.003	az	47	0.0452
atık	7	0.0068	azalmak	23	0.0223
atılmak	17	0.0165	azaltılmak	1	0.001

azaltma	2	0.002	Balgat	2	0.002
azaltmak	5	0.0049	balık	62	0.0598
azap	2	0.002	Balıkesir	1	0.001
azıcık	4	0.0039	balina	16	0.0155
azınlık	1	0.001	Balkan	26	0.025
azim	5	0.0049	balkon	9	0.0087
azimli	2	0.002	balo	8	0.0077
azlık	1	0.001	balon	1	0.001
azmak	1	0.001	balta	3	0.0029
baba	752	0.7225	bambi	5	0.0048
babaanne	31	0.0299	bana	141	0.1354
babasız	2	0.0019	band	2	0.0019
babasızlık	1	0.001	Bandırma	1	0.001
baca	1	0.001	banka	1	0.001
acak	30	0.0291	bantlamak	12	0.0116
acaklı	1	0.001	banyo	4	0.0039
bagaj	5	0.0049	bar	1	0.001
bağ	2	0.002	baraj	10	0.0097
bağımlılık	1	0.001	barbie	2	0.002
bağımsız	4	0.0038	bardak	6	0.0059
bağımsızlık	10	0.0097	barınak	14	0.0136
bağır	1	0.001	barındırmak	1	0.001
bağırış	1	0.001	barınma	1	0.001
bağırarak	64	0.0618	barınmak	1	0.001
bağırtmak	1	0.001	barış	22	0.0213
bağışlamak	9	0.0088	barışçı	2	0.0019
bağlamak	9	0.0088	barışık	2	0.002
bağlanmak	8	0.0078	barışma	10	0.0099
bağlı	4	0.0038	barışmak	5	0.0049
bağırsak	2	0.002	barışsever	1	0.001
bağrısmak	2	0.002	barıştırmak	5	0.0049
bahane	4	0.0039	bari	1	0.001
bahar	2	0.0019	bark	2	0.0019
bahçe	119	0.1146	Bartın	1	0.001
bahçeli	5	0.0048	basamak	2	0.002
bahsetmek	1	0.001	basit	2	0.0019
bahtiyar	1	0.001	başkent	5	0.0048
bak	30	0.0288	basketbol	3	0.0029
bakan	3	0.0029	baskın	4	0.004
bakanlık	2	0.002	basmak	45	0.0436
bakıcı	1	0.001	bastırmak	1	0.001
bakılmak	5	0.0048	baş	140	0.1351
bakım	2	0.002	başarı	162	0.1559
bakınmak	1	0.001	başarılı	99	0.0952
bakış	2	0.002	başarısız	2	0.0019
bakkal	3	0.0029	başarmak	32	0.0312
bakma	5	0.0049	başbakan	10	0.0096
bakmak	154	0.1490	başka	82	0.0789
bal	3	0.0029	başkan	27	0.0261
bale	1	0.001	başkası	2	0.0019

başkomutan	9	0.0087	beklemek	86	0.0828
başkomutanlık	4	0.0039	bel	1	0.001
başlamak	486	0.4672	bela	4	0.0039
başlangıç	2	0.0019	belediye	2	0.0019
başlanmak	8	0.0077	belge	1	0.001
başlatılmak	3	0.0029	belgesel	2	0.002
başlatmak	44	0.0423	belirlemek	2	0.002
başlık	8	0.0078	belirli	3	0.0029
başöğretmen	1	0.001	belirmek	3	0.0029
başörtü	1	0.001	belirtmek	2	0.002
başta	13	0.0125	belki	46	0.0442
baştan	4	0.0038	belli	35	0.0336
başvuru	1	0.001	belpınarı	1	0.001
başyaver	2	0.002	bembeyaz	2	0.002
bata bata	2	0.0019	ben	1094	1.0506
batak	1	0.001	bence	32	0.0307
bataklik	1	0.001	bencil	7	0.0068
batı	5	0.0048	Bengü	1	0.001
batılı	1	0.001	benzemek	13	0.0126
batırmak	1	0.001	benzer	18	0.0174
batmak	10	0.0097	benzin	3	0.003
battaniye	1	0.001	benzinci	3	0.0029
bavul	3	0.0029	benzinlik	2	0.002
bay	5	0.0048	beraber	39	0.0374
bayağı	6	0.0057	beraberlik	2	0.002
bayan	2	0.0019	berem	1	0.001
baygın	3	0.0029	beri	18	0.0173
bayılmak	17	0.0166	beril	2	0.0019
bayıltmak	1	0.001	Berk	7	0.0067
baykuş	21	0.0203	Berkay	1	0.001
bayrak	2	0.002	Berrak	1	0.001
bayram	39	0.0376	besin	8	0.0078
bazen	23	0.0222	beslemek	14	0.0136
bazen	1	0.001	beslenmek	32	0.0313
bazı	112	0.1077	beste	10	0.0098
bazuka	2	0.002	beş	38	0.0366
bebe	7	0.0068	beşer	1	0.001
bebek	163	0.1569	beşik	1	0.001
bebeklik	1	0.001	beşlik	2	0.0019
beceri	1	0.001	bet beniz	1	0.001
becerikli	5	0.0048	beton	1	0.001
becermek	2	0.002	bey	54	0.0519
bedel	1	0.001	beyaz	11	0.0106
beden	7	0.0068	beyin	9	0.0087
Begüm	1	0.001	beyinli	1	0.001
beğenilmek	2	0.002	beyinsiz	1	0.001
beğenmek	24	0.0235	Beynam	5	0.0049
bekar	1	0.001	Beyza	3	0.003
bekçi	11	0.0108	bez	6	0.0059
bekçilik	13	0.0125	bıçak	13	0.0126

bıdık	17	0.0164	birim	3	0.0029
bıkmak	1	0.001	birinci	27	0.0261
bıktırmak	1	0.001	birincilik	1	0.001
bırakmak	94	0.0909	birkaç	65	0.0624
biber	1	0.001	birleşmek	7	0.0068
biberon	2	0.002	birleştirmek	4	0.0039
biblo	4	0.0039	birlik	10	0.0097
biçim	3	0.0029	birlikte	121	0.1162
biçmek	1	0.001	birsüre	1	0.001
bil	1	0.001	birsürü	3	0.0029
bildirmek	9	0.0088	birşey	4	0.0039
bile	74	0.0711	birtakım	2	0.0019
bilek	3	0.003	biryandan	1	0.001
bilet	1	0.001	bisiklet	55	0.053
Bilge	13	0.0125	bisküvi	2	0.0019
bilgi	5	0.0049	bit	3	0.0029
bilgiç	1	0.001	bitirmek	170	0.1637
bilgili	1	0.001	bitki	44	0.0425
bilgin	10	0.0096	bitkin	3	0.0029
bilgisayar	16	0.0155	bitmek	111	0.1069
bilim	7	0.0068	biz	676	0.6495
bilimci	1	0.001	bocalamak	1	0.001
bilimsel	1	0.001	Bodrum	2	0.002
bilinçlenmek	1	0.001	body	9	0.0086
bilinçsiz	2	0.0019	boğa	8	0.0078
bilinmek	3	0.003	boğaz	1	0.001
bilmek	171	0.1655	boğmak	3	0.003
bin	16	0.0154	boğulmak	13	0.0128
bina	6	0.0058	boğuşmak	3	0.0029
binbaşı	9	0.0087	bol	4	0.0039
binbaşılık	20	0.0192	Bolu	2	0.002
binlerce	3	0.0029	bombalamak	1	0.001
binmek	82	0.0796	bombi	2	0.002
bir	2867	2.7531	bonbon	21	0.0202
bir de	52	0.0499	boncuk	37	0.0355
bir kez	1	0.001	boncuk	1	0.001
bir sürü	1	0.001	bone	6	0.0058
bir tane	4	0.0040	borazan	1	0.001
bira	5	0.0048	borç	6	0.0059
birara	1	0.001	borçlu	10	0.0096
biraz	111	0.1066	boru	1	0.001
birazcık	3	0.0029	bosuna	3	0.0029
birbiri	55	0.0531	boş	21	0.0202
birçok	45	0.0433	boşalmak	1	0.001
birden	59	0.0567	boşaltmak	2	0.002
birer	9	0.0086	boşanmak	5	0.0048
birey	1	0.001	boşluk	1	0.001
birgün	28	0.0269	bowling	2	0.0019
biri	149	0.1433	boy	4	0.0038
biri de	3	0.0029	boya	1	0.001

boyamak	1	0.001	Burak	10	0.0098
boy lu	2	0.0019	buralarda	2	0.0019
boynuz	10	0.0098	buralardan	2	0.0019
boyun	5	0.0049	buranın	2	0.0019
boyunca	24	0.023	burasi	7	0.0067
boz	3	0.0029	buraya	25	0.024
bozak	4	0.0038	burayi	8	0.0077
bozmak	7	0.007	burayida	6	0.0058
bozok	3	0.0029	burç	1	0.001
bozulmak	17	0.0165	burda	14	0.0134
böbrek	7	0.0069	burdan	1	0.001
böbrekli	1	0.001	burkulmak	1	0.001
böcek	19	0.0182	bursa	10	0.0096
böğürtlen	1	0.001	buruk	1	0.001
bölge	14	0.0135	burun	20	0.0194
bölüm	9	0.0087	buruşmak	2	0.002
bölünmek	1	0.001	buruşuk	3	0.0029
bölüşmek	1	0.001	Buse	1	0.001
börek	3	0.003	buyurmak	1	0.001
böyle	101	0.0971	bu yüzden	2	0.0019
böylece	50	0.048	buz	2	0.0019
böylelikle	7	0.0067	buzdolabı	3	0.0029
bu	1838	1.7649	buzul	1	0.001
buçuk	1	0.001	büfe	1	0.001
bufalo	10	0.0097	bükme	2	0.002
Bugadu	3	0.0029	bülten	1	0.001
buğday	1	0.001	bünye	1	0.001
bugün	16	0.0154	bürünmek	1	0.001
buharlaşmak	1	0.001	Büşra	2	0.0019
Buki	9	0.0087	bütçe	1	0.001
bulanmak	6	0.0058	bütün	236	0.2267
bulaşıcı	1	0.001	büyü	5	0.0048
bulaşmak	1	0.001	büyücü	1	0.001
bulaştırmak	5	0.005	büyüdükçe	2	0.0019
bulmak	215	0.2075	büyük	260	0.25
bulunmak	39	0.0377	büyükbaba	6	0.0058
buluşmak	4	0.0039	büyükbaş	1	0.001
bulut	2	0.002	büyükçe	1	0.001
buna	66	0.0634	büyülü	3	0.0029
bunalmak	1	0.001	büyümek	186	0.1791
bunca	1	0.001	büyütmek	11	0.0108
bunda	1	0.001	cahillik	4	0.0039
bundan	75	0.072	cam	16	0.0153
bunla	1	0.001	camcı	1	0.001
bura	3	0.0029	camı	2	0.0019
bura	1	0.001	camlı	1	0.001
burada	108	0.1037	can	77	0.0741
buradaki	4	0.0038	canavar	1	0.001
buradalar	1	0.001	canı	14	0.0134
buradan	18	0.0173	canice	1	0.001

canileşmek	2	0.002	cin	2	0.0019
canilik	1	0.001	cips	4	0.0039
canlandırmak	1	0.001	cırmalamak	3	0.0033
canlanmak	4	0.0038	cisim	1	0.001
canlı	42	0.0404	civar	2	0.002
cansız	2	0.002	civciv	3	0.0029
caydırmak	1	0.001	coşku	2	0.0019
cd	1	0.001	cömert	1	0.001
cehennem	1	0.001	cuma	11	0.0106
ceket	3	0.0029	cumartesi	9	0.0086
cek'i	1	0.001	cumhur	11	0.0106
celal	1	0.001	cumhurbaşkanı	16	0.0154
cem	1	0.001	cumhurbaşkanlığı	3	0.0029
cemal	5	0.0048	cumhuriyet	139	0.1336
cenaze	14	0.0136	cumhuriyetçilik	4	0.0038
cennet	16	0.0154	cümle	1	0.001
centilmen	1	0.001	cüret	1	0.001
cep	2	0.0019	çaba	6	0.0058
cep	2	0.0019	çaba	2	0.0019
cephane	3	0.003	çabalamak	13	0.0129
cephe	7	0.0068	çabuk	8	0.0078
cephe	2	0.0019	çadır	2	0.002
ceren	8	0.0077	çağ	69	0.0664
cesaret	2	0.002	çağdaş	8	0.0077
cesaretli	1	0.001	çağdaşlaşmak	4	0.004
ceset	3	0.003	çağırarak	97	0.0936
cesur	11	0.0106	çağırtmak	1	0.001
cet	5	0.0049	çağlayan	1	0.001
cevap	15	0.0144	çağrılmak	4	0.0039
cevaplamak	2	0.002	çakal	12	0.0116
cevapsız	1	0.001	çakmak	2	0.002
cevher	1	0.001	çaktırmak	6	0.0058
ceylan	29	0.0278	çalı	3	0.0029
ceza	9	0.0087	çalınmak	2	0.002
cezalandırmak	2	0.002	çalış	3	0.0029
cezalılı	1	0.001	çalışkan	35	0.0337
Chimera	7	0.0067	çalışma	26	0.025
çıldırarak	1	0.001	çalışmak	171	0.1652
çınlamak	1	0.001	çalmak	27	0.0264
cıvıltı	2	0.002	çamur	2	0.0019
ciddi	4	0.0039	çamurlaşmak	1	0.001
ciddiyet	1	0.001	çanak	1	0.001
cife	1	0.001	Çanakkale	35	0.0339
ciğer	2	0.002	Çankaya	1	0.001
cihaz	1	0.001	Çankırı	1	0.001
cilt	1	0.001	çanta	9	0.0088
cimciklemek	1	0.001	çapkın	1	0.001
cimi	8	0.0077	çapraz	1	0.001
çimmek	1	0.001	çardak	1	0.001
cimri	2	0.002	çare	30	0.0289

çaresiz	2	0.002	çini	1	0.001
çarpmak	4	0.004	çirkin	1	0.001
çarpmak	26	0.0253	çiş	1	0.001
çarşamba	3	0.0029	çit	3	0.003
çarşaf	3	0.0029	çita	43	0.0414
çarşafı	1	0.001	çitlemek	1	0.001
çarşı	4	0.0039	çivi	6	0.0058
çatal	1	0.001	çiz	1	0.001
çatlamak	3	0.003	çizgi	2	0.0019
çatmak	9	0.0087	çizik	1	0.001
çay	6	0.0059	çizme	2	0.002
çekim	1	0.001	çizmek	5	0.005
çekinmek	5	0.0049	çoban	7	0.0068
çekirdek	2	0.0019	çocuk	400	0.3847
çekişmek	5	0.0049	çocuklu	1	0.001
çekiştirmek	1	0.001	çocukluk	9	0.0087
çekmece	2	0.002	çoğalmak	5	0.0049
çekmek	103	0.0996	çoğaltmak	2	0.002
çektirmek	9	0.009	çoğu	24	0.0231
çelimsiz	1	0.001	çoğunluk	4	0.0039
çene	3	0.0029	çok	1589	1.526
çeri	7	0.0068	çokluk	1	0.001
çeşit	7	0.0068	çoktan	11	0.0106
çeşitli	11	0.0106	çomar	9	0.0087
çeşme	4	0.0039	çorap	2	0.0019
çevik	1	0.001	çorba	4	0.0039
çevirmek	9	0.0089	çorlu	1	0.001
çevre	16	0.0157	çorum	1	0.001
çığlık	10	0.0097	çökmek	6	0.0059
çık	3	0.0029	çöl	16	0.0156
çıkarmak	115	0.1116	çöp	12	0.0116
çıkartmak	13	0.0128	çöplük	1	0.001
çıkamak	397	0.3825	çörek	1	0.001
çınar	2	0.002	çözmek	54	0.0526
çıplak	1	0.001	çözüm	24	0.023
çırpınmak	4	0.0039	çukur	9	0.0088
çırmak	1	0.001	çünkü	169	0.1623
çıtırdı	1	0.001	dadı	11	0.0107
çiçek	12	0.0117	dağ	15	0.0145
çiçekçi	2	0.0019	dağcı	1	0.001
çifleşmek	2	0.002	dağılmak	9	0.0088
çift	1	0.001	dağıtılmak	2	0.002
çiftlik	56	0.054	dağıtmak	1	0.001
çiğ	1	0.001	daha	464	0.4457
çiğnemek	1	0.001	dahi	3	0.0029
çikolata	2	0.0019	daima	2	0.0019
çim	6	0.0058	dair	2	0.0019
çimen	2	0.0019	daire	3	0.0029
çimenlik	1	0.001	dakika	44	0.0424
Çin	7	0.0067	dal	11	0.0107

dalga	3	0.0029	denemek	19	0.0185
dalgacı	2	0.002	denetlemek	1	0.001
dalgınlık	1	0.001	deneyim	1	0.001
dalmacyalı	1	0.001	denge	16	0.0155
dalmak	18	0.0176	deniz	60	0.0578
damar	3	0.003	denizaltı	3	0.0029
damla	7	0.0068	denizli	1	0.001
damlamak	1	0.001	denk	1	0.001
damlatmak	2	0.002	depo	1	0.001
dana	7	0.0067	depolamak	1	0.001
danışmak	5	0.005	deprem	3	0.0029
Danimarka	2	0.0019	dere	15	0.0145
dans	3	0.0029	derece	3	0.0029
dantel	5	0.005	derhal	1	0.001
darbe	1	0.001	deri	8	0.0078
darılmak	1	0.001	derin	8	0.0078
davacı	1	0.001	derinleşmek	1	0.001
davet	10	0.0097	derinlik	7	0.0068
davetli	1	0.001	derken	14	0.0134
davranış	5	0.0049	dernek	7	0.0069
davranmak	16	0.0159	ders	81	0.0781
dayalı	2	0.002	dert	12	0.0116
dayanışma	5	0.0048	desteklemek	1	0.001
dayanmak	33	0.032	dev	4	0.0039
dayı	149	0.1432	devam	112	0.1076
dede	69	0.0664	devamlı	4	0.0038
dedektif	1	0.001	deve	1	0.001
defa	10	0.0096	devir	1	0.001
defe	1	0.001	devirmek	2	0.002
defne	3	0.0029	devlet	80	0.0769
defter	2	0.002	devletçilik	4	0.0038
değer	7	0.0067	devretmek	1	0.001
değerlendirmek	1	0.001	devrim	6	0.0058
değerli	6	0.0058	dış	3	0.0029
değil	121	0.1165	dışarı	79	0.076
değişik	22	0.0212	dışlanmak	1	0.001
değişim	1	0.001	didişmek	2	0.002
değişmek	25	0.0245	diğer	105	0.1009
değmek	3	0.003	dik	3	0.0029
değnek	1	0.001	diken	1	0.001
deha	9	0.0087	dikenli	1	0.001
dek	2	0.0019	dikiş	18	0.0174
deli	5	0.0048	dikkat	23	0.0221
delik	12	0.0116	dikkatli	13	0.0125
delilik	1	0.001	dikkatsizlik	2	0.0019
delirmek	2	0.002	dikmek	20	0.0194
delmek	3	0.003	dikmen	1	0.001
demek	1021	0.9822	dil	7	0.0069
demokrasi	2	0.002	dilek	4	0.0038
demokrat	2	0.0019	dilemek	22	0.0215

dilim	1	0.001	dolmak	8	0.0077
dilsiz	1	0.001	dolmuş	5	0.0048
din	6	0.0058	dolu	18	0.0174
dinazor	18	0.0176	domates	5	0.0048
dinç	1	0.001	domuz	15	0.0146
dinlemek	24	0.0233	dondurmak	13	0.0125
dinlenmek	44	0.043	donmak	2	0.002
dinmek	2	0.002	doruk	1	0.001
dino	2	0.002	dost	40	0.039
dip	4	0.0039	dostça	1	0.001
direk	4	0.0039	dostluk	9	0.0087
direksiyon	6	0.0058	dosya	1	0.001
direnmek	4	0.0039	doymak	15	0.0147
diri	2	0.0019	dökmek	31	0.0302
disiplinli	3	0.0029	dön	1	0.001
disko	2	0.002	dönem	4	0.0039
diş	42	0.0407	dönmek	239	0.2306
dişlek	14	0.0135	dönüm	1	0.001
dişli	1	0.001	dönüş	1	0.001
dittirdi	1	0.001	dönüşmek	1	0.001
divan	2	0.0019	dördüncü	3	0.0029
diyar	2	0.002	dört	23	0.0222
diye	245	0.2353	dövmek	6	0.006
diyetisyen	1	0.001	dövüş	1	0.001
diz	9	0.0088	dövüşmek	5	0.005
dizmek	1	0.001	dua	4	0.0038
Dogi	5	0.0048	dubleks	1	0.001
doğru	10	0.0097	dudak	2	0.0019
doğa	74	0.0711	Duma	7	0.0067
doğacak	4	0.0039	duman	6	0.0058
doğal	19	0.0182	dur	10	0.0096
doğmak	212	0.2039	Duriye	1	0.001
doğruculuk	1	0.001	durmak	84	0.082
doğrultu	1	0.001	durum	140	0.1346
doğum	42	0.0403	duvar	15	0.0145
doğurmak	15	0.0147	duyarlı	1	0.001
doktor	192	0.1849	duygu	15	0.0145
doku	5	0.0048	duygulanmak	7	0.0068
dokumak	1	0.001	duygulanmak	1	0.001
dokunmak	9	0.009	duymak	130	0.1256
dokuz	2	0.0019	duyu	1	0.001
dokuzu	9	0.0087	düdük	1	0.001
dolanmak	4	0.004	düğme	3	0.0029
dolap	5	0.0049	düğün	10	0.0097
dolaşmak	27	0.0264	dükkan	4	0.004
dolayı	38	0.0365	dümbelek	1	0.001
dolayısıyla	3	0.0029	dün	11	0.0106
doldurmak	8	0.008	dünya	167	0.1607
dolma	29	0.0278	dürtmek	2	0.0019
Dolmabahce	16	0.0154	dürüst	4	0.0038

düşkün	3	0.0029	ele	15	0.0144
düşman	103	0.0992	elektrik	3	0.003
düşman	4	0.004	elektrikli	1	0.001
düşmek	100	0.0968	eleman	1	0.001
düşük	2	0.0019	Elena	6	0.0058
düşünce	11	0.0108	eleştiri	1	0.001
düşüncesiz	1	0.001	eleştirilmek	1	0.001
düşünmek	143	0.1385	elif	2	0.0019
düz	5	0.0048	elli	2	0.0019
düzelmek	4	0.004	elma	2	0.0019
düzeltmek	11	0.0109	elmas	3	0.0029
düzen	2	0.0019	elveda	3	0.0029
düzen	1	0.001	emanet	2	0.0019
düzenek	6	0.0058	emek	5	0.0049
düzenlemek	26.0253	26.0506	emekli	4	0.0039
düzenli	9	0.0087	emel	3	0.0029
düzgün	4	0.0038	emin	9	0.0087
ebe	3	0.003	emine	3	0.0029
ebedi	1	0.001	emir	6	0.006
ebelemek	7	0.0068	emniyet	2	0.0019
ebelemek	1	0.001	emre	4	0.0038
ece	8	0.0078	emzirmek	1	0.001
Edirne	6	0.0059	en	244	0.2343
Ednografya	1	0.001	endişe	2	0.002
efendi	285	0.2739	endişelenmek	8	0.0079
ege	1	0.001	endişeli	2	0.002
egemen	2	0.0019	Enes	2	0.0019
egemenlik	11	0.0106	engel	6	0.0058
eğer	42	0.0404	engellemek	9	0.0088
eğilmek	3	0.003	enik	1	0.001
eğitim	46	0.0443	eninde sonunda	3	0.0029
eğitmek	2	0.002	enişte	7	0.0068
eğlenceli	14	0.0134	enkaz	1	0.001
eğlenmek	32	0.0311	enli	1	0.001
ejderha	4	0.0039	enstitü	1	0.001
ekim	43	0.0413	epey	1	0.001
ekip	13	0.0125	epeyce	1	0.001
eklemek	8	0.0079	er	2	0.0019
ekmek	15	0.0146	Erdal	6	0.0058
ekonomi	2	0.002	eren	10	0.0096
ekonomik	6	0.0058	ergenlik	1	0.001
eksik	2	0.002	erimek	2	0.002
eksilmek	1	0.001	erişmek	1	0.001
el	150	0.1443	erkek	66	0.0635
el ele	1	0.001	erken	8	0.0077
Elana	1	0.001	ermek	7	0.0068
elbet	1	0.001	ermiş	2	0.002
elbise	10	0.0098	ertesi	37	0.0355
elçi	2	0.002	Eryaman	1	0.001
eldiven	5	0.0049	Erzincan	2	0.002

Erzurum	37	0.0357	eyvah	4	0.0038
esas	2	0.002	ezan	2	0.002
eser	8	0.0077	ezgi	2	0.002
Esin	13	0.0126	eziklik	1	0.001
esir	5	0.0048	ezilmek	2	0.002
eski	58	0.0557	eziyet	10	0.0097
Esmâ	2	0.0019	ezmek	4	0.004
esmek	1	0.001	fabrika	29	0.028
Esra	4	0.0038	facia	3	0.003
eş	2	0.0019	fahriye	1	0.001
eşek	19	0.0183	fakat	66	0.0634
eşek	13	0.0125	fakir	1	0.001
eşelemek	1	0.001	fakülte	1	0.001
eşik	1	0.001	falaka	1	0.001
eşit	15	0.0144	falân	5	0.0049
eşitlemek	1	0.001	far	2	0.002
eşitlik	1	0.001	fare	64	0.0616
eşlik	1	0.001	fareli	1	0.001
eşya	25	0.0241	fark	30	0.0289
et	35	0.0337	farkı	1	0.001
etcil	5	0.0048	farkında	13	0.0125
etek	3	0.003	farklı	14	0.0135
etik	2	0.002	farklılık	1	0.001
etki	1	0.001	fasıl	1	0.001
etkilemek	3	0.0029	fasulye	1	0.001
etkilenmek	11	0.0106	fatihâ	1	0.001
etle	1	0.001	Fatoş	2	0.0019
etlenmek	2	0.002	fatura	1	0.001
etmek	802	0.7726	fayans	1	0.001
etnoğrafya	20	0.0193	fayda	9	0.0088
etobur	2	0.0019	faydalanmak	1	0.001
etraf	18	0.0174	faydalı	6	0.0058
ettirmek	10	0.0098	faydasız	1	0.001
etüt	3	0.003	fazla	47	0.0452
ev	496	0.4767	fazlalaşmak	1	0.001
evcil	17	0.0164	feci	1	0.001
evcilleşmek	2	0.002	fedâ	4	0.0038
evel	3	0.0029	fedakarlık	2	0.002
evet	30	0.0288	felaket	3	0.0029
evlat	8	0.0078	felç	1	0.001
evlatlık	1	0.001	fen	1	0.001
evlendirmek	1	0.001	fena	2	0.002
evlenmek	15	0.0147	fenalaşmak	3	0.0029
evrim	1	0.001	Fenerbahçe	6	0.0059
evsiz	2	0.002	Ferhat	4	0.0039
evvel	9	0.0086	Ferit	1	0.001
Exena	12	0.0116	fes	1	0.001
ey	7	0.0067	festival	1	0.001
eylemek	2	0.0019	Fethiye	1	0.001
eylül	32	0.0308	fındık	1	0.001

fırça	1	0.001	geçirilmek	1	0.001
fırlamak	4	0.0039	geçirmek	60	0.0584
fırlatmak	6	0.006	geçit	2	0.002
fısıldamak	1	0.001	geçmek	319	0.3073
fışkırmak	4	0.004	geçmiş	27	0.026
fidan	14	0.0135	gedik	1	0.001
fikir	39	0.0377	gel	12	0.0115
fil	85	0.0816	gelecek	26	0.0252
film	9	0.0087	gelincik	17	0.0163
filtre	1	0.001	gelir	23	0.0221
final	2	0.0019	gelişmek	11	0.0108
firsat	4	0.004	gelmek	917	0.8824
fiş	2	0.0019	gemi	35	0.0337
fişek	1	0.001	genarel	1	0.001
forma	3	0.003	genç	11	0.0107
formül	4	0.0039	gençlik	1	0.001
fort	3	0.003	genel	3	0.0029
fotoğraf	2	0.002	genelge	8	0.0077
fotosentez	1	0.001	genellikle	2	0.0019
Fransız	2	0.002	general	9	0.0086
fren	10	0.0098	generallik	1	0.001
Froko	1	0.001	geniş	2	0.0019
funda	2	0.0019	gerçek	37	0.0355
futbol	8	0.0077	gerçekleşmek	8	0.0079
gaga	3	0.003	gerçi	3	0.0029
gala	1	0.001	gerek	19	0.0183
Galatasaray	1	0.001	gerekli	5	0.0048
Galatasaraylı	3	0.003	gerekli	2	0.0019
galeri	4	0.0039	gerekmek	56	0.0538
galiba	10	0.0096	gereksiz	1	0.001
galibiyet	1	0.001	gergedan	2	0.002
galip	7	0.0067	geri	158	0.1517
gar	1	0.001	gerilemek	2	0.002
Garfield	3	0.003	germek	2	0.002
gariban	1	0.001	getirilmek	17	0.0165
garip	8	0.0078	getirmek	98	0.0948
garp	5	0.0049	getirtmek	1	0.001
gayet	5	0.0048	geyik	107	0.1029
gayret	1	0.001	gezdirmek	7	0.0069
gaz	7	0.0067	gezegen	2	0.002
gazete	1	0.001	gezi	47	0.0452
gazeteci	1	0.001	gezinti	3	0.0029
gazi	7	0.0067	gezmek	57	0.0552
gece	91	0.0874	gıcık	2	0.0019
geç	14	0.0134	gıdaklamak	1	0.001
geçerli	1	0.001	gibi	235	0.2259
geçici	7	0.0067	girdap	1	0.001
geçilmek	2	0.002	giriş	8	0.0077
geçim	4	0.0039	girmek	294	0.2838
geçinmek	11	0.0107	Girne	1	0.001

gitgide	9	0.0087	gözlemci	1	0.001
gitmek	1561	1.5013	gözleme	3	0.003
giyilmek	3	0.003	gözlemek	1	0.001
giyim	4	0.0039	gözlü	45	0.0434
giymek	23	0.0226	gözlük	2	0.002
giysi	6	0.0059	gözükmek	3	0.003
gizlemek	1	0.001	gözyaşı	3	0.003
gizlenmek	1	0.001	gram	1	0.001
gizli	17	0.0163	gri	1	0.001
gizlice	19	0.0182	grip	10	0.0096
gol	12	0.0117	grup	32	0.031
goril	13	0.0126	gruplaşmak	1	0.001
göbek	3	0.0029	gurur	8	0.0077
göç	9	0.0086	gururlanmak	1	0.001
göçmek	2	0.002	gururlu	2	0.002
göçmen	3	0.0029	güç	30	0.0289
gök	2	0.002	güçlenmek	3	0.0029
Gökberk	2	0.002	güçlü	29	0.0279
gökyüzü	3	0.0029	güçsüz	7	0.0068
göl	21	0.0205	gül	3	0.0029
gölbaşı	6	0.0059	Gülhane	5	0.0048
gölet	3	0.003	gülmek	32	0.0312
gölge	4	0.0039	gülünç	1	0.001
gölgelik	2	0.002	gülünmek	1	0.001
gömlek	3	0.003	gülüş	1	0.001
gömmek	8	0.008	gümrük	2	0.0019
gömülmek	2	0.002	gümüş	5	0.0048
göndermek	81	0.0781	gün	811	0.7795
gönül	4	0.0039	günah	2	0.002
gönüllü	4	0.0038	gündem	1	0.001
göre	15	0.0144	gündüz	3	0.0029
görev	15	0.0145	güneş	24	0.0231
görev	10	0.0097	güneşlenmek	1	0.001
görevlendirmek	4	0.004	güneşlik	1	0.001
görevli	9	0.0086	güney	3	0.0029
görkemli	1	0.001	günlük	7	0.0068
görmek	384	0.3705	gürlemek	1	0.001
görünmek	1	0.001	gürültü	2	0.002
görüşmek	21	0.0204	gürültülü	1	0.001
gösteri	5	0.005	gürün	3	0.0029
göstermek	63	0.0611	gütmek	1	0.001
götürmek	148	0.1429	güven	9	0.0088
gövde	3	0.003	güvenli	2	0.0019
göz	161	0.1553	güvenlik	4	0.0039
gözcü	1	0.001	güvenmek	10	0.0099
gözcülük	1	0.001	güvercin	3	0.0029
gözde	4	0.0039	güzel	171	0.1644
gözetlemek	3	0.003	güzelce	2	0.0019
gözle	2	0.0019	güzelleşmek	2	0.002
gözlem	1	0.001	güzellik	3	0.0029

haber	62	0.0598	harcamak	6	0.0059
haberci	3	0.0029	hareket	19	0.0184
haberdar	2	0.002	hareketli	1	0.001
haberleşmek	2	0.002	hareketsiz	1	0.001
habersiz	14	0.0135	harf	12	0.0115
habire	2	0.0019	hariç	8	0.0077
Hacettepe	1	0.001	harika	10	0.0096
hacı	1	0.001	harita	1	0.001
hadi	24	0.023	harp	158	0.1518
hafif	1	0.001	Harp okulu	1	0.001
hafta	84	0.0808	hasan	10	0.0097
haftalık	2	0.002	hasar	4	0.0039
hain	3	0.003	hasret	1	0.001
hainlik	1	0.001	hasta	28	0.027
hak	18	0.0174	hastahane	1	0.001
hakan	13	0.0125	hastalanmak	47	0.0454
hakem	1	0.001	hastalık	153	0.1474
hakim	1	0.001	hastane	78	0.075
Hakkari	1	0.001	hat	19	0.0183
hakkı	27	0.0259	hata	8	0.0079
hakkında	10	0.0096	Hatay	22	0.0212
haklı	15	0.0146	hatır	2	0.0019
haksız	2	0.0019	hatıra	1	0.001
haksızlık	13	0.0127	hatırlamak	15	0.0147
hal	42	0.0403	hatırlatmak	1	0.001
hala	79	0.0761	Hatice	1	0.001
hâla	2	0.002	hatim	1	0.001
halbuki	6	0.0057	hava	43	0.0412
halı	6	0.0058	havalimanı	2	0.002
halifelik	6	0.0058	havlamak	12	0.0118
Halit	1	0.001	havlu	2	0.002
halk	60	0.0577	havuç	8	0.0077
halkçılık	4	0.0038	havuz	37	0.0357
halletmek	3	0.003	hayal	19	0.0186
halsiz	1	0.001	hayat	107	0.1029
halsizleşmek	1	0.001	haydi	8	0.0077
halsizlik	2	0.002	haydut	13	0.0125
hamak	2	0.002	hayır	28	0.0269
hamile	6	0.0058	hayırlı	5	0.0048
hamilelik	2	0.002	haykırmak	1	0.001
hamur	1	0.001	hayla	4	0.0038
Hamza	3	0.0029	haylaz	1	0.001
hane	2	0.002	hayran	5	0.0048
hangi	10	0.0097	hayranlık	1	0.001
hanım	174	0.1674	hayret	3	0.003
hani	4	0.0038	hayvan	1151	1.1055
hantal	1	0.001	hayvanat	40	0.0384
hapis	4	0.004	hayvancılık	1	0.001
hapishane	1	0.001	hayvanistan	4	0.0039
harbi	2	0.002	hayvansız	2	0.0019

hazır	13	0.0125	hindi	1	0.001
hazırlanmak	48	0.0465	hipopotam	15	0.0145
hazırlık	3	0.003	his	3	0.003
hazırlıklı	1	0.001	hissetmek	22	0.0213
hazine	2	0.002	hissi	2	0.0019
haziran	6	0.0058	hissiz	1	0.001
hedef	5	0.0049	hitap	3	0.0029
hediye	34	0.0327	hizmet	2	0.002
hekim	1	0.001	hizmetçi	2	0.002
helal	1	0.001	hizmetçilik	1	0.001
hele	7	0.0067	hizmetli	1	0.001
hem	46	0.0442	hobi	3	0.003
hem de	6	0.0058	hoca	15	0.0147
hemen	276	0.2651	hoplamak	1	0.001
hemşire	2	0.002	horoz	9	0.0087
henüz	6	0.0058	hortum	6	0.0059
hep	156	0.15	hostes	1	0.001
hepsi	101	0.097	hoş	10	0.0097
her	261	0.2506	hoşça	3	0.0029
her halde	11	0.0106	hoşgörürü	1	0.001
her hangi	1	0.001	hoşlanmak	4	0.0039
her yer	2	0.002	hoşnut	2	0.0019
hergün	5	0.0048	hukuk	6	0.0058
herif	1	0.001	huy	1	0.001
herikle	2	0.0019	huylu	2	0.0019
herkes	254	0.2441	huzur	5	0.0048
herkül	8	0.0077	huzurlu	7	0.0067
herşey	2	0.002	huzursuz	1	0.001
hesap	2	0.002	huzursuzlaşmak	1	0.001
heves	1	0.001	hücre	1	0.001
hey	4	0.0038	hücum	2	0.0019
heyecan	12	0.0116	hüner	1	0.001
heyecanlanmak	6	0.0059	hüngür	9	0.0086
heyecanlı	16	0.0153	hür	2	0.0019
heyelan	1	0.001	hürriyet	2	0.002
heyet	1	0.001	hüseyin	1	0.001
hırcın	1	0.001	hüzün	1	0.001
hırs	3	0.003	hüzünlü	1	0.001
hırsız	3	0.0029	ırmak	1	0.001
hırslanmak	5	0.0049	ısınmak	9	0.0089
hırslı	2	0.0019	ısırgan	3	0.003
hız	23	0.0221	ısırik	8	0.0078
hızlanmak	1	0.001	ısırmak	30	0.0292
hızlı	24	0.0231	ıslak	6	0.0058
hicri	3	0.0029	ıslanmak	4	0.004
hiç	186	0.1786	ısmarlamak	1	0.001
hiçbir	74	0.0712	ısrar	1	0.001
hikaye	38	0.0371	ışık	13	0.0125
hilal	2	0.0019	ışıl	2	0.0019
hile	1	0.001	ışıldamak	1	0.001

ışın	9	0.0086	ilkeli	1	0.001
iblis	1	0.001	ilkokul	28	0.0269
icat	4	0.0039	ilköğretim	42	0.0405
iç	173	0.1666	iltihap	2	0.002
içecek	3	0.003	imdat	2	0.002
içermek	1	0.001	imkan	2	0.002
içerisi	29	0.0278	imkansız	3	0.0029
için	618	0.5935	İmza	1	0.001
içki	11	0.0106	imzalamak	3	0.0029
içmek	99	0.0962	imzalanmak	10	0.0097
idadî	12	0.0116	İn	8	0.0078
idrar	2	0.0019	inanç	1	0.001
ifade	1	0.001	inanılmaz	1	0.001
iftihar	1	0.001	inanmak	37	0.0363
iftira	1	0.001	İnat	1	0.001
iğne	7	0.0068	inatçı	1	0.001
iğrenç	2	0.0019	İnce	5	0.0048
ihsan	10	0.0096	incelemek	7	0.007
ihtimal	3	0.0029	incir	2	0.0019
ihtişam	1	0.001	indirmek	11	0.0109
ihtiyaç	18	0.0175	İnek	50	0.0482
ihtiyar	1	0.001	İngiliz	2	0.002
ikaz	1	0.0011	İngiltere	3	0.0029
iki	121	0.1164	İniş	1	0.0011
ikililik	1	0.001	inkılap	45	0.0438
ikinci	14	0.0135	inkılapçılık	3	0.0029
ikna	2	0.0019	inmek	56	0.0546
ilkokul	24	0.0232	İnönü	13	0.0126
il	240	0.2305	insan	344	0.3306
ilaç	28	0.0273	insanlık	2	0.002
ilaçlama	3	0.0029	insanoğlu	5	0.0049
ilaçlamak	2	0.0019	inşaallah	2	0.0019
ilaçlanmak	4	0.0039	inşaat	4	0.0039
ilan	37	0.0355	inşallah	2	0.0019
İlayda	6	0.0057	intehar	1	0.001
ilçe	1	0.001	internet	4	0.0039
ile	5	0.0048	intihar	1	0.001
ileri	36	0.0347	intikam	5	0.0049
ilerlemek	32	0.0313	ip	9	0.0087
iletişim	1	0.001	ipek	2	0.002
iletmek	1	0.001	iri	4	0.0038
ilgi	20	0.0193	is	20	0.0192
ilgilenmek	12	0.0118	İsa	1	0.001
ilgili	18	0.0173	isabet	1	0.001
ilginç	2	0.002	isim	95	0.0916
ilhan	1	0.001	isimli	2	0.0019
ilişki	1	0.001	iskele	2	0.002
ilk	313	0.3006	iskelet	1	0.001
ilkbahar	1	0.001	iskeleye	1	0.001
ilke	14	0.0135	İsmail	1	0.001

ismet	9	0.0087	jeton	1	0.001
ispiyonculuk	1	0.001	jilet	1	0.001
İsrafil	7	0.0068	Joe	1	0.001
ısrar	17	0.0164	kabarcık	1	0.001
İstanbul	34	0.0329	kabarıklık	1	0.001
istek	82	0.0789	kabarmak	4	0.0038
istemedi	97	0.0936	kabartı	1	0.001
istemek	475	0.4574	kabine	2	0.002
istenmek	1	0.001	kabir	8	0.0079
İstifa	1	0.001	kabul	52	0.05
istiklal	3	0.003	kabullenmek	1	0.001
istirahat	5	0.0049	kabus	1	0.001
istop	1	0.001	kaçak	1	0.001
isyan	7	0.0067	kaçınmak	1	0.001
iş	263	0.2529	kaçınılmak	6	0.0058
işaret	3	0.0029	kaçırmak	12	0.0118
işaretli	1	0.001	kaçışmak	2	0.002
işbirliği	2	0.0019	kaçmak	120	0.1158
işçi	7	0.0067	kadar	222	0.2133
işgal	31	0.0298	kadersiz	1	0.001
işlem	4	0.004	kadın	89	0.0855
işlemek	3	0.003	kafa	36	0.035
işsiz	1	0.001	kafe	2	0.002
iştah	1	0.001	kafes	15	0.0146
iştahlı	3	0.0029	kafile	3	0.003
iştahlılık	1	0.001	kağıt	15	0.0145
iştahsızlık	1	0.001	kahkaha	1	0.001
işyeri	1	0.001	kahraman	17	0.0166
italyan	46	0.0444	kahvaltı	20	0.0192
itfaiye	3	0.0029	kahyalık	1	0.001
itibaren	3	0.0029	kakaolu	2	0.0019
itiraz	3	0.0029	kal	2	0.0019
itmek	3	0.003	kala	4	0.0038
iyi	210	0.2018	kalabalık	7	0.0068
iyice	29	0.0279	kalbur	8	0.0077
iyiki	2	0.002	kalça	1	0.001
iyileşmek	36	0.035	kaldırılmak	11	0.0107
iyileştirmek	1	0.001	kaldırım	5	0.0048
iyilik	9	0.0087	kaldırmak	34	0.0331
iz	67	0.0645	kale	12	0.0117
izci	1	0.001	kaleci	2	0.0019
izcilik	2	0.002	kalem	8	0.0079
izin	3	0.0029	kalıcı	1	0.001
izinsiz	2	0.0019	kalın	8	0.0077
izlemek	44	0.043	kalıntı	1	0.001
İzmir	6	0.0057	kalk	3	0.0029
İzmit	7	0.0068	kalkmak	62	0.0602
jaguar	2	0.002	kalmak	228	0.2202
jandarma	1	0.001	kalp	13	0.0126
Japonya	1	0.001	kalpli	6	0.0058

kalplik	1	0.001	karar	71	0.0682
kambur	1	0.001	kararlaşmak	1	0.001
kamera	4	0.004	kararlı	1	0.001
kameralı	1	0.001	kararmak	7	0.0069
kameraman	1	0.001	kararsız	1	0.001
kamp	10	0.0096	Karataş	2	0.0019
kampanya	3	0.0029	Karatay	1	0.001
kamyon	8	0.0076	karate	2	0.0019
kan	20	0.0193	kardeş	233	0.224
kanamak	25	0.0242	kardeşlik	2	0.0019
kanarya	16	0.0155	kardeşsiz	1	0.001
kanat	3	0.0029	kare	1	0.001
kanatlı	10	0.0096	karga	32	0.0309
kanatsız	3	0.0029	kargaşa	1	0.001
kandırmak	6	0.0059	karı	1	0.001
kangal	2	0.002	karın	55	0.0529
kanguru	19	0.0183	karınca	45	0.0434
kanıt	1	0.001	karış	6	0.0058
kanıtlamak	4	0.004	karışık	2	0.0019
kanlı	1	0.001	karışıklık	3	0.0029
kanmak	2	0.0019	karışmak	9	0.0089
kanser	8	0.0078	karıştırılmak	5	0.0049
kanun	40	0.0386	karıştırmak	1	0.001
kapak	2	0.002	karikatür	2	0.002
kapalı	11	0.0107	karne	5	0.0049
kapamak	16	0.0155	karpuz	3	0.0029
kapanmak	12	0.0117	karşı	146	0.1407
kapatılmak	3	0.0029	karşılamak	47	0.0456
kapatmak	31	0.0303	karşılık	3	0.0029
kapı	79	0.0762	kartal	39	0.0375
kapılmak	9	0.0088	kasa	1	0.001
kapkara	2	0.002	kasaba	12	0.0116
kaplamak	3	0.003	kasabalı	3	0.0029
kaplan	57	0.055	kaset	1	0.001
kaplı	4	0.0039	kasım	2	0.002
kaplumbağa	23	0.0222	kasıt	2	0.002
kapmak	5	0.005	kasım	119	0.1143
kaporta	1	0.001	kaskatı	1	0.001
kapsamak	1	0.001	kaslı	2	0.0019
kaptan	1	0.001	kasten	2	0.002
kar	28	0.0271	kaşınmak	11	0.0107
kara	9	0.0087	kaşıntı	2	0.002
Karabas	2	0.0019	kat	6	0.0058
karaciğer	9	0.0088	katı	2	0.002
Karadeniz	1	0.001	katılmak	131	0.1261
karakol	1	0.001	katil	3	0.0029
karakter	1	0.001	katkı	5	0.0048
karalamak	3	0.003	katlanmak	2	0.002
karanlık	7	0.0068	katlı	2	0.0019
karantina	1	0.001	katlık	2	0.002

katmak	1	0.001	kerkenez	3	0.0029
katrancı	1	0.001	kes	7	0.0067
kavga	36	0.0347	kese	5	0.0049
kavramak	1	0.001	kesebilmek	1	0.001
kavşak	3	0.003	kesilmek	24	0.0235
kavuşmak	16	0.0155	kesin	6	0.0058
kavuşturmak	5	0.0048	kesinlikle	4	0.0038
kaya	4	0.0039	keskin	1	0.001
kayalık	1	0.001	kesme	1	0.001
kaybetmek	45	0.0436	kesmek	69	0.0672
kaybolmak	32	0.0312	keşfetmek	3	0.0029
kaydık	13	0.0127	keşif	1	0.001
kaydırak	6	0.0059	keşke	21	0.0202
kaydırmak	1	0.001	ketçap	1	0.001
kayık	2	0.002	ketçaplı	1	0.001
kayıkçı	1	0.001	keyifli	1	0.001
kayıt	4	0.0038	kez	18	0.0173
kaymak	10	0.0097	Kezban	1	0.001
kaynak	6	0.0059	Kıbrıs	14	0.0135
kaynaklanmak	7	0.0069	kılcal	1	0.001
kaynamak	1	0.001	kılıç	7	0.0068
kaynaşmak	1	0.001	kılıçlı	2	0.0019
kaynatmak	1	0.001	kılık	12	0.0116
kaynatmak	1	0.001	kılmak	1	0.001
kaysı	5	0.0048	kına	3	0.0029
kaz	1	0.001	kıpırdamak	1	0.001
kaza	19	0.0183	kır	2	0.0019
kazanmak	215	0.2071	kırbaç	1	0.001
kazınmak	1	0.001	kırık	4	0.0039
kazmak	25	0.0245	kırıklık	2	0.0019
kebab	2	0.002	kırılmak	14	0.0135
keçi	21	0.0202	kırışık	2	0.002
kederlenmek	1	0.001	kırk	2	0.002
kedi	258	0.2482	kırmak	16	0.0159
kedigil	3	0.003	kırmızı	17	0.0163
kek	5	0.005	kırpmak	3	0.003
keklik	1	0.001	kısa	21	0.0202
kelaynak	1	0.001	kısaca	6	0.0058
kelebek	11	0.0106	kısıık	1	0.001
kelime	5	0.005	kısılmak	1	0.001
kelle	1	0.001	kısım	8	0.0078
kemer	4	0.0039	kıskanç	5	0.0049
kemik	3	0.0029	kıskanmak	24	0.0236
kemirgen	9	0.0086	kısmak	1	0.001
kemirmek	7	0.0069	kış	5	0.0048
kenar	16	0.0155	kıta	1	0.001
kendi	225	0.2164	kıtlık	3	0.0029
kenetlenmek	1	0.001	kıvılcım	1	0.001
kent	4	0.0039	kıvrak	1	0.001
kere	20	0.0192	kıvraklık	1	0.001

kıvrانmak	2	0.0019	koca	15	0.0145
kıyafet	14	0.0136	kocaman	16	0.0154
kıyamet	2	0.0019	kod	1	0.001
kıyı	3	0.003	kokarca	1	0.001
kıymak	1	0.001	koklamak	1	0.001
kıymalı	1	0.001	koklaşmak	2	0.0019
kıymet	4	0.0038	koku	14	0.0136
kız	76	0.073	kola	6	0.0058
kızarıklık	1	0.001	kolay	8	0.0078
kızarmak	1	0.001	kolaylaşmak	1	0.001
kızartmak	4	0.004	kolaylık	1	0.001
kızdırmak	2	0.002	kolej	1	0.001
kızgın	3	0.0029	kollamak	1	0.001
kızıl	3	0.0029	kollar	5	0.0049
Kızılcahamam	2	0.002	kollu	1	0.001
kızılı	3	0.0029	koloni	3	0.003
kızmak	40	0.0389	koltuk	11	0.0107
ki	320	0.3073	kolu	51	0.0491
kibar	1	0.001	kolye	1	0.001
kibir	1	0.001	komidin	1	0.001
kibirli	3	0.0029	komik	4	0.0038
kilim	7	0.0068	komite	3	0.003
kilimli	1	0.001	kompozisyon	2	0.002
kilit	1	0.001	komşu	21	0.0204
kilitlemek	4	0.0039	komut	1	0.001
kilitlenmek	3	0.0029	komutan	13	0.0125
kilitli	1	0.001	komutanlık	2	0.002
killi	5	0.0048	konak	15	0.0144
kilo	12	0.0115	kongre	32	0.031
kilogram	3	0.0029	konmak	8	0.0079
kim	22	0.0212	konsantre	1	0.001
kime	1	0.001	konser	1	0.001
kimi	11	0.0105	konsey	9	0.0087
kimimizi	2	0.0019	kont	9	0.0087
kimin	3	0.0029	kontrol	15	0.0145
kimse	78	0.0752	konu	32	0.0308
kinici	7	0.0067	konuk	1	0.001
kir	4	0.0039	konulmak	12	0.0116
kira	7	0.0067	konum	2	0.002
kiralamak	1	0.001	konusmak	94	0.0913
kirlenmek	10	0.0098	konusulmak	2	0.002
kirletmek	13	0.0129	Konya	14	0.0135
kirlilik	5	0.0049	koparmak	8	0.0079
kirpi	3	0.0029	kor	1	0.001
kişi	64	0.0616	Koray	1	0.001
kişilik	3	0.0029	kordon	1	0.001
kişisel	4	0.0039	korkak	16	0.0155
kitap	16	0.0156	korkmak	160	0.155
km	4	0.0038	korna	4	0.0039
kobra	14	0.0134	kortizon	1	0.001

koru	1	0.001	kulak	13	0.0127
korucu	1	0.001	kulaklık	1	0.001
koruma	12	0.0115	kule	2	0.0019
korumak	60	0.0585	kullanmak	56	0.0548
koruyucu	5	0.0049	kuluçka	1	0.001
koskocaman	1	0.001	kulübe	17	0.0166
koş	17	0.0164	kum	8	0.0078
koşmak	93	0.0897	kuma	2	0.0019
koşuyorduk	1	0.001	kumandan	4	0.0039
kovalamak	61	0.0594	kumar	3	0.0029
kovmak	1	0.001	kumluk	1	0.001
koy	2	0.002	kunduz	13	0.0125
koymak	178	0.1713	kura	8	0.0078
koyu	3	0.0029	kurak	5	0.0048
koyulmak	35	0.0336	kuraklaşmak	1	0.001
koyun	19	0.0183	kuraklık	5	0.0048
kozmetik	1	0.001	kural	8	0.0078
köfte	1	0.001	kurbağa	5	0.0049
kök	1	0.001	kurban	3	0.0029
köle	7	0.0067	kurdele	2	0.002
kölelik	1	0.001	kurduk	13	0.0126
kömürlük	3	0.0029	kurmak	120	0.1154
köpek	435	0.4178	kurmay	67	0.0644
köpekçik	8	0.0077	kurnaz	7	0.0068
köprü	21	0.0202	kurnazlık	1	0.001
kör	2	0.0019	kurs	6	0.0059
köse	3	0.003	kurşun	4	0.0038
kötebek	2	0.002	kurt	58	0.0559
köşk	3	0.003	kurtarmak	110	0.1064
kötü	91	0.0876	kurtulmak	178	0.1717
kötülemek	3	0.003	kurul	1	0.001
kötüleşmek	4	0.0038	kurulmak	3	0.003
kötülük	5	0.0049	kurum	4	0.0039
köy	87	0.084	kuş	143	0.1378
köylü	33	0.0319	Kuşadası	3	0.0029
köz	3	0.0029	kut	1	0.001
közlenmek	1	0.001	kutlamak	18	0.0175
kral	197	0.1894	kutsal	3	0.0029
kraliçe	7	0.0069	kutu	16	0.0155
kraliyet	2	0.0019	kuvvetli	3	0.0029
krallık	7	0.0069	kuvvetsiz	1	0.001
krem	1	0.001	kuyruk	20	0.0193
kristal	1	0.001	kuyruklu	1	0.001
kritik	2	0.002	kuyruksuz	1	0.001
kriz	4	0.0039	kuyu	23	0.0222
kuaför	1	0.001	kuzen	80	0.077
kucak	13	0.0125	kuzey	1	0.001
kucaklamak	2	0.002	kuzine	2	0.002
kuduz	11	0.0106	kuzu	17	0.0163
kuğu	4	0.0039	Kübra	3	0.0029

küçük	150	0.1443	lokma	3	0.0029
küçükbaş	1	0.001	Lozan	15	0.0144
küçüklük	4	0.0039	lüks	1	0.001
küçülmek	1	0.001	lütfe	11	0.0106
kükremek	17	0.0166	maalesef	5	0.0048
kül	2	0.0019	Macar	1	0.001
kültür	2	0.0019	Macaristan	2	0.0019
kültürlü	1	0.001	macera	3	0.0038
kümes	3	0.003	maceraperest	1	0.001
künye	1	0.001	maç	22	0.0212
küp	1	0.001	madalya	10	0.0097
küre	1	0.001	madam	1	0.001
kürek	1	0.001	madde	7	0.0067
küresel	1	0.001	maddi	6	0.0058
kürk	1	0.001	madem	1	0.001
küs	3	0.0029	mağara	10	0.0098
küskün	2	0.0019	mağaza	4	0.0039
küsmek	16	0.0157	mahalle	199	0.1913
küstürmek	1	0.001	mahfetmek	2	0.002
küt	2	0.002	mahfolmak	1	0.001
kütük	3	0.003	mail	1	0.001
kütüphane	1	0.001	makarna	7	0.0068
küvet	1	0.001	makas	2	0.002
lacivert	1	0.001	makbule	40	0.0378
laf	3	0.003	makine	3	0.003
laik	4	0.0038	mal	9	0.0078
laiklik	7	0.0068	malum	1	0.001
lakap	4	0.004	malzeme	11	0.0106
lakin	6	0.0058	mama	4	0.0039
lale	16	0.0154	Mamula	21	0.0203
lama	1	0.001	manastır	18	0.0173
lamba	4	0.0039	manevi	1	0.001
lapa	2	0.0019	mangal	4	0.0039
lastik	3	0.0029	mangalçı	1	0.001
latif	2	0.0019	mantar	6	0.0058
Latin	3	0.0029	mantık	3	0.0029
lazım	13	0.0125	mantıklı	5	0.0049
leke	2	0.002	manto	2	0.002
Leo	13	0.0125	manzara	1	0.001
levha	1	0.001	manzaralı	1	0.001
leydi	7	0.0068	mareşal	5	0.005
leylek	12	0.0116	mareşallik	8	0.0078
lezzetli	1	0.001	marka	1	0.001
lider	25	0.0241	market	7	0.0068
Lili	2	0.0019	Marmara	3	0.0029
Liona	2	0.002	marş	8	0.0078
lise	88	0.0846	mart	6	0.0058
litre	2	0.0019	martı	1	0.001
lobi	1	0.001	martin	15	0.0145
lokanta	2	0.0019	masa	4	0.004

masal	2	0.0019	metal	1	0.001
maske	11	0.0106	Metehan	1	0.001
masmavi	4	0.0039	metre	14	0.0136
masraf	2	0.002	mevki	2	0.002
masum	3	0.0029	Mevlana	2	0.002
matbaa	2	0.002	Mevlüt	5	0.0049
matematik	86	0.0818	mevsim	5	0.0049
mavi	54	0.0519	meydan	12	0.0116
maviş	4	0.0039	meyve	4	0.0038
mayıs	44	0.0423	mezar	21	0.0204
maymun	77	0.0741	mezarlık	2	0.002
mayo	2	0.002	Mezopotamya	1	0.001
meb	1	0.001	mezun	6	0.0058
mecbur	1	0.001	mırıldanmak	1	0.001
meclis	29	0.0279	mısır	4	0.0039
medeni	6	0.0058	mızrak	2	0.0019
meğer	12	0.0115	micheal	1	0.001
Mehmet	23	0.0221	mide	10	0.0098
Mehmetçik	1	0.001	midyesi	1	0.001
mekan	1	0.001	miğfer	1	0.001
mektep	191	0.1837	mikrofon	1	0.001
Melek	2	0.0019	miktar	2	0.0019
Meliha	1	0.001	miladi	1	0.001
Melike	2	0.0019	milenyum	1	0.001
memeli	6	0.0059	millet	90	0.0869
memleket	4	0.0039	milletvekili	5	0.0048
memnun	16	0.0155	milli	5	0.0048
memur	3	0.0029	milliyetçilik	4	0.0038
menfaat	3	0.0029	milyar	1	0.001
merak	32	0.0308	milyon	2	0.0019
meraklandırmak	1	0.001	mimarlık	1	0.001
meraklanmak	2	0.002	minder	1	0.001
meraklı	2	0.002	mini	3	0.0029
merdiven	2	0.002	minicik	1	0.001
merhaba	11	0.0105	minik	5	0.0048
merhem	1	0.001	minnacık	1	0.001
merkez	4	0.0039	minnet	6	0.0058
Merkür	1	0.001	minnettar	6	0.0057
mermi	4	0.004	minnoş	19	0.0184
Mersedes	1	0.001	miras	10	0.0098
Mersin	3	0.0029	mis	4	0.0038
Mert	3	0.0029	misafir	6	0.0058
Merve	2	0.002	mitoloji	2	0.002
mesaj	4	0.0039	miyav	4	0.0038
mesela	17	0.0163	miyavlama	5	0.005
mesele	17	0.0164	mobilya	2	0.0019
meslek	15	0.0146	modern	7	0.0068
meslektaş	1	0.001	modernleşmek	1	0.001
mesut	10	0.0096	modernleştirmek	2	0.0019
meşgul	1	0.001	modernlik	1	0.001

Mogan	1	0.001	müze	26	0.025
mola	4	0.0038	müzik	4	0.0039
Mondros	2	0.0019	naaş	3	0.003
monitör	2	0.0019	nadir	1	0.001
mor	3	0.0029	nadiren	1	0.001
moral	3	0.0029	nafile	6	0.0058
morarmak	1	0.001	nakil	1	0.001
morg	2	0.0019	nakletmek	7	0.0067
morluk	1	0.001	nakliye	1	0.001
motive	1	0.001	nasıl	72	0.0692
motor	8	0.0078	nasihat	1	0.001
mta	1	0.001	Natali	3	0.0029
muayene	3	0.0029	Natro	6	0.0058
mucize	3	0.0029	nazım	2	0.0019
muhabbet	2	0.0019	ne	307	0.2949
muhafız	3	0.0029	Necati	1	0.001
Muhammet	1	0.001	Nemci	2	0.0019
muharebe	1	0.001	Neco	1	0.001
Muhsin	1	0.001	neden	138	0.1328
muhtaç	2	0.0019	nedir	11	0.0106
muhteşem	4	0.0038	nefes	5	0.0049
mum	3	0.003	nefret	8	0.0077
mumyalanmak	1	0.001	nehir	26	0.0251
murat	1	0.001	nem	1	0.001
Mustafa Kemal	2006	1.9264	nemci	2	0.002
mutfak	9	0.0087	nerede	59	0.0568
mutlaka	2	0.0019	nesil	18	0.0173
mutlu	243	0.2334	neşe	4	0.0039
mutluca	3	0.0029	neşelenmek	1	0.001
mutluluk	30	0.0288	neşeli	2	0.002
mutsa	6	0.0058	netron	3	0.003
muz	4	0.0039	nevroz	1	0.001
mücadele	3	0.003	neyse	36	0.0346
mücadeleci	1	0.001	neyseki	2	0.002
müdahale	5	0.0048	niçin	5	0.0048
müddet	4	0.0038	Nisanur	1	0.001
müddetlik	1	0.001	nihayet	2	0.0019
müdür	12	0.0116	nikah	3	0.0029
müdürlük	1	0.001	nine	4	0.0039
müfettiş	1	0.001	nisan	72	0.0692
mühlet	1	0.001	nitekim	3	0.0029
müjde	4	0.0039	Niyazi	1	0.001
mükemmel	2	0.0019	niye	15	0.0144
mülkiye	47	0.0453	niyet	2	0.002
mümkün	1	0.001	nokta	2	0.0019
müracaat	1	0.001	normal	12	0.0116
müşteri	1	0.001	not	4	0.0039
müthiş	2	0.0019	nöbet	1	0.001
müttefik	2	0.002	nöbetçi	3	0.0029
müzakere	1	0.001	nöbetçilik	1	0.001

nöbetleşmek	1	0.001	onarmak	5	0.0049
numara	8	0.0077	onay	3	0.003
nur	6	0.0058	onaylamak	1	0.001
Nuri	8	0.0077	onbaşı	1	0.001
Nüket	3	0.0029	on binlerce	1	0.001
nükleer	5	0.0048	onca	1	0.001
o	1493	1.434	onda	3	0.0029
obur	3	0.0029	ondan	45	0.0433
ocak	6	0.0058	onlar	345	0.3313
oda	82	0.0792	onun	9	0.0086
odun	14	0.0135	operasyon	1	0.001
oduncu	2	0.002	ora	548	0.5269
of	1	0.001	oracık	4	0.0038
Ogün	4	0.0038	ordu	113	0.1089
oğlak	5	0.0048	organ	1	0.001
oğlan	4	0.0038	orkestra	1	0.001
oğlan	4	0.0038	orman	485	0.466
oğul	119	0.1145	ormancı	4	0.0039
Oğuz	1	0.001	ormanlık	4	0.0039
Oğuzhan	1	0.001	orta	85	0.0819
oh	3	0.0029	ortalama	1	0.001
ok	14	0.0136	ortalık	5	0.0049
okçu	4	0.004	ortam	10	0.0098
okey	2	0.0019	ortanca	2	0.0019
okka	1	0.001	ortaokul	69	0.0664
okşamak	4	0.004	Osmanlı	43	0.0414
okul	845	0.8121	ot	15	0.0145
okuma	93	0.0896	otçul	2	0.002
okumak	119	0.1144	otel	11	0.0106
okumuş	5	0.0048	otlak	2	0.002
okutmak	7	0.0068	otlamak	2	0.002
okuyabilmek	1	0.001	otlatmak	1	0.001
okyanus	3	0.003	oto	2	0.0019
olabilmek	34	0.0328	otobüs	19	0.0182
olan	163	0.1565	otopark	1	0.001
olanak	2	0.002	otoriter	1	0.001
olay	121	0.1163	otostop	2	0.002
oldukça	5	0.0048	oturan	5	0.0048
oley	8	0.0077	oturmak	72	0.0695
olgun	1	0.001	oturtmak	1	0.001
olma	714	0.6862	ovalık	1	0.001
olmak	1298	1.2477	ovmak	1	0.001
olta	7	0.0068	oy	5	0.0049
olumlu	2	0.0019	oyalama	1	0.001
oluşan	2	0.0019	oyalamak	6	0.006
oluşma	6	0.0058	oylama	1	0.001
oluşmak	6	0.0059	oymak	1	0.001
oluşturmak	4	0.0039	oynadım	1	0.001
on	21	0.0202	oynamak	183	0.1764
onamak	1	0.001	oynatmak	7	0.007

oynayabilmek	1	0.001	önderlik	4	0.0038
oysa	12	0.0115	önem	21	0.0203
oyun	101	0.0972	önemli	19	0.0184
oyuncak	13	0.0126	önemsemek	2	0.002
oyuncu	1	0.001	öneri	10	0.0098
ozon	1	0.001	önermek	2	0.002
öbür	25	0.0241	önlem	3	0.003
öç	1	0.001	önlemek	5	0.0049
ödemek	2	0.002	öpmek	8	0.0079
ödev	18	0.0175	ördek	16	0.0156
ödül	8	0.0077	örencik	3	0.0029
ödüllendirmek	1	0.001	örmek	2	0.002
öfke	3	0.003	örmeye	14	0.0135
öfkelenmek	1	0.001	örnek	17	0.0163
öğrenmek	47	0.0458	örtmek	2	0.002
öğle	12	0.0116	örtü	7	0.0069
öğrenci	25	0.0242	ötmek	7	0.0069
öğrenen	1	0.001	övmek	4	0.0039
öğrenim	6	0.0057	öyle	52	0.05
öğrenmek	2	0.002	özel	10	0.0096
öğrenmek	2	0.002	özellik	30	0.0288
öğretici	1	0.001	özgür	7	0.0067
öğretim	16	0.0155	özgürlük	10	0.0097
öğretmek	9	0.0088	özlem	2	0.0019
öğretmen	280	0.2691	özlemek	17	0.0165
öğüt	1	0.001	özür	16	0.0154
öküz	12	0.0116	padişah	38	0.0367
ölçme	1	0.001	padişahlık	12	0.0116
ölçü	11	0.0107	paket	5	0.005
öldürebilmek	2	0.002	Pakize	2	0.002
öldüren	2	0.002	palto	2	0.0019
öldürmek	89	0.0868	pamuk	21	0.0203
öldürülmek	4	0.004	panda	6	0.0058
ölebilmek	4	0.0039	panik	4	0.0039
ölme	10	0.0097	pansiyon	2	0.002
ölmek	326	0.3139	pansuman	4	0.0039
ölü	15	0.0146	pantolon	3	0.003
ölüm	32	0.031	papağan	11	0.0106
ölümcül	1	0.001	para	23	0.0223
ölüvermek	1	0.001	parça	19	0.0185
ömür	3	0.003	parçalamak	10	0.01
ön	78	0.0752	parçalanmak	2	0.002
önce	194	0.1863	park	47	0.0453
önceden	18	0.0173	parke	2	0.0019
önceki	8	0.0077	parlak	3	0.0029
önceleri	3	0.0029	parmak	6	0.0059
öncelikle	4	0.0038	parmaklık	4	0.0039
önceye	1	0.001	parti	12	0.0115
öncü	3	0.003	pasta	11	0.0107
önder	22	0.0213	paşa	5	0.0048

patates	9	0.0087	proje	4	0.004
pati	21	0.0202	psikolog	4	0.0039
patiska	5	0.0048	psikolojik	2	0.0019
patlama	6	0.0058	puro	2	0.002
patlamak	13	0.0126	pusu	2	0.002
patlatmak	3	0.003	rağmen	17	0.0163
pay	2	0.0019	rahat	26	0.0249
paylaşmak	14	0.0137	rahatça	5	0.0048
paylaştırmak	4	0.004	rahatlamak	14	0.0136
pazar	11	0.0106	rahatlık	2	0.002
pazartesi	5	0.0048	rahatsız	12	0.0116
peçe	2	0.0019	rahatsızlanmak	3	0.0029
pek	6	0.0058	rahatsızlık	2	0.002
peki	17	0.0163	rahmet	4	0.0039
pembe	17	0.0163	rahmetli	2	0.0019
pencere	10	0.0098	rakı	4	0.0039
pençe	9	0.0088	ramazan	11	0.0106
penguen	2	0.002	rastlamak	3	0.0029
perde	4	0.004	razı	5	0.0048
perşembe	7	0.0068	reçetede	2	0.002
peş	17	0.0162	reis	2	0.002
pet	2	0.0019	reklam	3	0.0029
petrol	2	0.002	rekor	2	0.002
peynir	9	0.0087	renk	13	0.0127
pınar	6	0.0058	renkli	3	0.0029
pırlı	4	0.0039	resim	13	0.0125
piknik	60	0.0578	resmen	5	0.0048
pirana	5	0.005	resmi	5	0.0048
pislik	5	0.0049	Rex	11	0.0106
pişirmek	7	0.0068	Rıza	105	0.1009
pişman	6	0.0058	risk	7	0.0069
pişmanlık	3	0.0029	robot	6	0.0058
pişmek	3	0.003	röntgen	3	0.0029
piton	2	0.0019	ruh	3	0.003
Pixie	7	0.0068	Rum	2	0.002
plaj	3	0.0029	Rumi	3	0.0029
plaka	3	0.003	Rus	3	0.0029
plan	46	0.0442	rüştiye	87	0.0838
planlamak	3	0.0029	rütbe	13	0.0126
planlı	6	0.0058	rüya	22	0.0213
poğaça	2	0.002	rüzgar	4	0.004
polen	4	0.0039	saat	166	0.1597
polis	24	0.0231	saatlik	3	0.0029
pompa	2	0.0019	sabah	94	0.0904
Poni	17	0.0165	sabırlı	2	0.0019
porsuk	7	0.0068	sabırsızlanmak	2	0.0019
posta	2	0.0019	sabırsızlık	4	0.0039
poşet	3	0.0029	saç	15	0.0146
problem	6	0.0059	saçlı	41	0.0394
programlı	3	0.0029	saçmak	3	0.003

sadece	60	0.0576	sarılmak	14	0.0136
sadık	5	0.0048	sarmak	14	0.0137
sağ	16	0.0154	sarsılmak	2	0.002
sağlam	2	0.002	satmak	8	0.008
sağlamak	28	0.0273	savarona	2	0.002
sağlanmak	7	0.0068	savaş	412	0.3963
sağlayan	2	0.0019	savaşmak	54	0.0525
sağlık	7	0.0068	savunmasız	2	0.0019
sağlıklı	2	0.0019	saye	19	0.0182
sağol	3	0.0029	saygı	8	0.0078
saha	5	0.0048	saygılı	5	0.0048
sahil	8	0.0077	sayı	11	0.0107
sahip	80	0.0772	sayılmak	5	0.0049
sahte	3	0.0029	saymak	9	0.009
sakal	3	0.0029	sebeup	24	0.0231
Sakarya	13	0.0125	seçilmek	62	0.0598
sakat	2	0.0019	seçim	5	0.0049
sakin	13	0.0125	seçme	34	0.0328
sakinleştirmek	2	0.002	seçmek	23	0.0223
saklamak	11	0.0108	sedir	3	0.0029
saklambaç	2	0.0019	sedye	2	0.002
saklanmak	14	0.0138	sefer	38	0.0365
saklı	2	0.0019	seferber	2	0.0019
sal	2	0.002	sek sek	2	0.0019
salata	2	0.002	seken	2	0.0019
saldırgan	4	0.0039	sekiz	5	0.0048
saldırı	8	0.0079	seksen	3	0.0029
saldırmak	26	0.0254	sektirmek	5	0.0048
salgın	2	0.002	sel	8	0.0077
salı	5	0.0048	selam	6	0.0058
salıncak	8	0.0078	Selanik	188	0.1807
Salih	13	0.0125	Selçuk	2	0.002
Salim	2	0.0019	Selda	2	0.0019
sallamak	3	0.003	Selin	5	0.0048
sallanmak	6	0.0058	Selma	9	0.0086
salmak	4	0.004	sen	153	0.1471
salon	9	0.0087	sene	32	0.0309
saltanat	11	0.0106	senin	81	0.0778
saman	5	0.0048	sensiz	2	0.0019
samsun	85	0.0817	sepet	8	0.0078
sancı	4	0.0039	serap	5	0.0048
sandalye	4	0.0039	Seray	6	0.0059
sandık	2	0.0019	serbest	9	0.0086
saniye	2	0.0019	serçe	5	0.0048
sanki	38	0.0366	serdar	6	0.0058
sanmak	31	0.0301	sergi	6	0.0059
saray	53	0.0512	serin	3	0.0029
sargı	4	0.004	Serkan	3	0.0029
sargılı	2	0.0019	sermek	2	0.002
sarı	21	0.0203	sert	2	0.0019

servis	7	0.0069	Sing	10	0.0097
ses	78	0.0753	sinir	9	0.0087
seslenmek	9	0.0088	sinirlendirmek	4	0.004
sessiz	8	0.0077	sinirlenen	3	0.0029
sessizce	5	0.0048	sinirlenmek	18	0.0174
sessizlik	7	0.0068	sinirli	4	0.0039
seven	8	0.0077	sinsi	2	0.002
sevgi	12	0.0116	sirk	4	0.004
sevgili	8	0.0077	sirke	3	0.0029
sevmek	2	0.002	siroz	65	0.0627
sevimli	10	0.0096	sis	2	0.002
sevinç	26	0.025	sisli	2	0.002
sevinçli	24	0.0231	şışmek	4	0.0038
sevindirmek	5	0.005	sistemli	3	0.0029
sevinmek	111	0.1066	site	16	0.0156
seviye	4	0.0039	Sivas	41	0.0394
sevmek	277	0.267	sivil	2	0.0019
seyirci	4	0.0039	sivri	2	0.0019
seyretmek	4	0.004	Sivrihisar	2	0.002
sezgin	2	0.0019	sivrisinek	3	0.0029
shop	2	0.002	siyah	6	0.0058
sıcacık	5	0.0048	siyasal	3	0.0029
sıcak	17	0.0165	siyasi	2	0.0019
sığınmak	6	0.0059	siz	101	0.0972
sık	8	0.0077	sizce	2	0.0019
sıkı	3	0.0029	sızlamak	2	0.002
sıkılmak	28	0.027	soba	2	0.002
sıkıntı	11	0.0106	sofra	9	0.0087
sıkıntılı	3	0.0029	Sofya	15	0.0144
sıkışmak	2	0.002	soğuk	9	0.0087
sıklamak	5	0.005	sohbet	4	0.0039
sınav	100	0.0962	sokak	23	0.0222
sınıf	52	0.0503	sokmak	23	0.0226
sınır	4	0.0039	sol	3	0.0029
sır	3	0.0029	solgun	2	0.0019
sıra	142	0.1366	solucan	3	0.0029
sıradan	3	0.0029	soluk	4	0.0039
sırt	9	0.0087	son	274	0.2633
sıtma	2	0.0019	sonra	1233	1.184
sıvı	5	0.0048	sonraki	3	0.0029
Sibirya	3	0.0029	sonrası	6	0.0059
sıçramak	3	0.0029	sonsuz	8	0.0078
sigara	47	0.0454	sonuç	22	0.0212
sihirli	6	0.0058	sonuçlanmak	4	0.0039
silah	30	0.029	sopa	2	0.0019
silmek	8	0.0078	sorgu	3	0.0029
Simay	5	0.0048	sormak	122	0.1178
simit	2	0.0019	soru	70	0.0673
sincap	22	0.0211	sorun	112	0.1079
sinek	7	0.0068	soy	33	0.0317

soyadı	49	0.0472	şalvar	3	0.0029
soyunmak	2	0.0019	şampiyon	2	0.0019
sökmek	2	0.002	şans	32	0.0312
söküp	2	0.0019	şapka	11	0.0106
söndürmek	12	0.0118	şarkı	8	0.0078
sönmek	2	0.002	şart	3	0.003
sönmüş	2	0.0019	şaşa kalmak	2	0.0019
söylemek	313	0.302	şaşırmak	29	0.028
söylenmek	7	0.0069	şaşırtmak	2	0.002
söyleyebilmek	3	0.003	şaşkınlık	2	0.002
söyleyen	2	0.0019	şaşmak	2	0.002
söz	54	0.052	şato	5	0.0049
spor	7	0.0068	şefkat	2	0.0019
stil	3	0.003	şehir	35	0.0338
su	286	0.2749	şehit	4	0.0038
suaygırı	2	0.0019	şeker	4	0.0039
subay	46	0.0442	şekil	9	0.0087
subaylık	3	0.0029	şekilde	44	0.0423
suç	5	0.0048	şelale	12	0.0116
suçişçeği	2	0.0019	şempanze	11	0.0106
Sude	6	0.0058	şemsi	196	0.1883
sunma	3	0.0029	şemsiye	2	0.0019
sunmak	3	0.003	şenlik	8	0.0078
surat	5	0.0048	şey	272	0.2617
susamak	2	0.002	şiddetli	2	0.0019
susmak	9	0.0089	şiiir	5	0.0048
susuz	5	0.0048	şikayet	2	0.002
susuzluk	10	0.0097	şikayetçi	4	0.004
Süleyman	4	0.0038	şimdi	100	0.0961
sünnet	12	0.0116	şimdilik	2	0.0019
şüphe	2	0.0019	şirin	13	0.0125
şüphelenmek	3	0.003	şişe	10	0.0097
süpürmek	2	0.002	şişik	2	0.002
sürdürmek	10	0.0098	şişirmek	2	0.002
süre	70	0.0673	şişlik	7	0.0067
sürekli	19	0.0182	şişman	2	0.0019
süren	4	0.0038	şişmanlamak	3	0.003
sürmek	51	0.0491	şişme	2	0.0019
sürpriz	7	0.0068	şişmek	16	0.0155
sürü	59	0.0568	şoför	7	0.0067
sürüklemek	2	0.002	şok	7	0.0068
sürülmek	4	0.0039	şu	6	0.0058
sürünmek	2	0.002	şuan	2	0.0019
süs	2	0.002	şubat	5	0.0048
süslemek	2	0.002	şura	3	0.0029
süt	13	0.0126	şuur	2	0.002
sütlü	4	0.0038	şükür	3	0.0029
şahin	2	0.0019	tabak	6	0.0059
şahsen	2	0.0019	tabaka	3	0.003
şaka	12	0.0116	tabanca	3	0.003

tabi	70	0.0673	Tbmm	81	0.078
tabii	7	0.0067	Tdk	3	0.003
tabiki	3	0.0029	tebessüm	2	0.0019
taburcu	2	0.0019	tebeşir	2	0.002
tabut	12	0.0116	tebrik	2	0.0019
tahmin	4	0.004	tedavi	8	0.0078
taht	3	0.003	tedirgin	4	0.0039
tahta	12	0.0118	tehlike	14	0.0136
takı	4	0.0038	tek	55	0.0529
takılmak	17	0.0166	teker	18	0.0173
takım	11	0.0107	tekerlek	3	0.003
takip	13	0.0125	tekin	2	0.002
takmak	25	0.0244	tekir	3	0.0029
taksi	2	0.002	tekne	3	0.0029
taktırmak	2	0.002	teknoloji	15	0.0146
takvim	10	0.0096	tekrar	47	0.0452
talih	2	0.002	tel	8	0.0078
tam	91	0.0874	telafl	2	0.0019
tamam	29	0.0279	telaş	7	0.0068
tamamen	2	0.002	telaşlanmak	4	0.004
tamamlamak	18	0.0174	telefon	44	0.0425
tamamlanmak	2	0.002	televizyon	15	0.0145
tamamlayan	2	0.0019	tema	2	0.0019
tamir	9	0.0086	tembel	5	0.0049
tane	57	0.0548	temiz	8	0.0077
tanıdık	5	0.005	temizlemek	8	0.0079
tanınmak	25	0.0244	temizlenmek	5	0.0049
tanınmak	12	0.0117	temmuz	9	0.0087
tanışmak	16	0.0158	temsilci	5	0.0049
tanıtmak	6	0.0059	teneffüs	9	0.0088
tanrı	11	0.0107	teneke	2	0.002
taraf	56	0.054	tentürdiyot	2	0.002
tarçın	3	0.0029	tepe	14	0.0136
tarif	2	0.0019	tepki	2	0.002
tarih	25	0.0241	ter	4	0.0039
tarla	15	0.0146	terbiye	2	0.0019
tartışmak	11	0.0106	tercih	5	0.0048
tasma	10	0.0099	terk	4	0.0038
taş	26	0.025	termal	2	0.002
taşımak	13	0.0129	ters	4	0.0038
taşınmak	34	0.0333	tertemiz	2	0.002
taşıt	5	0.0048	tesadüf	2	0.0019
taşlamak	2	0.002	teselli	4	0.0038
taşmak	3	0.003	tesis	2	0.0019
tatıl	64	0.0614	teslim	7	0.0067
tatlı	42	0.0405	test	4	0.0039
tatmak	6	0.0058	teşekkür	49	0.0471
tavşan	187	0.1799	teşhis	12	0.0115
tavuk	15	0.0145	teyze	115	0.1109
tazı	2	0.0019	tıkanmak	2	0.002

tırmalamak	3	0.003	tüfek	10	0.0097
tırmıklamak	3	0.0029	tüh	2	0.0019
tırnak	2	0.0019	tükenmek	40	0.0389
tırtıl	2	0.0019	tüketmek	6	0.0059
ticaret	2	0.0019	tüm	67	0.0644
tifo	2	0.002	tünel	9	0.0088
tiftik	2	0.0019	tür	24	0.0231
Tigem	2	0.002	Türk	70	0.0673
tiko	3	0.0029	Türkiye	43	0.0414
tilki	152	0.146	türlü	17	0.0163
timsah	28	0.0272	tüy	5	0.005
tip	2	0.002	twiti	4	0.004
tir tir	2	0.0019	uçurtma	2	0.002
tırmandım	10	0.0098	uçurum	2	0.002
titremek	9	0.0088	uç	6	0.0059
tok	2	0.0019	uçak	8	0.0078
tokat	2	0.002	uçmak	37	0.036
Toki	6	0.0058	uçurmak	5	0.005
tombul	2	0.002	uçuşmak	2	0.002
ton	2	0.002	uf	2	0.0019
top	36	0.0347	ufak	6	0.0058
topallamak	2	0.002	uğramak	6	0.0058
toparlamak	2	0.002	uğraşmak	13	0.0129
toplamak	49	0.0474	Uğurcan	2	0.002
toplanmak	53	0.0511	uğurlamak	2	0.002
toplantı	43	0.0413	ulaşmak	8	0.0078
topluluk	8	0.0079	ulaştırmak	3	0.003
toplum	3	0.0029	ulu	5	0.0048
toplumsal	3	0.0029	ulumak	2	0.002
toprak	38	0.0366	ulus	9	0.0087
torun	7	0.007	ulusal	6	0.0058
totis	6	0.0058	Umay	4	0.0038
toz	3	0.0029	ummak	7	0.0069
tören	20	0.0192	umut	4	0.0039
Trablusgarb	61	0.0593	un	3	0.003
trafik	6	0.0058	uncu	2	0.002
travma	2	0.0019	unutmak	87	0.0846
tren	5	0.0048	unvan	13	0.0125
tropik	3	0.0029	uslu	5	0.0048
Tuğba	5	0.0049	utanç	2	0.002
Tuğçe	18	0.0173	utanmak	4	0.004
Turan	3	0.0029	utku	2	0.002
turist	11	0.0106	uyandırmak	7	0.0069
turuncu	3	0.0029	uyanmak	36	0.0348
tutmak	66	0.0644	uyarmak	12	0.0119
tutulmak	10	0.0097	uydurmak	5	0.005
tutum	2	0.0019	uygulama	4	0.0039
tutuşmak	3	0.003	uygulamak	4	0.004
tuvalet	8	0.0078	uygulanmak	3	0.003
tuzak	14	0.0136	uygun	7	0.0068

uyku	11	0.0107	varlık	8	0.0077
uymak	3	0.003	varmak	154	0.1481
uysal	2	0.0019	vasiyet	7	0.0068
uyumak	78	0.0757	vatan	35	0.0338
uyuşturucu	2	0.0019	vatandaş	6	0.0059
uyutmak	3	0.003	vatani	12	0.0115
uz	2	0.0019	vazgeçmek	5	0.0049
uzak	25	0.0241	vazo	2	0.002
uzaklaşmak	19	0.0186	vb	14	0.0134
uzaklaştırmak	7	0.0069	ve	2880	2.7656
uzaklık	2	0.002	veda	5	0.0048
uzamak	9	0.0088	vedalaşmak	5	0.0049
uzay	4	0.0038	vefat	83	0.0798
uzaylı	3	0.0029	vekil	2	0.002
uzun	43	0.0413	veli	5	0.0048
uzunluk	2	0.002	veri	2	0.002
üç	56	0.0538	verilmek	37	0.0359
üçüncü	7	0.0068	vermek	463	0.4465
ülke	88	0.0849	veteriner	31	0.0298
ültrason	2	0.002	veya	19	0.0182
ümit	5	0.0049	villa	2	0.002
ün	9	0.0088	virüs	5	0.0048
ünlü	3	0.0029	vites	6	0.0057
üremek	5	0.0049	vivi	2	0.0019
üretmek	2	0.002	voleybol	2	0.0019
ürkmek	2	0.002	volkan	4	0.004
üst	62	0.0596	vurmak	49	0.0477
üstelik	6	0.0058	vurulmak	8	0.0078
üstesinden	4	0.0039	vücut	11	0.0108
üstlenmek	2	0.002	ya	41	0.0394
üstün	29	0.0278	yaban	9	0.0086
üşümeek	5	0.005	yabancı	17	0.0165
üye	5	0.0049	yabani	3	0.0029
üzere	25	0.0241	yada	8	0.0077
üzeri	121	0.1163	yağ	2	0.0019
üzgün	25	0.0241	yağan	2	0.0019
üzmeek	13	0.0126	yağmak	18	0.0176
üzücü	8	0.0077	yağmur	36	0.0346
üzülen	4	0.0038	yakalamak	44	0.0426
üzülmek	167	0.1607	yakalanmak	53	0.0512
üzüntü	15	0.0147	yakın	35	0.0338
üzüntülü	2	0.0019	yakınmak	3	0.003
vadi	4	0.0039	yakışıklı	2	0.002
vahdettin	2	0.0019	yakışmak	3	0.003
vahim	2	0.0019	yaklaşık	8	0.0077
vahşi	16	0.0154	yaklaşmak	27	0.0261
vakıf	3	0.0029	yakmak	27	0.0265
vakit	31	0.0299	yalamak	6	0.0059
vapur	13	0.0126	yalan	17	0.0164
var	389	0.3739	yalnız	17	0.0163

yalvarmak	8	0.0079	yastık	6	0.0059
yan	378	0.3631	yaş	80	0.0773
yana	8	0.0077	yaşama	4	0.0038
yanardağ	9	0.0088	yaşamak	258	0.2495
yanaşmak	2	0.002	yaşatmak	4	0.004
yangın	17	0.0164	yaşayabilir	5	0.0049
yanılmak	5	0.005	yaşlanmak	16	0.0156
yani	91	0.0874	yaşlı	22	0.0212
yanlışlık	8	0.0077	yat	3	0.0029
yanlış	10	0.0097	yatak	39	0.0376
yanmak	25	0.0242	yatan	2	0.0019
yapabilmek	12	0.0118	yatırmak	2	0.002
yapan	9	0.0087	yatmak	66	0.0642
yapayalnız	2	0.0019	yavaş	43	0.0413
yapı	2	0.002	yavaşça	3	0.0029
yapılmak	67	0.0649	yavaşlamak	2	0.002
yapım	3	0.0029	yaver	5	0.0048
yapışmak	3	0.003	yavru	178	0.1711
yapıştırmak	2	0.002	yavuz	5	0.0048
yapmak	671	0.6462	yay	2	0.002
yaprak	13	0.0127	yayılmak	2	0.002
yaptırmak	10	0.0099	yayınlamak	9	0.0087
yar	16	0.0154	yayla	2	0.002
yara	15	0.0145	yaz	54	0.052
yaralamak	5	0.0049	yazdırılmak	3	0.0029
yaralanmak	7	0.0069	yazdırmak	36	0.0346
yaralı	10	0.0097	yazı	12	0.0116
yaramak	10	0.0097	yazık	13	0.0125
yaramaz	10	0.0097	yazılı	8	0.0077
yaramazlık	2	0.002	yazılmak	25	0.0241
yarar	5	0.0048	yazlık	7	0.0069
yararlanmak	8	0.0079	yazmak	37	0.0361
yararlı	9	0.0086	yedek	3	0.0029
yaratan	3	0.0029	yedirmek	2	0.002
yaratılmak	3	0.0029	yeğen	30	0.0289
yaratmak	2	0.002	yem	11	0.0106
yarbay	8	0.0077	yemek	377	0.3633
yarbaylık	12	0.0115	yemyeşil	3	0.0029
yardım	7	0.0067	yenge	29	0.0282
yardımcı	25	0.0242	yeni	118	0.1133
yardımlaşmak	4	0.0039	yeniden	27	0.0259
yarı	37	0.0357	yenik	20	0.0193
yarılmak	4	0.004	yenilgi	2	0.0019
yarın	29	0.0278	yenilik	107	0.103
yarıyıl	3	0.0029	yenilmek	24	0.0233
yarmak	72	0.0691	yenmek	53	0.0516
yasa	10	0.0096	yepyeni	2	0.0019
yasak	5	0.0049	yer	360	0.3462
yasaklamak	3	0.003	yer altı	3	0.003
yasemin	4	0.004	yerleşmek	20	0.0195

yeşil	13	0.0125	yumurta	10	0.0096
yeşillik	6	0.0059	Yunan	2	0.0019
yetenek	5	0.005	Yunanistan	7	0.0069
yeterince	3	0.0029	yunanlı	2	0.002
yetim	11	0.0106	yurt	133	0.1282
yetişkin	4	0.0038	yutmak	9	0.0088
yetişmek	7	0.007	yuva	44	0.0425
yetiştirmek	4	0.004	yuvarlamak	2	0.002
yetmek	16	0.0155	yüce	7	0.0067
yıkamak	7	0.007	yüceltmek	2	0.002
yıklamak	20	0.0197	yüklemek	5	0.005
yıkmak	13	0.0128	yüksek	62	0.0598
yıl	206	0.1979	yükseltmek	2	0.002
yılan	71	0.0685	yün	8	0.0078
yılbaşı	3	0.003	yürek	8	0.0076
yılışık	8	0.0078	yürümek	31	0.0303
yıllarca	2	0.0019	yürütmek	4	0.004
yılmak	6	0.006	yürüebilmek	2	0.002
yırtmak	2	0.002	yürüyüş	13	0.0125
yine	111	0.1066	yüz	61	0.0587
yinede	24	0.0231	yüzbaşı	60	0.0577
yirminci	3	0.0029	yüzden	127	0.1219
yitirmek	2	0.002	yüzme	11	0.0106
yiyecek	2	0.002	yüzmek	26	0.0253
yoğun	51	0.0491	yüzücü	4	0.0038
yoğunlaşmak	2	0.0019	yüzyıl	7	0.0067
yoğunluk	2	0.0019	zafer	38	0.0366
yoğurtmak	2	0.002	zaman	306	0.2938
yoğurt	3	0.0029	zannetmek	11	0.0108
yok	207	0.1988	zar	5	0.0048
yokluk	2	0.002	zarar	33	0.0319
yokuş	9	0.0088	zaten	29	0.0278
yol	181	0.1739	zavallı	7	0.0067
yolculuk	14	0.0136	zayıf	2	0.0019
yollamak	10	0.0097	zayıflamak	4	0.0039
yorgun	6	0.0058	zebra	25	0.0241
yormak	3	0.003	zehir	4	0.0039
yorucu	2	0.0019	zehirmek	3	0.003
yorulmak	24	0.0235	zehirli	7	0.0067
yosun	2	0.0019	Zehra	5	0.0048
yön	8	0.0078	zeka	15	0.0145
yöneten	2	0.0019	zeki	15	0.0145
yönetilmek	8	0.0078	zengin	3	0.0029
yönetim	21	0.0202	Zeus	3	0.0029
yönetmek	25	0.0244	zevk	2	0.0019
yöntem	2	0.002	Zeybek	7	0.0067
yukarı	16	0.0154	zıpzip	5	0.0048
yummak	44	0.0423	zırhlı	6	0.0058
yumruk	3	0.0029	zil	9	0.0086
			zıplamak	9	0.0089

ziyaret	13	0.0125
ziyaretçi	2	0.002
Zonguldak	2	0.002
zor	22	0.0212
zorla	7	0.0067
zorlamak	2	0.002
zorlaştırmak	5	0.0049
zorlu	2	0.0019
zorluk	13	0.0126
zorunlu	23	0.0223
Zübeyde	164	0.1575
zürafa	91	0.0874